

سازمان برنامه و بودجه کشور
سازمان مدیریت و برنامه ریزی
آذربایجان شرقی

برنامه ها و پروژه های

اقتصاد مقاومتی و جهش تولید

استان آذربایجان شرقی

در سال ۱۳۹۹

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

برنامه‌ها و پروژه‌های

اقتصاد مقاومتی و جهش تولید

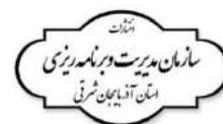
استان آذربایجان شرقی

در سال ۱۳۹۹

معاونت توسعه و برنامه ریزی

زمستان ۱۳۹۹

سرشناسه	اشراقی اسکویی، پروین، ۱۳۴۹-
عنوان و نام پدیدآور	برنامه‌ها و پروژه‌های اقتصاد مقاومتی و جهش تولید استان آذربایجان شرقی در سال ۱۳۹۹/تهیه و تنظیم پروین اشراقی، صابر ملازاده، رقیه مختاری؛ زیر نظر پرویز محمدزاده؛ [تهیه‌کننده] معاونت توسعه و برنامه‌ریزی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان.
مشخصات نشر	تهیه: سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان آذربایجان شرقی، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	۲۹۹ ص.
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۷۰۱۵-۳۴-۸
وضعیت فهرست‌نویسی	فیپا
یادداشت	کتابنامه: ص. ۲۸۱-۲۸۲.
موضوع	طرح‌های عمرانی -- ایران -- آذربایجان شرقی
موضوع	(Economic development projects -- Iran-- Azerbaijan, East (Province))
موضوع	آذربایجان شرقی -- اوضاع اقتصادی
موضوع	Azerbaijan, East (Iran: Province) -- Economic conditions
شناسه افزوده	مختاری، رقیه، ۱۳۵۵-
شناسه افزوده	ملازاده، صابر، ۱۳۶۲-
شناسه افزوده	محمدزاده، پرویز، ۱۳۵۳ - ناظر
شناسه افزوده	سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان آذربایجان شرقی. معاونت توسعه و برنامه‌ریزی
شناسه افزوده	سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان آذربایجان شرقی
رده‌بندی کنگره	۴۷HC
رده‌بندی دیوبی	۳۳۰/۹۵۵
شماره کتاب‌شناسی ملی	۷۴۱۹۱۷۵
وضعیت رکورد	فیپا

عنوان: برنامه‌ها و پروژه‌های اقتصاد مقاومتی و جهش تولید استان آذربایجان شرقی در سال ۱۳۹۹

زیر نظر: دکتر پرویز محمدزاده

تهیه و تنظیم: پروین اشراقی اسکویی، عباس بشیری، صابر ملازاده، رقیه مختاری

ناشر: انتشارات سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی آذربایجان شرقی

سال انتشار: زمستان ۱۳۹۹

نوبت چاپ: اول

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۰۱۵-۳۴-۸

شمارگان: ۵۰۰

چاپ و صحافی: اولدوز

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است

پیام مقام معظم رهبری در خصوص جهش تولید به مناسبت آغاز سال ۱۳۹۹

سال گذشته گفتیم «رونق تولید»، امسال بنده عرض می‌کنم «جهش تولید»؛ امسال سال جهش تولید است. این شد شعار امسال؛ کسانی که دست‌اندرکار هستند جوهری عمل کنند که تولید ان‌شاءالله جهش پیدا کند و یک تغییر محسوسی در زندگی مردم ان‌شاءالله به وجود بیاورد. البته این احتیاج به برنامه‌ریزی دارد؛ سازمان برنامه به نحوی، مجلس شورا و مرکز تحقیقاتش به نحوی، قوه قضائیه به نحوی - قوه قضائیه هم نقش دارد- مجموعه‌های دانش‌بنیان به نحوی. مجموعه‌های جوان و مبتکر بحمدالله در کشور زیادند و بنده در طول امسال - سال ۹۸ - و سال قبل، با تعدادی از این‌ها نشست‌های بسیار خوب و مفیدی داشتم، آن‌ها را از نزدیک دیدم، حرف‌هایشان را از نزدیک شنیدم؛ جوان‌های علاقه‌مند به کار و پای کار و پُر امید و پُر نیرو و پُر انگیزه و پُر استعداد و ابتکار. این‌ها بحمدالله هستند؛ این‌ها باید همه در برنامه‌ریزی‌ها شرکت کنند و این کار با برنامه‌ریزی ان‌شاءالله پیش برود.

پیام ریاست محترم جمهوری در خصوص جهش تولید به مناسبت آغاز سال ۱۳۹۹

سال ۹۹ گرچه آغازش همچنان سلامت، مساله اول ما است اما با دو بال از این مشکل عبور خواهیم کرد بال اول بال کادر درمانی و پزشکی ماست که باید همه تلاش خود را بکار گیرند و بال دوم بخش خصوصی ما است که در کنار دولت و سایر نهادها باید به صحنه بیایند تا سال ۹۹ را سال سلامت و اشتغال بسازیم، سال تحرک در مسائل اقتصادی و فرهنگی بسازیم. آنهایی که در کسب و کار ضرر دیده‌اند بتوانند در سال جدید با رونق اقتصادی مشکلات خود را جبران کنند. به مردم عزیزمان بگویم که سال ۹۹ سال افتتاح طرح‌های بزرگ، سال رونق با کمک همه مردم در بخش اقتصاد و سال تحول در زندگی مردم و روابط اقتصادی ما با جهان و تعاملات ما با همسایگان ما خواهد بود.

سخن استاندار

اغلب کشورهای توسعه یافته، قبل از رسیدن به مرحله بلوغ اقتصادی، مرحله خیز اقتصادی را پشت سر گذاشته‌اند. افزایش بهره‌وری و شتاب گرفتن نوآوری‌ها و ... از مشخصات مرحله خیز اقتصادی است. در فرآیند گذار از اقتصاد سنتی به اقتصاد مدرن هر کشور در حال توسعه لاجرم باید مرحله خیز اقتصادی و «جهش تولید» را تجربه نماید. نام‌گذاری سال ۱۳۹۹ توسط مقام معظم رهبری با عنوان «سال جهش تولید»، حاکی از اهمیت وافر این امر در شرایط حال حاضر جامعه ایران است. بی‌شک زمانی می‌توان برنامه‌ای را مؤثر نامید که همه آحاد جامعه اثرات مثبت اجرای آن را در زندگی خود احساس کنند.

تهیه و اجرای سند تدبیر توسعه و برنامه‌های اقتصاد مقاومتی از جمله برنامه‌هایی بودند که در سنوات گذشته جهت رشد و تعالی اقتصاد استان آذربایجان شرقی اجرا شده‌اند و دستاوردهای این برنامه‌ها را می‌توان در عرصه اقتصاد استان مشاهده کرد.

در سال جاری مسئولین و دست‌اندرکاران اقتصادی استان، هم در بخش خصوصی و هم در بخش دولتی به رغم محدودیت‌های ناشی از شیوع پاندمی کرونا و نیز تشدید تحریم‌های اقتصادی استکبار، هم‌پیمان شده‌اند تا با اجرای پروژه‌های مناسب در راستای تکمیل زنجیره تولید، ارتقاء بهره‌وری، افزایش اشتغال و رشد درآمد سرانه، گام‌های مؤثری در جهت بهزیستی مردم پرتلاش استان بردارند. بی‌شک حمایت مادی و معنوی از طرح‌ها و پروژه‌های دارای بازدهی مطلوب، بهبود فضای کسب و کار از طریق شناسایی و رفع فرآیندهای زائد و قوانین مخل کسب و کار، تلاش برای بازگشت واحدهای راکد به چرخه تولید و استفاده از تمام ظرفیت‌های اقتصادی، اعطای مشوق‌ها و تأمین زیرساخت‌های لازم، جهت دستیابی به اهداف سال «جهش تولید» از اهمیت به‌سزایی برخوردار است.

بی‌شک اجرای برنامه‌های سال «جهش تولید» در سال‌های آینده اثرات مثبتی بر سطح رفاه مردم استان آذربایجان شرقی خواهد داشت و به واسطه برد اقتصادی این استان، سایر استان‌های کشور نیز از اثرات آن‌ها منتفع خواهند شد. برخورد لازم می‌دانم از زحمات مجموعه مدیریتی و بدنه کارشناسی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان، دستگاه‌های اجرایی و نیز نهادهای بخش خصوصی که در پیشبرد سیاست‌ها، برنامه‌ها و پروژه‌های اقتصاد مقاومتی و جهش تولید در استان تلاش می‌نمایند تقدیر و تشکر نمایم.

محمد رضا پورمحمدی

استاندار و رئیس ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی استان آذربایجان شرقی

پیشگفتار

در راستای منویات مقام معظم رهبری، تأکیدات ریاست محترم جمهوری و رئیس محترم سازمان برنامه و بودجه کشور، تدوین و اجرای سیاست‌ها و برنامه‌های «جهش تولید» در دستور کار تیم مدیریتی استان قرار گرفت که در تهیه آن‌ها، اسناد بالادستی توسعه استان (برنامه پنج‌ساله توسعه، سند آمایش و سند تدبیر توسعه) و همچنین سیاست‌های اقتصاد مقاومتی لحاظ گردیده‌اند. این برنامه‌ها، با تشکیل جلسات متعدد ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی و کارگروه اقتصادی شورای برنامه‌ریزی استان با مشارکت همه‌جانبه دستگاه‌های اجرایی و فعالان بخش خصوصی و نهادهای مدنی صنفی تهیه شد. برنامه‌ها و پروژه‌های «جهش تولید» در بخش‌های صنعتی، معدنی، کشاورزی و گردشگری، پس از تصویب در شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان، به همه ارگان‌های ذی‌ربط ابلاغ گردید. توزیع عادلانه ثروت و فرصت‌ها، افزایش اشتغال، استفاده بهینه از منابع موجود، بهبود فضای کسب و کار و تکمیل زنجیره ارزش در زیربخش‌های اقتصادی اولویت‌دار از اهداف این برنامه‌ها در راستای «جهش تولید» است.

کتاب حاضر که بر مبنای دستورالعمل ارسالی سازمان برنامه و بودجه کشور تهیه و تدوین گردیده است در فصل اول به کلیات موضوع پرداخته و فصل دوم آن به برنامه‌ها و پروژه‌های «جهش تولید» در استان آذربایجان شرقی اختصاص یافته است و فصل پایانی، پروژه‌های اقتصاد مقاومتی استان را معرفی می‌نماید.

بر خود لازم می‌دانم سپاس خویش را از مساعی و تلاش‌های ارزنده معاونین و کارشناسان سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان در احصاء و پیشبرد پروژه‌های اقتصاد مقاومتی و همچنین تلفیق و تنظیم برنامه‌های «جهش تولید» اعلام داشته و پیگیری مدیران و کارشناسان دستگاه‌های اجرایی استان که در تهیه این برنامه‌ها همکاری نموده‌اند را ارج می‌نهم. همچنین مراتب سپاس و امتنان خویش را از اهتمام و تلاش وافر فعالان بخش خصوصی در اجرای

پروژه‌های مربوط و کاهش اثرات تحریم در فرایندهای اقتصادی و سرمایه‌گذاری اعم از جریان‌ات تجاری و مبادلات کالاها و خدمات، انتقال تکنولوژی و ... اعلام می‌دارم. امید است تمامی نهادهای اجرایی و بخش خصوصی استان با محوریت برنامه‌های «جهش تولید» و «سند تدبیر توسعه» قدم‌های مؤثرتری در راستای توسعه و تعالی استان بردارند.

داود بهبودی

رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی

و دبیر ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی استان آذربایجان شرقی

فهرست مطالب

۱	فصل اول: سیمای توسعه استان
۲۰	مقدمه
۲۰	ظرفیت جغرافیایی و طبیعی
۲۲	ظرفیت جمعیتی
۲۵	ظرفیت اقتصادی
۲۵	نهادهای پولی و مالی
۲۷	کشاورزی
۲۹	صنعت
۳۱	معدن
۳۲	گردشگری
۳۴	زیرساخت‌ها
۳۴	حمل و نقل
۳۷	انرژی
۳۹	فن‌آوری اطلاعات و ارتباطات
۴۱	ظرفیت اجتماعی و فرهنگی
۴۱	سلامت
۴۳	آموزش
۴۶	امکانات ورزشی
۴۷	امکانات فرهنگی - هنری
۵۰	سرمایه اجتماعی
۵۲	ظرفیت محیط‌زیست
۵۶	جمع‌بندی
۶۵	فصل دوم: اقتصاد مقاومتی

۶۶	تعریف اقتصاد مقاومتی.....
۶۷	سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی.....
۷۱	نقشه برنامه‌ای بندهای ۲۴ گانه سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی.....
۸۳	مهمترین مؤلفه‌های اقتصاد مقاومتی.....
۸۴	بسترها و زمینه‌های تحقق اقتصاد مقاومتی.....
۸۵	مهم‌ترین اهداف تحقق اقتصاد مقاومتی.....
۸۷	اقتصاد مقاومتی و تحریم‌ها.....
۸۸	نقش دولت و مردم در تحقق اقتصاد مقاومتی.....
۸۸	نقش دولت.....
۹۲	نقش مردم.....
۹۴	موانع و چالش‌های پیش‌روی اقتصاد مقاومتی.....
۹۵	راه‌کارهای ضروری جهت رسیدن به اهداف اقتصاد مقاومتی.....
۹۷	ضرورت اقتصاد مقاومتی (از وضعیت موجود تا وضعیت مطلوب).....
۱۱۲	سازماندهی اجرای سیاست‌های اقتصاد مقاومتی.....
۱۱۲	ساختار ستاد اقتصاد مقاومتی کشور.....
۱۱۲	تعیین پروژه‌های اقتصاد مقاومتی.....
۱۱۲	ثبت منشور و گزارش عملکرد سه ماهه پروژه‌ها در سامانه نیپا.....
۱۱۴	بازدید از پروژه‌های اقتصاد مقاومتی استان.....
۱۱۴	تشکیل جلسات.....
۱۱۴	جلسات ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی استان.....
۱۱۵	جلسات کارگروه مشترک منطقه‌ای منطقه ۲.....
	جلسات مشترک ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی استان با شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی.....
۱۱۷	خصوصی.....
۱۲۰	فهرست پروژه‌های اقتصاد مقاومتی استان آذربایجان شرقی در سال ۱۳۹۹.....
۱۴۹	فصل سوم: جهش تولید.....

۱۴۹	جهش تولید
۱۵۰	جهش تولید
۱۵۱	نسبت «جهش تولید» و گام دوم انقلاب
۱۵۴	الگوی نظری حمایت از تولید (جهش تولید)
۱۵۶	موانع سرمایه‌گذاری و تولید در ایران
۱۵۹	تدوین و ارائه الگوی راهبردی حمایت از تولید
۱۶۱	شمای الگوی راهبردی حمایت از تولید
۱۶۱	مدل مفهومی الگوی راهبردی حمایت از تولید در ایران
۱۶۲	گفتمان‌سازی «جهش تولید»
۱۶۳	الزامات تحقق گفتمان جهش تولید
۱۶۴	اهم راهکارهای فرهنگی برای حمایت و عملیاتی نمودن جهش تولید
۱۶۷	نقش شهروندان در حمایت از جهش تولید
۱۷۰	سیاست‌ها و برنامه‌های اساسی جهش تولید در استان
۱۷۰	دستورالعمل‌ها، برنامه‌ها و اقدامات مرتبط با جهش تولید
۱۷۰	صور تجلسه ستاد برنامه‌ریزی و راهبری جهش تولید
۱۷۲	صور تجلسه ستاد برنامه‌ریزی و راهبری جهش تولید
۱۷۴	چارچوب تدوین و تصویب پروژه‌های اقتصاد مقاومتی استان در سال ۱۳۹۹
۱۷۵	فهرست پروژه‌های مصوب جهش تولید استان آذربایجان شرقی در سال ۱۳۹۹
۱۷۸	تفاهم‌نامه پروژه‌های جهش تولید استان آذربایجان شرقی در سال ۱۳۹۹
۱۸۴	اعتبارات لازم برای تکمیل پروژه‌های جهش تولید مصوب استان آذربایجان شرقی
۱۹۶	احصاء موانع و چالش‌های جهش تولید، در سال ۱۳۹۹ و راهکارهای پیشنهادی
۲۱۵	برنامه‌ها و پروژه‌های شاخص جهش تولید تدوین شده به تفکیک دستگاه‌های اجرایی
۲۱۵	برنامه‌ها و پروژه‌های شاخص سازمان صنعت، معدن و تجارت استان
۲۱۵	پروژه‌های معاونت صنایع
۲۱۹	پروژه‌های معاونت معادن

۲۲۳ پروژهای معاونت برنامه‌ریزی
۲۲۸ برنامه‌ها و پروژه‌های شاخص معاونت امور بازرگانی و توسعه تجارت
۲۲۸ پروژهای اداره بازرگانی خارجی
۲۳۲ پروژهای اداره بازرگانی داخلی
۲۳۴ پروژهای اداره اصناف
۲۳۹ پروژهای اداره فرش
۲۴۰ پروژهای معاونت بازرسی
۲۴۱ برنامه‌ها و پروژه‌های جهش تولید سازمان جهاد کشاورزی استان
۲۴۵ برنامه‌ها و پروژه‌های جهش تولید اداره کل گمرکات استان
۲۴۸ برنامه‌ها و پروژه‌های جهش تولید شرکت شهرک‌های صنعتی استان
۲۴۸ پروژهای حوزه معاونت فنی
۲۵۱ پروژهای حوزه معاونت صنایع کوچک
۲۵۲ برنامه‌ها و پروژه‌های جهش تولید اداره کل امور اقتصادی و دارایی استان
۲۶۲ برنامه‌ها و پروژه‌های جهش تولید اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای استان
۲۶۶ برنامه‌ها و پروژه‌های جهش تولید اداره کل ارتباطات و فن‌آوری اطلاعات استان
۲۷۴ کاهش هزینه‌ها- افزایش امنیت
۲۸۳ برنامه‌ها و پروژه‌های جهش تولید اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری
۲۹۲ برنامه‌ها و پروژه‌های جهش تولید شرکت برق منطقه‌ای آذربایجان
۲۹۴ برنامه‌ها و پروژه‌های جهش تولید دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تبریز
۲۹۵ برنامه‌ها و پروژه‌های جهش تولید اداره کل ورزش و جوانان استان
۲۹۸ منابع و مأخذ:

فهرست اشکال

- شکل ۱: اقتصاد برون‌زا ۱۰۰
- شکل ۲: اقتصاد درون‌گرا ۱۰۳
- شکل ۳: اقتصاد درون‌گرا و برون‌زا ۱۰۴
- شکل ۴: تحول وضع موجود به مطلوب ۱۰۵
- شکل ۵: فرایند درون‌زا شدن اقتصاد درون‌گرا ۱۰۷
- شکل ۶: فرایند برون‌گرا شدن اقتصاد برون‌زا ۱۰۹
- شکل ۷: اقتصاد مقاومتی ۱۱۰
- شکل ۸: ویژگی‌های اقتصاد مقاومتی ۱۱۱

فصل اول:

سیمای توسعه استان

مقدمه

شناخت ظرفیت‌های جغرافیایی، جمعیتی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و زیست‌محیطی استان از مقدمات ضروری برای به دست آوردن ارزیابی عملکرد استان است. منظور از ظرفیت‌ها، قابلیت بالقوه‌ای است که استان از آن‌ها برخوردار بوده و این قابلیت‌ها می‌توانند به عنوان مؤلفه‌های اصلی در رشد و توسعه استان مؤثر باشند.

استان آذربایجان شرقی، از جمله استان‌هایی است که در برخی از بخش‌های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و زیست‌محیطی دارای ظرفیت مناسب به‌عنوان مؤلفه‌های اصلی رشد و توسعه است. در این فصل ظرفیت‌های مختلف استان و عملکرد آن‌ها به تفکیک مورد بررسی و ارزیابی قرار می‌گیرد.

ظرفیت جغرافیایی و طبیعی

قرارگیری استان آذربایجان شرقی در منطقه شمال غرب کشور و در جوار کشورهای آذربایجان، ارمنستان، جمهوری نخجوان و نزدیکی به مرز ترکیه و عراق یکی از مهم‌ترین مزیت‌های نسبی جغرافیایی استان می‌باشد که آن را از سایر پهنه‌های کشور متمایز می‌سازد. به طوری که این استان با داشتن ۲۳۵ کیلومتر مرز مشترک با کشورهای ذکر شده فوق، قابلیت برقراری تعاملات تجاری، بازرگانی، اقتصادی و صنعتی را فراهم کرده است. دو شهرستان مرزی جلفا و خداآفرین با توجه به اقدامات صورت گرفته در طی سال‌های اخیر به‌ویژه در استقرار منطقه آزاد تجاری - صنعتی ارس و همچنین با دارا بودن قابلیت‌های متعدد در بخش‌های مختلف گردشگری، تجاری، بازرگانی، گمرک و شبکه ارتباطی و حمل و نقل نسبتاً تجهیز یافته، توانایی ارائه نقش فراملی به‌عنوان مرکز تجارت بین‌المللی در سطح کشورهای حوزه قفقاز را دارا می‌باشد.

علاوه بر این استان آذربایجان شرقی در داخل از ناحیه غربی و جنوب غربی خود با استان آذربایجان غربی و دریاچه ارومیه هم‌جوار است. شهرستان‌های مرند، شبستر، مراغه، جلفا، بناب، ملکان و آذرشهر با داشتن ۴۲۰ کیلومتر مرز مشترک با استان آذربایجان غربی امکان ایجاد

ارتباط را فراهم ساخته است. برخورداری از وحدت قومی، زبانی و اشتراکات فرهنگی موجب شده که استان آذربایجان غربی بیشترین سهم را در برقراری تعاملات بین استانی در منطقه شمال غرب کشور با استان آذربایجان شرقی داشته باشد.

استان آذربایجان شرقی از استان‌های سردسیر کشور محسوب می‌شود که دارای چشم‌اندازهای طبیعی بی‌نظیر شامل دریاچه، تالاب‌ها، رودخانه‌ها، کوه‌ها، چشمه‌های آب گرم، شکارگاه‌ها، بیشه‌ها و جنگل و همچنین قابلیت‌های گردشگری تاریخی است.

از نظر طبیعی، این استان یک منطقه کوهستانی محسوب می‌شود که حدود ۴۰ درصد از سطح آن را کوهستان، ۲۸/۲ درصد را تپه‌ماهورها و ۳۱/۸ درصد را زمین‌های هموار (دشت‌ها و جلگه‌های میان‌کوهی) فرا گرفته است. مرتفع‌ترین نقطه در استان، قله سهند با ارتفاع ۳۷۱۰ متر و پست‌ترین نقطه آن در کنار رودخانه ارس، یعنی زمین‌های ساحلی رودخانه در شهرستان کلیبر با ارتفاع ۱۶۰ متر از سطح دریا می‌باشد.

رودخانه‌های استان در سه حوزه آبریز بزرگ ارومیه (۴۷ درصد)، ارس (۲۸ درصد) و قزل‌اوزن (۲۵ درصد) جریان دارند. متوسط بارش در استان ۲۹۷/۵ میلی‌لیتر در سال می‌باشد. کل پتانسیل‌های آبی تجدیدپذیر استان ۵ میلیارد مترمکعب بوده که ۶۱ درصد سطحی و ۳۹ درصد زیرزمینی می‌باشد. در مجموع نزدیک به ۲۷۵۴ میلیون مترمکعب از منابع آبی استان استحصال می‌شود که ۸۸ درصد آن در بخش کشاورزی، ۹ درصد در شرب و ۳ درصد در صنعت مورد استفاده قرار می‌گیرد.

مساحت جنگل‌های استان بالغ بر ۱۷۵ کیلومترمربع است که عمدتاً در شهرستان‌های کلیبر، خداآفرین، جلفا و ورزقان قرار گرفته است. پوشش مرتعی استان بالغ بر ۲۶۰۰ کیلومترمربع است که ۵۴/۲ درصد از کل وسعت استان را به خود اختصاص داده که ۲۴ درصد آن به‌صورت متراکم می‌باشد که به‌عنوان مرتع بیلاقی نیز قلمداد می‌شود.

ظرفیت جمعیتی

بر اساس نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال‌های ۱۳۸۵، ۱۳۹۰ و ۱۳۹۵ جمعیت استان آذربایجان شرقی از ۳۶۰۳۴۵۶ نفر در سال ۱۳۸۵ به ۳۷۲۴۶۲۰ نفر در سال ۱۳۹۰ و سپس به ۳۹۰۹۶۵۲ نفر در سال ۱۳۹۵ رسیده است. بر همین مبنا طی سال‌های ۱۳۸۵-۱۳۹۰ و ۱۳۹۰-۱۳۹۵ جمعیت استان به‌طور متوسط سالانه به ترتیب ۰/۶۶ درصد و ۰/۹۷ درصد رشد داشته است. در سال ۱۳۹۵، نسبت به دوره ۵ سال قبل ۰/۳۱ درصد افزایش نشان می‌دهد. افزایش مطلق جمعیت در دوره ۵ سال اخیر ۱۸۵ هزار نفر و متوسط افزایش سالانه جمعیت ۳۷ هزار نفر بوده است. نرخ رشد جمعیت در کشور طی سال‌های فوق به ترتیب ۱/۲۹ و ۱/۲۴ درصد بوده است.

سهم جمعیتی استان در سال ۱۳۸۵، ۵/۱۱ درصد بوده که با روند کاهشی در سال ۱۳۹۰ به ۵ درصد و در سال ۱۳۹۵ به ۴/۸۹ درصد کل جمعیت کشور رسیده است. کاهش سهم جمعیت استان به مرور زمان و پائین بودن نرخ رشد جمعیت استان در مقایسه با کشور، گویای مهاجرت فرستی آن است که طی آن مهاجران علاوه بر ترک آذربایجان شرقی مهارت و تخصص را نیز با خود می‌برند و این جابجایی جمعیت و نیروی انسانی در روند توسعه استان بسیار تأثیرگذار به نظر می‌رسد.

در فاصله سال‌های ۱۳۸۵-۱۳۹۵ جمعیت مناطق شهری استان از ۲۴۰۲۵۳۹ نفر در سال ۱۳۸۵ به ۲۸۰۹۴۲۴ نفر در سال ۱۳۹۵ افزایش یافته است بر همین مبنا طی سال‌های ۱۳۸۵-۱۳۹۵، در حدود ۹۷۰ هزار نفر به جمعیت شهری استان افزوده شده در حالی که طی سال‌های فوق ۱۰۰ هزار نفر از جمعیت روستایی استان کاسته شده است؛ به عبارت دیگر نرخ شهرنشینی از ۶۶/۷ درصد در سال ۱۳۸۵ به ۷۱/۸۶ درصد در سال ۱۳۹۵ رسیده است.

از شاخص‌های مهم در بررسی ساختار سنی جمعیت، میانگین و میانه سنی جمعیت است. بررسی میانه و میانگین سنی جمعیت استان در فاصله سال‌های ۱۳۷۵-۱۳۹۵ نشان می‌دهد که میانه سنی جمعیت از ۲۰/۴ سال به ۳۱ سال و میانگین سنی جمعیت از ۲۵/۱۵ سال به

۳۲/۴ سال افزایش یافته است؛ به عبارت دیگر در طی ۲۰ سال اخیر میانه سنی بیش از ۱۰ سال و میانگین سنی بیش از ۷ سال افزایش یافته است.

در مطالعات جمعیت برای داشتن تصویر کلی از ساخت جمعیت، ساختار سنی جمعیت در سه گروه عمده سنی ۱۴-۰ ساله، ۶۴-۱۵ ساله و ۶۵ ساله و بیشتر بررسی می‌شود. نتایج این بررسی نشان می‌دهد که در سال ۱۳۹۵ شاخص ضریب جوانی که از نسبت جمعیت زیر ۱۵ سال به کل جمعیت به دست می‌آید در استان معادل ۲۲/۲۹ درصد بوده است. این ضریب در سال‌های ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ به ترتیب برابر با ۲۵ درصد و ۲۲/۲ درصد بوده که نشان می‌دهد استان به مرور زمان از جمعیت جوان به جمعیت میان‌سال رسیده و در دهه‌های آینده به جمعیت سالخورده خواهد رسید. نسبت جمعیت ۶۵ ساله و بیشتر در سال ۱۳۹۵، ۷/۲ درصد بوده که نسبت به سال‌های ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ افزایش یافته است. گروه سنی جمعیت ۶۴-۱۵ ساله که به‌ویژه از نظر اقتصاد جمعیت حائز اهمیت است از ۶۹/۷ درصد در سال ۱۳۸۵ به ۷۰/۷ درصد در سال ۱۳۹۰ و ۶۹/۹ درصد در سال ۱۳۹۵ رسیده است.

سهم جمعیت ۲۹-۱۵ ساله از کل جمعیت استان که در دهه ۱۳۸۵-۱۳۷۵، به دلیل انبوه متولدین دهه ۶۰ با رشدی قابل توجهی مواجه شده و از ۲۹/۵ درصد به بیش از ۳۴/۸ درصد رسیده بود. با خروج متولدین دهه ۶۰ از این گروه سنی، در سال ۱۳۹۵ این رقم به ۲۳/۵ درصد رسیده و تورم جوانی در استان کاهش یافته است.

با توجه به اینکه تأمین نیازهای آموزش و اشتغال، ازدواج و تشکیل خانواده، مسکن، بهداشت و سلامت برای خیل عظیم جوانان یکی از مهم‌ترین مسائل جمعیتی استان است ولی با کاهش سهم جمعیتی این گروه انتظار می‌رود در سال‌های آینده به تدریج از فشار مطالبات شغل کاسته و روند معقولی به خود گیرد.

سهم گروه سنی ۵۹-۳۰ ساله در یک روند صعودی از ۲۶ درصد در سال ۱۳۷۵ به ۴۲/۹ درصد در سال ۱۳۹۵ افزایش یافته است. در واقع سهم جمعیتی کاسته شده از گروه سنی ۲۹-۱۵ ساله، به سهم جمعیتی این گروه افزوده شده است. در شرایط معمول انتظار می‌رود جمعیت این گروه سنی به تثبیت شغلی رسیده و تشکیل خانواده نیز داده باشند. در این صورت حجم

جمعیتی بالای این گروه سنی با کاهش بار تکفل و افزایش تعداد شاغلان، زمینه‌ساز رشد اقتصادی و ثبات اجتماعی جامعه می‌شود. ولی در شرایط رکود و تحریم اقتصادی دهه ۱۳۹۵-۱۳۸۵ و با ورود حجم عظیم جوانان متولد دهه ۶۰ به بازار کار، به مطالبات شغل و خانوادگی بخشی از این جوانان پاسخ داده نشده و به سنین بعد از ۳۰ سالگی موکول شده است. در کنار مشکلات اقتصادی به جا مانده از دوران رکود و تحریم در کشور، بخشی از جوانان متقاضی کار متولد دهه ۶۰ نیز به متولدین دهه ۷۰ متقاضی کار، در سال‌های اخیر اضافه شد که این امر باعث شده است مشکل اشتغال، یکی از دغدغه‌های اصلی کشور و استان گردد.

سهم جمعیتی واقع در گروه سنی ۶۴-۱۵ ساله در یک روند صعودی از ۵۶/۱ درصد در سال ۱۳۷۵ به ۶۹/۷ درصد در سال ۱۳۸۵ و ۶۹/۹ درصد در سال ۱۳۹۵ رسیده است. پنجره جمعیتی که در بستر فرآیند انتقال جمعیتی، در نتیجه گذارهای ساختار سنی در یک دوره زمانی نسبتاً کوتاه اتفاق می‌افتد به دوره‌ای اطلاق می‌شود که در آن یک‌سوم جمعیت خارج از سنین فعالیت و بیشتر از دوسوم جمعیت در سنین فعالیت باشند. در این حال نسبت وابستگی نسبی یا بار تکفل به پایین‌ترین سطح خود و به کمتر از ۵۰ درصد می‌رسد، بر اساس این شاخص استان آذربایجان شرقی از سال ۱۳۸۵ وارد فاز پنجره جمعیتی شده است. به‌طوری که بر اساس نتایج سرشماری سال ۱۳۸۵، نسبت وابستگی به کمتر از ۵۰ درصد کاهش یافته و در سال ۱۳۹۵ به ۴۳/۸ درصد رسیده است. وضعیت پنجره جمعیتی که با توجه به تبعات آن به‌ویژه از منظر اقتصادی، برخی از اقتصاددانان از آن به عنوان موهبت جمعیتی نام می‌برند، در تاریخ جمعیتی هر ملت فقط یک‌بار اتفاق می‌افتد و عمر کوتاهی دارد. معمولاً حدود ۴ دهه دوام می‌آورد و اگر به‌درستی هدایت شود می‌تواند به توسعه کشور به نحو شایان توجهی کمک کند، و در صورت عدم برنامه‌ریزی صحیح می‌تواند به مانع بزرگی در مسیر توسعه تبدیل شده و منجر به افزایش بیکاری به‌خصوص در میان جوانان گردد. باید اذعان نمود که بنا به دلایل عدیده‌ای، از فرصت طلایی پنجره جمعیتی در سال‌های گذشته به درستی استفاده نشده و بر حجم جوانان بیکار در استان و کشور افزوده شده است.

ظرفیت اقتصادی

نهادهای پولی و مالی

تأمین منابع مالی مورد نیاز بنگاه‌های اقتصادی و پروژه‌های زیربنایی به‌عنوان یکی از الزامات توسعه اقتصادی محسوب می‌گردد. تأمین مالی از طریق بازار پول به‌عنوان یکی از مهمترین شیوه‌های تأمین مالی کوتاه‌مدت اقتصادی می‌باشد. بانک‌ها به‌عنوان واسطه مالی در بازار پول از نقش مهمی در هدایت پس‌اندازهای مردم به سمت تأمین مالی فعالیت‌های اقتصادی برخوردار می‌باشند. در نظام تأمین مالی کشور سهم بازار پول در تأمین مالی فعالیت‌های اقتصادی بالا بوده و نظام تأمین مالی کشور بانک محور است. این در حالی است که در تأمین مالی بخش‌های اقتصادی، انجام تأمین مالی بلندمدت از طریق بازار سرمایه و تأمین مالی کوتاه‌مدت از طریق بازار پول و کاهش مخاطرات آن‌ها از طریق بازار بیمه منطقی‌تر است. در سال ۱۳۹۵، تعداد ۹۷۷ واحد بانکی شامل ۷۳۰ واحد بانک دولتی و ۲۴۷ واحد بانک خصوصی در استان فعالیت می‌کردند که در مجموع ۴ درصد از واحدهای بانکی کشور را شامل می‌شد.

بررسی عملکرد بانک‌های استان در زمینه جذب سپرده‌ها طی سال‌های ۱۳۹۵-۱۳۹۰، نشان می‌دهد که حجم سپرده‌های مردم، نزد بانک‌های استان با متوسط رشد سالانه ۲۷/۶ درصد از ۸۱۹۱۹ میلیارد ریال در سال ۱۳۹۰ به ۲۷۷۱۹۶ میلیارد ریال در سال ۱۳۹۵ رسیده است که نشانگر افزایش سهم استان از میزان مانده سپرده‌های کل کشور از ۲/۳۸ درصد به ۲/۴۳ درصد می‌باشد. در همین زمان سرانه سپرده‌ها یا به عبارتی میزان مانده سپرده‌های استان به ازای هر نفر با ۲۶/۳۷ درصد رشد سالانه، از ۲۱/۹۹ میلیون ریال در سال ۱۳۹۰ به ۷۰/۸۹ میلیون ریال در سال ۱۳۹۵ افزایش یافته است. در فاصله زمانی فوق سرانه سپرده‌ها در کشور سالانه ۲۵/۴۷ درصد رشد داشته و به ترتیب از ۴۵/۷۵ میلیون ریال به ۱۴۲/۳۱ میلیون ریال رسیده است. به بیانی نسبت سرانه سپرده در استان نسبت به کشور ۰/۷۲ درصد بهبود یافته و از ۴۸ درصد کشور در سال ۱۳۹۰ به ۵۰ درصد در سال ۱۳۹۵ رسیده است.

در طی سال‌های فوق‌علی‌رغم افزایش نسبت سرانه سپرده استان نسبت به کشور، سرانه سپرده استان از ۲۳/۷۶ میلیون ریال در سال ۱۳۹۰ به ۷۱/۴۴ میلیون ریال در سال ۱۳۹۵ رسیده است که پایین‌تر از سرانه کشور بوده و استان آذربایجان شرقی در بین استان‌های کشور در رتبه سیزدهم قرار دارد. این امر نشانگر پایین بودن انگیزه سپرده‌گذاری یا پس‌انداز به شکل سرمایه‌گذاری در داخل استان می‌باشد.

در دوره زمانی ۱۳۹۵-۱۳۹۰، مانده تسهیلات اعطایی بانک‌ها با متوسط رشد سالانه ۱۸/۶۸ درصد از ۱۰۲۶۴۶ میلیارد ریال در سال ۱۳۹۰ به ۲۴۱۷۰۸ میلیارد ریال در سال ۱۳۹۵ افزایش یافته است. در همین فاصله سهم مانده تسهیلات استان در کشور از ۲/۷ درصد به ۲/۴ درصد کاهش یافته است. سرانه مانده تسهیلات در استان با ۱۷/۵۴ درصد رشد از ۲۷/۵۶ میلیون ریال به ازای هر نفر در سال ۱۳۹۰، به ۶۱/۸۲ میلیون ریال در سال ۱۳۹۵ رسیده است. در همین مدت سرانه تسهیلات در کشور با ۱۹/۵۲ درصد رشد از ۵۰/۶۲ میلیون ریال در سال ۱۳۹۰ به ۲۳/۴۵ میلیون ریال در سال ۱۳۹۵ رسیده است. به بیانی نسبت سرانه تسهیلات در استان نسبت به کشور ۱/۶۶ درصد کاهش داشته و از ۵۴/۴۴ درصد در سال ۱۳۹۰ به ۵۰/۰۷ درصد در سال ۱۳۹۵ رسیده است و در بین استان‌های کشور در رتبه پانزدهم قرار دارد.

بررسی ترکیب مانده تسهیلات در سال ۱۳۹۵ نشان می‌دهد که ۴۱ درصد از تسهیلات به بخش ساختمان و مسکن، ۲۶ درصد به بخش بازرگانی داخلی، ۱۶ درصد به بخش کشاورزی و تنها ۱۶ درصد به بخش صنعت و معدن اختصاص یافته است.

نسبت تسهیلات به سپرده‌ها در سال ۱۳۹۵، برای بانک‌های استان ۸۷/۲ درصد و برای بانک‌های کشور ۸۶/۷۵ درصد می‌باشد. در طی سال‌های ۱۳۹۵-۱۳۹۰، نسبت تسهیلات به سپرده‌ها در استان ۶/۹۹ درصد و در سطح کشور ۴/۷۵ درصد کاهش یافته است.

سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۵ تعداد سهام و حق تقدم معامله‌شده به‌طور متوسط، با رشد سالانه ۲۰/۴۲ درصد از ۲۳۰۱ میلیون سهم به ۵۸۲۶ میلیون سهم رسیده است. در این مدت نسبت ارزش به حجم معامله از ۳/۲۴ میلیارد ریال در سال ۱۳۹۰ به ۳/۲۲ میلیارد ریال در سال

۱۳۹۴ کاهش یافته است. نسبت تعداد سهام مبادله شده در بورس اوراق بهادار تبریز به تعداد سهام مبادله شده در بورس اوراق بهادار تهران از ۳/۱۴ درصد در سال ۱۳۹۰ به ۲/۳۱ درصد در سال ۱۳۹۵ و نسبت ارزش سهام مبادله شده در بورس اوراق بهادار تبریز به ارزش سهام مبادله شده در بورس اوراق بهادار تهران از ۳/۲۹ درصد در سال ۱۳۹۰ به ۰/۴۶ درصد در سال ۱۳۹۴ کاهش یافته است که نشان می‌دهد طی این دوره تعداد سهام در بورس اوراق بهادار تبریز رشد کمتری از بورس اوراق بهادار تهران داشته است و جذب نقدینگی در بازار سرمایه استان نسبت به کشور کاهش یافته است.

در سال ۱۳۹۴ ارزش بازار اوراق بهادار تبریز، ۵۰۷۹۹ میلیارد ریال بود که نسبت به سال ۱۳۹۰، ۳۶ درصد افزایش نشان می‌دهد. در طی سال‌های ۱۳۹۳-۱۳۹۰، نسبت ارزش بازاری بورس اوراق بهادار تبریز نسبت به بازار بورس اوراق بهادار تهران، حدود ۷ درصد افزایش داشته است که نشانگر افزایش اندازه بازار تبریز نسبت به بازار تهران می‌باشد.

کشاورزی

استان آذربایجان شرقی به دلیل موقعیت توپوگرافیکی و جغرافیایی از توانمندی‌های قابل ملاحظه‌ای از نظر منابع و مزیت نسبی در تولید محصولات کشاورزی برخوردار است. وسعت اراضی کشاورزی استان حدود ۱/۲۲ میلیون هکتار برآورد می‌گردد که معادل ۲۶ درصد وسعت استان و حدود ۵/۵ درصد اراضی قابل کشت کشور را شامل می‌شود. در سال زراعی ۱۳۹۵ - ۱۳۹۴، سهم استان از سطح اراضی زراعی کشور ۶/۳ درصد و از اراضی باغی کشور ۳/۹ درصد بوده که به ترتیب با اختصاص جایگاه سوم و پنجم کشوری، یکی از قطب‌های عمده کشاورزی کشور به شمار می‌رود.

در همین سال میزان تولیدات زراعی استان ۲/۹ میلیون تن و میزان تولیدات باغی استان ۱/۰۷ میلیون تن بوده که سهم استان از تولیدات زراعی کشور ۳/۵ درصد و از تولیدات باغی کشور ۵/۱ درصد می‌باشد و به ترتیب رتبه‌های دوازدهم و چهارم کشور را به خود اختصاص می‌دهند که با توجه به سطح زیر کشت محصولات زراعی و باغی و سهم آن از کل کشور،

نشانگر راندمان تولید پایین در محصولات زراعی و راندمان تولید بالا در محصولات باغی می باشد.

ارزش افزوده بخش کشاورزی استان در سال ۱۳۹۰، ۱۶،۲۱۹ میلیارد ریال و در سال ۱۳۹۴ (به قیمت ثابت سال ۱۳۹۰)، ۱۹۲۰۲ میلیارد ریال است. متوسط نرخ رشد سالانه ارزش افزوده این بخش به قیمت‌های ثابت بین سال‌های مورد بررسی ۴/۳۱ درصد بوده که رقم متناظر کشوری ۶/۴۵ درصد است. سهم استان از کل ارزش افزوده ایجاد شده در بخش کشاورزی کشور از ۴/۲ درصد در سال ۱۳۹۰ به ۳/۹ درصد در سال ۱۳۹۴ رسیده است. در همین دوره سهم ارزش افزوده بخش کشاورزی از کل ارزش افزوده استان از حدود ۹ درصد در سال ۱۳۹۰ به ۱۲ درصد در سال ۱۳۹۴ افزایش یافته است.

پایین بودن راندمان تولید و حاکمیت جبری اقتصاد معیشتی در اکثر نکات استان باعث کاهش سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی و موجب عدم جذب نیروی جوان و متخصص به این بخش شده و پیامد آن بهره‌بردارانی با سنین بالا و سطح سواد پایین در عرصه کشاورزی استان می‌باشد. به طوری که بر اساس نتایج سرشماری کشاورزی ۱۳۸۲ و ۱۳۹۳ به ترتیب ۵۰ و ۳۸ درصد بهره‌برداران بی‌سواد بوده‌اند.

در سال ۱۳۹۵ در زیر بخش دام، استان با دارا بودن ۴۰۸۸ هزار واحد دامی و تولید ۵۰ هزار تن گوشت قرمز و ۴۹۳/۳ هزار تن شیر به ترتیب ۶/۱ درصد از گوشت قرمز تولیدی کشور و ۵/۱ درصد از تولید شیر کشور را به خود اختصاص داده است. لازم به ذکر است از آنجا که حدود ۴۳ درصد از واحد دامی استان دام سبک است و این حجم دام سبک سه برابر ظرفیت مراتع استان می‌باشد این موضوع سبب فشار دام بر مرتع می‌شود.

در دهه‌های گذشته غلبه نگاه بخشی و نگرش سطحی به تولید و اشتغال و معیشت، بدون توجه به ملاحظات پایداری باعث شده است با اضافه برداشت از چاه‌های مجاز و نیز حفر چاه‌های غیرمجاز در خصوص آب‌های زیرزمینی و نیز احداث سازه‌های آبی در مسیر روان آب‌ها، سطح زیر کشت آبی استان افزایش یافته و الگوی کشت رایج منطقه در اراضی آبی به سوی کشت محصولات با نیاز آبی بیشتر تغییر یابد و این امر باعث افت شدید سطح آب‌های

زیرزمینی دشت‌های استان، افزایش املاح و شوری آب‌های استحصالی و کاهش روان آب‌ها و از همه مهم‌تر سبب خشک شدن دریاچه ارومیه شده است.

در مجموع، پایین بودن راندمان تولید، نبود برنامه جامع عملیاتی در زنجیره تولید محصولات کشاورزی در کشت پایدار و متناسب با شرایط استان، سرمایه‌گذاری ناکافی در بازسازی و نوسازی صنایع تبدیلی و تکمیل فرآورده‌های کشاورزی، کندی انتقال فن‌آوری‌های نوین و عدم توسعه کشاورزی دانش‌بنیان، نبود سیستم نظارتی و مدیریتی یکپارچه در بخش، توجه بیشتر به افزایش کمی محصولات کشاورزی و مهجور ماندن موضوع تولید کیفی سالم و رقابتی و همچنین عدم جذب نیروی انسانی جوان و متخصص در بخش کشاورزی از جمله چالش‌های استان است که همواره امنیت غذایی استان در تولید محصولات کشاورزی را تهدید نموده و از طرفی نیز مهمترین نیروی تأثیرگذار در فشار بر منابع طبیعی بوده است.

صنعت

استان آذربایجان شرقی سابقه نسبتاً طولانی در بخش صنعت دارد و شهر تبریز یکی از قطب‌های صنعتی کشور با تمرکز صنایع تولید ماشین‌آلات و تجهیزات، در سطح کشور به شمار می‌رود. این استان از لحاظ تعداد کارگاه صنعتی، چهارمین قطب صنعتی کشور محسوب می‌شود و از امکانات و قابلیت‌های توسعه صنعتی قابل توجهی برخوردار است که از مهمترین قابلیت‌های صنعتی استان می‌توان به وجود واحدهای دانشگاه علمی - کاربردی، مؤسسات تحقیقات صنعتی در استان، وجود ۳۷ شهرک صنعتی و تخصصی و ۱۷ ناحیه صنعتی در حال بهره‌برداری، وجود مزیت نسبی در برخی رشته فعالیت‌های صنعتی استان از قبیل چرم‌سازی، صنایع غذایی و آشامیدنی، تولید مبلمان و چوب و محصولات چوبی، قطعه و مجموعه‌سازی (به خصوص در حوزه خودروسازی)، ماشین‌سازی و شیمیایی، وجود دانشکده‌های فنی در دانشگاه‌های استان و دانشگاه‌های صنعتی و علمی - کاربردی، مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای مجهز و مراکز آموزش فنی شرکت‌های بزرگ صنعتی، وجود صنایع مادر پیشرفته، شهرک‌های تخصصی مانند سرمایه‌گذاری خارجی، فن‌آوری قطعات خودرو، مصالح ساختمانی تبریز و

سرامیک مرنده، وجود منطقه آزاد تجاری - صنعتی ارس و همچنین واحدها و تشکلهای صنعتی و صنایع تبدیلی اشاره کرد. افزون بر این استان آذربایجان شرقی یکی از پیشگامان صنعت چرم و کفش در سطح کشور می‌باشد. در سال‌های اخیر با ایجاد تشکلهای صنفی در زمینه صنعت، نظیر اتاق بازرگانی و صنایع و معادن، خانه صنعت و معدن، انجمن مدیران صنایع و انجمن قطعه‌سازان زمینه ارتباطی قوی بین مراکز صنعتی استان فراهم گردیده است.

به‌رغم سابقه تاریخی و قابلیت و ظرفیت‌های استان، بررسی وضعیت صنعت استان در سال‌های اخیر حکایت از سیر نزولی جایگاه این بخش در کشور دارد. به‌طوری‌که در طی سال‌های ۱۳۹۴ - ۱۳۹۰ سهم ارزش‌افزوده صنعت (ساخت) استان از کشور از ۶ درصد در سال ۱۳۹۰، به ۵ درصد در سال ۱۳۹۴ کاهش یافته است. در سال ۱۳۹۴، ارزش‌افزوده بخش صنعت (ساخت استان به قیمت جاری) ۱۱۵۶۱۱/۹۱ میلیارد ریال بوده و حدود ۲۹ درصد از تولید ناخالص داخلی بدون نفت استان را به خود اختصاص داده است.

در سال ۱۳۹۴، تعداد کارگاه‌های صنعتی دارای ده نفر کارکن به بالا در استان ۷۶۳ کارگاه بوده که نسبت به سال ۱۳۹۲، ۸۰ کارگاه تعطیل شده است. ارزش‌افزوده این کارگاه‌ها در سال ۱۳۹۴ به قیمت جاری ۴۵۳۹۴ میلیارد ریال بوده که نسبت به سال ۱۳۹۲، ۵۹/۰ درصد کاهش داشته است. در همین سال استان آذربایجان شرقی ۵/۸ درصد از تعداد کارگاه‌های صنعتی کشور و ۳/۸۶ درصد از ارزش‌افزوده این کارگاه‌ها از کشور را به خود اختصاص داده است.

استان آذربایجان شرقی با وجود آنکه به‌عنوان یکی از استان‌های صنعتی کشور و همچنین قلب اقتصادی شمال غرب کشور به شمار می‌رود، اما تمرکز و انباشت انواع فعالیت‌های مختلف صنعتی در پهنه‌های مرکزی استان و شکل‌گیری الگوی مرکز - پیرامون به تبعیت از الگوی استقرار مراکز پرجمعیت استان، موجب ایجاد عدم توازن و تعادل در ساختار فضایی صنعت و توزیع پهنه‌های صنعتی گردیده است به‌طوری‌که بیش از ۶۸ درصد از کارگاه‌های ده نفر کارکن به بالا در شهرستان تبریز مستقر هستند و شهرستان‌های واقع در نیمه غربی نزدیک به ۲۰

درصد و در مقابل شهرستان‌های واقع در نیمه شرقی و جنوبی استان کمترین سهم را در این ارتباط داشته‌اند.

در مجموع می‌توان اظهار داشت که صنعت استان به رغم سابقه تاریخی، قابلیت‌ها و ظرفیت‌های استان، از عملکرد قابل قبولی برخوردار نبوده است. توسعه نامتوازن، کاهش سهم استان در صنعت کشور و تنزل رتبه استان، عدم وجود واحد تحقیق و توسعه در اکثر واحدهای صنعتی که منجر به عدم نوآوری و کیفیت پایین محصولات تولیدی و کاهش توان رقابت‌پذیری واحدهای صنعتی استان و سهم آن در بازارهای داخلی شده است؛ از عمده چالش‌های این بخش محسوب می‌شود.

معدن

استان آذربایجان شرقی، یکی از مناطق غنی معدنی کشور است و پتانسیل خوبی برای گسترش فعالیت‌های معدنی و توسعه نقش بخش معدن در اقتصاد استانی و ملی دارد. این استان با دارا بودن ۶۲۵ معدن، حائز رتبه سوم در کشور می‌باشد و از نظر میزان ذخایر (قطعی و احتمالی) با ۸/۱ میلیارد تن، رتبه نخست کشور را به خود اختصاص داده است ۲۵ درصد از ذخایر غیرفلزی و ۱۲/۵ درصد ذخایر فلزی کشور و یک درصد مس دنیا مربوط به این استان می‌باشد. عمده‌ترین ذخایر معدنی استان در گروه مواد غیرفلزی است که ۷۵ درصد ذخایر استان را به خود اختصاص داده است. در رتبه بعدی مواد معدنی مصالح ساختمانی با میزان ۱۷ درصد از کل مواد معدنی قرار گرفته است. علاوه بر این ۷ درصد از منابع معدنی استان به مواد فلزی و فقط یک درصد به سنگ‌های تزئینی اختصاص یافته است. یکی از ویژگی‌های معدنی این استان وجود ذخایری از قبیل پرلیت، دیاتومیت، نفلین سینیت، کائولن و ... می‌باشد که برخی از این ذخایر در سطح کشور منحصر به فرد هستند. مناطق شمالی استان (ناحیه ارسباران) با قرار گرفتن بر روی کمربند آلپ و هیمالیا دارای اندیس‌های متعدد مس و عناصر فلزی دیگر نظیر سرب، روی و آهن می‌باشد. به طوری که در ناحیه ورزقان بر روی این کمربند

بیش از ۳۰ اندیس معدنی مس شناسایی شده است. کانسار مس سونگون در شمال ورزقان، یکی از بزرگترین کانسارهای مس دنیا محسوب می‌شود.

بر اساس نتایج آخرین طرح آمارگیری معادن کشور در سال ۱۳۹۴ در کل کشور تعداد ۵۲۱۴ معدن در حال بهره‌برداری سرشماری شده است که از این تعداد ۲۵۸ معدن در حال بهره‌برداری در سطح استان آذربایجان شرقی استقرار یافته است. به عبارتی ۵ درصد از معادن کل کشور در گستره استان قرار دارد. در همین سال از ۲۵۸ معدن فعال در استان حدود ۱۰/۱۱ میلیون تن ماده معدنی استخراج شده است. ارزش کل تولیدات در این معادن ۵۴۷۵ میلیارد ریال و ارزش افزوده آن ۴۶۱۱ میلیارد ریال بوده است. به عبارتی ارزش افزوده ایجاد شده معدن استان، به ازای هر تن ماده معدنی استخراج شده ۴۵۶ هزار ریال می‌باشد. در همین سال سهم ارزش افزوده بخش معدن از تولید ناخالص داخلی استان ۱/۲ درصد و سهم آن در ارزش افزوده ایجاد شده در بخش معدن کشور (بدون احتساب نفت خام و گاز طبیعی) ۴/۲ درصد می‌باشد.

بررسی وضعیت بخش معدن در استان نشان می‌دهد که علیرغم اینکه این استان به لحاظ ذخایر مواد معدنی جایگاه اول را در کشور دارد ولی به لحاظ سهم آن در ارزش افزوده، در اقتصاد استان و اقتصاد ملی، از جایگاه شایسته‌ای برخوردار نمی‌باشد. از نکات ضعف استان در این بخش می‌توان به استخراج غیراصولی و عدم فرآوری محصولات معدنی و در نهایت خام‌فروشی آن اشاره کرد که نیاز است با ارتقای سطح تکنولوژی در بخش استخراج و فرآوری، به بهره‌برداری حداکثری در این حوزه رسید.

گردشگری

استان آذربایجان شرقی به‌طور بالقوه دارای جاذبه‌های گردشگری فراوانی است. این استان به لحاظ موقعیت خاص جغرافیایی خود و با توجه به سابقه تاریخی، فرهنگی، علمی و طبیعی متعدد و نیز امکان ارائه خدمات برتر در عرصه‌های آموزشی، فنی، درمانی و زمینه‌های تجاری و سرمایه‌گذاری یکی از مناطق مهم دارای جاذبه‌های گردشگری محسوب می‌گردد.

گردشگری طبیعی با بهره‌مندی از منابع طبیعی مانند جنگل‌های وسیع و بی‌نظیر ارسباران، آبشارها و چشمه‌های معدنی و آبگرم‌ها، مناطق حفاظت‌شده و شکارممنوع، روستاهای هدف گردشگری، مناطق نمونه گردشگری، پیست‌های اسکی و ... پتانسیل‌های بسیار مناسبی برای طبیعت‌گردان در سطح استان دارد. از کل ۱۱۶۸ منطقه نمونه گردشگری کشور، ۴۷ منطقه معادل ۴ درصد در استان آذربایجان شرقی واقع شده است که با توجه به سهم ۲/۸ درصدی استان از مساحت کشور، رقم مناسبی بوده و بیانگر غنای جاذبه‌های مختلف گردشگری در سطح استان می‌باشد. از ۴۷ منطقه نمونه گردشگری استان ۲ منطقه (کندوان و دره لیقوان) بین‌المللی، ۴ منطقه ملی، ۲۰ منطقه استانی و ۲۱ منطقه محلی می‌باشد. از تعداد ۴۶۴ روستای هدف گردشگری کشور ۵۲ روستا، معادل ۱۱/۲۱ درصد در استان آذربایجان شرقی واقع شده است.

استان آذربایجان شرقی در زمینه گردشگری سلامت دارای مزیت‌های قابل توجهی در سطوح فراملی است. به‌طوری‌که در طی سال‌های اخیر با توجه به امکانات تخصصی درمانی، مراکز پیشرفته تشخیصی و بیمارستان‌های مدرن، پزشکان متخصص و حاذق، چشمه‌های معدنی آب گرم و سرد و ... گردشگران سلامت بسیاری را از کشورهای همسایه بالأخص از کشورهای حوزه قفقاز برای امور درمانی و سلامت به استان و با تمرکز بر شهر تبریز، به خود جذب کرده است؛ اما متأسفانه این صنعت در حال حاضر با چالش‌هایی متعدد از جمله ناهماهنگی دستگاه‌های مسئول گردشگری سلامت و فقدان برنامه عملیاتی روبرو است و به تدریج تعداد گردشگران خارجی این حوزه به میزان قابل توجهی کاهش یافته است.

میزان گردشگران خارجی وارد شده به استان برحسب استفاده از هتل بر اساس سالنامه فرهنگ و گردشگری سال ۱۳۹۴ در استان آذربایجان شرقی برابر ۴۵۰ هزار نفر در سال بوده است. همچنین این استان دارای ۳۲ باب هتل با ظرفیت ۸۹۹۱ تخت، ۱۵ باب هتل آپارتمان با ظرفیت ۱۱۳۵ تخت، ۶۳ باب مهمان‌پذیر با ظرفیت ۲۸۴۸ تخت در استان فعال می‌باشد که اکثر این مراکز در شهر تبریز واقع شده است و مناطق شرقی استان با توجه به دارا بودن پتانسیل بالا در جذب گردشگر، متأسفانه در اکثر مواقع حتی دارای هتل نیز نمی‌باشند.

در خصوص کارکرد اقتصادی گردشگری استان نیز قابل ذکر است که سهم ارزش افزوده بخش هتل و رستوران استان از بخش هتل و رستوران کشور ۳/۲ درصد و سهم آن از تولید ناخالص داخلی استان یک درصد می‌باشد که ارقام فوق حاکی از نقش ناچیز بخش گردشگری در اقتصاد استان می‌باشد.

بررسی وضع موجود بخش گردشگری استان نشان می‌دهد که استان آذربایجان شرقی در زمینه جاذبه‌های گردشگری در ابعاد مختلف، بسیار غنی بوده و آنچه میان وجود جاذبه‌ها و حضور گردشگران در استان فاصله می‌اندازد، کمبود خدمات و زیرساخت‌ها است، به طوری که استان در زمینه خدمات اقامتی و همچنین دفاتر گردشگری که نقش شایان توجهی در اطلاع‌رسانی و جذب گردشگران دارند، کمبودهای جدی دارد. خدمات و زیرساخت‌های گردشگری، به طور عمده در شهرستان تبریز و شهر تبریز قرار گرفته‌اند و سایر شهرستان‌های استان از این امر زیاد منتفع نشده‌اند.

در مجموع، پایین بودن ارزش افزوده، نبود زیرساخت‌های لازم و مراکز اقامتی و اسکان مناسب برای گردشگران، توسعه نامتوازن امکانات، ناهماهنگی و عدم برنامه‌ریزی مناسب دستگاه‌های مرتبط با حوزه گردشگری، از جمله چالش‌های اساسی این حوزه می‌باشد.

زیرساخت‌ها

حمل و نقل

حمل و نقل در شکل زیرساخت‌های ارتباطی، کالبدی و لجستیکی به عنوان اصلی‌ترین شریان ارتباط فیزیکی بوده و از دیرباز به عنوان یکی از بارزترین محورهای اصلی توسعه مطرح بوده است. رشد و توسعه کشورها در دهه‌های اخیر مدیون توسعه ارتباطات به ویژه بخش حمل و نقل بوده است. توسعه همه بخش‌های اقتصادی به صورت مستقیم و غیرمستقیم به وجود زیرساخت‌های مناسب وابسته است.

استان آذربایجان شرقی به لحاظ موقعیت ممتاز جغرافیایی و قرارگیری در محل کریدورهای بین‌المللی و منطقه‌ای به سمت کشورهای CIS و اروپایی از استعدادها و مزیت‌های بالایی در

جابه‌جایی مسافر و ترانزیت کالا از طریق حمل و نقل جاده‌ای در بخش‌های زمینی، ریلی، هوایی و لجستیکی در کشور برخوردار است. شبکه حمل و نقل جاده‌ای استان، شامل ۲۳۶ کیلومتر آزادراه، ۴۵۳ کیلومتر بزرگراه، ۹۹۳ کیلومتر راه اصلی، ۱۹۲۵ کیلومتر راه فرعی، ۵۵۱۹ کیلومتر راه‌های روستایی آسفالت‌ه و ۷۷۲ کیلومتر راه روستایی شنی می‌باشد. حمل و نقل جاده‌ای استان به لحاظ توپوگرافی ناهمگون، به‌صورت متوازن نبوده است. قسمت شمال شرق استان و جنوب استان به دلیل توپوگرافی بالا از نظر زیرساخت جاده‌ای نسب به سایر نواحی استان به‌صورت مناسب توسعه نیافته است. مسیر کریدور اروپا - آسیا که از شمال غرب استان به سمت جنوب‌شرقی استان امتداد یافته، دارای زیرساخت مناسب جاده‌ای به‌ویژه در این مسیر بوده است. در این بین شهر تبریز به دلیل قرارگیری در مرکز استان با تمام مسیرهای استان ارتباط دارد.

محور ترانزیت تهران - تبریز - بازرگان به طول ۸۵۵ کیلومتر مهم‌ترین شبکه ارتباط جاده‌ای کشور با کشورهای اروپائی از طریق مبادی ورودی و خروجی بازرگان می‌باشد که نقش اساسی در حمل و نقل جاده‌ای بار و مسافر درون و برون‌استانی و بین‌المللی ایفا می‌کند. همچنین محور تبریز - جلفا و نوار مرزی، ارتباط استان را از طریق جلفا، نوردوز و خداآفرین با جمهوری خودمختار نخجوان و کشورهای ارمنستان و آذربایجان برقرار می‌نماید. وجود گمرک سهلان، تبریز و انبارهای عمومی سهلان و امکانات تخلیه و بارگیری در مرکز استان موجب شده محورهای اصلی، عمدتاً نقش ترانزیتی داشته و گذشته از ارتباط داخل استانی و درون کشور نقش اساسی در حمل و نقل کالا و مسافر در سطح بین‌الملل ایفا نماید.

قرارگیری تبریز در مسیر جاده ترانزیتی ابریشم یکی از مزیت‌های اصلی استان است که از ظرفیت‌های آن می‌توان در توسعه صادرات و تجارت با کشورهای همسایه استفاده نمود که برای توسعه بیشتر نقش این جاده در اقتصاد و صنعت منطقه، احداث آزادراه تبریز - مرند و از مرند تا مرز زمینی ایران و ترکیه در بازرگان، در برنامه توسعه شبکه آزادراهی کشور قرار گرفته است.

خطوط ریلی استان از طریق راه‌آهن تهران - تبریز، تبریز - جلفا و تبریز - سلماس - رازی به پایانه‌های مرزی و کشورهای همسایه نخجوان و ترکیه مرتبط می‌باشد. طول خطوط ریلی استان (تهران - میانه - تبریز) ۷۳۶ کیلومتر می‌باشد که با تکمیل و اتمام عملیات ساخت راه آهن احداثی دوخطه میانه - تبریز و حذف مسیر میانه - مراغه - تبریز، ۱۱۴ کیلومتر از مسافت ریلی تهران - تبریز کاسته خواهد شد.

از نظر زیرساخت‌های هوایی، فرودگاه بین‌المللی تبریز از مهم‌ترین فرودگاه‌های کشور به شمار می‌رود و از لحاظ موقعیت جغرافیایی در مرکزیت منطقه شمال غرب قرار گرفته و قابلیت ارائه خدمات به استان‌های همجوار در پوشش خدمات پروازی را دارد و مسافرین زیادی از شهرها و استان‌های همجوار از فرودگاه تبریز جهت پروازهای خود به شهرها و کشورهای همسایه استفاده می‌نمایند. فرودگاه تبریز مقصد و مبدأ حدود ۱۰ شهر در پروازهای داخلی و حدود ۸ شهر در پروازهای بین‌المللی به حساب می‌آید که جابجایی مسافر در این مسیرها توسط ۷ شرکت هواپیمایی داخلی و ۴ شرکت هواپیمایی خارجی صورت می‌پذیرد. اپرون فرودگاه بین‌المللی تبریز در حال حاضر با ۷۰۴۰۰ مترمربع دارای چهار ترمینال و پتانسیل پارک ۵ هواپیما بوده و این ظرفیت اپرون سالانه به طول متوسط گنجایش ۳/۲ میلیون مسافر را دارا است.

استان آذربایجان شرقی با عنایت به موقعیت ممتاز جغرافیایی و قرارگیری در محل عبور کریدورهای بین‌المللی (شمال - جنوب، شرق - غرب و جنوب آسیا، تراسیکا و جنوبی آلتید) به اروپا و کشورهای CIS بهترین جایگاه را در عرصه فعالیت لجستیکی دارد و قادر است ۱۵ درصد از سهم ترانزیت کشور را به خود اختصاص دهد. وجود منطقه آزاد ارس و منطقه ویژه سهلان و ... با جمیع مزیت‌های قانونی و توانمندی‌های محیطی، قادر هستند حتی سهم درآمدی استان را بیشتر نماید. طبق مطالعات متخصصین اقتصادی، ایران می‌تواند محل شکل‌گیری ۱۲ هاب یا پایانه ترکیبی باشد که چهارمین اولویت، هاب استان آذربایجان شرقی است که از ۱۰۰ میلیون تن کالای جابجا شده در بین هاب‌ها قادر است ۱۲۰ میلیون تن کالا را از خود عبور دهد و حتی این هاب قادر است محل تمرکز و پردازش کالا و ایجاد ارزش افزوده برای

کشورهای منطقه‌ای گردیده و زمینه شکل‌گیری هاب‌های لجستیکی و فعال‌سازی کریدورهای منطقه‌ای را با کشورهای هدف مهیا نماید.

در مجموع می‌توان اظهار داشت که علی‌رغم اینکه استان در موقعیت جغرافیایی بسیار مناسب قرار داشته و از مزایای ترانزیتی ملی و منطقه‌ای خوبی بهره‌مند بوده است اما تاکنون به نحو مطلوب از این ظرفیت موجود بهره‌برداری نشده است. اساسی‌ترین مسئله موجود در بخش حمل و نقل استان، عدم اتصال شبکه‌های ریلی، آزادراهی و هوایی به سایر شبکه‌های درون شهری، بین استانی، ملی و بین‌المللی و عدم تثبیت موقعیت استان در مدیریت زنجیره تأمین ملی و منطقه‌ای می‌باشد. عدم وجود مراکز هماهنگ‌کننده نظیر هاب‌های لجستیک، سبب عدم عرضه زیرساخت‌های استان در سطح منطقه‌ای شده و با کاهش ارزش استان در زنجیره تأمین ارزش، بر مشکلات بخش افزوده است. لذا با گسترش شبکه حمل و نقل، مراکز لجستیک و ارتباط مطمئن و کارآمد، استان آذربایجان شرقی می‌تواند از این ظرفیت‌ها در راستای افزایش درآمدهای ارزی، توسعه اقتصادی منطقه و ارتقای موقعیت استراتژیک خود در منطقه به نحو مطلوب استفاده کند.

انرژی

انرژی به‌عنوان یکی از عوامل مؤثر در فرآیند توسعه بوده و تولید و توزیع و همچنین نحوه توزیع آن در استقرار فعالیت‌های اقتصادی بسیار مؤثر است. استان آذربایجان شرقی با داشتن ۴ نیروگاه (بخاری - گازی)، سه نیروگاه تجدیدپذیر (خورشیدی - بادی) و سه نیروگاه اختصاصی تولید برق و پالایشگاه و پتروشیمی به عنوان مرکز مبادله انرژی با استان‌های آذربایجان غربی، اردبیل و زنجان و کشورهای آذربایجان و ارمنستان تلقی می‌گردد و از این حیث حائز اهمیت استراتژیک برای کشور و منطقه شمال‌غرب است.

در سال ۱۳۹۵، ظرفیت عملی نیروگاه‌های استان ۱۵۰۲/۷۴۳ مگاوات و میزان تولید ناخالص نیروگاه‌های استان ۷۱۳۷/۶ میلیون کیلووات ساعت بوده است. در استان ۷۲ ایستگاه انتقال و فوق توزیع با ظرفیتی بالغ بر ۷۶۹۷/۵ مگاوات آمپر مورد بهره‌برداری قرار گرفته که

معادل ۳/۵ درصد از ظرفیت منصوبه انتقال و فوق توزیع کل کشور را شامل می‌شود. زیرساخت‌های انتقال انرژی در سطح استان به صورت یکنواخت توزیع نشده به طوری که خطوط انتقال ۴۰۰ کیلوولت در مسیر جنوب شرقی - مرکز - غرب و از جنوب شرق به طرف جنوب غرب و نیز امتداد آن از جنوب غرب به طرف هسته مرکزی استان یعنی شهرستان تبریز بوده و مسیر خطوط ۲۳۰ کیلوولت تبریز به طرف شمال شرقی استان تا شهرستان اهر و تبریز به طرف جنوب غرب استان تا شهرستان ملکان امتداد یافته است. در انشعابی کوچک‌تر، خطوط انتقال ۱۳۲ کیلوولت قرار داشته که تقریباً در سطح استان توزیع یافته است.

استان آذربایجان شرقی فاقد هرگونه میدان نفت و گاز شناخته شده است اما به لحاظ داشتن پالایشگاه نفت خام و پتروشیمی، در تولید فرآورده‌های نفتی و پلیمری در منطقه شمال غرب کشور حائز اهمیت می‌باشد. ظرفیت تولید انواع فرآورده‌های نفتی حدود ۱۱۰ هزار بشکه در روز می‌باشد. تولیدات پتروشیمی تبریز در سال ۱۳۹۶، ۹۳۲ هزار تن به ارزش ۴۰۸۵ میلیارد ریال بوده است. انتقال نفت خام خوراک پالایشگاه تبریز از طریق خط لوله ۱۶ اینچ از منابع جنوب و از طریق انباری تأمین می‌گردد. خوراک اصلی ورودی شرکت پتروشیمی تبریز را نفتای سنگین و IPC تشکیل می‌دهد که بخش عمده آن (حدود ۸۰ درصد) از طریق شرکت پالایش نفت تبریز و بخشی نیز از سایر منابع داخلی و خارجی نظیر شرکت پالایش نفت تهران از طریق خط تولید تأمین می‌گردد. منطقه آذربایجان شرقی یکی از مناطق ۳۷ گانه شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران می‌باشد که این منطقه با دارا بودن ۴ انبار نفت فعال در شهرهای تبریز، مراغه، میانه و سراب و سوخت‌گیری هواپیمای تبریز و با همکاری ۸ شرکت حمل و نقل فرآورده‌های نفتی با کمک ۷۰۰ نفت‌کش، امر خطیر سوخت‌رسانی در این منطقه را به انجام می‌رساند.

بخش اصلی و عمده مصارف گاز طبیعی استان از خطوط صادراتی ۴۸ اینچ ترکیه و ۳۰ اینچ ارمنستان (منشعب از خط صادراتی ترکیه) و خطوط بین استانی ۳۰ اینچ اردبیل - سراب، ۳۶ اینچ میاندوآب - تبریز و بخشی نیز از خط ۱۲ اینچ اصلاندوز - خمارلو - آتش احمد، تأمین و توسعه گازرسانی با احداث خط ۱۶ اینچ ورزقان - اهر منشعب از خط صادراتی ارمنستان در

حال اقدام می‌باشد. ایجاد و بهره‌برداری بهینه از زیرساخت مناسب انتقال و توزیع گاز در سطح استان که بالغ بر ۱۶۰۰ کیلومتر خطوط پرفشار ۱۰۰۰ پوندی و ۱۷۲۷۴ کیلومتر خطوط فشار متوسط ۲۵۰ پوندی و خطوط فشار پایین ۶۰ پوندی بوده، باعث گردیده تا ۱۰۰ درصد خانوارهای شهری و ۹۰ درصد خانوارهای روستایی از مزیت گازرسانی و ۳۹ محور و شهرک صنعتی، منطقه آزاد تجاری- صنعتی ارس، شهرک سرمایه‌گذاری خارجی تبریز، حداقل ۱۷۵۶ واحد صنعتی عمده اعم از پالایشگاه، پتروشیمی، نیروگاه‌ها، کارخانه‌های ذوب و ریخته‌گری، فولاد، سیمان، گچ، کوره‌های آجرپزی، آسفالت، ... ۱۵۷ جایگاه توزیع سوخت گاز طبیعی (CNG) و ۴۲۹۹ واحد صنعتی، از مزیت‌های اقتصادی و زیست‌محیطی سوخت سبز گاز طبیعی و در مجموع بالغ بر ۱۴۶۲ هزار مشترک، از گاز بهره‌مند گردند. همچنین عملیات توسعه گازرسانی به ۲۱۱ روستا با ۱۰۱۹۹ خانوار در حال اقدام بوده که پس از اتمام عملیات، سطح برخورداری خانوارهای روستایی تحت پوشش استان بالغ بر ۹۳/۹۲ درصد خواهد گردید. در مجموع بهره‌مندی از خطوط اصلی و صادراتی گاز طبیعی، هم‌جواری با کشورهای ارمنستان، آذربایجان و ترکیه و قرارگیری در مسیر صادراتی کشورهای عضو شورای همکاری، وجود پتانسیل‌های لازم در زمینه انرژی‌های نو (پاک و تجدیدپذیر)، وجود صنایع صنعتی در استان، از مهم‌ترین مزیت‌ها و فرصت‌های بخش انرژی در استان می‌باشد. در مقابل مهم‌ترین چالش‌های بخش انرژی استان را در تولید و استفاده پایین از انرژی‌های نو و تجدیدپذیر، تهدید زیست‌محیطی نیروگاه‌ها به علت عدم تأمین گاز نیروگاه‌ها به‌ویژه در حاشیه کلان‌شهر تبریز، فرسودگی تجهیزات و خطوط انتقال و بالا بودن میزان تلفات شبکه توزیع نسبت به متوسط جهانی می‌باشد.

فن‌آوری اطلاعات و ارتباطات

فن‌آوری اطلاعات و ارتباطات به عنوان یکی از فن‌آوری‌های کلیدی و توانمندساز در راستای دستیابی به اهداف کلان توسعه ملی و همچنین در تحقق اهداف توسعه پایدار نقش اساسی و محوری ایفا می‌نماید.

در سال ۱۳۹۵ شاخص توسعه فن‌آوری اطلاعات و ارتباطات (IDI) در استان آذربایجان شرقی ۵/۶۶ محاسبه گردیده که در مقایسه با متوسط کشور (۵/۶۱) از وضعیت بهتری برخوردار می‌باشد و در بین استان‌های کشور حائز رتبه سیزدهم می‌باشد. بررسی روند هفت‌ساله این شاخص، نشانگر روند روبه رشد آن در استان است به طوری که این شاخص از ۳/۱۹ درصد در سال ۱۳۸۹ به ۳/۹۱ درصد در سال ۱۳۹۲ و سپس به ۵/۶۶ درصد در سال ۱۳۹۵ رسیده است.

در سال ۱۳۹۵ ضریب نفوذ اینترنت در استان ۳۸/۹ درصد بوده که از متوسط کشوری (۱۰ درصد) کمتر می‌باشد. در همین سال ظرفیت پهنای استان ۷۰ گیگابایت بوده که نسبت به سال ۱۳۹۲، ۵۰ گیگابایت افزایش یافته است. با توجه به نقش منطقه‌ای استان در توزیع پهنای باند کشوری، سهم استان از ظرفیت پهنای باند اینترنت بین‌الملل کشور معادل ۲۲/۸ درصد بوده است. استان آذربایجان شرقی با مجموع ۱۱۴۰۰ کیلومتر فیبر نوری و ۹۵۰ مرکز مخابراتی فعال، تمام روستاهای بالای ۲۰ خانوار را تحت پوشش شبکه مخابراتی قرار داده است. این استان با داشتن ۱۲ مرکز ISP، ۹ مرکز ISDP، ۶ مرکز PAP، ۳۰۰ دفتر پیشخوان دولت و ۸۱۷ دفتر پیشخوان روستایی، پوشش کامل تلفن ثابت و خط ارتباطی روستاهای بالای ۲۰ خانوار، در حال حاضر توانایی ارائه ۲۰۰ خدمت را دارند.

استان آذربایجان شرقی در سال ۱۳۹۵ با ۱۶۲۷ هزار تلفن ثابت حدود ۵/۵ درصد کل تلفن‌های ثابت کشور را به خود اختصاص داده است. تعداد مشترکین فعال تلفن همراه استان معادل ۳۳۳۱ هزار مشترک و تعداد مشترکین پهن باند ADSL استان معادل ۴۸۹ هزار مشترک می‌باشد که به ترتیب ۴ و ۴/۵ درصد از مشترکین کشور می‌باشد. در همین سال ضریب نفوذ تلفن ثابت ۴۱/۹ درصد و ضریب نفوذ تلفن همراه ۹۹ درصد بوده است.

با توجه به سیمای ارائه شده، قابلیت‌های عمده این بخش را می‌توان در ظرفیت بالای پهنای باند استان در مقایسه با کشور، دسترسی تمام روستاهای دارای سکنه استان به شبکه ارتباطی، امکان ایجاد و توسعه همکاری‌های فن‌آوری با کشورهای همسایه و مناسب بودن ظرفیت استان در کاربردهای فاوا دانست.

ظرفیت اجتماعی و فرهنگی

سلامت

برخورداری از یک زندگی باکیفیت توأم با طول عمر قابل قبول و عاری از بیماری و ناتوانی، حقی همگانی است که در اعلامیه جهانی حقوق بشر (ماده بیست و پنجم) و قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران (اصول ۳، ۲۹ و ۴۳) مورد تأکید قرار گرفته که مسئولیت و تولیت این امر بر عهده دولت‌ها بوده و یکی از پیش‌شرط‌های تحقق توسعه بشمار می‌رود؛ بنابراین سلامت و سلامتی مقوله‌ای است که ارتباط نزدیکی با پیشرفت و توسعه همه‌جانبه و از جمله رشد و توسعه اقتصادی دارد؛ زیرا هر قدر جامعه‌ای بانشاط‌تر و سالم‌تر باشد انگیزه بیشتری برای تلاش و فعالیت دارد و از طرف دیگر هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیمی که منجر به کاهش درآمد ملی و در نتیجه توسعه می‌گردد، کاهش می‌یابد.

بررسی شاخص‌های بهداشتی و درمانی استان حاکی از آن است که تحولات شکل‌گرفته طی دهه‌های اخیر در سطح کشور و به‌ویژه در استان آذربایجان شرقی به‌طور چشمگیری رو به بهبود بوده است. سلامت کودکان و مادران باردار، آموزش و پیشگیری ایمنی علیه بیماری‌های واگیردار از جمله شاخص‌های نشان‌دهنده وضعیت این بخش می‌باشد. داده‌های آماری مربوط به شاخص مرگ و میر نوزادان نشان می‌دهد که در طی سال‌های ۱۳۹۵-۱۳۹۰ هم در سطح استان و هم در سطح کشور مرگ‌ومیر نوزادان روند کاهشی داشته و استان آذربایجان شرقی از لحاظ این شاخص در مقایسه با میانگین کشوری وضعیت مطلوب‌تری دارد به‌طوری‌که تعداد نوزادان فوت‌شده استان در سال ۱۳۹۵ به ازای هر ۱۰۰۰ نفر تولد زنده تنها ۶/۳۱ نوزاد بوده اما در کشور این رقم ۹/۵ نوزاد فوت‌شده، اعلام شده است. در سال ۱۳۹۵ شاخص امید به زندگی در بدو تولد در استان ۷۵ سال گزارش شد که نسبت به سال قبل تغییری نشان نمی‌دهد اما در فاصله زمانی سال ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۵ شاهد رشد متوسط ۰/۴ درصد در این دوره هستیم.

در سال ۱۳۹۵ بخش سلامت استان با استفاده از امکانات و منابع فیزیکی خود مشتمل بر ۱۰۷۲ خانه بهداشت، ۵۲۴ مراکز بهداشتی و درمانی، ۵۰ بیمارستان و ۱۴۸ مرکز توانبخشی، ۲۶۶ آزمایشگاه، ۵۹۳ داروخانه و ۴۲۴ درمانگاه و مرکز ترک اعتیاد با استفاده از نیروی

متخصص و کارآمد، علاوه بر مردم استان در سطح ملی و فراملی نیز به مردم خدمات ارائه می‌دهند. به ازای هر هزار نفر جمعیت استان ۲/۰۷ تخت فعال، ۷۵٪ پزشک و دندان‌پزشک (۰/۶۵ پزشک و ۰/۱۰ دندان‌پزشک) وجود دارد که بیش از متوسط کشور (۱/۹۷ تخت فعال و ۰/۵۹ پزشک و دندان‌پزشک) می‌باشد. در واقع برخورداری این استان از مراکز درمانی متعدد و نسبتاً مناسب، زمینه ارائه خدمات درمانی در سطح ملی و حتی فراملی را برای استان فراهم ساخته است. تمرکز بیش از ۵۰ درصد بیمارستان‌ها و اغلب امکانات درمانی در شهر تبریز، در این راستا به این شهر جایگاهی محوری بخشیده و این شهر را به یکی از قطب‌های کشور در این زمینه تبدیل کرده است. به طوری که اکنون این استان یکی از استان‌های نمونه در بخش گردشگری سلامت خارجی شناخته می‌شود. با این وجود، تمرکز شدید این امکانات در کلان شهر تبریز، نشانگر ضعف سایر نکات استان از لحاظ خدمات بهداشتی و درمانی می‌باشد که سبب مراجعات بی‌رویه جمعیت سایر نکات استان به این شهر و مشکلات عدیده در این زمینه گردیده است.

سهم سلامت از تولید ناخالص داخلی، یکی از شاخص‌های توسعه‌یافتگی کشورها محسوب می‌گردد. این شاخص در واقع بیانگر میزان توجه به بخش سلامت است. هر قدر جامعه مبلغ بیشتری صرف سلامت کند افراد جامعه انسان‌های سالمی خواهند بود که خواهند توانست در اقتصاد جامعه نقش اساسی داشته باشند. نباید از نظر دور داشت که صرف هزینه بیشتر در بخش بهداشت و درمان لزوماً به بهبود سلامت جامعه منتهی نمی‌شود و اعمال هزینه بیشتر در حوزه سلامت تنها در صورتی می‌تواند مفید باشد که بر اساس نیازها و تقاضاهای واقعی مردم طراحی گردد و اثربخش بوده و میزان رضایت‌مندی مردم را تأمین کند. سهم هزینه‌های سلامت از تولید ناخالص داخلی بدون نفت در استان و کشور در سال‌های ۱۳۹۴-۱۳۹۰ روند کاهشی داشته است به طوری که در استان از ۴/۶۱ درصد در سال ۱۳۹۰ به ۴/۴۰ درصد در سال ۱۳۹۴ رسیده و در کشور نیز به ترتیب از ۳/۹۷ درصد به ۳/۵۶ درصد رسیده است؛ و در مقایسه با کشورهای با درآمد متوسط و بیشتر (۶/۳ درصد) و متوسط جهانی آن (۸/۵ درصد در سال ۲۰۱۸) فاصله معناداری دارد.

هزینه سرانه واقعی سلامت خانوارهای شهر و روستایی استان در سال ۱۳۹۵، به ترتیب ۲۷۴۱ و ۲۲۲۸ هزار ریال می‌باشد که سهم آن از کل هزینه‌های غیرخوراکی خانوارهای شهری و روستایی در ۵ سال گذشته ۴ درصد کاهش و در خانوارهای روستایی ۲/۳۹ درصد افزایش داشته است.

ضریب پوشش بیمه استان ۹۹/۵۱ درصد می‌باشد و بیانگر این امر است که تنها ۰/۴۹ درصد مردم در سال ۱۳۹۵ زیر چتر حمایت بیمه قرار ندارند. هرچند که در دهه‌های گذشته شاخص‌های مربوط به سلامت رشد قابل‌توجهی داشته است. ولی با توجه به روند رو به رشد جمعیت و تغییر هرم سنی به سمت افزایش سالمندان، تأمین سلامت افراد جامعه در آینده نیازمند سرمایه‌گذاری چه از بعد سخت‌افزاری و چه از بعد نرم‌افزاری می‌باشد و عدم توجه به آن بنیان سلامت جامعه را در آینده خدشه‌دار نموده و روند توسعه را با مشکل مواجه خواهد ساخت.

آموزش

آموزش از دیرباز به عنوان یکی از کارآمدترین ابزارها در اعتلای زندگی انسان محسوب می‌شود و نهاد آموزش نقش ویژه‌ای را در زندگی و تحولات جوامع بشری داشته است. همچنین توسعه آموزش و افزایش رفاه اجتماعی مسئله با اهمیتی است که بسیاری از اندیشمندان و مصلحین، مهم‌ترین راه برای خروج از فقر را توسعه سرمایه انسانی می‌دانند. آموزش در واقع نوعی سرمایه‌گذاری در نیروی انسانی است. هدف عمده آن رشد و توسعه اقتصادی، افزایش سطح درآمدها، فرهنگ‌سازی، افزایش مهارت، تخصص و بهره‌وری نیروی انسانی است.

طی سال‌های ۱۳۸۵-۱۳۹۵ نرخ باسوادی در استان آذربایجان شرقی از ۸۱/۶ درصد در سال ۱۳۹۰ به ۸۴/۷ درصد در سال ۱۳۹۵ افزایش یافته است. به عبارت دیگر در مدت ۵ سال، ۳ درصد به میزان باسوادی استان افزوده شده است. مقایسه نرخ باسوادی استان با ارقام

کشوری نشان می‌دهد که به رغم افزایش میزان باسوادی، این استان در میان استان‌های کشور در سال ۱۳۹۵ در رتبه ۲۲ ام قرار داشته است.

در سال تحصیلی ۹۶-۱۳۹۵ در مجموع بیش از ۶۹۷ هزار نفر (۳۳۲ هزار نفر دختر و ۳۶۶ هزار نفر پسر) در مقاطع مختلف آموزشی مشغول به تحصیل بوده‌اند. در همین سال ۹۰۵۷ باب آموزشگاه، بالغ بر ۳۵۵۶۰ کلاس در استان دایر بوده است و تراکم دانش‌آموز در کلاس به طور متوسط در استان حدود ۲۰ نفر است که نسبت به سال ۱۳۹۰ بهبود یافته است.

پوشش تحصیلی به عنوان مهم‌ترین شاخص کمی دستیابی به فرصت‌های آموزشی می‌باشد که در سال ۱۳۹۵ در کل مقاطع تحصیلی استان ۸۵/۵۸ درصد (ابتدایی ۹۹/۹ درصد، متوسطه اول ۹۳/۸۷ درصد و متوسطه دوم ۸۰/۲۶ درصد) می‌باشد که نسبت به سال ۱۳۹۰، در دوره‌های ابتدایی ۰/۰۴ واحد و متوسطه اول ۳/۳۳ واحد و متوسطه دوم ۲/۴۶ واحد افزایش یافته است.

متوسط رشد نرخ پوشش تحصیلی واقعی در سطح کشور، در بازه سال‌های ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۵ در دوره ابتدایی ۰/۰۸ درصد، در دوره متوسطه اول ۰/۹۳ درصد و در دوره متوسطه دوم نیز ۳/۵۰ درصد افزایش نشان می‌دهد.

استان آذربایجان شرقی یکی از قطب‌های علمی- آموزشی کشور محسوب می‌شود. در این استان علاوه بر ۵ دانشگاه بزرگ دولتی، ۱ دانشگاه فرهنگیان، ۱ دانشگاه فنی و حرفه‌ای و ۲ دانشگاه دولتی در شهرستان‌ها (مراغه و بناب)، ۳۰ مرکز آموزش عالی وابسته به پیام نور، ۳۹ مرکز دانشگاه جامع علمی و کاربردی فعال، ۳۴ واحد و مرکز دانشگاهی وابسته به دانشگاه آزاد اسلامی، بیش از ۱۰ دانشگاه غیرانتفاعی و هم‌چنین تعدادی مراکز آموزشی در شهرستان‌های مختلف استان وجود دارد. یکی از مزیت‌های عمده استان وجود دانشگاه‌های متعدد و برتر در سطح کشور به‌ویژه در بخش مرکزی و نیمه غربی استان می‌باشد که همین امر موجب ایجاد انگیزش در دانش‌آموزان برای ادامه تحصیل در مقاطع بالاتر و عالی را گشته است.

طبق آمارها در سال تحصیلی ۱۳۹۶-۱۳۹۵، ۱۸۷ هزار نفر دانشجو در دانشگاه‌های استان مشغول به تحصیل می‌باشند که ۵۲ درصد از کل دانشجویان مربوط به دانشگاه‌های وابسته به

دولت، ۷ درصد دانشگاه‌های غیرانتفاعی و ۴۱ درصد مربوط به واحدهای دانشگاه آزاد اسلامی بوده است؛ و در همین سال نسبت دانشجویان تحصیلات تکمیلی به کل دانشجویان ۲۸/۴۵ درصد بوده است. در همین سال از هر هزار نفر جمعیت استان ۴۸ نفر دانشجو می‌باشند که ۴۲/۷۲ درصد در گروه علوم انسانی، ۳۴/۲۲ درصد در گروه فنی و مهندسی، ۶/۳۶ درصد در گروه علوم پایه، ۴/۳۰ درصد در گروه علوم پزشکی، ۴/۶۴ درصد در گروه کشاورزی و دامپزشکی و ۷/۷۶ درصد هنر مشغول به تحصیل می‌باشند، در همین سال تعداد هیئت‌علمی تمام‌وقت در دانشگاه‌های استان ۴۷۳۸ نفر بوده است که حدود ۳۹/۴ درصد در واحدهای مختلف دانشگاه آزاد اسلامی و ۵۸/۹ درصد در دانشگاه‌های وابسته به دولت مشغول به تدریس بوده‌اند و در واقع شاخص نسبت دانشجو به هیئت‌علمی تمام‌وقت ۴۰ نفر می‌باشد.

یکی از معیارهایی که اهمیت آموزش را در جامعه نشان می‌دهد جایگاه هزینه‌های آموزش در تولید ناخالص داخلی است. سهم هزینه‌های آموزش از تولید ناخالص داخلی بدون نفت استان از ۹/۲۴ درصد در سال ۱۳۹۰ به ۹/۳۹ درصد در سال ۱۳۹۵ رسیده است. در این مدت رقم متناظر کشوری از ۷/۲۵ درصد به ۶/۷۷ درصد کاهش یافته است و در نتیجه سهم آموزش استان از تولید ناخالص داخلی بدون نفت در کشور با ۰/۱۷ درصد بهبود به ۴/۲۹ درصد در سال ۱۳۹۴ رسیده است.

هزینه سرانه واقعی آموزشی خانوارهای شهر و روستایی استان در سال ۱۳۹۵، به ترتیب ۲۷۴۱، ۲۶۹ هزار ریال می‌باشد و سهم آن از کل هزینه‌های غیرخوراکی خانوارهای شهری و روستایی در ۵ سال گذشته به ترتیب ۲/۵۶ درصد و ۲/۱۹ درصد بیشتر شده است؛ که رقم متناظر آن در سطح کشور به ترتیب ۰/۲۷ و ۱/۳۱ درصد می‌باشد. همچنین به دلیل بالا بودن این نسبت در استان (۴/۹۶ درصد در مناطق شهری و ۱/۸۵ درصد در مناطق روستایی) در مقایسه با کشور (۳/۴۲ درصد در مناطق شهری و ۱/۳۱ درصد در مناطق روستایی) می‌توان گفت اهمیت آموزش برای خانوارهای استان بیش از سطح کشور می‌باشد. توجه به هزینه‌های آموزشی مصرف‌شده توسط خانوارها، حاکی از افزایش این نسبت در میان هزینه‌های غیرخوراکی خانوارهای شهری و روستایی است که حتی از رقم متوسط کشوری هم بالاتر است.

این امر نشانگر اهمیت آموزش در میان خانوارهای استان (به ویژه شهرها) است که جهت آموزش فرزندان‌شان هزینه‌های قابل توجهی را متقبل می‌گردند. گرایش و دیدگاه مثبت مردم نسبت به امر آموزش می‌تواند به عنوان یک فرصت مهم فرهنگی در این استان به شمار آید. به شرطی که هم امکانات موجود جوابگوی این مطالبات باشد (به لحاظ فیزیکی) و هم زمینه‌های اشتغال مناسب برای نیروی متخصص و تحصیل کرده فراهم گردد.

به طور کلی جایگاه استان آذربایجان شرقی از لحاظ ارائه خدمات آموزشی که عمدتاً معطوف به آموزش عالی است، حداقل در منطقه شمال غرب کشور، نقش مهمی را ایفا می‌کند. این استان به لحاظ دارا بودن مراکز آموزش عالی متعدد به‌ویژه در مرکز استان، نقشی محوری در تربیت نیروی انسانی متخصص که پیش‌نیاز توسعه پایدار محسوب می‌گردد، بر عهده دارد. علاوه بر این، تأسیس مراکز پژوهشی در سال‌های اخیر که با نام پارک‌های علمی و فن‌آوری یا مراکز رشد، شناخته می‌شوند، نقشی مهم در فرایند توسعه استان داشته است. این مراکز در شهر تبریز ایجاد شده و در شهرستان‌های میانه و مرند نیز دارای شعبه می‌باشند. هدف این مراکز تجاری‌سازی یافته‌های تحقیقاتی دانشگاهیان و کمک به فارغ‌التحصیلان دانشگاهی استان جهت ورود به بازار کار و نیز رفع مشکل اشتغال و ایجاد فرصت‌های شغلی برای آن‌ها بوده است.

امکانات ورزشی

بخش تربیت‌بدنی و ورزش در ارتقای سلامت و بهداشت روانی افراد و همچنین در پیشگیری از بیماری‌ها نقش مهم و حیاتی دارد. توسعه اماکن ورزشی و امکانات آن یکی از اولویت‌های مهم بخش سلامت در استان می‌باشد.

در سال‌های اخیر فعالیت‌های گسترده‌ای در ارتباط با توسعه اماکن ورزشی در استان صورت گرفته است. تعداد سالن‌ها و اماکن ورزشی استان ۱/۱۸ درصد و مساحت آن‌ها ۱/۱۲ درصد رشد داشته است. به طوری که سرانه فضای ورزشی استان در سال ۱۳۹۵، ۰/۵۸ مترمربع می‌باشد که نسبت به ۵ سال گذشته ۲/۶۰ درصد افزایش یافته است. ولی هنوز سرانه فضای ورزشی استان ۰/۱۸ مترمربع از سرانه فضای ورزشی کشور کمتر است.

ورزش همگانی و میزان مشارکت در جشنواره‌ها و رویدادهای عمومی ورزشی یکی از شاخص‌های تبیین‌کننده وضعیت ورزش در سطح جامعه و در میان عموم مردم می‌باشد. مردم بر اساس فرهنگ و نگرش، باورها و همچنین با توجه به ویژگی‌های فردی و وضعیت مادی خود در ورزش همگانی شرکت می‌کنند. طی سال‌های ۱۳۹۵-۱۳۹۰ تعداد جشنواره‌های ورزش همگانی ۶/۷۲ درصد و میزان مشارکت مردم در ورزش همگانی ۹/۰۳ درصد افزایش داشته است. به طوری که متوسط افراد مشارکت‌کننده در جشنواره‌های ورزش همگانی از ۱۰۶۷ نفر در سال ۱۳۹۰ به ۱۱۸۸ نفر در سال ۱۳۹۵ رسیده است و نرخ مشارکت مردم در ورزش‌های همگانی از ۱۵ درصد در سال ۱۳۹۰ به ۲۲ درصد در سال ۱۳۹۵ افزایش یافته است.

در طی سال‌های اخیر (۱۳۹۵-۱۳۹۰) تعداد افراد سازمان‌دهی شده برای ورزش قهرمانی در استان ۸/۲۰ درصد (۵/۵۱ درصد مردان و ۱۴/۶۶ درصد زنان) افزایش یافته است. در این میان نکته قابل توجه استقبال بانوان از ورزش بوده که سهم زنان از ۲۴ درصد در سال ۱۳۹۰ به ۳۲ درصد در سال ۱۳۹۵ افزایش یافته است.

از جمله قابلیت‌های استان در بخش ورزش را می‌توان در کسب جایگاه برتر در فوتبال کشور طی سال‌های اخیر، وجود نیروی جوان و ورزشکار در استان و کسب مقام اول در برخی از رشته‌های ورزشی عنوان کرد. با این حال استان آذربایجان شرقی در این بخش با چالش‌هایی از قبیل عدم تناسب امکانات ورزشی با تراکم جمعیت، عدم استفاده از ظرفیت‌های ورزش همگانی، عدم تعادل و توازن در زیرساخت‌های ورزشی در پهنه استان و استاندارد نبودن زیرساخت‌های ورزشی مواجه می‌باشد.

امکانات فرهنگی - هنری

به طور کلی توسعه فرآیندی است پیچیده که در آن جامعه از یک دوره تاریخی به دوره جدید منتقل می‌شود. این فرآیند در هر مرحله از رشد خویش ابعاد مختلف زندگی را متحول می‌سازد. پیشرفت و توسعه، حاصل یک نگرش خاص به عالم است و بدون ایجاد این نگرش خاص، پیشرفت و ترقی ممکن نیست و این نگرش خاص بیانگر لزوم وجود یک فرهنگ مناسب

برای توسعه می‌باشد. لذا عامل فرهنگ از جایگاه ویژه‌ای در توسعه برخوردار است. ایجاد شرایط و امکانات مادی و معنوی مناسب برای افراد جامعه به‌منظور شناخت جایگاه آنان، افزایش علم و دانش انسان‌ها، آمادگی برای تحول، پیشرفت و پذیرش اصول کلی توسعه مانند قانون‌پذیری، نظم و انضباط، بهبود روابط اجتماعی و انسانی، افزایش توانایی‌های علمی، اخلاقی و معنوی برای همه افراد جامعه را توسعه فرهنگی می‌توان عنوان کرد.

بخش فرهنگ دو مأموریت و هدف را بر عهده دارد. مأموریت اول، رسالتی است که در توسعه فرهنگ عمومی کشور بر دوش می‌کشد. در این راستا، ایجاد زیرساخت‌ها و فراهم کردن بسترهای مناسب با بهره‌گیری از ظرفیت‌های نهادی این بخش برای تحقق توسعه اقتصادی، اجتماعی و سیاسی مدنظر می‌باشد. مأموریت دوم، وظیفه تأمین حقوق فرهنگی مردم جامعه به معنای حقوق دسترسی عادلانه افراد به کالاها و خدمات فرهنگی را در بر می‌گیرد. بر این اساس، ارزیابی امکانات و عملکرد بخش فرهنگ را می‌توان با توجه به شاخص‌هایی نظیر سرانه فضاهای فرهنگی، سرانه کتابخانه‌های عمومی، تعداد مطبوعات و ناشرین علمی و ... مورد نظر قرار داد.

در سال ۱۳۹۵ تعداد ۱۰۴ عنوان مطبوعات محلی در ارتباط با چاپ روزنامه و مجله در سطح استان فعال بوده که این تعداد در مجموع ۹۸۸۰۰۰ تیراژ چاپ داشته است. در این سال ۱۵۹۴ عنوان کتاب و ۳۱۰ عنوان نشریه در استان منتشر شده که نسبت به سال ۱۳۹۰، به ترتیب رشدی معادل ۱۸ و ۳۲ درصد داشته‌اند به‌طوری‌که سهم تعداد عناوین کتاب‌های منتشرشده استان نیز نسبت به کشور بهبود یافته و از یک درصد در سال ۱۳۹۰ به ۱,۸ درصد و سهم تعداد عناوین نشریه‌های منتشرشده استان نسبت به کشور از ۲/۴ درصد به ۵ درصد در سال ۱۳۹۵ افزایش یافته است.

در سال ۱۳۹۵، در سطح استان ۳۵۵ چاپخانه فعال بوده‌اند که کلیه این چاپخانه‌ها تحت نظارت اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان بوده و توسط بخش خصوصی اداره می‌شوند. کتاب و رشد کتاب‌خوانی شرط نخست توسعه فرهنگی و اقتصادی است. هیچ ملتی بدون توجه به امر کتاب و کتاب‌خوانی به شاخص‌های توسعه پایدار دست نیافته است. بررسی تعداد

کتابخانه‌های عمومی استان نشان می‌دهد در ۵ سال گذشته تعداد و زیربنای کتابخانه‌های عمومی افزایش یافته به طوری که سرانه فضای کتابخانه‌های عمومی ۱/۹۳ درصد و متوسط کتاب کتابخانه‌ها ۳/۷۱ درصد به ازای هر هزار نفر جمعیت استان بیشتر شده است؛ و سرانه کتاب در کتابخانه‌های عمومی نیز ۵/۳۴ درصد رشد نشان می‌دهد. علی‌رغم افزایش امکانات فیزیکی و تعداد کتاب‌های موجود در کتابخانه‌های استان تعداد اعضا و مراجعه‌کنندگان به کتابخانه‌های عمومی کاهش یافته و متوسط اعضای کتابخانه‌ها با ۵ درصد کاهش از ۱۴۱ هزار نفر در سال ۱۳۹۰ به ۱۰۹ هزار نفر در سال ۱۳۹۵ رسیده است. این در حالی است که رقم متناظر کشوری ۱/۵ درصد کاهش نشان می‌دهد.

فضاهای فرهنگی، بخش مهم از فضاهای عمومی به شمار می‌آیند که علاوه بر فراهم ساختن امکان برقراری تعاملات میان مردم و ارتقای کیفی آن‌ها، نقش قابل توجهی در حفظ آثار هنری و میراث فرهنگی جامعه و به‌ویژه رشد کیفی فکری و رفتاری مردم ایفاء می‌کنند. از این روی، یکی از شاخص‌های مهم توسعه فرهنگی، شاخص فضاهای فرهنگی است که به‌ویژه شامل مجتمع‌های فرهنگی و هنری، فرهنگ‌سراها و کانون‌های پرورش فکری کودکان و نوجوانان می‌شود. آمارها نشان می‌دهد که در سال ۱۳۹۵، متوسط سرانه فضاهای فرهنگی در استان معادل ۰/۰۲۵ مترمربع بوده است که از متوسط کشوری (۰/۰۴۵) بسیار کمتر است. این فضاها شامل ۲۱ باب مجتمع فرهنگی و هنری، یک باب مجتمع فرهنگی دیجیتال، ۳۰ باب کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان و ۲۴ فرهنگ‌سرای متعلق به شهرداری‌های استان بوده است؛ که مجموعاً ۹۶۰۴۳ مترمربع فضای فرهنگی را در بر می‌گیرند و بیش از ۶۶ درصد این مساحت به شهرستان تبریز تعلق دارد. با این وجود سرانه فضای فرهنگی آن از ۰/۰۳۶ مترمربع فراتر نمی‌شود.

در سال ۱۳۹۵ استان آذربایجان شرقی مجموعاً دارای ۴۳۷ ایستگاه رادیویی و تلویزیونی بوده که ۴۱۳ ایستگاه (۹۴/۵ درصد) آن را ایستگاه‌های کم قدرت، ۱۹ ایستگاه (۴/۳ درصد) با قدرت متوسط و تنها ۵ ایستگاه (۱/۲ درصد) پر قدرت بوده‌اند. در همین سال به‌منظور پوشش رادیویی و تلویزیونی استان تعداد ۱۵۹۸ فرستنده تلویزیونی و ۴۳۹ فرستنده رادیویی فعال بود.

به طوری که تا سال ۱۳۹۵، ۹۱ درصد مردم استان تحت پوشش سیستم دیجیتال قرار گرفته از متوسط کشوری بالاتر می‌باشد؛ و میزان پوشش شبکه‌ها بر اساس سیستم آنالوگ روند کاهشی داشته است به طوری که در سال ۱۳۹۵، میزان پوشش شبکه‌های یک، دو، سه و استانی بر اساس سیستم آنالوگ به ترتیب ۶۲، ۲۸،۴۰ و ۸۰ درصد بوده است.

سرمایه اجتماعی

سرمایه اجتماعی شامل هنجارها و ارزش‌هایی است که در میان گروهی از مردم تسهیم شده و به ارتقاء میزان همکاری و اعتماد در بین آن‌ها می‌انجامد سرمایه اجتماعی مانند سرمایه فیزیکی، مالی و انسانی به عنوان منبع ثروت برای هر جامعه شناخته می‌شود و عاملی پراهمیت در فرآیند توسعه به شمار می‌آید. سرمایه اجتماعی، عاملی اساسی در همبستگی افراد جامعه بوده و نقش مهم در نظم اجتماعی ایفاء می‌کند و پادزهری برای نابسامانی‌های اجتماعی بوده و در تقویت وفاق و همگرایی اجتماعی، حمایت و همدلی متقابل بین افراد، سازمان‌ها و نهادهای اجتماعی، عاملی مهم به شمار می‌آید. سرمایه اجتماعی آسیب‌های اجتماعی را کاهش داده و انسجام اجتماعی را مستحکم‌تر می‌کند. امروزه سرمایه اجتماعی را حلقه مفقوده توسعه، نظم و پویایی جامعه می‌دانند و فرآیند توسعه بدون آن، راه به مقصود نمی‌برد جهت کمی‌سازی و امکان سنجش و ارزیابی سرمایه‌های اجتماعی که مفهومی کاملاً کیفی است، آن را معمولاً با هفت مؤلفه مهم تعریف می‌کنند که عبارت‌اند از:

احساس اعتماد اجتماعی، مشارکت اجتماعی شبکه اجتماعی (پیوند)، احساس امنیت اجتماعی، انسجام اجتماعی، احساس تعلق اجتماعی و انضباط اجتماعی. از این میان، دو مؤلفه نخست مهم‌ترین شاخص‌های سرمایه اجتماعی شمرده می‌شوند.

بر اساس نتایج به دست آمده از پژوهش انجام یافته در سال ۱۳۹۰ با بررسی دوره زمانی ۱۳۸۸-۱۳۷۵، این استان از نظر هفت مؤلفه سرمایه اجتماعی در وضع چندان مناسبی قرار ندارد. قابل ذکر است که به لحاظ وزن و اهمیت نظری، در میان مؤلفه مربوط به احساس اعتماد اجتماعی، مؤلفه احساس اعتماد به خانواده و در میان مؤلفه‌های مشارکت اجتماعی، مؤلفه احساس دموکراسی و مردم‌سالاری بیشترین اهمیت را داشته و در مورد مؤلفه‌های شبکه

اجتماعی (پیوند)، احساس امنیت اجتماعی، انسجام اجتماعی، احساس تعلق به جمع و انضباط اجتماعی، به ترتیب روابط عاطفی، دوستان و همسایگان، احساس آزادی‌های سیاسی و اجتماعی، برابری فرصت‌ها میان اقوام، مسئولیت‌پذیری جمعی و قانون‌پذیری، مهم‌ترین شاخص‌های سنجش آن مؤلفه‌ها محسوب شده‌اند. با عنایت به اهمیت این مؤلفه‌های هفتگانه در ارزیابی سرمایه اجتماعی، نتایج نهایی پژوهش فوق نشان می‌دهد که:

۶۹ درصد پاسخگویان وضع اعتماد اجتماعی را در جامعه خود در حد خیلی کم، کم و تا حدودی کم دانسته‌اند. این نسبت در مورد مؤلفه‌های مشارکت اجتماعی ۴۸ درصد، امنیت اجتماعی ۷۲ درصد، احساس تعلق به جمع ۵۸ درصد، انسجام اجتماعی ۵۷ درصد، انضباط اجتماعی ۶۵ درصد و شبکه اجتماعی پیوند ۴۸ درصد بوده است.

درصدهای فوق‌الذکر که هفت مؤلفه سرمایه اجتماعی استان را به سمت کم، خیلی کم و تا حدودی کم سوق می‌دهد، نشانگر وضعیت هشداردهنده استان از نظر سرمایه اجتماعی می‌باشد؛ که می‌تواند مانعی اساسی در راه نیل به توسعه محسوب گردد.

از آنجا که مؤلفه اعتماد اجتماعی مهم‌ترین شاخص در بررسی سرمایه اجتماعی به شمار می‌آید، نسبت ۶۹ درصد پاسخگویانی که آن را در حد کم، خیلی کم و تا حدودی کم ارزیابی کرده‌اند، به‌خودی‌خود لزوم توجه بیشتر به آن را بیان می‌دارد. در میان مؤلفه‌های این شاخص، احساس اعتماد به خانواده در بالاترین رتبه و اعتماد به دولت در سطح کلان در پایین‌ترین رتبه قرار دارد. از نظر پاسخگویان حتی اعتماد به همسایگان نیز در وضع نامطلوبی است. این موضوع حاکی از شرایط نامساعد است که نمی‌توان از کنار آن بی‌تفاوت گذشت.

بر اساس نتایج «طرح ملی سنجش سرمایه اجتماعی کشور» که با همکاری پژوهشگاه فرهنگ و هنر و ارتباطات و شورای اجتماعی وزارت کشور در سال ۱۳۹۳ اجرا شده است وضعیت استان از این نظر در هر سه سطح کلان، میانی و خرد در حد مطلوبی قرار ندارد. در سطح کلان ۳۹/۴ درصد پاسخگویان میزان اعتماد به موفقیت عملکرد نهادها در حوزه‌های اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی را در حد کم و خیلی کم و ۴۷/۶ درصد آن را در حد متوسط دانسته‌اند. در سطح میانی که ترکیبی است از اعتماد مردمی به سازمان و عملکرد

کیفیت خدمات ارائه شده و نیز پنداشتی که از سازمان‌دهی، وظیفه‌شناسی و تعهد شایستگی و کاردانی کارکنان این سازمان‌ها در حوزه‌های چهارگانه فوق دارند، ۱۷/۸ درصد آن را در حد کم و خیلی کم و ۶۸/۳ درصد در حد متوسط ارزیابی کردند. در سطح خرد که در برگزیده روابط و تعاملات میان کنشگران اجتماعی و اعتماد بین شخصی و تعمیم‌یافته، زندگی انجمنی مبتنی بر مشارکت در حوزه‌های چهارگانه فوق‌الذکر نیز پنداشت از وجود و حضور ارزش‌های اخلاقی و هنجاری در حیات اجتماعی و زندگی روزمره و احساس امنیت و رضایت می‌باشد، ۲۸/۷ درصد پاسخگویان آن را در حد کم و خیلی کم و ۶۰/۵ درصد در حد متوسط دانسته‌اند.

عنایت به این نتایج نشان می‌دهد که سرمایه اجتماعی، به‌ویژه به لحاظ اعتماد اجتماعی، در این استان آن چنان که برای فرایند توسعه لازم است در حد مناسبی قرار ندارد. (هر چند این امر مبتلابه کل کشور و تمامی استان‌ها بوده و نمی‌توان آن را مختص این استان دانست). به عبارت روشن‌تر، این وضعیت نه تنها به لحاظ اعتماد مردم به یکدیگر (به ویژه در شهرهای بزرگ) حاکی از وضعی هشداردهنده می‌باشد و قادر است تأثیری مخرب در روابط اجتماعی و تعاملات در سطوح مختلف نهادی و بین فردی داشته باشد.

ظرفیت محیط‌زیست

محیط زیست یکی از ارکان اصلی توسعه پایدار محسوب می‌شود. پایداری زیست‌محیطی به معنی حفظ تعادل در فرآیندهای اساسی زیست‌محیطی انسانی و طبیعی است که محیط را برای زندگی نسل حاضر و نسل آینده زیست‌پذیرتر می‌کند.

ساختار محیط زیست طبیعی استان به علت شکل‌گیری چهره‌های متفاوت طبیعت، زاینده شرایط متعددی بوده و در پدید آمدن آن‌ها عوامل بی‌شماری نظیر وضعیت زمین‌شناسی، خاک، اقلیم و روند تکامل و عوامل زیستی مؤثر بوده است. تلاقی رشته کوه‌های البرز و زاگرس و قرار گرفتن مبدأ آغاز رشته کوه‌های مرکزی ایران در این منطقه و وجود دشت‌ها و کوهپایه‌های مستعد و بهره‌مندی این رشته کوه‌ها از خصوصیات چین‌خوردگی آلپ - هیمالیا به همراه برخورداری منطقه از چهار نوع اقلیم، تنوع و غنای زیادی در ساختار گیاهی و جانوری منطقه فراهم نموده است. ارسباران با ویژگی‌های منحصر به فرد خود علاوه بر تنوع عظیم گیاهی،

عمده‌ترین گونه‌های پستانداران حمایت‌شده یا کمیاب را نیز در چتر حمایت خود دارد. علاوه بر آن زیستگاه‌های آبی مهم و با ارزشی در این استان وجود دارد که تالاب بین‌المللی قوری‌گل و تالاب‌های حاشیه دریاچه ارومیه، جنگل‌ها و زیستگاه‌های حاشیه ارس و دریاچه‌های پشت سدها که مأمّن انواع پرندگان تحت حمایت، در حال انقراض و آسیب‌پذیر می‌باشد، از آن جمله‌اند.

بیش از ۲۵۰۰ گونه گیاهی و ۳۴۶ گونه جانوری شامل ۵۱ گونه پستاندار، ۲۲۵ گونه پرنده، ۳۷ گونه خزنده، ۶ گونه دوزیست، ۲۷ گونه ماهی در منطقه شناسایی شده و عمدتاً در ۱۳ درصد از عرصه استان تحت عناوین مختلف شامل ۹ منطقه حفاظت‌شده، یک پناهگاه حیات وحش، یک اثر طبیعی ملی، سه پارک ملی و هفت منطقه شکارممنوع تحت کنترل زیست محیطی قرار گرفته است.

وجود پوشش گیاهی غنی و متراکم، تنوع شرایط اقلیمی در اقصی نکات استان سبب شده تا محیط زیست متنوعی در قسمت‌های مختلف حاکم باشد. به عنوان مثال وجود اکوسیستم جنگل در شمال و اکوسیستم مناطق نیمه‌خشک در جنوب غرب، نشان‌دهنده تنوع اکولوژی این استان است، استان آذربایجان شرقی علاوه بر تنوع عظیم گیاهی، عمده‌ترین گونه‌های پستانداران و پرندگان حمایت‌شده و یا کمیاب را در قالب اکوسیستم‌های متنوع دارا است. بر همین اساس، قابلیت‌های طبیعی استان موجب شده که استان پذیرای جمعیت و جوامع انسانی متراکم‌تری نسبت به سایر نواحی مرکزی و جنوبی کشور باشد.

ارزیابی توان اکولوژیکی استان آذربایجان شرقی نشان می‌دهد که از مجموع ۴۵۶۵۰،۵ کیلومتر مربع مساحت خاکی استان آذربایجان شرقی، ۳۵۳۱۹،۵ کیلومتر مربع برای کشاورزی دیم و فاریاب و مرتع‌داری، ۹۱۱۴ کیلومتر مربع توانایی جنگل‌کاری به صورت طبقات چهارتا هفت را دارا بوده و ۷۲۳۱،۲۵ کیلومتر مربع برای توسعه آبی‌پروری مناسب می‌باشد.

استان آذربایجان شرقی از نظر شرایط اکولوژیکی جزو مناطقی است که به دلیل پائین بودن تبخیر و تعرق و نیز بالا بودن بارندگی به نسبت تبخیر منطقه، دارای خاک‌های حاصلخیز بوده و از توان کشاورزی بالایی برخوردار است.

کشاورزی طبقه سه از توان بالاتری در استان برخوردار می‌باشد که این امر به دلیل مرتفع بودن سطح استان از نظر شرایط توپوگرافیکی هست. در کل، شهرستان‌های میانه، سراب، هشترود و مراغه از توان بالایی در امر سرمایه‌گذاری در کشاورزی برخوردار می‌باشند.

بر اساس ارزیابی توان اکولوژیکی استان سطح زیادی از اراضی آن، توان درجه ۳ برای مرتفع‌داری ۶۲،۵۸ درصد داشته است. همچنین استان آذربایجان شرقی توان بالایی در امر سرمایه‌گذاری در بخش صنعت و توسعه شهری برخوردار هست که این امر موجب سامان‌دهی مراکز شهری و سکونتگاه‌های گسترده استان را سبب خواهد شد.

با تعیین میزان بهره‌برداری پایدار شهرستان‌های کلیبر و خداآفرین با داشتن مساحتی در حدود ۳۷۴۵،۵ کیلومتر مربع دارای کاربری‌هایی نظیر جنگل، مرتع، کشاورزی دیم و اکوسیستم استثنایی از نظر زیست‌محیطی وجود داشته است.

در میان شهرهای استان، موقعیت برتر شهرستان تبریز در دارا بودن واحدهای صنعتی بزرگ شرایطی به وجود آورده که این شهرستان را با تمرکزهای شدیدی در زمینه‌های جمعیتی، خدماتی، تجاری، ارتباطی، بانکی، فرهنگی و آموزشی، دانشگاهی و اداری بیش از حد ظرفیت‌پذیری خود بارگذاری کرده است. آنچه امروزه شهرستان تبریز را بیش از همه در معرض نابسامانی‌های زیست‌محیطی قرار داده، همان تمرکز صنعتی به‌ویژه از نوع صنایع بزرگ در این شهرستان است؛ که محیط طبیعی آن به‌هیچ‌وجه جهت بارگذاری آن مناسب نیست. سایر شهرستان‌ها از نظر بارگذاری صنعتی نسبت‌های متعارفی دارند. تبدیل اراضی کشاورزی و تخریب باغات اطراف شهرها از اثرات و پیامدهای منفی افزایش روزافزون تعداد واحدهای صنعتی است. استقرار صنایع آلاینده با توجه به ویژگی‌های اقلیمی و زیست‌محیطی استان صدمات سنگینی بر پوشش گیاهی و منابع آبی منطقه وارد نموده است.

در استان آذربایجان شرقی روزانه ۲۲۰۰ تن زباله شهری و سی هزار تن زباله صنعتی و صنعتی ویژه تولید می‌گردد و فقط حدود ۵۰ درصد زباله شهری به‌صورت اصولی مدیریت می‌گردد (۳۰ درصد برای تولید کمپوست یا کود آلی مورد استفاده قرار می‌گیرد و حدود ۲۰ درصد زباله شهری باقیمانده به‌صورت بهداشتی دفن می‌شود) و اکثر پسماندهای ویژه تولیدی

در استان به دلیل فقدان مرکز دفع و بازیافت، در واحدهای صنعتی نگهداری می‌شود. فقدان برنامه مدیریت خاص برای پسماندهای کشاورزی باعث اتلاف منابع موجود گردیده است. میزان دفن بهداشتی زباله‌های بیمارستانی ۹۵ درصد می‌باشد. (پسماندهای ویژه به دلیل خطرناک و سمی بودن نیاز به مدیریت خاص دارند) علی‌رغم سامان‌دهی پسماندهای عفونی مراکز درمانی بزرگ استان، سیستم مدونی برای پسماندهای عفونی مراکز درمانی کوچک وجود ندارد.

علی‌رغم تأمین آب شرب سالم برای بیش از ۹۹ درصد جمعیت تحت پوشش استان و تولید بیش از ۱۵۲ میلیون مترمکعب فاضلاب شهری در ۱۱ شهر استان، در حال حاضر تنها ۴۰ درصد فاضلاب شهری استان جمع‌آوری و تصفیه می‌گردد. از ۱۶/۸ میلیون مترمکعب فاضلاب صنعتی تولیدشده در استان، ۸۰ درصد تصفیه می‌گردد و علی‌رغم وجود تصفیه خانه‌های فاضلاب متعدد برای صنایع دارای پتانسیل آلاینده‌گی، بسیاری از شهرک‌ها و کوی‌های صنعتی استان فاقد سیستم تصفیه فاضلاب می‌باشند.

واحدهای صنعتی کلاً به نحوی از انحاء در آلودگی هوای استان خصوصاً شهر تبریز دخالت دارند. شهر تبریز و حومه علاوه بر آلودگی ناشی از وسایط نقلیه تحت تأثیر آلودگی‌های حاصله از پالایشگاه تبریز، نیروگاه حرارتی تبریز، کارخانه‌های آسفالت‌پزی، کوره‌های آجرپزی اطراف تبریز و سایر واحدهای صنعتی مصرف‌کننده مواد سوختی مخصوصاً در مواقعی که جهت وزش باد از غرب و جنوب غربی به‌طرف تبریز باشد قرار می‌گیرد. بر اساس طرح مطالعاتی تدوین فهرست منابع انتشار آلاینده‌ها در سال ۱۳۹۵، سهم منابع متحرک (وسایط نقلیه) در آلودگی هوای کلان‌شهر تبریز ۷۲ درصد بوده است و صنایع ۲۱ درصد و بقیه منابع ۷ درصد آلودگی هوای تبریز را به خود اختصاص داده‌اند. شایان ذکر است تا سال ۱۳۸۴ صنایع بیشترین سهم در آلودگی هوا داشته‌اند. با گازسوز شدن قسمت اعظم واحدهای صنعتی در فاصله بین سال‌های ۱۳۸۴ تا ۱۳۸۶ از سهم این بخش در آلودگی هوای تبریز کاسته شده است. آمار دریافت‌شده از ۷ ایستگاه سنجش آلودگی هوا مستقر در کلان‌شهر تبریز نشان می‌دهد که در دوره ۱۳۸۷ تا ۱۳۹۵ روزهای دارای هوای پاک در شهر تبریز از روند صعودی برخوردار بوده است اما در سال ۱۳۹۴ به کمترین مقدار خود (۸۶ روز) رسیده است. در سال ۱۳۹۵ شهروندان

تبریز به ترتیب ۱۰۸ روز پاک، ۱۸۹ روز سالم، ۵۸ روز ناسالم برای گروه‌های حساس و ۱۱ روز ناسالم را تجربه نموده‌اند.

جمع‌بندی

استان آذربایجان شرقی دارای ظرفیت‌های بالقوه بالایی است که هر یک از آن‌ها در صورت بهره‌برداری مناسب می‌توانند سهم قابل توجهی در دستیابی مردم به توسعه متوازن داشته باشند. ولی حتی با نگاهی گذرا به ظرفیت‌ها و عملکرد اقتصاد استان به راحتی می‌توان به عدم تناسب قابل ملاحظه بین این دو پی برد.

اقتصاد استان دارای ظرفیت‌های زیادی است که آن را نسبت به بسیاری از استان‌های کشور متمایز می‌سازد. اصلی‌ترین مزیت‌ها و ظرفیت‌های استان را می‌توان در زمینه‌های بهره‌مندی از منابع انسانی، طبیعی و جغرافیایی، اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی مدنظر قرارداد. قرارگیری استان آذربایجان شرقی در منطقه شمال غرب کشور و در جوار کشورهای جمهوری آذربایجان، ارمنستان و جمهوری نخجوان و نزدیکی به کشورهای ترکیه و عراق و نیز دسترسی استان به کشورهای CIS و اروپا یکی از مهمترین مزیت‌های جغرافیایی استان است که آن را از سایر پهنه‌های کشور متمایز می‌سازد.

به لحاظ جمعیتی نیز استان دارای مزیتی قابل توجه است به شرطی که از آن در فرصت طلایی بهره‌برداری بهینه و مناسب به عمل آید. هر چند این استان بخشی از جمعیت خود را از طریق مهاجرت، از دست داده و سهم جمعیتی آن در کل کشور طی بیست سال (۱۳۹۵ - ۱۳۷۵) از ۵/۵۴ درصد به ۴/۹ درصد کاهش یافته و طی ۵۰ سال اخیر بیشترین نرخ مهاجرت فرستی را داشته است، لیکن بالقوه دارای ساختار جمعیتی پرتوان به لحاظ اقتصادی می‌باشد. نسبت جمعیت ۶۴-۱۵ ساله استان در روندی صعودی طی بیست سال فوق از ۵۶/۱ درصد به ۶۹/۹ درصد افزایش یافته و به همین علت نسبت وابستگی نسبی به ۴۳/۸ درصد کاهش یافته است. این اتفاق از نظر اقتصادی، به تأکید پاره‌ای از اقتصاددانان، یک موهبت جمعیتی بشمار می‌آید و معمولاً عمر آن کوتاه بوده و بیش از چهار دهه دوام نمی‌آورد. اگر در این مدت، به این واقعه گذرا به‌عنوان یک فرصت قابل بهره‌برداری نگریسته شده و با اتخاذ

تمهیدات مناسب از این نیروی کار بالقوه - به‌ویژه اینکه حجم عظیمی از آن‌ها تحصیل کرده نیز می‌باشند- به نحوی شایسته استفاده شود این عامل، خود می‌تواند به عنوان موتور محرک توسعه به شمار آید. با نگاهی مجمل به آمارهای جمعیتی استان می‌توان به‌روشنی دریافت که چنین فرصتی مورد غفلت قرار گرفته و تبدیل آن به امکانی برای تهدید ساختارهای اجتماعی و اقتصادی دو از انتظار به نظر نمی‌رسد. افزایش مهاجرت‌ها (به ویژه نیروهای تحصیل کرده و جوان) و افزایش نرخ بیکاری از ۱۱/۹ درصد به ۲۱/۳۱ درصد طی ده سال (۱۳۹۵- ۱۳۸۵) در میان جوانان تحصیل کرده دانشگاهی استان مؤید این واقعیت تأسفبار است.

توجه به ظرفیت‌های اقتصادی استان در بخش‌های مختلف آن، واقعیت‌های دیگری را در معرض دید قرار می‌دهد و به طور کلی نشان از فاصله قابل تأمل ظرفیت‌های بالقوه و بالفعل آن‌هاست. به لحاظ کشاورزی، این استان دارای حدوداً ۱/۲۲ میلیون هکتار اراضی قابل کشت می‌باشد که ۲۶ درصد وسعت استان و حدود ۵/۵ درصد کل اراضی قابل کشت کشور را تشکیل می‌دهد. با وجود این به دلایل عدیده‌ای از نظر راندمان در وضعیت مطلوبی قرار ندارد. از مهمترین عوامل مؤثر در پایین بودن راندمان تولید در این بخش، می‌توان به غلبه اقتصاد معیشتی در اکثر نکات استان و وجود بهره‌بردارانی با سنین بالا و سطح سواد پایین اشاره نمود. مهاجرت جوانان از روستاها و عدم گرایش آنان به کار و فعالیت‌های کشاورزی کم‌بازده و نیز عدم سرمایه‌گذاری مؤثر در این بخش، موجب تداوم و تشدید این چرخه معیوب می‌گردد.

لازم به ذکر است که ۸۸ درصد از کل منابع آبی استحصال‌شده استان در بخش کشاورزی مصرف می‌شود. نگرش سطحی معیشتی به تولید در این بخش و افزایش سطح زیر کشت محصولاتی با نیاز آبی بیشتر، موجبات بهره‌برداری بی‌رویه از منابع آبی استان را فراهم ساخته و به کاهش شدید آب‌های زیرزمینی دشت‌های استان و افزایش املاح و شوری آب‌های استحصالی و کاهش روان آب‌ها و از همه مهم‌تر، به تسریع روند خشک شدن دریاچه ارومیه منجر گردیده است.

در بخش صنعت، این استان و به ویژه شهر تبریز از دیرباز یک قطب صنعتی در کشور محسوب شده است. به لحاظ دارا بودن کارگاه‌های صنعتی متعدد، مراکز آموزشی و پژوهشی

پشتوانه صنعت و شهرک‌ها و نواحی صنعتی در حال بهره‌برداری، قابلیت‌های نسبتاً مناسبی را دارا است خصوصاً اینکه از نظر پاره‌ای صنایع همچون صنایع ماشین‌سازی و تراکتورسازی، چرم‌سازی، صنایع غذایی، شیمیایی و نیز مناطق آزاد تجاری - صنعتی، دارای مزیت‌های نسبی نیز می‌باشد. به رغم چنین ظرفیت‌هایی، کاهش سهم ارزش‌افزوده این صنایع از ۶ درصد به ۵ درصد (طی سال‌های ۱۳۹۴ - ۱۳۹۰) در کشور حکایت از وجود فرآیندی منفی در این زمینه می‌باشد. در واقع این استان با داشتن ۵/۸ درصد کارگاه‌های صنعتی کشور، تنها ۳/۸۶ درصد ارزش‌افزوده این کارگاه‌ها را به خود اختصاص داده است.

در بخش گردشگری، استان آذربایجان شرقی به علت موقعیت خاص جغرافیایی خود و با توجه به ریشه‌های تاریخی، فرهنگی، علمی و طبیعی متعدد و نیز امکان ارائه خدمات برتر در عرصه‌های آموزشی، فنی، درمانی و زمینه‌های تجاری و سرمایه‌گذاری یکی از مناطق مهم دارای جاذبه‌های گردشگری محسوب می‌گردد.

این استان، با وجود دارا بودن امکانات پزشکی و درمانی نسبتاً مناسب که می‌تواند هدف گردشگری سلامت باشد، اما به دلیل عواملی از جمله ناهماهنگی دستگاه‌های مسئول در این حوزه و عدم تأمین زیرساخت‌های مناسب برای جذب گردشگران خارجی، نتوانسته از چنین امکانی به نحو شایسته بهره‌برداری نماید. به طوری که در سال‌های اخیر از تعداد گردشگران سلامت به طور قابل ملاحظه‌ای کاسته شده است. همچنین به رغم وجود منابع و مناظر طبیعی قابل توجه، به ویژه در قسمت‌های شرقی استان، به دلیل تمرکز هتل‌ها و رستوران‌ها عمدتاً در مرکز استان و کمبود خدمات و زیرساخت‌ها در این مناطق، ارزش‌افزوده بخش هتل و رستوران استان تنها یک درصد از ارزش‌افزوده این بخش در کشور بوده و نیز تنها ۳/۲ درصد از تولید ناخالص داخلی استان را تشکیل می‌دهند. این واقعیت‌ها، به روشنی حکایت از عدم بهره‌برداری کارآمد از قابلیت‌های گردشگری استان دارد.

از لحاظ زیرساخت‌های فیزیکی، این استان با وجود اینکه به لحاظ موقعیت جغرافیایی مناسب و امکانات فیزیکی جاده‌ای، ریلی و هوایی از وضعیت نسبتاً خوبی برخوردار است و از مزایای ترانزیتی ملی و منطقه‌ای خوبی بهره‌مند می‌باشد اما تاکنون از این قابلیت‌ها به نحو

مناسبی بهره‌برداری نشده است. اساسی‌ترین مسئله موجود در این بخش، عدم اتصال شبکه‌های ریلی، آزادراهی و هوایی به سایر شبکه‌های درون‌شهری، بین‌استانی، ملی و بین‌المللی و عدم تثبیت موقعیت استان در مدیریت زنجیره تأمین ملی و منطقه‌ای می‌باشد. همچنین عدم وجود مراکز هماهنگ‌کننده نظیر هاب‌های لجستیک موجب عدم عرضه زیرساخت‌های استان در سطح منطقه‌ای شده است.

به لحاظ زیرساخت انرژی، این استان دارای ۴ نیروگاه (بخاری - گازی)، سه نیروگاه تجدیدپذیر (خورشیدی - بادی) و سه نیروگاه اختصاصی تولید برق مرکز مبادله انرژی با استان‌های آذربایجان غربی، اردبیل، زنجان و کشورهای آذربایجان و ارمنستان بشمار می‌آید و از این نظر دارای اهمیت استراتژیک برای کشور و منطقه است. این استان با وجود اینکه خود فاقد میدان نفت و گاز شناخته شده است اما به لحاظ دارا بودن پالایشگاه نفت خام و پتروشیمی، در تولید فرآورده‌های نفتی و پلیمری، در منطقه شمال غرب کشور جایگاه پراهمیتی را به خود اختصاص داده است. باوجود قابلیت‌های فوق، بخش انرژی استان با چالش‌های مهمی از جمله کمبود تولید برق در ازای مصرف بالقوه آن، پایین بودن سهم انرژی‌های نو و تجدیدپذیر در سهم انرژی استان، تهدید زیست‌محیطی نیروگاه‌ها به علت عدم تأمین گاز طبیعی آن‌ها، به‌ویژه در حاشیه کلان‌شهر تبریز، فرسودگی تجهیزات و خطوط انتقال و بالا بودن میزان تلفات شبکه و توزیع در مقایسه با ارقام متوسط جهانی دانست.

این استان از لحاظ زیرساخت فن‌آوری اطلاعات و ارتباطات، دارای قابلیت‌های عمده می‌باشد که به‌خصوص می‌توان آن را در ظرفیت بالای پهنای باند استان در مقایسه با متوسط کشوری، دسترسی تمام روستاهای دارای سکنه آن به شبکه ارتباطی، امکان ایجاد و توسعه همکاری‌های فن‌آوری با کشورهای همسایه و مناسب بودن ظرفیت استان در کاربردهای فاوا، ملاحظه نمود. این ظرفیت‌ها، نشانگر توانایی بالقوه استان جهت ارائه خدمات ارتباطی (ملی و فراملی و منطقه‌ای) و بالا بودن ارزش افزوده بخش خدمات در ساختار اقتصادی می‌باشد.

از آنجا که در فرآیند توسعه، وجود قابلیت‌های فرهنگی و اجتماعی و بهره‌گیری مناسب از آن‌ها حائز اهمیت بسیار است، توجه به این ظرفیت‌ها ضروری به نظر می‌رسد.

این استان در بخش سلامت با برخورداری از امکانات فیزیکی و کالبدی و نیز نیروی انسانی متخصص، در وضعیت نسبتاً خوبی قرار داشته و دارای جایگاهی قابل توجه در ارائه خدمات بهداشتی و به‌ویژه درمانی در سطح ملی و حتی فراملی است، با وجود این، تمرکز بیش از ۵۰ درصد بیمارستان‌ها و اغلب امکانات درمانی دیگر در کلان‌شهر تبریز، نشانگر توزیع نامتوازن این امکانات در سطح استان بوده و سبب مراجعات بی‌رویه جمعیت از سایر نکات استان به این شهر و بروز مشکلات عدیده در آن گردیده است. همچنین با وجودی که در دهه‌های اخیر شاخص‌های مربوط به سلامت رشد قابل ملاحظه‌ای داشته‌اند اما با توجه به رشد جمعیت و تغییر هرم سنی به سمت افزایش نسبت سالمندان، تأمین سلامت افراد جامعه در آینده، نیازمند سرمایه‌گذاری است که عدم توجه به این ضرورت، می‌تواند بنیان سلامت جامعه را در آینده، متزلزل و فرآیند توسعه را با مشکلات جدی مواجه سازد.

در بخش آموزش، این استان با دارا بودن مراکز و مؤسسات آموزش عالی متعدد و ۱۸۷ هزار نفر دانشجو (سال تحصیلی ۱۳۹۶-۱۳۹۵) که حدود ۲۸ درصد آن‌ها را دانشجویان تحصیلات تکمیلی تشکیل داده‌اند نقش محوری در تربیت نیروی انسانی متخصص بر عهده داشته و حداقل در منطقه شمال غرب کشور جایگاهی حائز اهمیت به خود اختصاص داده است. علاوه بر این، تأسیس مراکز پژوهشی در سال‌های اخیر با نام پارک‌های علمی و فن‌آوری یا مراکز رشد که در کلان‌شهر تبریز ایجاد شده و در شهرهای میانه و مرند نیز دارای شعبه می‌باشد نیز قابل ذکر است که هدف آن‌ها تجاری‌سازی یافته‌های پژوهشی دانشگاه‌ها و کمک به بخشی از فارغ‌التحصیلان جهت ورود به بازار کار می‌باشد.

توجه به پوشش تحصیلی، به عنوان مهمترین شاخص کمی بخش آموزش، نشان می‌دهد که این شاخص در سال ۱۳۹۵ در کل مقاطع تحصیلی ۸۵/۵۸ درصد بوده است، همچنین با وجود افزایش سه درصدی نسبت باسوادان استان طی ده سال (۱۳۹۵ - ۱۳۸۵)، این رقم در سال ۱۳۹۵، به ۸۴/۷ درصد رسیده که این استان را در میان استان‌های کشور در رتبه ۲۲ ام قرار می‌دهد، جایگاهی که به هیچ‌وجه شایسته استان آذربایجان شرقی نمی‌باشد. توجه به وضع موجود امکانات فرهنگی - هنری این استان، نشان می‌دهد که هرچند این استان از نظر امکانات

سخت‌افزاری از فرآیند رو به رشدی برخوردار بوده است و حتی در پاره‌ای موارد از متوسط کشوری نیز بالاتر می‌باشد، اما هنوز وضعیت آن، به‌ویژه از لحاظ نرم‌افزاری، شایسته استانی با قدمت فرهنگی و هنری نمی‌باشد.

با توجه به زمینه‌های تاریخی، فرهنگی و ادبی استان و به‌ویژه سابقه تمدن‌های کهن در این خطه، یکی از مزیت‌های مهم این استان قابلیت‌های بالقوه فرهنگی آن می‌تواند بشمار آید. به‌ویژه با داشتن سرمایه‌های نمادین و آثار فرهنگی و هنری فراوان که می‌تواند دستمایه برنامه‌های فرهنگی و هنری متنوع در سطح استان قرار گیرد.

مقوله بعدی از بحث ظرفیت‌های استان به سرمایه اجتماعی اختصاص داده شده که می‌تواند نقشی پراهمیت در توسعه ایفا کند. بررسی‌های انجام‌شده نشان می‌دهد که این استان همانند بقیه استان‌های کشور از لحاظ سرمایه اجتماعی در وضعیت مطلوبی قرار ندارد، هر چند این امر مبتلا به کل کشور و تمامی استان‌های آن بوده و نمی‌توان آن را مختص به این استان دانست. عنایت به نتایج پژوهش‌های انجام‌شده در استان نشان می‌دهد که سرمایه اجتماعی، به‌ویژه به لحاظ اعتماد اجتماعی، در این استان آن‌چنان که برای فرآیند توسعه لازم است در حد مناسبی قرار ندارد. به عبارت روشن‌تر، این وضعیت نه تنها به لحاظ اعتماد مردم به نهادها در سطح کلان و میانی، بلکه از نظر اعتماد مردم به یکدیگر (به‌ویژه در شهرهای بزرگ) حاکی از وضعیت هشداردهنده می‌باشد و قادر است تأثیراتی مخرب در روابط اجتماعی و تعاملات در سطوح مختلف نهادی و بین فردی داشته باشد.

ظرفیت‌های اشاره‌شده، از جمله اصلی‌ترین ظرفیت‌هایی هستند که استان آذربایجان شرقی را نسبت به سایر استان‌های کشور متمایز می‌سازد، به‌طوری‌که بهره‌برداری صحیح از هرکدام از آن‌ها می‌تواند به فرآیند رشد و توسعه اقتصادی استان کمک نماید.

باوجود ظرفیت‌های بالقوه قابل‌توجه به لحاظ منابع طبیعی، عوامل عدیده‌ای موجبات تخریب محیط زیست استان را فراهم ساخته و این ظرفیت‌ها را از حیثه تأثیرگذاری بر فرآیند توسعه و ایفای نقش مؤثر در توسعه اقتصادی آن خارج می‌نمایند. علی‌رغم قابلیت‌های متعدد و فراوان محیط زیستی در استان آذربایجان شرقی و برخوردارگی از منابع طبیعی گوناگون،

مجموعه عوامل طبیعی و انسانی موجب تخریب محیط زیست استان گردیده که در این میان تأثیرات ویرانگر عوامل انسانی بیش از عوامل طبیعی است که به واسطه ویژگی‌های خودتنظیمی اکوسیستمی، تأثیرات آن قابل جبران و تنظیم دوباره می‌باشد. در این حوزه توجه به عوامل تخریبی ناشی از فعالیت انسانی از جمله فعالیت‌های صنعتی، معدنی، کشاورزی و نیز بهره‌برداری تفریحی فارغ از ملاحظات زیست‌محیطی و همزیستی مسالمت‌آمیز با طبیعت (به ویژه جنگل‌ها) از ضرورت‌های مهم بشمار می‌آید. در این میان، بحران خشک شدن و از بین رفتن دریاچه ارومیه قابل تأکید بیشتر است که نه تنها تهدیدی جدی برای زندگی چند میلیون جمعیت استان‌های هم‌جوار، بلکه همچنین تهدیدی در سطح ملی می‌باشد که به‌ویژه در آینده شاهد مهاجرت‌های بیشتر از این منطقه خواهد بود.

عدم بهره‌برداری صحیح از ظرفیت‌ها، بر تولید ناخالص داخلی و سطح رفاه اقتصادی استان تأثیرگذار بوده و باعث شده عملکرد چند سال اخیر اقتصاد استان در زمینه ایجاد رشد اقتصادی پایدار ضعیف باشد. بررسی نرخ رشد تولید ناخالص داخلی بدون نفت به قیمت ثابت (سال ۱۳۹۰) در طی سال‌های ۱۳۹۰ و ۱۳۹۴ و مقایسه آن با سطح ملی بیانگر این موضوع است که به جز سال ۱۳۹۲، در اغلب سال‌های مورد بررسی نرخ رشد اقتصادی در استان کمتر از کشور بوده است. به طوری که میزان این نرخ در استان طی سال‌های فوق ۱/۰۲ درصد و در سطح ملی ۱/۲۵ درصد بوده است. در همین فاصله، سهم استان از تولید ناخالص داخلی بدون نفت کشور از ۳/۷۶ درصد در سال ۱۳۹۰ به ۳/۷۳ درصد در سال ۱۳۹۴ رسیده و رتبه استان در بین استان‌های کشور از ششم به نهم تنزل یافته است. بررسی تولید سرانه استان و مقایسه آن با متوسط کشوری نشان می‌دهد که در تمام سال‌های ۱۳۹۴ - ۱۳۹۰ تولید سرانه استان پایین‌تر از متوسط کشوری بوده است به طوری که در طی سال‌های فوق نسبت تولید سرانه استان به تولید سرانه کشور حدود ۷۶ درصد بوده است. به عبارتی سطح رفاه در استان حدود ۲۴ درصد پایین‌تر از متوسط کشوری بوده است. این واقعیت با توجه به تورمی بالاتر از سطح متوسط کل کشور و نرخ بیکاری ۱۳/۵ درصد و جایگاه مهاجرفرستی استان که غالباً شامل جمعیت جوان و تحصیل‌کرده آن می‌باشد، امری قابل تأمل می‌باشد.

آنچه می‌تواند در بررسی وضعیت رفاهی مردم، مکمل شاخص درآمد سرانه باشد، هزینه سرانه واقعی خانوارها و ترکیب هزینه‌های خوراکی و غیرخوراکی آن‌ها می‌باشد که بررسی صورت گرفته در گزارش حکایت از افزایش شکاف در مناطق شهری استان از متوسط کشوری دارد. گرچه بررسی‌های مبتنی بر اندازه‌گیری فقر در بین خانوارهای شهری و روستایی طی سال‌های ۱۳۹۵ - ۱۳۹۰ نشان از بهبود نسبی وضعیت دارد؛ اما توجه به فاصله ۲۴ درصدی سطح زندگی در استان نسبت به متوسط کل کشور، نشانگر وضع نه چندان مناسب استان می‌باشد و همچنین باید توجه داشت که همواره خط فقر مطلق و نسبی در میان خانوارهای شهری بالاتر از خانوارهای روستایی استان بوده که حاکی از بالاتر بودن هزینه‌های زندگی در شهرهای استان نسبت به روستاهاست.

حاشیه‌نشینی نمودی آشکار از مسئله فقر شهری است و بر وجود نابرابری‌های اقتصادی - اجتماعی دلالت می‌کند. کلان‌شهر تبریز، اینک به لحاظ حاشیه‌نشینی بعد از تهران دومین شهر کشور بشمار می‌رود در مجموع ۴۳۰ هزار نفر از کل جمعیت این شهر، یعنی ۲۶/۵ درصد آن، در مساحتی حدود ۲ هزار هکتار در حاشیه‌های آن سکونت دارند که نسبت به ۵۵۰ هزار نفر حاشیه‌نشین کل استان (ساکن در ۳۰۵۰ هکتار مساحت)، حدود ۷۸/۲ درصد را شامل می‌گردد. این واقعیت که در وسعت کمتر از یک‌هفتم شهر، حدود یک‌چهارم جمعیت زندگی می‌کنند، حاکی از تراکم جمعیتی در مسکن حاشیه‌ای است که به خودی خود می‌تواند نشانگر بسیاری از نارسائی‌ها، ناهنجاری‌ها و نیز آسیب‌های مختلف فردی، خانوادگی و اجتماعی باشد.

با وجودی که اقتصاد استان دارای ظرفیت‌های بالایی است که بهره‌برداری از آن‌ها می‌تواند در حل مسئله اشتغال و کاهش بیکاری مؤثر باشد، اما در حال حاضر مسئله بیکاری و ایجاد شغل برای جمعیت جوانی که به بازار کار وارد شده‌اند و یا در آستانه ورود به بازار قرار دارند، شاید اصلی‌ترین چالش اقتصادی و اجتماعی استان باشد.

فصل دوم:

اقتصاد مقاومتی

تعریف اقتصاد مقاومتی

واژه «اقتصاد مقاومتی» اولین بار در دیدار کارآفرینان با مقام معظم رهبری (۱۳۸۹/۶/۱۶) مطرح گردید. رهبر فرزانه انقلاب در دیدار با دانشجویان (۱۳۹۱/۵/۱۶) در تعریف جامع و کامل از اقتصاد مقاومتی فرمودند: «اقتصاد مقاومتی یعنی آن اقتصادی که در شرایط فشار، در شرایط تحریم، در شرایط دشمنی‌ها و خصومت‌های شدید می‌تواند تعیین‌کننده رشد و شکوفایی کشور باشد.» بنابراین اقتصاد مقاومتی یعنی تشخیص حوزه‌های فشار در شرایط کنونی تحریم و متعاقباً تلاش برای کنترل و بی‌اثر کردن و در شرایط آرمانی تبدیل چنین فشارهایی به فرصت، که قطعاً باور و مشارکت همگانی و اعمال مدیریت‌های عقلایی و مدبرانه پیش‌شرط و الزام چنین موضوعی است.

طبق این تعریف، منظور از اقتصاد مقاومتی، یک اقتصاد شکست‌ناپذیر، فعال و پویا است، نه یک اقتصاد منفعل و ضربه‌پذیر. معمولاً لفظ مقاومت برای دفع موانع پیشرفت و کوشش در مسیر حرکت به کار می‌رود. از این رو اقتصاد مقاومتی یعنی تکیه بر توان داخلی و مقاومت در مقابل تهدیدها و تحریم‌ها با ایجاد کمترین بحران در زندگی مردم و اثبات این معنا که فشارها و ضربه‌های اقتصادی از سوی دشمن نمی‌تواند سد راه پیشرفت جامعه ما باشد.

اقتصاد مقاومتی «گفتمان و الگوی اقتصادی است که ضمن مقاوم سازی و تقویت اقتصاد ملی در برابر تهدیدها، توان تحریم شکنی با رویکرد عقب راندن نظام سلطه را داشته باشد و در عین حال پیشرو، فرصت ساز، مولد، درون زا و برون گرا باشد» (قوامی، ۱۳۸۸، ۱۵).

به طور کلی، مفهوم اجرای اقتصاد مقاومتی به معنای ایجاد نهادهای مناسب (مجموعه‌ای از سیاست‌ها، قوانین و تدابیر اجرایی) برای به حداقل رساندن خطرپذیری (ریسک) اقتصاد ایران در برابر تکانه‌ها و اختلال‌های آسیب زنده داخلی و خارجی، به ویژه تحریم‌های بین‌المللی است تا زمینه را برای دستیابی ایران به پیشرفت‌های پایدار اقتصادی فراهم کند (دانش جعفری، ۱۳۹۴).

سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی

سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی که توسط رهبر معظم انقلاب (دام ظلّه العالی) به رؤسای قوای سه‌گانه و رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام در سال ۸۹/۶/۱۶ ابلاغ گردید به شرح زیر می‌باشد:

با هدف تأمین رشد پویا و بهبود شاخص‌های مقاومت اقتصادی و دستیابی به اهداف سند چشم‌انداز بیست‌ساله، سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی با رویکردی جهادی، انعطاف‌پذیر، فرصت‌ساز، مولد، درون‌زا، پیشرو و برون‌گرا ابلاغ می‌گردد:

- ۱- تأمین شرایط و فعال‌سازی کلیه امکانات و منابع مالی و سرمایه‌های انسانی و علمی کشور به منظور توسعه کارآفرینی و به حداکثر رساندن مشارکت آحاد جامعه در فعالیت‌های اقتصادی با تسهیل و تشویق همکاری‌های جمعی و تأکید بر ارتقاء درآمد و نقش طبقات کم‌درآمد و متوسط.
- ۲- پیشتازی اقتصاد دانش بنیان، پیاده‌سازی و اجرای نقشه جامع علمی کشور و ساماندهی نظام ملی نوآوری به منظور ارتقاء جایگاه جهانی کشور و افزایش سهم تولید و صادرات محصولات و خدمات دانش بنیان و دستیابی به رتبه اول اقتصاد دانش بنیان در منطقه.
- ۳- محور قراردادن رشد بهره‌وری در اقتصاد با تقویت عوامل تولید، توانمندسازی نیروی کار، تقویت رقابت‌پذیری اقتصاد، ایجاد بستر رقابت بین مناطق و استان‌ها و بکارگیری ظرفیت و قابلیت‌های متنوع در جغرافیای مزیت‌های مناطق کشور.
- ۴- استفاده از ظرفیت اجرای هدفمندسازی یارانه‌ها در جهت افزایش تولید، اشتغال و بهره‌وری، کاهش شدت انرژی و ارتقاء شاخص‌های عدالت اجتماعی.
- ۵- سهم‌بری عادلانه عوامل در زنجیره تولید تا مصرف متناسب با نقش آن‌ها در ایجاد ارزش، به ویژه با افزایش سهم سرمایه انسانی از طریق ارتقاء آموزش، مهارت، خلاقیت، کارآفرینی و تجربه.

- ۶- افزایش تولید داخلی نهاده‌ها و کالاهای اساسی (به ویژه در اقلام وارداتی)، و اولویت دادن به تولید محصولات و خدمات راهبردی و ایجاد تنوع در مبادی تأمین کالاهای وارداتی با هدف کاهش وابستگی به کشورهای محدود و خاص.
- ۷- تأمین امنیت غذا و درمان و ایجاد ذخایر راهبردی با تأکید بر افزایش کمی و کیفی تولید (مواد اولیه و کالا).
- ۸- مدیریت مصرف با تأکید بر اجرای سیاست‌های کلی اصلاح الگوی مصرف و ترویج مصرف کالاهای داخلی همراه با برنامه‌ریزی برای ارتقاء کیفیت و رقابت‌پذیری در تولید.
- ۹- اصلاح و تقویت همه‌جانبه نظام مالی کشور با هدف پاسخگویی به نیازهای اقتصاد ملی، ایجاد ثبات در اقتصاد ملی و پیشگامی در تقویت بخش واقعی.
- ۱۰- حمایت همه‌جانبه هدفمند از صادرات کالاها و خدمات به تناسب ارزش‌افزوده و با خالص ارزآوری مثبت از طریق:
 - تسهیل مقررات و گسترش مشوق‌های لازم.
 - گسترش خدمات تجارت خارجی و ترانزیت و زیرساخت‌های مورد نیاز.
 - تشویق سرمایه‌گذاری خارجی برای صادرات.
 - برنامه‌ریزی تولید ملی متناسب با نیازهای صادراتی، شکل‌دهی بازارهای جدید و تنوع‌بخشی پیوندهای اقتصادی با کشورها به ویژه با کشورهای منطقه.
 - استفاده از ساز و کار مبادلات تهاتری برای تسهیل مبادلات در صورت نیاز.
 - ایجاد ثبات رویه و مقررات در مورد صادرات با هدف گسترش پایدار سهم ایران در بازارهای هدف.
- ۱۱- توسعه حوزه عمل مناطق آزاد و ویژه اقتصادی کشور به منظور انتقال فن‌آوری‌های پیشرفته، گسترش و تسهیل تولید، صادرات کالا و خدمات و تأمین نیازهای ضروری و منابع مالی از خارج.
- ۱۲- افزایش قدرت مقاومت و کاهش آسیب‌پذیری اقتصاد کشور از طریق:

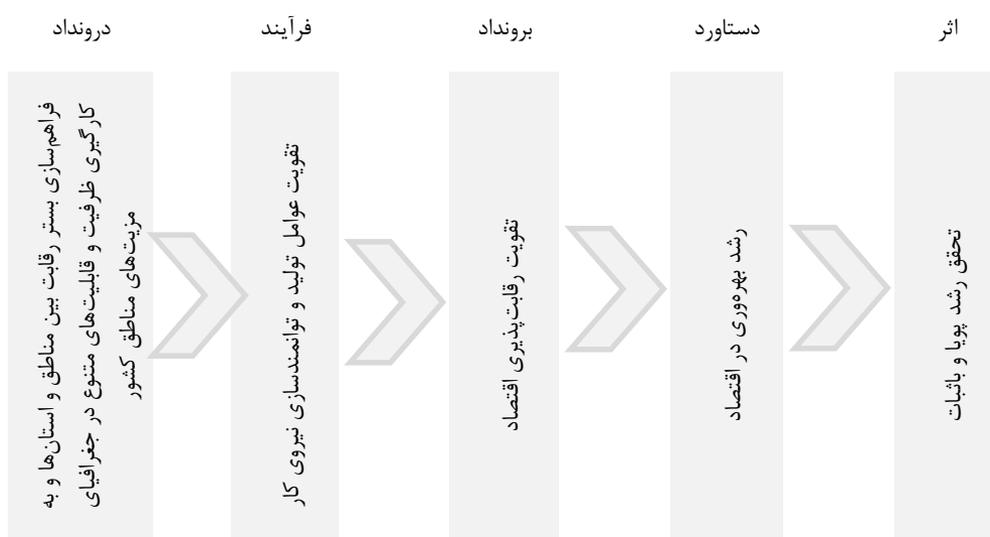
- توسعه پیوندهای راهبردی و گسترش همکاری و مشارکت با کشورهای منطقه و جهان به ویژه همسایگان.
- استفاده از دیپلماسی در جهت حمایت از هدفهای اقتصادی.
- استفاده از ظرفیت‌های سازمان‌های بین‌المللی و منطقه‌ای.
- ۱۳- مقابله با ضربه‌پذیری درآمد حاصل از صادرات نفت و گاز از طریق:
 - انتخاب مشتریان راهبردی.
 - ایجاد تنوع در روش‌های فروش.
 - مشارکت دادن بخش خصوصی در فروش.
 - افزایش صادرات گاز.
 - افزایش صادرات برق.
 - افزایش صادرات پتروشیمی.
 - افزایش صادرات فرآورده‌های نفتی.
- ۱۴- افزایش ذخایر راهبردی نفت و گاز کشور به منظور اثرگذاری در بازار جهانی نفت و گاز و تأکید بر حفظ و توسعه ظرفیت‌های تولید نفت و گاز، به ویژه در میداین مشترک.
- ۱۵- افزایش ارزش‌افزوده از طریق تکمیل زنجیره ارزش صنعت نفت و گاز، توسعه تولید کالاهای دارای بازدهی بهینه (براساس شاخص شدت مصرف انرژی) و بالا بردن صادرات برق، محصولات پتروشیمی و فرآورده‌های نفتی با تأکید بر برداشت صیانتی از منابع.
- ۱۶- صرفه‌جویی در هزینه‌های عمومی کشور با تأکید بر تحول اساسی در ساختارها، منطقی‌سازی اندازه دولت و حذف دستگاه‌های موازی و غیرضروری و هزینه‌های زاید.
- ۱۷- اصلاح نظام درآمدی دولت با افزایش سهم درآمدهای مالیاتی.
- ۱۸- افزایش سالانه سهم صندوق توسعه ملی از منابع حاصل از صادرات نفت و گاز تا قطع وابستگی بودجه به نفت.
- ۱۹- شفاف‌سازی اقتصاد و سالم‌سازی آن و جلوگیری از اقدامات، فعالیت‌ها و زمینه‌های فسادزا در حوزه‌های پولی، تجاری، ارزی و...

- ۲۰- تقویت فرهنگ جهادی در ایجاد ارزش‌افزوده، تولید ثروت، بهره‌وری، کارآفرینی، سرمایه‌گذاری و اشتغال مولد و اعطای نشان اقتصاد مقاومتی به اشخاص دارای خدمات برجسته در این زمینه.
- ۲۱- تبیین ابعاد اقتصاد مقاومتی و گفتمان‌سازی آن به‌ویژه در محیط‌های علمی، آموزشی و رسانه‌ای و تبدیل آن به گفتمان فراگیر و رایج ملی.
- ۲۲- دولت مکلف است برای تحقق سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی با هماهنگ‌سازی و بسیج پویای همه امکانات کشور، اقدامات زیر را معمول دارد:
- شناسایی و بکارگیری ظرفیت‌های علمی، فنی و اقتصادی برای دسترسی به توان آفندی و اقدامات مناسب.
 - رصد برنامه‌های تحریم و افزایش هزینه برای دشمن.
 - مدیریت مخاطرات اقتصادی از طریق تهیه طرح‌های واکنش هوشمند، فعال، سریع و به‌هنگام در برابر مخاطرات و اختلال‌های داخلی و خارجی.
- ۲۳- شفاف و روان‌سازی نظام توزیع و قیمت‌گذاری و روزآمدسازی شیوه‌های نظارت بر بازار.
- ۲۴- افزایش پوشش استاندارد برای کلیه محصولات داخلی و ترویج آن. (پیغامی، ۱۳۹۵، ۳۶-

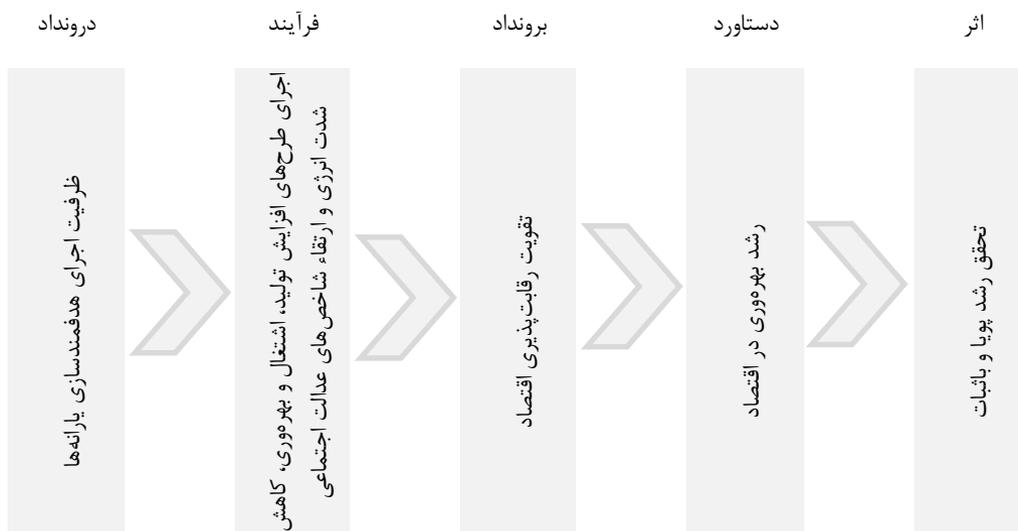
نقشه برنامه‌ای بندهای ۲۴ گانه سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی

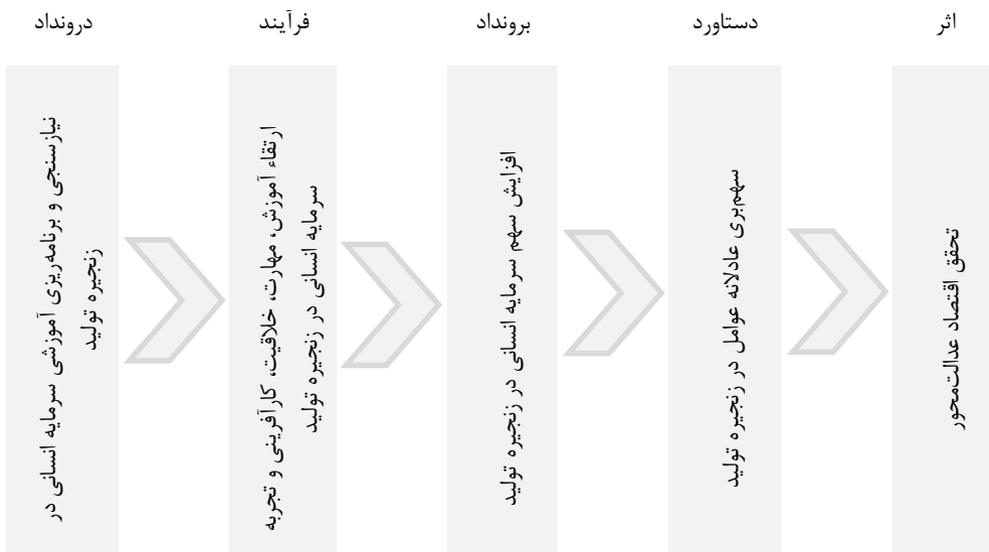
بند سوم سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی

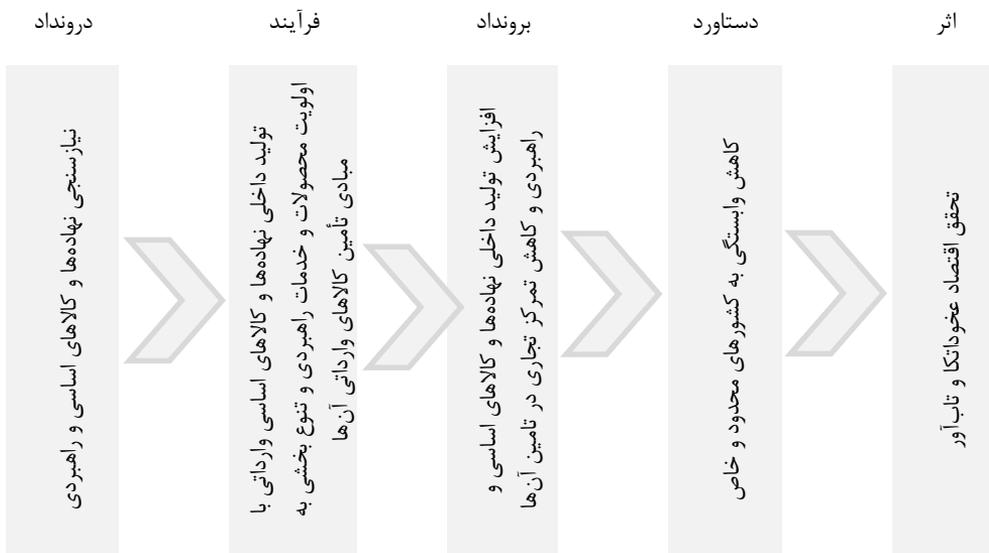
بند چهارم سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی

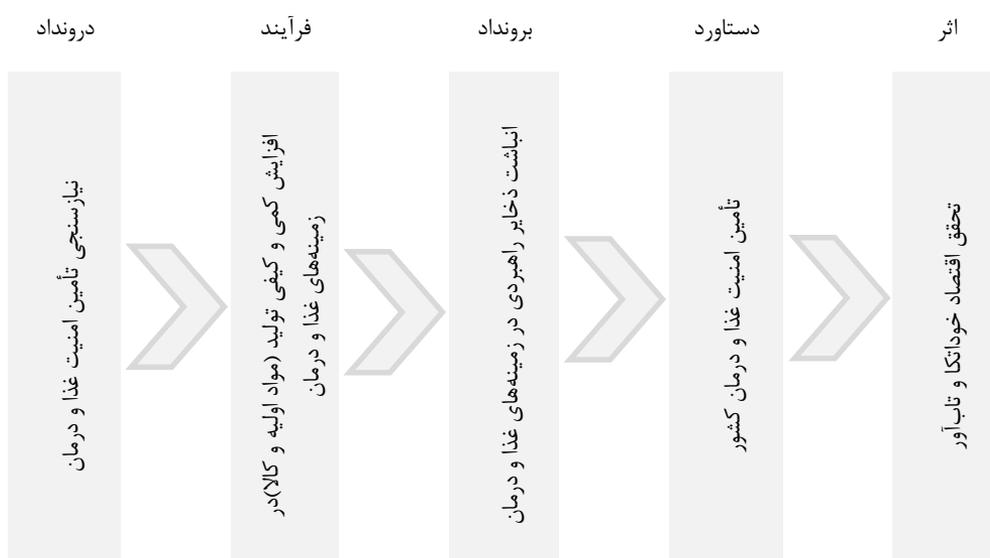
بند پنجم سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی

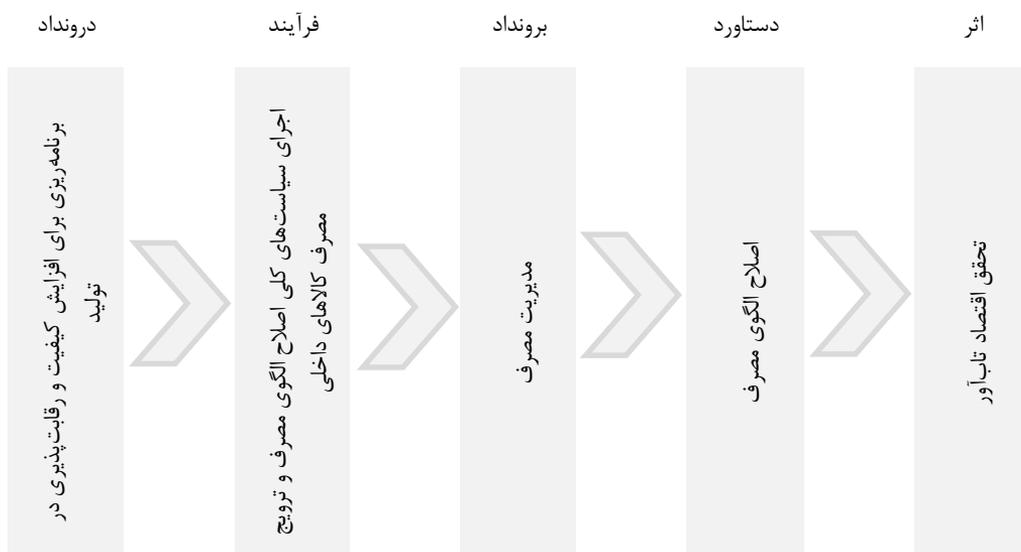
بند ششم سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی

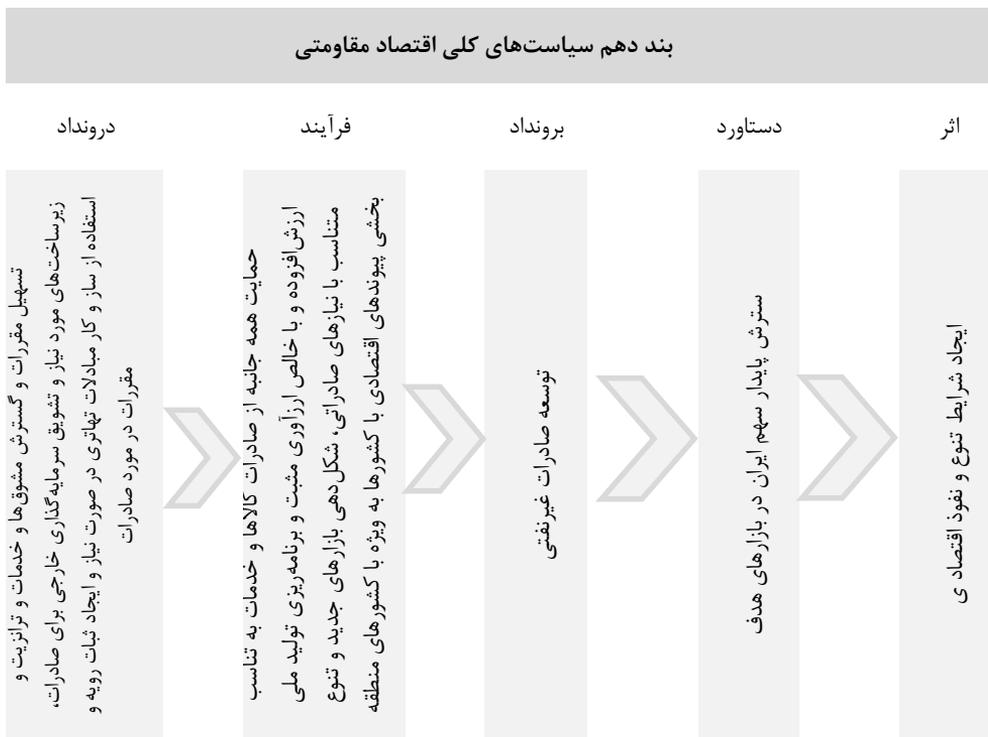

بند هفتم سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی

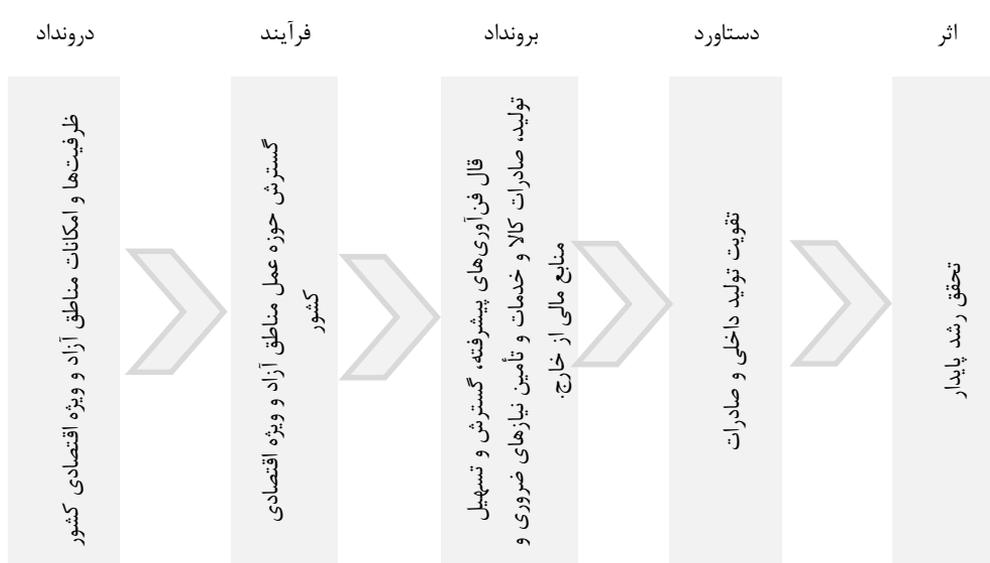

بند هشتم سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی

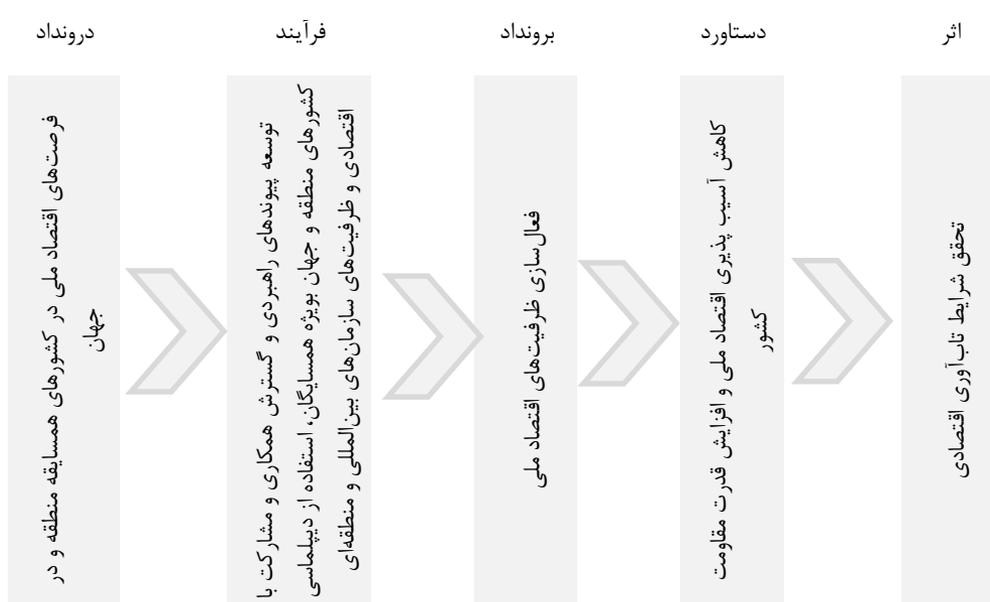

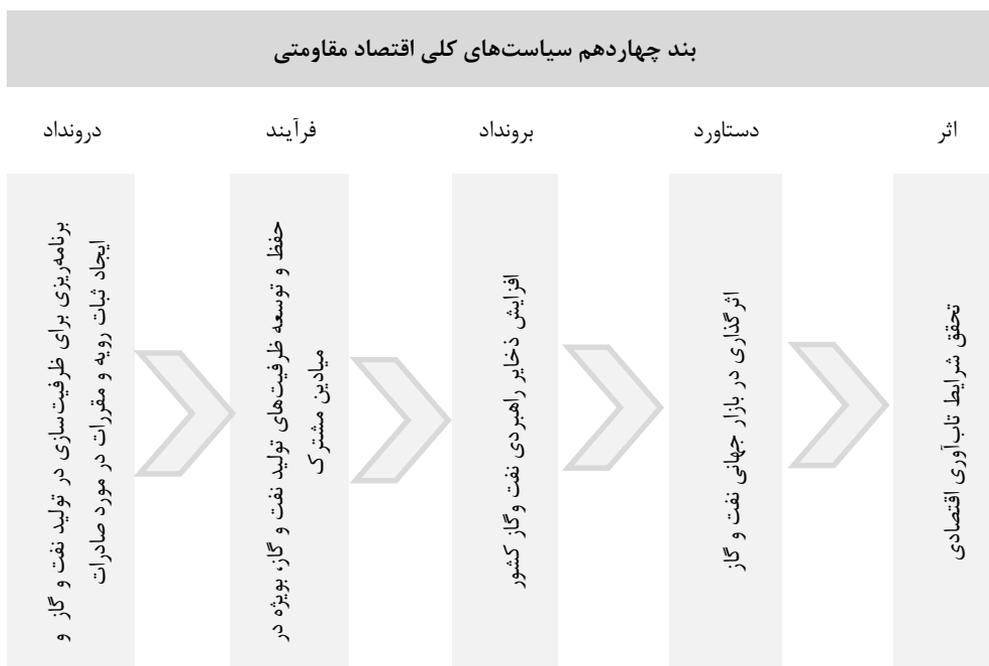
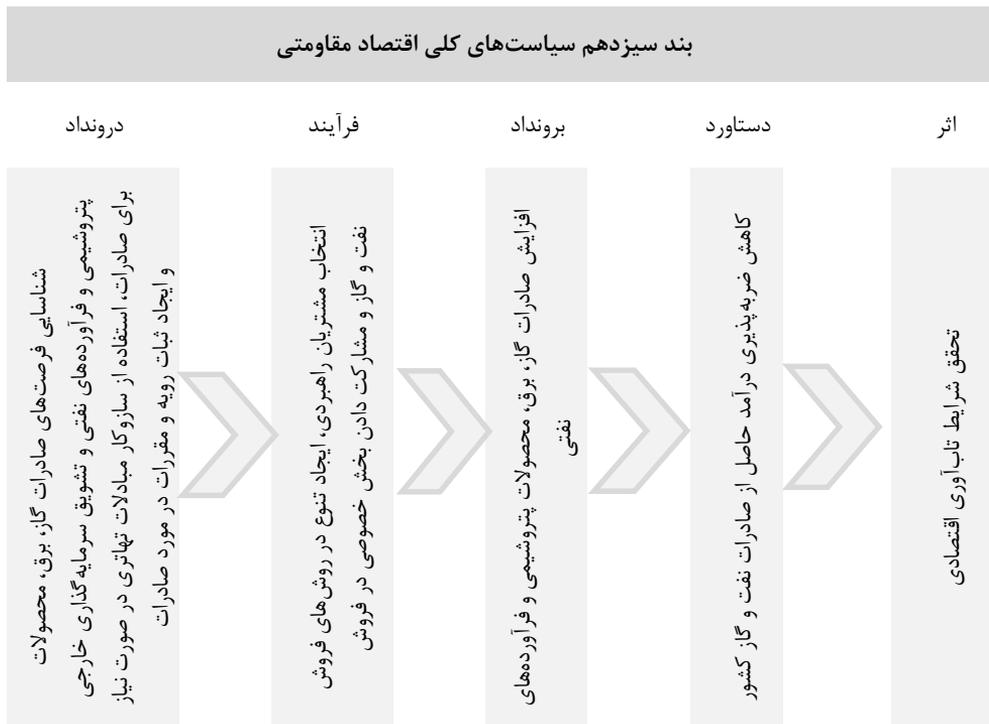

بند یازدهم سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی

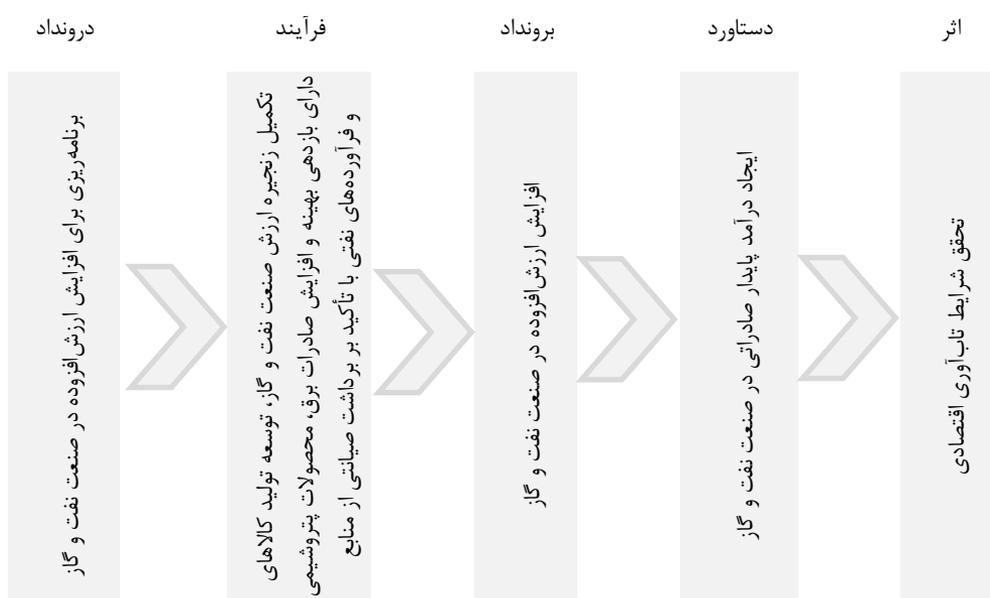

بند دوازدهم سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی

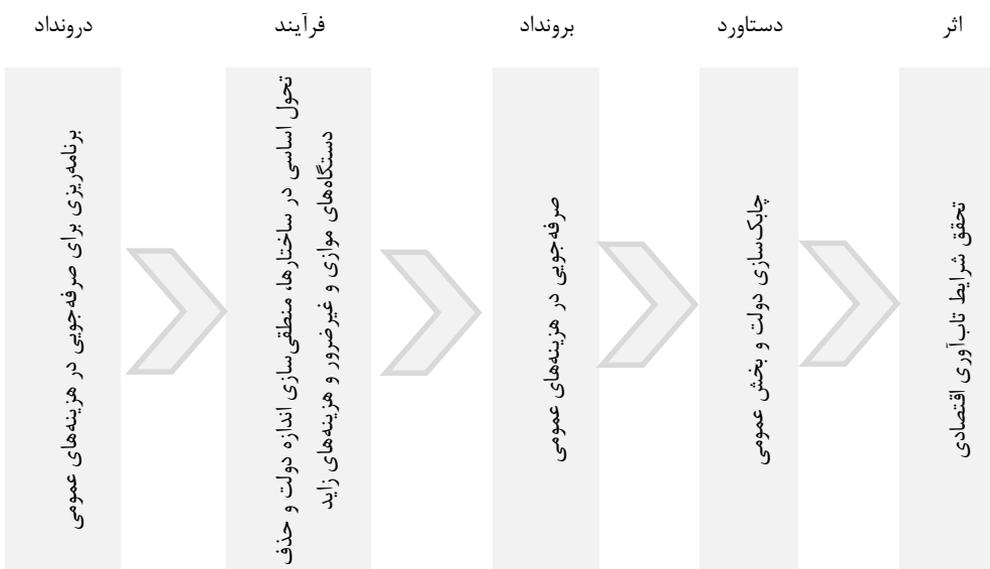

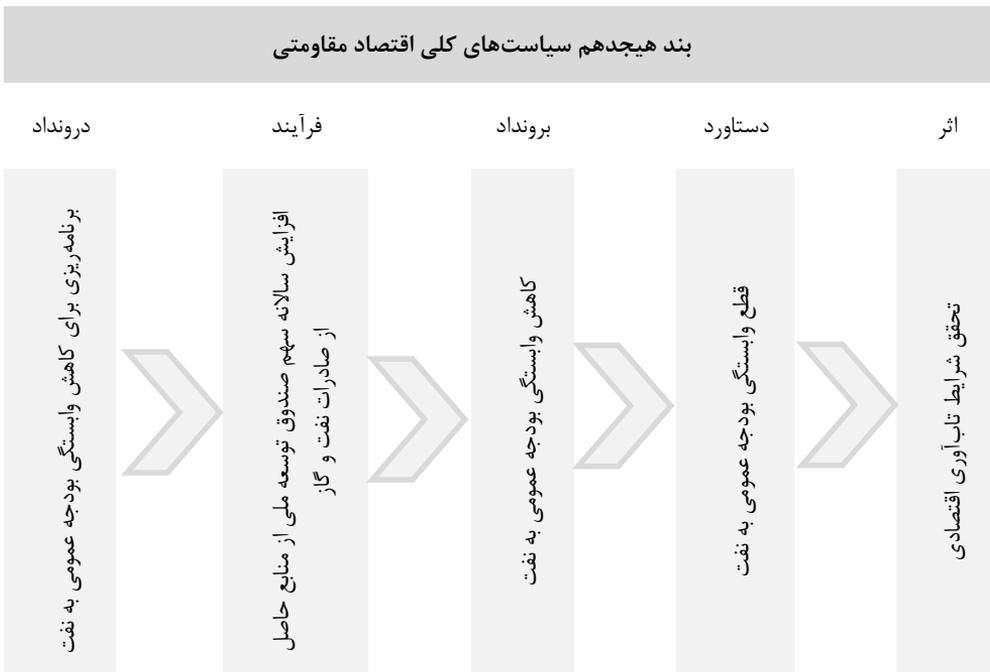
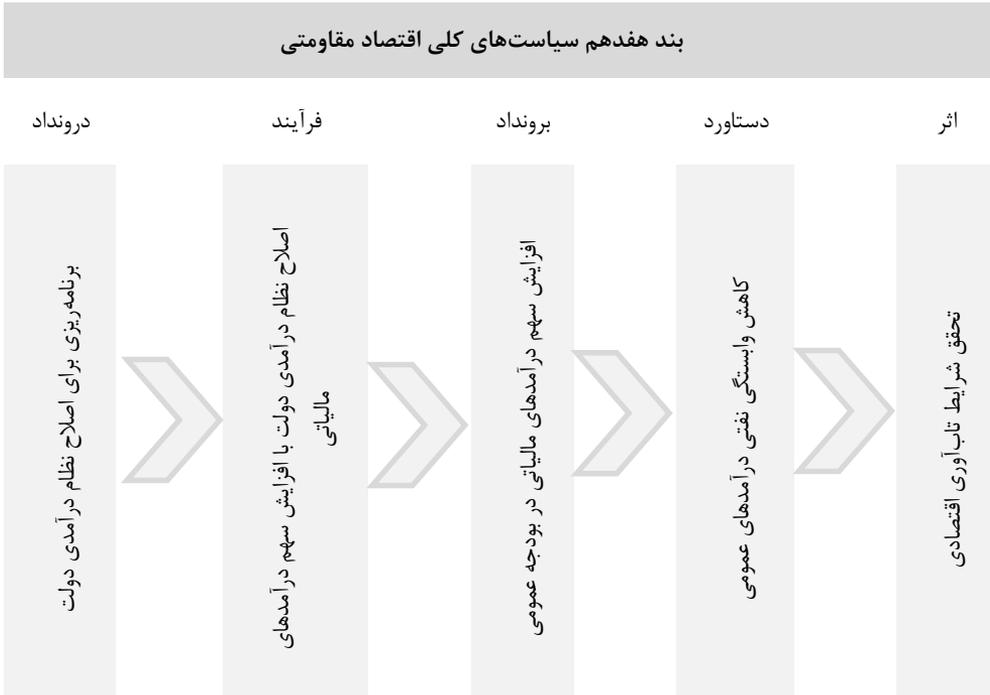

بند پانزدهم سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی

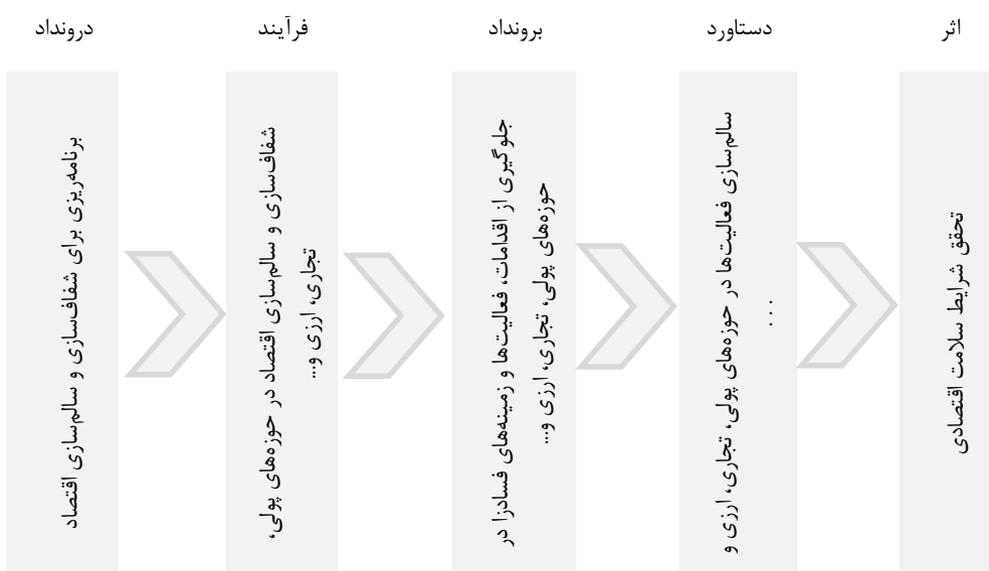

بند شانزدهم سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی

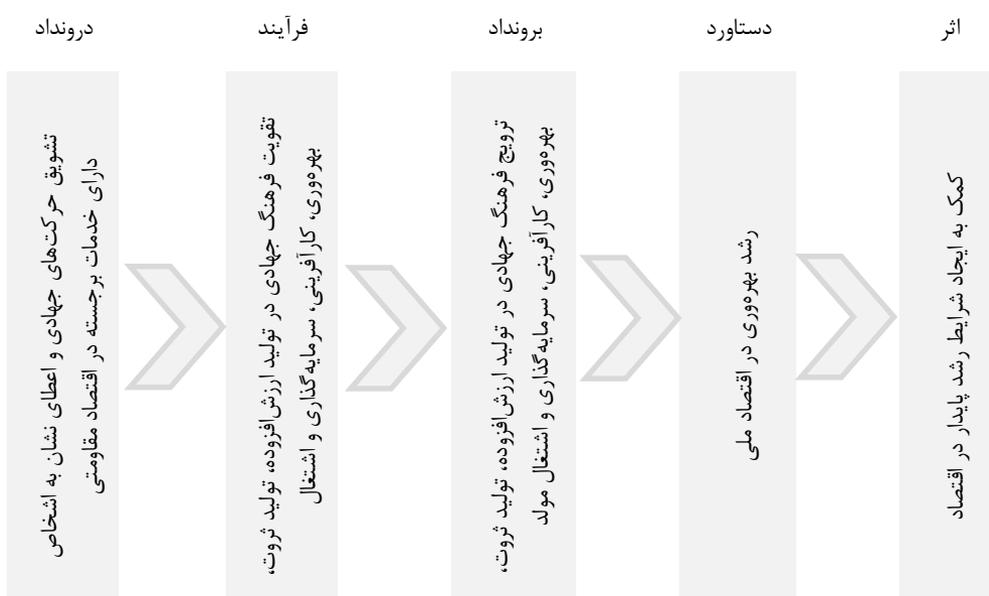

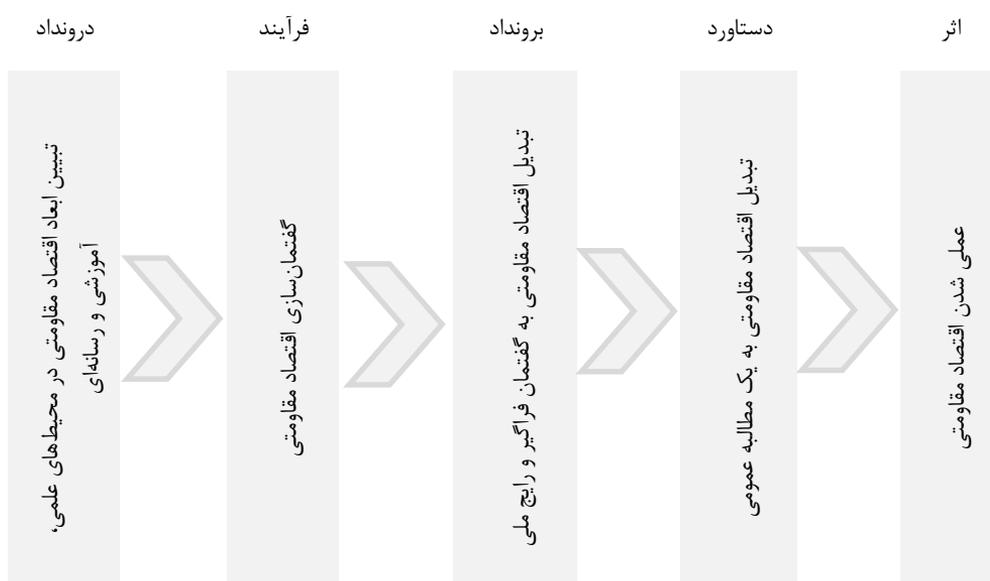
بند نوزدهم سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی

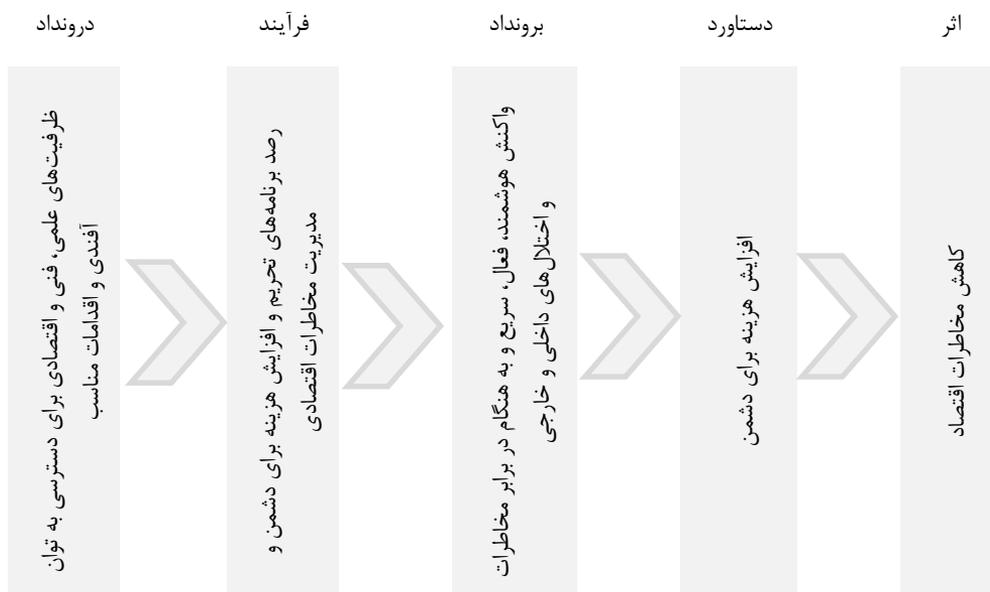
بند بیستم سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی

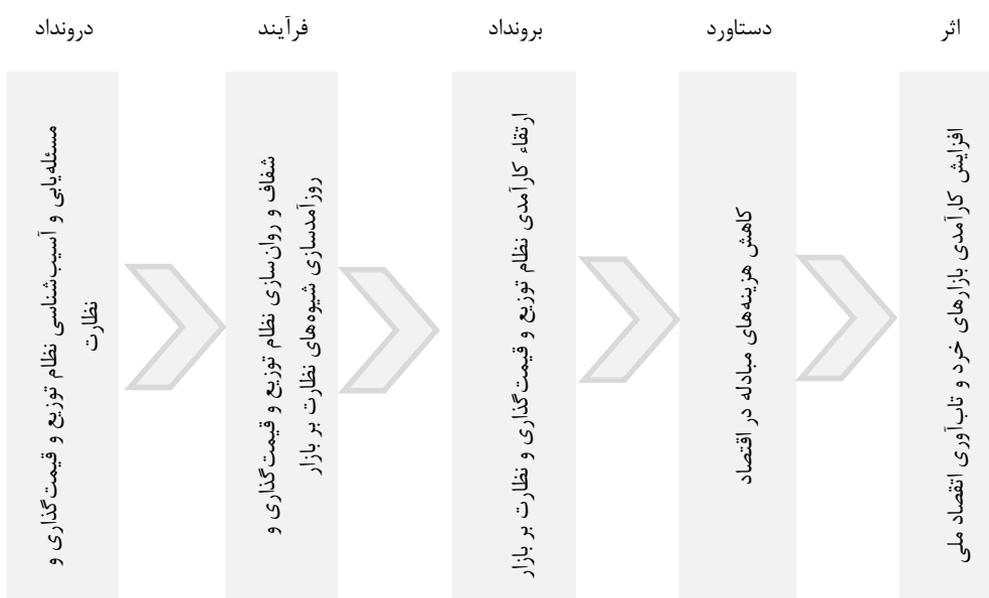
بند بیست و یکم سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی

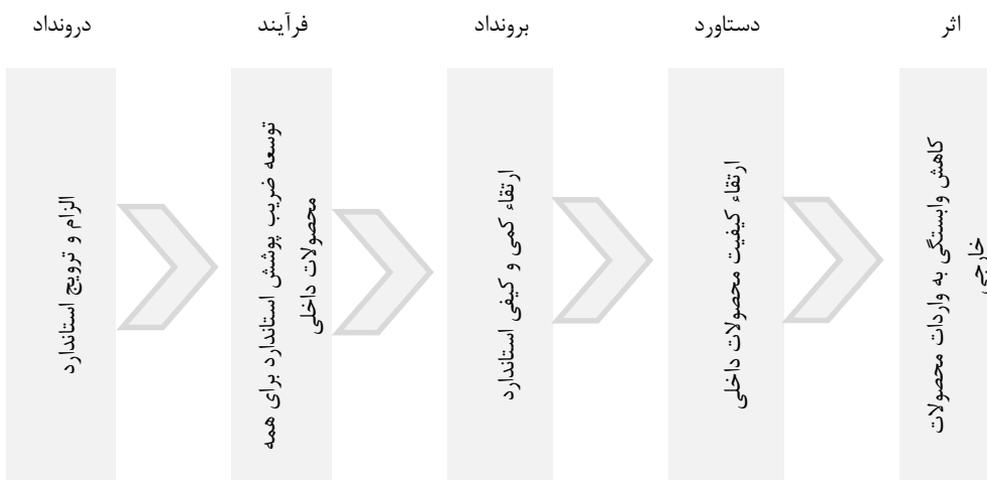
بند بیست و دوم سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی

بند بیست و سوم سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی

بند بیست و چهارم سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی

(سیف، ۱۳۹۵، ۲۰۵-۲۱۶)

مهمترین مؤلفه‌های اقتصاد مقاومتی

اساسی‌ترین مؤلفه‌ها و ویژگی‌های اقتصاد مقاومتی

- ۱- ایجاد تحرک و پویایی در اقتصاد کشور و بهبود شاخص‌های کلان؛ از قبیل رشد اقتصادی، تولید ملی، اشتغال، کاهش تورم، افزایش بهره‌وری، رفاه عمومی و از همه این شاخص‌ها مهم‌تر، شاخص کلیدی و مهم عدالت اجتماعی است. یعنی ما رونق اقتصادی کشور را بدون تأمین عدالت اجتماعی به هیچ وجه قبول نداریم و معتقد به آن نیستیم.
- ۲- توانایی مقاومت در برابر عوامل تهدیدزا؛ شامل تکنانه‌های اقتصادی دنیا، بلاهای طبیعی و تکنانه‌های تخصصی مثل تحریم‌ها.
- ۳- تکیه بر ظرفیت‌های داخلی؛ چه ظرفیت‌های علمی، چه انسانی، چه طبیعی، چه مالی، چه جغرافیایی و اقلیمی.
- ۴- همت جهادی، مدیریت جهادی؛ باید حرکتی که می‌شود، هم علمی باشد، هم پر قدرت باشد، هم با برنامه باشد و هم مجاهدانه باشد.
- ۵- مردم‌محوری؛ ما بایست به مردم تکیه کنیم، بها بدهیم؛ مردم با امکانات‌شان باید بیابند در وسط میدان اقتصادی؛ فعالان، کارآفرینان، مبتکران، صاحبان مهارت، صاحبان سرمایه، نیروهای متراکم و بی‌پایانی که در این کشور وجود دارد، که واقعاً این نیروها هم بی‌شمارند.
- ۶- امنیت اقلام راهبردی و اساسی؛ در درجه اول غذا و دارو، باید تولید داخلی کشور طوری شکل بگیرد که کشور در هیچ شرایطی، در زمینه تغذیه و در زمینه دارو دچار مشکل نشود.
- ۷- کاهش وابستگی به نفت؛ یکی از سخت‌ترین آسیب‌های اقتصادی ما همین وابستگی به نفت است. این نعمت بزرگ خدادادی برای کشور ما در طول ده‌ها سال مایه فروریختگی‌های اقتصادی و فروریختگی‌های سیاسی و اجتماعی شد؛ باید ما یک فکر اساسی بکنیم. ما نمی‌گوییم از نفت استفاده نشود، [بلکه] تکیه ما بر استفاده حداقلی از فروش نفت خام است؛ نفت را می‌توان به صورت فرآورده در اختیار گذاشت.

- ۸- اصلاح الگوی مصرف؛ مسئله صرفه‌جویی، پرهیز از ریخت و پاش، پرهیز از اسراف، پرهیز از هزینه‌کردهای زائد.
- ۹- فسادستیزی؛ ما اگر می‌خواهیم مردم در صحنه اقتصاد باشند، باید صحنه اقتصادی امنیت داشته باشد؛ اگر امنیت را می‌خواهیم، بایستی دست مفسد و سوءاستفاده‌چی و دورزننده قانون و شکننده قانون بسته بشود.
- ۱۰- دانش‌محوری بسترها و زمینه‌های تحقق اقتصاد مقاومتی (پیغامی، ۱۳۹۵، ۴۱)

بسترها و زمینه‌های تحقق اقتصاد مقاومتی

- ۱- طراحی سامانه‌ای پویا و هوشمند به عنوان مرکز و محوری برای ثبت اطلاعات، فعالیت‌ها و دستاوردها در عرصه اقتصاد مقاومتی در راستای فرماندهی هوشمند و متمرکز برای هدایت فعالیت‌های این حوزه و شناسایی و آموزش نیروهای مستعد و مناسب برای فعالیت علمی و عملیاتی.
- ۲- رصد و دیده‌بانی فضای اقتصادی داخلی و بین‌المللی و نیز گردآوری آمارهای دقیق و روزآمد و طراحی شاخص‌های بومی برای اندازه‌گیری میزان مقاومت و آسیب‌پذیری اقتصاد ایران.
- ۳- طراحی یک الگوی مشخص از شیوه اداره امور توسط دولت و سبک زندگی متناسب با اقتصاد مقاومتی برای عموم مردم و به‌ویژه برای مدافعان انقلاب و نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران.
- ۴- همسو کردن نظام آموزشی کشور با اقتصاد مقاومتی و آشنا نمودن کودکان و نوجوانان و جوانان با شرایط و نیازهای تاریخی این برهه.
- ۵- رواج آموزه‌های اقتصاد مقاومتی توسط نظام رسانه‌ای و تبلیغاتی.
- ۶- تقویت امکان واکنش سریع نظام اقتصادی در برابر حملات اقتصادی.
- ۷- تقویت نقش مردم در اقتصاد مقاومتی و جلوگیری از ورود رانت‌خوارها به اقتصاد
- ۸- توجه و دلجویی و حمایت دولت از فعالان اقتصادی

- ۹- تحرک دستگاه دیپلماسی کشور برای فعال کردن ظرفیت‌های بالقوه و فرصت‌های جهانی در اقتصاد مقاومتی
- ۱۰- تبدیل بحث اقتصاد مقاومتی به گفتمان رایج در دانشگاه‌ها، مراکز علمی و مجامع مذهبی. (پیغامی، ۱۳۹۱)

مهم‌ترین اهداف تحقق اقتصاد مقاومتی

۱- مهار سوداگری و فساد، گام اول تحقق اقتصاد پایدار

منظور از سوداگری، فعالیت‌های غیر مولدی است که از تلاطمات و نوسان‌های بازار سوءاستفاده نموده و بهره‌مندی‌هایی را نصیب برخی افراد می‌گرداند. در اقتصاد مبتنی بر دلالتی و سوداگری، بخش مولد بیشترین آسیب را دیده و ساز و کار اقتصاد به سمت حباب‌های قیمتی و نوسان‌های شدید سوق می‌یابد. چنین اقتصادی در مواجهه با فشار خارجی کمترین پایداری و مقاومت را داشته و به سرعت متلاشی می‌شود.

برخی سیاست‌های اجرایی مناسب ذیل این اصل عبارتند از: سیاست‌های کنترل زمین و مسکن، مبارزه با قاچاق و واردات غیر قانونی، ساماندهی فضای اطلاعاتی به منظور دسترسی یکسان آحاد جامعه به اطلاعات اقتصادی و ...

۲- اقتصاد با تکیه بر نیروهای بومی و ملی

برای اینکار، در گام اول می‌بایست توانمندسازی آحاد مردم در دستور کار قرارگیرد تا زمینه برای حضور مؤثر همه افراد در فعالیت‌های مولد اقتصادی فراهم شود. وحدت و همکاری میان فعالین می‌تواند به اشکال گوناگون شبکه‌سازی، خوشه‌سازی، زنجیره تامین و ... در دستور کار قرار گیرد. لیکن با محوریت نظم‌های جمعی میان فعالیت‌ها، آرمان‌های مردم‌سازی اقتصادی محقق شده و سطح پایداری و مقاومت اقتصادی در برابر تحریم‌ها و فشارها ارتقاء می‌یابد.

۳- خودکفایی راه حل اقتصاد تک محصول نفتی

ساز و کارهای حوزه اقتصادی بایستی به گونه‌ای مورد بازبینی قرارگیرند که تمامی مواردی که وابستگی کشور را به دنبال دارد، شناسایی نموده و در خصوص آن تصمیم‌گیری نمایند. در موارد کم اهمیت‌تر می‌توان این حوزه‌ها را متنوع و متکثر نمود تا میزان وابستگی کشور کاهش یابد. در موارد خاصی نیز ممکن است جایگزین‌سازی کامل مد نظر قرار گیرد. برخی از سیاست‌هایی که در این خصوص قابل طرح هستند عبارتند از: جایگزینی درآمدهای جاری به جای نفت مانند؛ مالیات و درآمدهای ترانزیتی و... و نیز گسترش شرکای تجاری از یک شریک عمده به چندین شریک کوچکتر...

۴- اولویت‌بندی در مناسبات اقتصادی

کشورهای منطقه و نیز کشورهایی با همسویی ایدئولوژیک باید بر دیگران ترجیح داده شوند. از سویی کشورهایی با همبستگی بیشتر، تمایل کمتری به ورود در توافقات طرفینی بر علیه یکدیگر دارند و از سوی دیگر، منطقه به سبب مواجهه با تهدیدات و فرصت‌های مشترک، امنیت‌شان به هم گره خورده است. در واقع بلوکی از کشورهای همسایه و مجاور به لحاظ جغرافیایی، با حجم اقتصاد و جمعیت بزرگ‌تر، پایداری بیشتر خواهد داشت. اگر کشور در زمینه‌های صنایع و رشته‌های فعالیت‌های اولویت‌دار مثل غذا و دارو، پیشرفت کند به صادرکننده عمده مبدل شده و به پیشرفت‌های فنی و صنعتی بسیاری در این زمینه‌ها می‌تواند نایل شود، لذا بقای کشور تضمین شده و امکان تحریم و فشار به کشور کاهش می‌یابد. حوزه انرژی و صنایع نظامی نیز دو زمینه مهم دیگری هستند که بایستی مورد توجه ویژه قرار بگیرند. اولویت بعدی هم صنایع فرهنگی است. در این حوزه نیز به سبب رویکرد فرهنگی و گفتمان‌ساز انقلاب اسلامی می‌توان با تحرک و پویایی مناسب مبانی فرهنگی و تربیتی والای اسلامی را به جهان صادر نمود و مبنای فکری نظام سلطه را مورد چالش جدی قرارداد.

۵- فرهنگ‌سازی اولویت تولید بر واردات و خرید کالای داخلی

علاوه بر ترویج و تبلیغ مفاهیم عام حوزه فرهنگ مقاومت همچون جهاد و مبارزه، در حوزه اقتصادی نیز بایستی مفاهیم فرهنگی مناسبی بسط و توسعه یابد. ترجیح تولید بر واردات و خرید کالای داخلی مساله مهمی است که در بسیاری موارد با موانع فرهنگی روبروست. نفی تکاثر در عین تبلیغ کار و تولید ثروت، نفی اسراف در عین ترویج مصرف میانه و... نیز بایستی محور توجه قرار گیرند. بایستی به لحاظ فرهنگی چنان مساله مطرح شود که جهاد اقتصادی همانند جهاد نظامی مد نظر قرار گرفته و فعالیت مفید اقتصادی امر مجاهدت در راه خدا را داشته باشد.

اینها گوشه‌ای از اهداف اقتصاد مقاومتی است که تنها با امتداد راه جهاد اقتصادی میسر خواهد شد. ایجاد شرایطی نسبتاً پایدار، اقتصادی ایمن و مقاوم و خود کفایی که آرزوی هر ملتی است. (غفارپور، ۱۳۹۲)

اقتصاد مقاومتی و تحریم‌ها

تحریم ابزار تنبیهی است که در سیاست خارجی مورد استفاده قرار می‌گیرد. هدف از تحریم، فشار بر کشور هدف برای تغییر رفتار است. این تغییر رفتار می‌تواند تغییر رفتار سیاسی یا تغییر سیاست‌های اقتصادی باشد. تحریم اقتصادی همواره یکی از ابزارهای فشار و اجبار در پیشبرد اهداف سیاست خارجی کشورها در سطح بین‌المللی مورد توجه قرار گرفته که البته کارنامه ایالات متحده آمریکا در این خصوص تاریک‌تر از قدرتهای دیگر بوده است. اما مهم‌ترین هدف آمریکا از این تحریم‌ها رسیدن به سیاست‌ها و برنامه‌هایی است تا بتواند در مقابل اراده ملت بزرگ ایران قرار گرفته و استیلا و برتری خود را آن هم پس از فروپاشی بلوک شرق تثبیت نماید. بطور کلی میزان تاثیرگذاری تحریم به شاخص‌های تعیین کننده ویژگی‌های اقتصادی کشور تحریم شده بستگی دارد. از مهمترین این شاخص‌ها می‌توان به: روابط تجاری و اقتصادی، ساختار اقتصادی، تولید ناخالص ملی، درآمد سرانه، نرخ رشد، درصد صادرات به تولید ناخالص داخلی، درصد واردات به تولید ناخالص داخلی، جریان ورود و خروج سرمایه، عضویت

در سازمان‌ها و موافقت نامه‌های منطقه‌ای، شدت نیاز به کالاهای استراتژیک مانند نفت و نظایر آن اشاره نمود.

اکثر تحریم‌ها علیه جمهوری اسلامی ایران تا سال ۲۰۰۶ به طور یک جانبه از طرف آمریکا انجام شده است. می‌توان گفت با توجه به پایبندی مسئولان و ملت ایران به اصول و ارزش‌های انقلاب اسلامی، سیاست‌های خصمانه آمریکا با کشورمان پایانی نخواهد داشت، اما آنچه اهمیت دارد این است که باید در این برهه حساس نیز با تمام توان و ظرفیت در مقابل این سیاست‌های خصمانه ایستادگی و مقاومت کرد. در کنار استفاده از کلیه ظرفیت‌های دیپلماتیک جهت زدودن آثار منفی و کاستن از سختی تحریم‌ها، باید در داخل کشور نیز اقدامات مقابله‌ای انجام شود، که با اطمینان می‌توان گفت نامگذاری سال ۱۳۹۱ به عنوان سال تولید ملی، حمایت از کار و سرمایه ایرانی از سوی مقام معظم رهبری که نشان از درایت و هوشیاری معظم‌له داشته و همچنین طرح موضوع اقتصاد مقاومتی از سوی ایشان از مهمترین اقدام در این زمینه محسوب می‌شود که مسئولین نظام باید به دور از هرگونه درگیری جناحی و حزبی، از همه توان خود برای جامه عمل پوشاندن به آن‌ها استفاده نموده و مردم نیز باید مسئولین را در این امر، بیش از پیش همراهی نمایند، چرا که سربلندی و موفقیت در این مسیر دشوار، نیازمند همدلی و همکاری صمیمانه مسئولین و مردم خواهد بود. (غفارپور، ۱۳۹۲)

نقش دولت و مردم در تحقق اقتصاد مقاومتی

شناسایی نقاط ضعف کشور در اقتصاد مقاومتی و تبدیل آن به نقاط قوت، یکی دیگر از الزامات کشور در رسیدن به جایگاه واقعی خویش در عرصه جهانی است که برای تحقق آن باید همکاری نزدیکی میان دولت و مردم صورت گیرد.

نقش دولت

دولت در شرایط امروز اقتصاد ایران، بزرگ‌ترین رسالت را دارد. هر یک از سیاست‌هایش از اهمیت فوق العاده‌ای برخوردار است، هزینه فرصت‌ها به شدت بالاست و نیاز به هوشمندی و

دقت خاصی از ناحیه دولت احساس می شود. از جمله سیاست‌های مناسب از ناحیه دولت در جهت تحقق اقتصاد مقاومتی عبارتند از:

۱- بودجه‌بندی مناسب

بودجه‌بندی تکنیک‌هایی دارد، مانند بودجه‌بندی سنتی، بودجه‌بندی افزایشی و متحرک، بودجه‌بندی بر مبنای برنامه، بودجه‌بندی بر مبنای عملکرد، بودجه‌بندی بر مبنای صفر و بودجه‌بندی بر مبنای فعالیت.

براساس تحقیقات، یکی از دلایل نارسایی حسابداری دولتی در ایران، بکار نگرفتن و استفاده نکردن از سیستم بودجه‌بندی بر مبنای عملکرد است. واقعیت این است که طراحی و اجرای نظام بودجه‌بندی بر مبنای عملکرد، بسیار مشکل و نیازمند طراحی و اجرای زیرساخت‌های مکمل دیگری است. طراحی و اجرای موفقیت آمیز نظام بودجه‌بندی بر مبنای عملکرد مستلزم تحول اساسی و بنیادی در نظام حسابداری و گزارشگری دولتی مورد عمل فعلی از سوی و طراحی و اجرای سیستم حسابداری بهای تمام‌شده و سیستم ارزیابی عملکرد از دیگر سو است. بنابراین توصیه می‌شود از آنجا که در ایران، در آغاز فرآیند پیاده سازی نظام بودجه‌بندی بر مبنای عملکرد هستیم، این قبیل سیستم‌ها از قبل یا حداقل همزمان با تحول در نظام بودجه‌نویسی طراحی شوند تا دستیابی به نظام بودجه‌بندی عملیاتی امکان‌پذیر گردد.

۲- نظام مالیاتی کارآمد

افزایش درآمدهای مالیاتی سبب ثبات مضاعف درآمدهای کشور می‌شود و وابستگی به درآمدهای نفتی و آسیب‌پذیری از شرایط نامساعد سیاسی بین‌المللی کاهش می‌یابد. این امر نیز سبب تأثیر مثبت بر رشد اقتصادی، سرمایه‌گذاری، بهبود الگوی مصرف و دقت بیشتر دولت در هزینه‌کرد منابع درآمدی خود می‌گردد. بوجود آوردن چنین وضعیتی، احتیاج به کارآمد کردن نظام مالیاتی دارد.

۳- هدفمندی یارانه‌ها

یارانه یا سوبسید، شکلی از کمک مالی است که به تجارت یا بخش اقتصادی پرداخت می‌شود. یارانه ارکانی دارد مانند مشخص بودن نوع پرداخت، لحاظ کردن دوره پرداخت، مشخص بودن نهاد پرداخت‌کننده و مشخص بودن هدف پرداخت. از موضوعات مهم در سیاست‌گذاری یارانه‌ها، هدفمند کردن آن‌هاست. هدفمندی به معنی افزایش منافع برنامه‌های حمایتی متناسب با کاهش درآمد است.

بعلاوه هدفمندی به معنی افزایش منافع برنامه، در گرو آن است که گروه‌های کم درآمد، هر چه بیشتر از منافع آن برخوردار باشند و در تامین مالی آن کمترین مشارکت‌ها را داشته باشند. از دیگر سو، گروه‌های پردرآمد در تامین مالی برنامه مشارکت داشته و از منافع آن نیز برخوردار نباشند یا کمترین برخوردار را داشته باشند.

۴- کارآمدی سیاست‌های پولی و مالی

سیاست‌های پولی و مالی از ابزارهایی است که دولت و بانک مرکزی برای رفع مشکلات و بهبود وضعیت اقتصادی در نظر گرفته‌اند. این سیاست‌ها در دو حالت انبساطی و انقباضی قابل بررسی است که هر یک با توجه به ویژگی وضعیت اقتصادی، کارایی لازم و منحصر به خود را در حالات مختلف در اقتصاد جامعه خواهند داشت. سیاست‌های پولی را بانک مرکزی از طریق تغییرات پولی اجرا می‌کند و سیاست‌های مالی را دولت در هزینه‌ها و مالیات‌ها. این ابزارها زمانی می‌تواند کارآمد باشد و تأثیرات عمیقی در وضعیت درآمد ملی، اشتغال و سایر متغیرهای اقتصادی بگذارد که در ابتدا بتوانیم از طریق تحقیق، مانند پزشکی ماهر، بیماری و کاستی‌های موجودآمده در نظام اقتصادی را تشخیص دهیم و با در نظر گرفتن سایر عوامل و پارامترهای اقتصادی، به اجرای صحیح سیاست‌های پولی و مالی برای حل و ترمیم ساختارهای اقتصادی همچون درآمد ملی و سطح اشتغال در جامعه بپردازیم.

۵- مدیریت واردات و توسعه صادرات

نگرش اساسی و مأموریت اصلی مدیریت واردات عبارت است از: واردات برای تولید در جهت تامین بهینه نیازهای داخلی و صادرات. نکته درخور تامل در بخش مدیریت واردات و توسعه صادرات، مدیریت صحیح در تولید، صادرات و واردات است. کشورها باید واردات را به گونه‌ای مدیریت کنند که در راستای توسعه صادرات باشد. ورود کالاهای واسطه‌ای و کالاهای نیمه ساخته، بخشی از همین سیاست است.

۶- تثبیت نرخ ارز

ارز یعنی بها، قیمت، نرخ و سندهای تجاری که ارزش آن به پول کشورهای دیگر مشخص می‌شود. در اصطلاح، پول‌های رایج خارجی ارز نام دارند. به نسبت میان پول داخلی و پول خارجی، نرخ ارز گفته می‌شود.

۷- اشتغال‌زایی

اشتغال در کشور امنیت عمومی را بدنبال دارد و مشکلات فرهنگی را مرتفع می‌کند. بنابراین ایجاد فرصت‌های شغلی از سوی دولت امری ضروری تلقی می‌گردد. در شرایط کنونی، افزایش فرصت‌های شغلی، یکی از الزامات و اقدامات مهم مقامات مسئول در دولت محسوب می‌شود، چرا که در راستای دستیابی به اقتصاد مقاومتی، به نیروی کار بیشتر در کشور نیازمندیم.

۷- ثبات قیمت‌ها

یکی از زیرساخت‌های اقتصاد مقاومتی که باید به آن توجه شود، ثبات قیمت‌هاست. ثبات قیمت‌ها سبب دستیابی به فعالیت‌های اقتصادی، اشتغال‌زایی و شفافیت مکانیسم قیمت خواهد شد. هدف از ثبات قیمت، اشاره به سطح عمومی قیمت در اقتصاد است و مزایایی دارد که عبارتند از: بهبود شفافیت مکانیسم قیمت، کاهش خطر تورم در نرخ بهره، پیشگیری از

فعالیت‌های غیرمولد، کاهش انحراف از تورم یا کاهش قیمت‌ها، جلوگیری از توزیع مجدد خودسرانه ثروت و درآمد و کمک به ثبات مالی.

۸- اصلاح ساختار دولتی

دولت بزرگترین مجری در سطح کلان جامعه است، اما این بزرگی به جای نظارت و هدایت کارها با در اختیار گرفتن منابع مادی و نیروی انسانی فراوان در چرخه اقتصاد و تولید، به اداره این منابع می‌پردازد تا آنجا که امروز خود را با تشکیلات عدیده‌ای روبرو کرده است. این در حالی است که از سویی، واگذار کردن بسیاری از کارهای اجرایی به بخش خصوصی از حجم مشغله و تورم کارهای اجرایی دولت می‌کاهد و از سوی دیگر، با افزایش رضایت‌مندی مشتریان، انتظارات نیروهای انسانی و کیفیت خدمات در سطح خرد و کلان، کمک شایانی می‌کند. (نودهی، ۱۳۹۷)

نقش مردم

تحقق اقتصاد مقاومتی صرفاً با مشارکت مردمی امکان‌پذیر است و لاغیر. برای بالا بردن مشارکت مردمی باید از هر نوع فعالیت اقتصادی مردمی استقبال کرد. فضایی باید بر کشور و جامعه حاکم گردد که همه مردم خودشان را مولد در اقتصاد و شریک در پیشرفت و مقاومت کشور، حس کنند و بر آن ببالند. در نظریه‌های اقتصادی نقش مردم به عنوان مصرف‌کنندگان کالاها بسیار حائز اهمیت است. از مهم‌ترین نقش‌های مردم در تحقق اقتصادی می‌توان به موارد ذیل اشاره کرد:

۱- مدیریت مصرف

امروزه تعادل در مصرف یک حرکت جهادی است و همه دستگاه‌های دولتی و غیردولتی و همچنین آحاد مردم باید موضوع پرهیز از اسراف و استفاده از تولیدات داخلی را جدی بگیرند. جلوگیری از هر گونه اسراف و تبذیر، مهم‌ترین اصل در ارائه یک الگوی اسلامی مصرف است. از این رو خداوند متعال در آیه ۶۷ سوره فرقان، حرکت در مداری به دور از افراط و تفریط را

رسیدن به پایداری دانسته است. پس فرد یا جامعه‌ای که در مسیر پایداری در مصرف حرکت کند به پایداری در اقتصاد می‌رسد و جامعه به همان نقطه مطلوب یعنی اقتصاد سالم، شکوفا و مقاومتی دست خواهد یافت.

۲- قناعت (ساده‌زیستی و دوری از تجملات)

امیر مؤمنان علی علیه‌السلام بهترین اقتصاد و زندگی سالم اقتصادی که آسایش انسان را تامین کند، اقتصاد مبتنی بر قناعت تعریف می‌کنند، پس قناعت و اقتصاد واقعی به معنای مصرف به مقدار کفایت است که مهمترین عامل در ایجاد آسایش پایدار و راحتی دانسته شده است. مردم جامعه باید تفکر خود را نسبت به مصرف تغییر دهند و از مصرف‌گرایی و ریخت و پاش غیرضروری در همه موارد خودداری کنند.

۳- تولید ثروت حلال

تولید ثروت حلال باید در جامعه نهادینه شود و در کنار آن تولید ثروت‌های کاذب از طریق دلالی به امر مذموم در میان آحاد جامعه مبدل شود.

۴- ترجیح مصرف کالای داخلی بر کالای خارجی

پر واضح است که مردم حق استفاده از کالای با کیفیت را دارند، ولی ترجیحاً باید کالای ساخت داخل را مصرف کنند و این امر نیازمند تحکیم نگاه علمی است، به نحوی که دست‌اندرکاران عرصه تولید، دولت و دانشگاه‌ها حلقه ارتباط صمیمی و تعامل پایداری را باید با یکدیگر داشته باشند. زیرا صیانت از اعتبار تولید داخلی در عرصه جهانی وظیفه ملی و اسلامی است، و منافع زودگذر نباید منفعت ملی را به خطر بیندازد. (غفارپور، ۱۳۹۲)

موانع و چالش‌های پیش‌روی اقتصاد مقاومتی

اقتصاد مقاومتی و اهداف آن باید با جوهره مقاومت پیوند منطقی داشته باشد، در این راستا باید چالش‌های پیش‌رو را شناسایی و در دایره‌ای بزرگ‌تر با عنایت به چالش‌های اقتصاد و امت اسلامی تعریف و برای آن، برنامه و راه‌حل ارائه شود.

از جمله این موانع می‌توان به موارد ذیل اشاره نمود:

۱. وجود عوامل متعدد بر ایجاد فضای منفی برای جذب سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی
۲. وجود موانع متعدد پیش‌روی تولید ملی
۳. عدم وجود فضای رقابتی در بخش تولید و توزیع در برخی از گروه کالایی
۴. پایین بودن سطح بهره‌وری نیروی انسانی و ضرورت تشکیل نیروی انسانی کارآمد
بیش از گذشته
۵. افزایش نقدینگی و عدم تناسب آن با تولید
۶. وجود نقدینگی‌های سرگردان
۷. تورم بالا و مستمر در کشور
۸. اختلالات متعدد در بازار ارزی کشور
۹. سطح بالای بیکاری و عدم اشتغال پایدار
۱۰. افزایش مستمر قیمت مسکن و اجاره‌ها
۱۱. وابستگی شدید بودجه سالانه کشور به درآمدهای حاصل از فروش نفت خام
۱۲. کسری بودجه مزمن و پایدار
۱۳. عدم اجرای کامل سیاست‌های اصل ۴۴ قانون اساسی در راستای آزادسازی و خصوصی‌سازی
۱۴. وجود نظام مالیاتی ناکارآمد
۱۵. هدفمند نبودن یارانه‌ها علی‌رغم اجرای آن
۱۶. ناکارایی نظام پولی و بانکی

۱۷. نوسانات متعدد در شاخص‌های بورس
 ۱۸. وجود سیاست‌های حمایتی و تعرفه ناکارآمد و غیر هدفمند
 ۱۹. ضعف‌های زیرساختی و گمرک
 ۲۰. تامین قطعات و فقدان الگوهای مصرف بهینه
 ۲۱. مشکلات تامین کالاهای مورد نیاز بخش تولید
 ۲۲. وابستگی صادرات غیرنفتی به بخش میعانات نفتی، گازی و پتروشیمی
 ۲۳. عدم حمایت مؤثر از حقوق تزییع شده مصرف‌کنندگان
 ۲۴. مواردی که موجب ایجاد ضعف در تصمیم‌گیری‌ها و برنامه‌ریزی‌های اقتصادی می‌شود
 ۲۵. عدم پیشگیری در مواجهه با فساد مالی در دستگاه‌های دولتی و غیردولتی
 ۲۶. فساد اقتصادی
 ۲۷. انجام واردات بی‌رویه
 ۲۸. عدم اعمال مالیات‌های سنگین برای فعالیتهای غیرتولیدی
- بروکراسی اداری نیز به عنوان یکی از موانع تحقق اقتصاد مقاومتی است که یافتن راه‌کارهای حمایتی برای بهره‌برداری به موقع از پروژه‌های در دست اجرا را می‌طلبد. (منصوری حسن‌آبادی، ۱۳۹۵)

راه‌کارهای ضروری جهت رسیدن به اهداف اقتصاد مقاومتی:

- ۱- نقطه شروع اقتصاد مقاومتی، سیاست‌گذاری برای اصلاح الگوی مصرف است. مصرف، تولید را جهت می‌دهد و این دو در کنار هم، جهت سرمایه‌گذاری را مشخص می‌کنند. رونق تولید داخلی و کاستن از وارداتی که می‌تواند به افول و کم‌رونقی و توقف واحدهای تولیدی داخلی منجر شود، موجب استقلال اقتصادی، قطع وابستگی به خارج و ارتقای تکنولوژی در سطح کلان‌تر می‌شود. البته باید به گونه‌ای عمل کرد که اقتصاد مقاومتی به معنای تحمیل فشار به مردم نباشد.

- ۲- افزایش بهره‌وری در تولید، کاهش قیمت تمام شده تولیدات، کیفیت بهتر و خدمات بیشتر در رقابت با تولیدات خارجی و کاهش واردات، حمایت از تولید ملی به ویژه تولیدات استراتژیک.
- ۳- کاهش آمار بیکاری و خشکاندن ریشه‌های فقر و آسیب‌های اجتماعی ناشی از بیکاری در جامعه
- ۴- فعال‌سازی سیستم‌های حمایتی پولی و مالی و بیمه‌ای بخش تولید برای تحرک در اقتصاد داخلی و نیز حمایت از صادرات کالاهای غیرنفتی
- ۵- افزایش واردات دانش فنی، خطوط تولید و ماشین‌آلات در ازای کاهش واردات کالاهای مصرفی با توجه به اهمیت این نوع معاملات در عصر اطلاعات، همزمان با تولید علم و تولید دانش فنی و حمایت از شرکت‌های دانش بنیان
- ۶- توجه به معضل تورم و برقراری یک نظام قابل پیش‌بینی و قابل مدیریت در قبال شاخص تورم و تطبیق آن با سطح حقوق و دستمزدها و نیز قیمت ارز در پیش‌گیری سیاست‌های بهینه در این فرآیند
- ۷- تبدیل تهدیدها به فرصت‌ها در روند تامین کالاها به این معنا که به محض اعمال تحریم در برخی از کالاها، شکل‌دهی به عزم ملی درحوزه فن‌آوری و صنعت و تجارت برای ایجاد خودکفایی کامل یا حداقل خوداتکایی در تولید و تامین این اقلام
- ۸- برقراری ارتباطات خاص اقتصادی با برخی از کشورهای دوست، گسترش ارتباطات اقتصادی با کشورها و بلوک‌های منطقه‌ای و گسترش شرکای تجاری از یک شریک عمده به چند شریک کوچک‌تر
- ۹- شکل‌گیری روحیه جهاد اقتصادی، تولید ملی و حمیت ایرانی. ضمن آنکه برای تقویت اقتصادی ملی، دیپلماسی اقتصاد مقاومتی نیز لازم است. هدف از این نوع دیپلماسی تبیین دستاوردهای اقتصاد مقاومتی در مقابل فشارهای وارده است. فشارها در مورد کالای مصرفی و شاخص‌های روزمره اقتصادی وارد می‌شود، ولی دستاوردهای مقاومت

کشور، دستاوردهایی استراتژیک و بلندمدت هستند، همچون خودکفایی در تکنولوژی‌ها و فن‌آوری‌های برتر (هسته‌ای)، استقلال در سیاست خارجی و ...

۱۰- خودداری از اسراف و ضایع کردن کالاها و ذخیره‌سازی کالاهای اساسی در ابعاد حجیم توسط دولت و انبارهای کوچک و هدایت شده و هوشمند توسط مردم (مانند کشور سوئیس) حتی در زمان صلح و آرامش جهت تامین امنیت غذایی مردم. (حمیدی سولا، ۱۳۹۵)

ضرورت اقتصاد مقاومتی (از وضعیت موجود تا وضعیت مطلوب)

در واقع اهمیت این بحث از آن جهت است که بنا به بیانات رهبر معظم انقلاب دو اشکال بزرگ در اقتصاد ما وجود دارد که یکی نفتی بودن و دیگری دولتی بودن است، با ملاحظه وضعیت فعلی اقتصاد ایران فهرست بلندی از ایرادات و مسائل و چالش‌ها دیده می‌شوند؛ اما مسأله مهم تشخیص این مطلب می‌باشد که ریشه این مسائل چیست؟ از آسیب‌های موجود کدام علت است و کدام معلول؟ و علت‌های اصلی کدامند؟

۱) وضعیت موجود اقتصاد ملی

نفتی بودن و دولتی بودن دو ویژگی منفی است که وضعیت موجود اقتصاد ایران را رقم می‌زند.

الف) نفتی بودن اقتصاد

مقام معظم رهبری نفتی بودن اقتصاد را چنین معنی فرموده‌اند: «اقتصاد ما نفتی است؛ یعنی ما نفت را که سرمایه ماندگار ماست و امکان ارزش‌افزوده چندین برابری در آن وجود دارد، از زیر زمین بکشیم بیرون، خام خام بفروشیم به دنیا، پولش را بگیریم و صرف امور جاری کشور بکنیم؛ خسارت از این بالاتر نمی‌شود.» (بیانات مقام معظم رهبری - ۱۳۹۳/۱۱/۲۹)

تبعات منفی نفتی بودن اقتصاد

در بحث نفتی بودن اشکال مهمی که ایجاد می‌شود یکی رانتی بودن اقتصاد است. این در نظریه نفرین منابع توضیح داده شده است که درآمدهای نفتی منشاء رانت و رانت‌جویی در اقتصاد می‌شوند. دلیل آن هم روشن است زیرا تفاوت زیادی میان هزینه تولید نفت خام در کشورهای تولیدکننده با قیمت فروش این منابع وجود دارد. یعنی رانتی که طبیعت به اقتصاد ما بخشیده است. اما این منابع در تملک دولت است و از طریق دولت به اقتصاد تزریق می‌شود و اقتصاد را درگیر رانت و رانت‌جویی می‌کند. در حالیکه اگر اقتصاد می‌خواست مثلاً یک ارزش افزوده ۵۰ میلیارد دلاری از تولید و صادرات کالا داشته باشد، باید مثلاً ۷۰۰ یا ۸۰۰ میلیارد دلار کالا تولید می‌کرد که در آن صورت وضعیت اقتصاد چیز دیگری بود.

رانتی بودن اقتصاد خود اشکال مهم دیگری را دامن می‌زند که ضعف کارآفرینی است. کارآفرینی با ریسک عجین است. کارآفرین‌ها افرادی هستند که ریسک تولید را می‌پذیرند؛ یعنی با ترکیب عوامل تولید و پذیرفتن ریسک تولید بانی یک تولید در اقتصاد می‌شوند. اگر اقتصادی رانتی باشد عوامل اقتصادی انگیزه‌ای برای ریسک کردن ندارند چرا که در عمل یاد می‌گیرند که از طریق رانت‌جویی و بدون ریسک نتیجه بهتری می‌توانند به دست آورند، حتی در فعالیت ظاهراً تولیدی هم زمینه‌های رانت‌جویی دیده می‌شود. لذا با وجود رانت در اقتصاد کارآفرینی تضعیف می‌شود.

کارآفرینی به فرآیند خلق ارزش جدید (مادی یا معنوی) از طریق یک تلاش متعهدانه با در نظر گرفتن ریسک‌های ناشی از آن اطلاق می‌شود. بنا به تعریف واژه‌نامه دانشگاهی وبستر: کارآفرین کسی است که متعهد می‌شود مخاطره‌های یک فعالیت اقتصادی را سازمان‌دهی، اداره و تقبل کند. واژه کارآفرینی دیرزمانی پیش از آنکه مفهوم کلی کارآفرینی به زبان امروزی پدید آید، در زبان فرانسه ابداع شد. در اوایل سده شانزدهم میلادی کسانی را که در امر هدایت ماموریت‌های نظامی بودند، کارآفرین می‌خواندند. از آن پس دوباره دیگر انواع مخاطرات نیز همین واژه با محدودیت‌هایی مورد استفاده قرار می‌گرفت. از حدود سال ۱۷۰۰ میلادی به بعد، فرانسویان درباره پیمانکاران دولت که دست‌اندر کار ساخت جاده، پل، بندر و تاسیسات بودند،

به کرات لفظ کارآفرین را به کار برده‌اند. کارآفرین فردی است که شرکتی را به منظور سود و رشد، تاسیس و مدیریت می‌نماید و از آن برای پیشبرد اهداف شخصی استفاده می‌کند که ویژگی اصلی او رفتار نوآورانه است و از تجربیات مدیریت استراتژیک در فعالیت خود استفاده می‌کند.

کارآفرین در معنی عام تولیدکننده است، در معنی خاص به کسی گفته می‌شود که یک ایده جدید را به تولید تبدیل می‌کند و لذا با ریسک درگیر می‌شود.

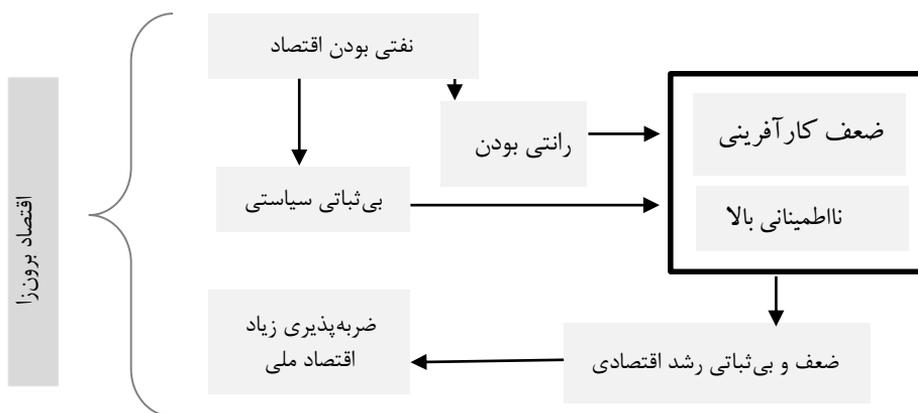
سیستم دولتی تحقیق و توسعه دارد لذا نوآوری دارد. هزینه تحقیق و توسعه داشتن لزوماً به مفهوم داشتن نوآوری نیست، یعنی اگر هم نوآوری باشد معمولاً با هزینه‌های بالایی اتفاق می‌افتد که اقتصادی نیست.

در اقتصاد نفتی بخش عمده‌ای از درآمد عمومی از استخراج و صدور منابع نفتی تامین می‌شود. این منابع درآمدی که در اختیار دولت قرار می‌گیرد، نوعی درآمد بادآورده است که اصطلاحاً به آن «رانت طبیعی» گفته می‌شود. تزریق این رانت به اقتصاد از جانب دولت‌ها، موجب شکل‌گیری فضای رانت جویی در اقتصاد و در نتیجه کاهش انگیزه برای فعالیت‌های مولد می‌شود که نتیجه مستقیم آن تضعیف «کارآفرینی» است.

اشکال دومی که نفتی بودن ایجاد می‌کند بی‌ثباتی سیاستی است. دلیل آن هم روشن است. اقتصاد نفتی به درآمد نفت و درآمد نفت هم به قیمت نفت وابسته است. لذا با شوک‌های قیمتی نفت و بالا و پایین رفتن قیمت نفت که به صورت برون‌زا خارج از اراده کشورهای صاحب نفت اتفاق می‌افتد درآمد این کشورها هم با شوک مواجه می‌شود و لذا برنامه‌ریزی اقتصادی این کشورها نیز دچار نوسان نمی‌گردد. برای کشوری مانند ما غیر شوک قیمتی با شوک مقداری هم مواجه هستیم که بر اثر تحریم اتفاق می‌افتد. این منجر به بی‌ثباتی سیاستی در اقتصاد می‌شود که تصویر این بی‌ثباتی سیاستی در اقتصاد نیز ایجاد شرایط نااطمینانی است. در واقع قیمت منابع طبیعی خارج از اراده و کنترل کشورهای صادرکننده این منابع تعیین می‌شود و این قیمت با نوسانات زیادی هم روبرو می‌باشد. وابستگی زیاد اقتصاد و بودجه عمومی کشورهای صادرکننده به درآمد این منابع از یک سو و نوسان زیاد این درآمدها از سوی دیگر

منجر به اخلاص در برنامه‌ریزی اقتصادی این کشورها شده و لذا محیط اقتصاد کلان آن‌ها را درگیر شرایط نااطمینانی خواهد کرد.

مجموعه شرایط ضعف کارآفرینی (در بخش خصوصی) و بی‌ثباتی سیاستی (در بخش عمومی) منجر به ضعف و بی‌ثباتی نرخ رشد اقتصادی خواهد شد که اقتصاد را ضربه‌پذیر می‌کند. اساساً منشأ هر اتفاق خوبی در اقتصاد رشد اقتصادی است حتی برای داشتن عدالت هم داشتن رشد اقتصادی ضروری است زیرا نداشتن رشد به مفهوم بیمار بودن اقتصاد است که از یک اقتصاد بیمار دیگر نمی‌توان انتظار خاصی داشت. اگر اقتصادی با شرایط رانت‌جویی، ضعف کارآفرینی، بی‌ثباتی سیاستی، نااطمینانی و ضعف و بی‌ثباتی رشد اقتصادی مواجه بود اقتصادی است که برون‌زا و یا وابسته است و از این جهت اقتصادی است ضربه‌پذیر. اقتصاد برون‌زا: نفتی بودن اقتصاد، رانتی بودن، بی‌ثباتی سیاستی، ضعف کارآفرینی و نااطمینانی بالا، ضعف و بی‌ثباتی رشد اقتصادی و ضربه‌پذیری اقتصاد کشور مشخصه‌های اصلی یک اقتصاد وابسته و یا برون‌زا هستند که حاکی از وضعیت فعلی اقتصاد ایران است. (سیف، ۱۳۹۵، ۱۱۱-۱۰۸)

شکل ۱: اقتصاد برون‌زا

ب) دولتی بودن اقتصاد

مقام معظم رهبری در مورد دولتی بودن هم فرموده‌اند: «اشکال دوم؛ گفتیم اقتصاد دولتی است. این جزو مسائلی است که اول انقلاب - که این هم کار خود ما بود، دیگران به ما تحمیل نکردند - خود ما بر اثر نگاه‌هایی که آن روز وجود داشت، اقتصاد را سپردیم دست دولت، حالا هرچه تلاش می‌شود که اقتصاد منتقل شود به مردم و داده شود دست مردم، با برنامه‌ریزی درست که خلاف عدالت هم کاری انجام نگیرد، کار درست پیش نمی‌رود؛ سخت است. ما سیاست‌های اصل ۴۴ را ابلاغ کردیم که معنای آن همین بود که ما اقتصاد را از حالت دولتی بودن خارج کنیم. این‌ها باید بشود.» (۱۳۹۳/۱۱/۲۹)

تبعات منفی دولتی بودن اقتصاد

اقتصاد دولتی دو نتیجه منفی دارد که ضعف رقابت‌پذیری و ناکارآمدی است. شاید اصلی‌ترین اشکالی که دولتی بودن اقتصاد ایجاد می‌کند این است که یک اقتصاد دولتی اقتصادی است غیررقابتی. البته به زبان اقتصاد متعارف هم وقتی اقتصاد دولت ذکر می‌شود، در مقابل آن اقتصاد بازار را داریم که مبتنی بر عرضه و تقاضا بوده و پیش‌فرض آن هم وجود رقابت است. حال از نبود رقابت به ایراد دیگری می‌رسیم که ضعف نوآوری است. اگرچه ممکن است اشکالات متعددی برای غیررقابتی ذکر کرد. اما اشکال اساسی آن ضعف نوآوری است. پس یک اقتصاد که غیررقابتی است یعنی اقتصادی که در آن نوآوری وجود ندارد چرا که نتیجه اصلی وجود رقابت نوآوری در تولید است که اگر شرکت‌ها نداشته باشند به دلیل همان رقابت توسط رقبای از گردونه بازار حذف خواهند شد و سهم بازار خود را از دست می‌دهند لذا ملاحظه می‌شود که شرکت‌های مطرح جهانی مانند شرکت‌های اتومبیل‌سازی هر یک در سال‌ها نوآوری و ابداع را ثبت می‌کنند و با این حال هیچ‌گاه به جایی که رسیده‌اند بسنده نمی‌کند؛ یعنی رقابت عوامل تولید کننده را مجبور به نوآوری کرده است؛ اما خود نوآوری منشاء همه تحولات مثبت در عرصه صنعت و اقتصاد است. در واقع در شرایط وجود رقابت باید نوآوری در اقتصاد موج بزند. در آن صورت همین نوآوری منشاء ایجاد قدرت اقتصادی

برای کی ملت خواهد شد. در حالیکه در وضعیت فعلی ما باید جستجو کنیم تا برخی رگه‌های نوآوری را در صنعت خود پیدا کنیم که وضعیت نامطلوبی است.

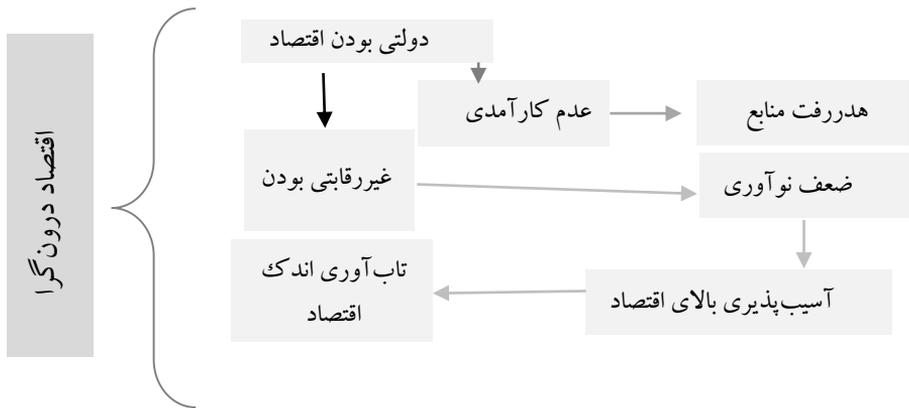
ضعف رقابت‌پذیری و ضعف نوآوری: در اقتصاد دولتی فضای رقابت شکل نخواهد گرفت. بنگاه‌های دولتی اساساً انگیزه چندانی برای رقابت ندارند و لذا انگیزه‌ای هم برای نوآوری برای آن‌ها متصور نیست.

ایراد مهم دیگری که دولتی بودن ایجاد می‌کند این است که کارآمدی پایین است؛ یعنی یک اقتصاد دولتی تقریباً معادل است با یک اقتصاد ناکارآمد. منظور از کارآمدی در اینجا آن است که منابع درست استفاده نمی‌شود و استفاده کامل و کارآمد از منابع وجود ندارد و لذا این خود به مشکل بزرگ دیگری منجر می‌شود که هدررفت منابع در اقتصاد است. (سیف، ۱۳۹۵، ۱۱۲-۱۱۱)

کارآمدی اندک و هدررفت منابع: در اقتصاد دولتی کارآمدی پایین است. دلیل اساسی آن این است که عاملین دولتی از انگیزه‌های کمتری برای موفقیت در مقایسه با مدیران و کارکنان بخش خصوصی برخوردارند. کارآمدی پایین در عمل به بهره‌وری پایین و نیز عدم کارآمدی در تخصیص منابع و در نتیجه هدررفت منابع منجر خواهد شد. زیان‌ده بودن بیشتر بنگاه‌های دولتی در کشور ما دلیل روشنی بر این مدعا می‌باشد.

نتیجه این است که اقتصاد دولتی یعنی اقتصادی با ضعف رقابت‌پذیری و همراه با ناکارآمدی که این دو اشکال دو ایراد دیگر را تولید می‌کند که ضعف نوآوری و هدررفت منابع می‌باشد که این ایرادات نیز اقتصاد را آسیب‌پذیر می‌کند و اقتصاد با آسیب‌پذیری بالا نیز اقتصاد است که توان مقابله با تکانه‌های خارجی را ندارد و از منظر اقتصاد مقاومتی تاب‌آوری آن اندک است. مجموعه این شرایط برای اقتصاد وضعیتی را رقم می‌زند که به آن اقتصاد درون‌گرا می‌گوییم. اقتصاد درون‌گرا اقتصادی با مشخصات ضعف رقابت‌پذیری، ناکارآمدی، ضعف نوآوری، اتلاف منابع و در نهایت تاب‌آوری‌اند. اقتصاد درون‌گرا یعنی یک اقتصاد ضعیف و یک اقتصاد سست که آسیب‌پذیری آن بالاست. (سیف، ۱۳۹۵، ۱۱۳-۱۱۲)

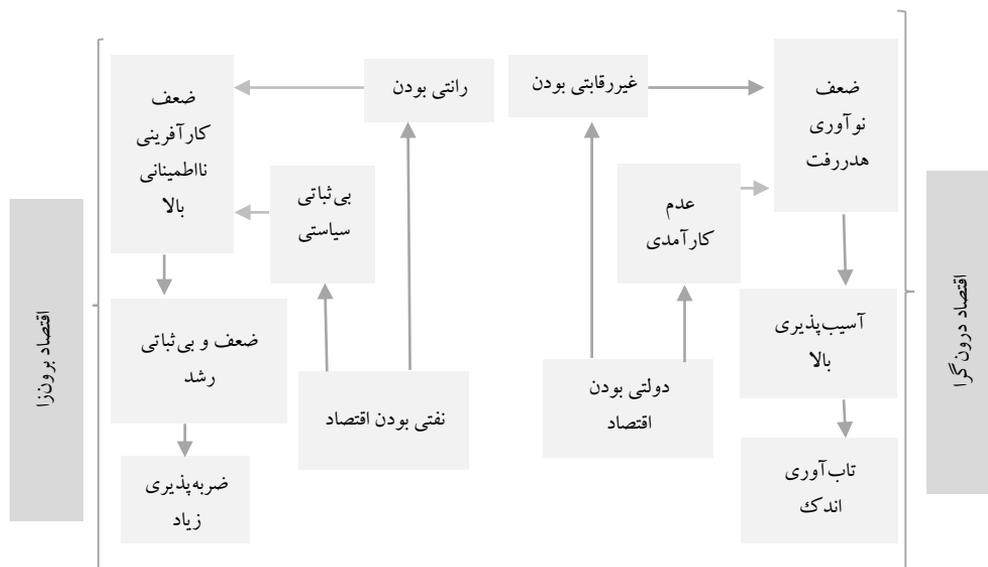
اقتصاد درون‌گرا: دولتی بدون اقتصاد، آسیب‌پذیری بالا، ضعف نوآوری، هدررفت منابع، آسیب‌پذیری بالا و تاب‌آوری اندک مشخصه‌های اصلی یک اقتصاد درون‌گرا هستند که حاکی از وضعیت فعلی اقتصاد ایران است. (سیف، ۱۳۹۵، ۱۱۳)

شکل ۲: اقتصاد درون‌گرا

ج) نتیجه کلی وضعیت موجود

وضعیت موجود ترکیبی است از «درون‌گرا» و «برون‌زا» بودن که نتیجه آن آسیب‌پذیری و ضربه‌پذیری بالای اقتصاد ملی می‌باشد.

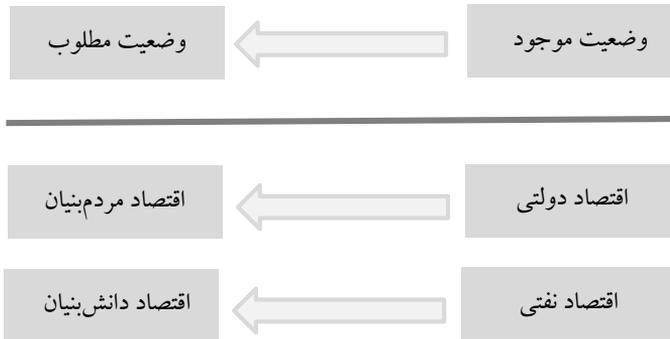

شکل ۳: اقتصاد درون‌گرا و برون‌زا

۲) وضعیت مطلوب اقتصاد ملی

با پیاده‌سازی و اجرای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی انتظار می‌رود وضعیت موجود اقتصاد ایران به وضعیت مطلوب متحول شود، به گونه‌ای که به جای اقتصاد دولتی، یک «اقتصاد مردم‌بنیان» و به جای اقتصاد نفتی یک «اقتصاد دانش‌بنیان» شکل گیرد. (شکل ۴)

«این اقتصادی که به عنوان اقتصاد مقاومتی مطرح می‌شود، مردم‌بنیان است؛ یعنی بر محور دولت نیست و اقتصاد دولتی نیست، اقتصاد مردمی است، با اراده مردم، سرمایه مردم، حضور مردم تحقق پیدا می‌کند. اما «دولتی نیست» به این معنا نیست که دولت در قبال آن مسئولیتی ندارد؛ بلکه دولت مسنولیت برنامه‌ریزی، زمینه‌سازی، ظرفیت‌سازی، هدایت و کمک دارد.

شکل ۴: تحول وضع موجود به مطلوب

این اقتصاد، اقتصاد دانش‌بنیان است یعنی از پیشرفت‌های علمی استفاده می‌کند، به پیشرفت‌های علمی تکیه می‌کند، اقتصاد را بر محور علم قرار می‌دهد؛ اما معنای آن این نیست که این اقتصاد منحصر به دانشمندان است و فقط دانشمندان می‌توانند نقش ایفا کنند. در اقتصاد مقاومتی، تجربه‌ها و مهارت‌ها - تجربه‌های صاحبان صحت، تجربه‌ها و مهارت‌های کارگرانی که دارای تجربه و مهارت‌اند - می‌تواند اثرگذار باشد و می‌تواند در این اقتصاد نقش ایفا کند. اینکه گفته می‌شود دانش محور.» (بیانات مقام معظم رهبری ۱/۱/۱۳۹۳)

الف) مردم‌بنیانی

همان‌گونه که وضعیت موجود دو پایه اصلی داشت، وضعیت مطلوب هم دو پایه اصلی دارد که اولین پایه آن مردم‌بنیان بودن است. در واقع در وضعیت مطلوب اقتصاد دولتی تبدیل به اقتصاد مردم‌بنیان خواهد شد.

اقتصاد مردم‌بنیان اقتصادی است که در آن مردم سه نقش عمده دارند:

- مردم هدف اقتصاد هستند.
- مردم بازیگران اصلی صحنه اقتصاد هستند.
- مردم پشتوانه اصلی نظام در مقاومت اقتصادی هستند.

اگر مردم هدف اصلی اقتصاد باشند عدالت و ویژگی اصلی و درونی اقتصاد ملی خواهد بود و از دل فعالیت اقتصادی خواهد جوشید. این همان عدالتی است که با ارزش‌های اسلامی سازگار است. عدالتی که همراه تولید است نه نتیجه‌ای که پس از تولید با مداخله‌های نه‌چندان دقیق دولت با توزیع مجدد خواهد برقرار شود.

اگر مردم بازیگران اصلی صحنه فعالیت اقتصادی باشند نیازهای پایه مردم در اولویت خواهد بود و ریشه‌های وابستگی اقتصادی خشکانیده خواهد شد و لذا شرایط مطلوب خوداتکایی در اقتصاد ملی شکل خواهد گرفت.

اگر مردم پشتوانه اصلی نظام در مقاومت اقتصادی باشند تاب‌آوری اقتصاد ملی در برابر تکانه‌های نامساعد تضمین شده و در نهایت شرایط کارآیی انطباقی در اقتصاد ملی محقق خواهد شد.

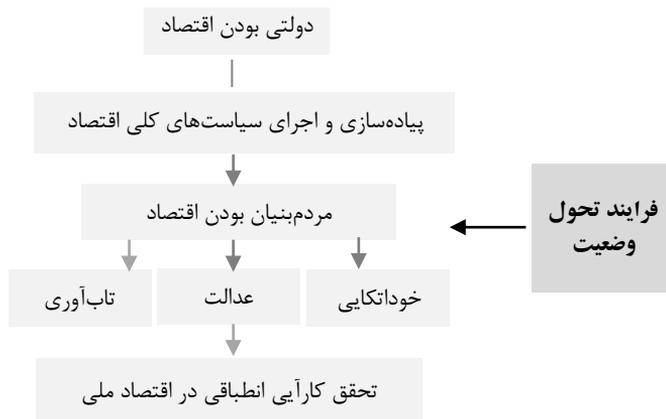
لذا نقطه مقابل اقتصاد دولتی یک اقتصاد خصوصی‌سازی شده به معنی مصطلح آن نیست، بلکه یک اقتصاد مردمی است. بین خصوصی شده و مردمی شده تفاوت زیادی وجود دارد. لذا ما نمی‌توانیم خصوصی‌سازی به معنای رایج آن را برای نظام جمهوری اسلامی ایران توصیه کنیم. البته این به مفهوم کنار زدن صاحبان سرمایه نیست بلکه به معنی آن است که همان‌طور که حضرت امام می‌فرمایند به معنی آن است که کارهای اقتصادی را نباید در طلسم انحصار گروه‌های متمکن خلاصه کرده و توده مردم را فراموش کنیم. لذا گروه‌های خاص هم در اصناد حضور دارند ولی جای مردم را در اقتصاد نباید بگیرند. همچنین در فرمایش مقام معظم رهبری که نقل شد بر اقتصادی مردمی که در آن هم اراده مردم، هم حضور مردم و هم سرمایه مردم نقش دارد تاکید شده است.

از این جهت در الگوی اقتصاد مردمی علاوه بر این که مردم در مالکیت بنگاه‌های اقتصادی باید سهم داشته باشند، مردم در اقتصاد و تولید باید مشارکت عملی هم داشته باشند و نیز در مدیریت اقتصادی هم سهیم باشند؛ یعنی به واقع در سرنوشت اقتصادی خود در تمام مراحل حضور و نقش داشته باشند. اگرچه باید اذعان کرد که برای چنین نقش‌آفرینی گسترده‌ای

توسط مردم الگوهای مناسب اقتصادی طراحی نشده است و این از کاستی‌های مهم ما در نظام جمهوری اسلامی ایران بوده است.

درحقیقت اگر بخواهیم مسائل مهمی مانند مفاسد اقتصادی را به صورت ریشه‌ای درمان کنیم و یا مسئله عدالت اقتصادی را آنگونه که در آرمان‌های نظام اسلامی و قانون اساسی منعکس شده است تحقق بخشیم لاجرم باید ریل اقتصاد را از دولتی بودن به مردم پایه بودن انتقال دهیم. در غیر این صورت ما همیشه باید منظر وقوع مفاسد اقتصادی باشیم، چرا که این مفاسد توسط نظام اقتصاد دولتی ما مرتب بازتولید می‌شوند و مبارزه با معمول‌ها هم نتیجه اساسی نخواهد داد.

با پیاده شدن و اجرای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی انتظار می‌رود که به جای اقتصاد دولتی، اقتصاد «مردم بنیان» شکل گیرد. در چنین وضعیت مطلوبی مجموعه شرایط اقتصاد مردم بنیان، عدالت محور، خوداتکا و تاب‌آور در برابر تکانه‌ها شرایط کارایی انطباقی را برای اقتصاد ملی رقم خواهد زد و در واقع عنصر مقاومت را در اقتصاد ملی نه‌پایه خواهد ساخت. مجموعه شرایط گفته شده، تحول وضعیت اقتصاد را از حالت درون‌گرایی به حالت «درون‌زایی» موجب خواهد شد. (شکل ۵) (سیف، ۱۳۹۵، ۱۱۸-۱۱۹)

شکل ۵: فرایند درون‌زایی شدن اقتصاد درون‌گرا

ب) دانش‌بنیانی

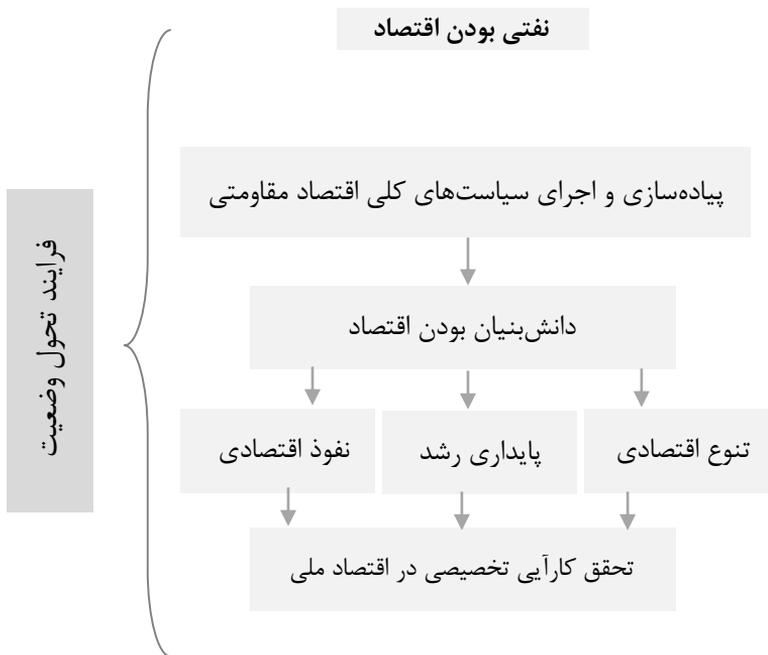
پایه دوم در وضعیت مطلوب دانش‌بنیان شدن اقتصاد است؛ یعنی اقتصادی که نفتی است و وابسته به درآمد نفت است باید دانش‌بنیان بشود. برای اقتصاد دانش‌بنیان تعاریف وجود دارد از جمله: اقتصاد دانش‌بنیان اقتصادی است که در آن تولید، توزیع و کاربرد دانش عامل و محرک اصلی رشد اقتصادی و تولید ثروت و اشتغال در همه صنایع می‌باشد.

اگر اقتصاد دانش‌بنیان شود: اقتصاد متکی به درآمد منابع طبیعی که قیمت آن توسط دیگران و خارج از اراده کشور اصلی تعیین می‌شود (و لذا کشور مورد نظر بی‌ثباتی رشد اقتصادی را تجربه می‌کند) به اقتصادی متحول خواهد شد که در آن پایداری رشد بلندمدت اقتصادی بر پایه تولید و به‌کارگیری دانش تضمین شده است.

اقتصادی تک محصولی وابسته به منابع طبیعی به اقتصادی تبدیل می‌شود که در طیف گسترده‌ای از زمینه‌های تجاری و صنعتی، مبتنی بر نوآوری محصولات جدید قابل عرضه در بازار بین‌الملل تولید کرده و لذا از وابستگی نفتی به شرایط تنوع اقتصادی منتقل خواهد شد. اقتصادی که بازارهای محدودی را در صادرات خود پوشش داده بود و سهم اندکی در صادرات جهانی داشت به اقتصادی متحول می‌شود که شرکای تجاری زیادی داشته و در بازارهای صادراتی زیادی نفوذ کرده است. با وجود اقتصاد دانش‌بنیان، شرایط کارایی تخصیصی در اقتصاد ملی محقق خواهد شد. مجموعه شرایط اقتصاد دانش‌بنیان، رشد پایدار، تنوع اقتصادی و نفوذ اقتصادی شرایط کارایی تخصیصی را برای اقتصاد ملی رقم خواهد زد.

کارایی تخصیصی به شرایطی از یک اقتصاد اطلاق می‌شود که بهترین استفاده از منابع اقتصادی در آن صورت می‌گیرد. استفاده کامل و کارآمد از منابع را کارایی تخصیصی می‌گویند. در این شرایط اولاً منابع بیکار نداریم و ثانیاً منابع در بهترین گزینه از موارد بدیل مورد استفاده قرار می‌گیرند. نتیجه کارایی تخصیص نبود هرگونه اتلاف منابع در اقتصاد ملی

است. (سیف، ۱۳۹۵، ۱۲۰-۱۱۹)

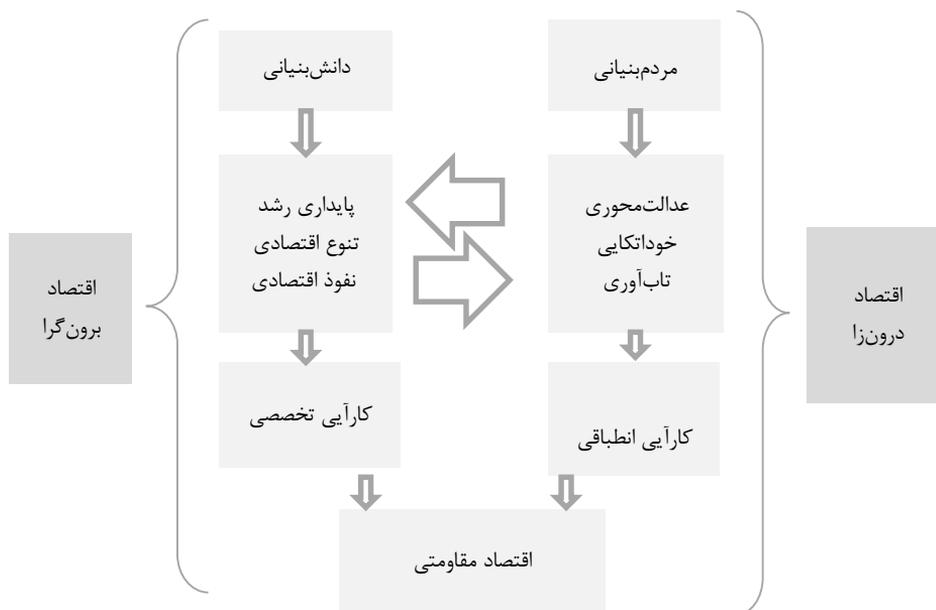

شکل ۶: فرایند برون‌گرا شدن اقتصاد برون‌زا

با پیاده شدن و اجرای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی انتظار می‌رود که به جای اقتصاد نفتی، اقتصادی دانش‌بنیان شکل گیرد. در چنین وضعیت مطلوبی مجموعه شرایط اقتصاد دانش‌بنیان، همراه با تنوع اقتصادی، پویایی رشد و نفوذ اقتصادی در برابر تکرانه‌ها شرایط کارایی تخصیصی را برای اقتصاد ملی رقم خواهد زد و در واقع، عنصر استفاده کامل و کارآمد از منابع صورت خواهد گرفت و اتلاف منابع به حداقل خواهد رسید. مجموعه شرایط گفته شده تحول وضعیت اقتصاد را از حالت برون‌زایی به حالت «برون‌گرایی» موجود خواهد شد. (شکل ۶)

۳) اقتصاد مقاومتی (وضعیت مطلوب)

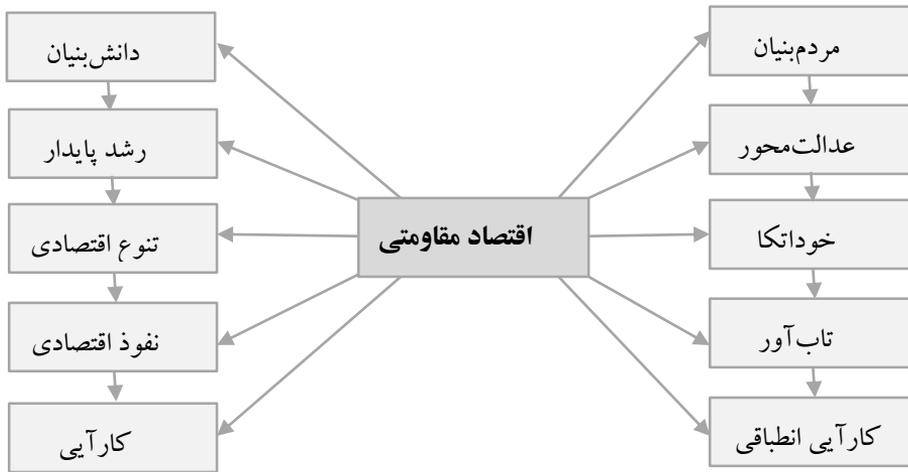
در وضعیت مطلوب، وجود شرایط کارایی تخصیصی و کارایی انطباقی در کنار هم، شرایط اقتصاد مقاومتی جمهوری اسلامی ایران را تحقق خواهد بخشید. (شکل ۷)

شکل ۷: اقتصاد مقاومتی

اقتصاد مقاومتی برای کشور ضروری است؛ تحریم باشد هم لازم است، تحریم نباشد هم لازم است. اقتصاد مقاومتی یعنی بنای اقتصادی کشور را طوری تنظیم کنیم که تکانه‌های جهانی در آن اثر نگذارد؛ یعنی در داخل کشور، ساخت اقتصادی و بنای اقتصادی طوری باشد که از نیروهای مردم استفاده شود تا بنای اقتصادی استحکام پیدا کند. (سیف، ۱۳۹۵، ۱۲۲-)

(۱۲۱)

شکل ۸: ویژگی‌های اقتصاد مقاومتی

اقتصاد مقاومتی در وضعیت مطلوب، قابلیت‌های سه‌گانه زیر را برای نظام جمهوری اسلامی ایران به ارمغان خواهد آورد:

- ۱- توانمندسازی درونی (عدالت اقتصادی، سلامت اقتصادی، امنیت اقتصادی)
 - ۲- پایدارسازی ذاتی (خوداتکایی استراتژیک، مردم‌بنیانی، تاب‌آوری)
 - ۳- الهام‌بخشی جهانی (پویایی رشد اقتصادی، تنوع اقتصادی، نفوذ اقتصادی)
- ویژگی‌های ممتاز اقتصاد مقاومتی جمهوری اسلامی ایران آرمان‌گرایی و عدالت‌محوری آن است.

۱- آرمان‌گرایی: از آنجا که اقتصاد مقاومتی جمهوری اسلامی ایران زیرمجموعه نظام اسلامی است. الزاماً رسالت‌پیگیری و تحقق آرمان‌های اقتصادی نظام جمهوری اسلامی ایران را بر عهده خواهد داشت. این آرمان‌ها در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و نیز در گفتمان ولایت فقیه از جانب حضرت امام خمینی (قدس سره) و مقام معظم رهبری به روشنی تبیین شده‌اند.

۲- عدالت‌محوری: از آنجا که مردم پشتوانه اصلی نظام اسلامی هستند، الگوی اقتصاد مقاومتی جمهوری اسلامی ایران مردم‌بنیان بوده و بهره‌گیری از ظرفیت‌های مردمی

مبنای مقاومت اقتصادی است. از این نظر برقراری عدالت اسلامی و علوی که عامل مهمی در پیوند میان مردم و نظام اسلامی است برای تداوم این مقاومت یک اصل اساسی بوده و پایه تاب‌آوری اقتصادی خواهد بود. (سیف، ۱۳۹۵، ۱۲۲-۱۲۱)

سازماندهی اجرای سیاست‌های اقتصاد مقاومتی

ساختار ستاد اقتصاد مقاومتی کشور

به منظور جلوگیری از موازی کاری، کاهش اتلاف وقت و پوشش کامل تکالیف تعیین شده، ساختار ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی استان منطبق با ساختار شورای برنامه‌ریزی استان در نظر گرفته شد و مقرر گردید در کلیه جلسات کارگروه‌های ذیل شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان موارد مرتبط با اقتصاد مقاومتی استان نیز طرح و تصمیم‌گیری گردد.

تعیین پروژه‌های اقتصاد مقاومتی

به منظور تعیین پروژه‌های اقتصاد مقاومتی استان در سال ۱۳۹۸ جلسه با حضور مدیران کل دستگاه‌های اجرایی استان، اتاق بازرگانی و خانه صمت برگزار و فهرستی از عناوین پروژه‌های مهم استان احصاء گردید و بعد از تکمیل، کاربرگ‌های پروژه‌ها جهت ابلاغ به ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی کشور ارسال شد.

ثبت منشور و گزارش عملکرد سه ماهه پروژه‌ها در سامانه نیپا

بعد از ارسال پروژه‌های پیشنهادی اقتصاد مقاومتی استان برای سال ۱۳۹۸ به دبیرخانه مرکزی، از ۳۲ پروژه ارسالی ۱۶ پروژه به عنوان پروژه‌های اقتصاد مقاومتی استان در سال ۱۳۹۸ توسط دبیرخانه مرکزی ستاد به استان ابلاغ گردید که فهرست این پروژه‌ها به شرح ذیل می‌باشد:

- ۱- احداث مدول دوم تصفیه‌خانه فاضلاب تبریز
- ۲- احداث بیمارستان ۵۴۰ تختی کودکان مردانی آذر
- ۳- ایجاد شهرک و بازارچه صنایع دستی

- ۴- دهکده توریستی و تفریحی و هتل پنج ستاره سیمرغ - سد امند
- ۵- مجتمع گردشگری (مرکز جهانی تابلو فرش سردرود)
- ۶- مجتمع چند منظوره هلیا - هتل پنج ستاره
- ۷- توسعه سامانه‌های نوین آبیاری
- ۸- راه‌اندازی ناحیه صنعتی کیف و کفش و صنایع وابسته
- ۹- شیرین عسل واحد شماره ۲
- ۱۰- توسعه گاوداری شیری شرکت دشت آذرنگین به تعداد ۳۰۰۰ رأس
- ۱۱- احداث گلخانه شیشه‌ای تمام اتوماتیک هیدروپونیک
- ۱۲- مجتمع گلخانه‌ای بناب
- ۱۳- مجتمع گلخانه‌ای هوراند
- ۱۴- بهسازی راه مرند - سه راهی ایواوغلی
- ۱۵- بهسازی راه اصلی جلفا - خداآفرین - اصلاندوز - پارس‌آباد - بیله‌سوار - موران
- ۱۶- توسعه شرکت کلر پارس

پس از ابلاغ پروژه‌ها از طرف دبیرخانه مرکزی ستاد به استان، پروژه‌ها به دستگاه‌های مسئول، توسط استاندار محترم جهت اجرا ابلاغ گردید و سپس برای هریک از دستگاه‌ها کارتابل مجزا جهت ثبت منشور پروژه‌ها در سامانه نیپا (سامانه نظام یکپارچه پیشبرد و پایش پروژه‌های اقتصاد مقاومتی) توسط دبیرخانه ایجاد و آموزش‌های لازم به کارشناسان رابط داده شد.

بعد از ایجاد کارتابل و آموزش کارشناسان دستگاه‌های اجرایی دارای پروژه اقتصاد مقاومتی، پیگیری‌های لازم جهت ثبت دقیق و به‌موقع منشور پروژه‌ها در سامانه مذکور انجام گردید و همچنین با توجه به لزوم گزارش‌گیری از عملکرد این پروژه‌ها به صورت سه ماهه، گزارش عملکرد پروژه‌ها در سامانه نیپا ثبت گردید.

بازدید از پروژه‌های اقتصاد مقاومتی استان

به منظور بررسی آخرین وضعیت و احصاء موانع و مشکلات پروژه‌های اقتصاد مقاومتی استان، مسئول دبیرخانه اقتصاد مقاومتی به همراه کارشناسان بخشی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان و معاونین و کارشناسان دستگاه اجرایی مرتبط از تمام پروژه‌ها به صورت دوره‌ای بازدید به عمل آمده و گزارش بازدیدها در سامانه نیپا ثبت گردید. پس از بازدید و احصاء موانع و مشکلات پروژه‌ها موارد جمع‌بندی شده جهت حل مشکل در جلسات ستاد اقتصاد مقاومتی طرح و مورد بررسی قرار گرفت.

تشکیل جلسات

جلسات اقتصاد مقاومتی در سطوح ذیل تشکیل گردیده است:

جلسات ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی استان

با توجه به اهمیت موضوع اقتصاد مقاومتی و به منظور اطلاع‌رسانی بهتر و دقیق‌تر و هماهنگی بیشتر مدیران دستگاه‌های اجرایی با تصمیمات مأخوذه ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی، جلسات مشترکی با اعضاء شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان برگزار گردیده است. در سال ۱۳۹۸ تعداد ۹ جلسه تشکیل گردیده که ۲ جلسه با حضور جانشین رئیس ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی (جناب آقای رحمانی وزیر محترم وقت صمت کشور) و مابقی با حضور استاندار تشکیل گردید. در طی این جلسات نقشه راه اقتصاد مقاومتی استان در سال ۱۳۹۸، سیاست‌ها و برنامه‌های نوین اشتغال پایدار، ظرفیت‌ها و تکالیف دومین سند تدبیر توسعه استان، راهکارهای عملی و برنامه عملیاتی و کاربردی در زمینه ایجاد اشتغال و رفع بیکاری توسط دست‌اندرکاران امر و موانع و مشکلات پروژه‌های اقتصاد مقاومتی استان مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

جلسات کارگروه مشترک منطقه‌ای منطقه ۲

دبیرخانه ستاد اقتصاد مقاومتی کشور به منظور ایجاد ارتباط بیشتر بین استان‌های همجوار و امکان تعریف پروژه‌های مشترک بین استانی اقدام به دسته‌بندی استان‌های همجوار بر اساس سند آمایش کشور نمود و بر همین اساس ۴ استان آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، کردستان و اردبیل به عنوان گروه منطقه ۲ کشور انتخاب و مسئولیت دبیرخانه این کارگروه به استان آذربایجان شرقی ابلاغ گردید. در همین راستا دبیرخانه اقتصاد مقاومتی استان اقدام به تشکیل جلسات این کارگروه نمود و تا پایان سال ۴ جلسه با محورهای گردشگری، کشاورزی، راه و آب تشکیل گردید. جلسات با حضور مسئولین دبیرخانه‌ها اقتصاد مقاومتی استان‌ها و کارشناسان بخشی سازمان‌های مدیریت و برنامه‌ریزی و همچنین معاونین و کارشناسان دستگاه‌های اجرایی استان‌ها تشکیل و ضمن ارائه ظرفیت‌ها و پتانسیل‌های استان‌ها در بخش‌های مختلف، آخرین وضعیت‌های پروژه‌های اقتصاد مقاومتی استان‌ها، موانع و مشکلات پروژه‌ها و راه‌حل‌های پیشنهادی طرح و مورد بررسی قرار گرفت. همچنین در بخش مجزایی، تعریف پروژه‌های مشترک بین استانی مورد بررسی کارشناسی قرار گرفت و پروژه‌های مشترک بین استانی تعریف و تدوین شد و جهت تصمیم‌گیری نهایی توسط دبیرخانه کارگروه به دبیرخانه ستاد اقتصاد مقاومتی کشور ارسال گردید.

برخی از مصوبات این جلسات به شرح ذیل می‌باشد:

- ۱- مقرر گردید به منظور فراهم نمودن امکان بازدید از پروژه‌ها و طرح‌های اقتصاد مقاومتی سایر استان‌های عضو کارگروه، جلسات به صورت دوره‌ای در سایر استان‌های عضو کارگروه نیز تشکیل گردد.
- ۲- مقرر گردید پروژه‌ای تحت عنوان «مطالعه و بررسی در خصوص الگوی کشت و معیشت جایگزین در حوزه‌های آبخیزداری دریاچه ارومیه» با مشارکت اعضای کارگروه جهت اصلاح الگوی کشت در استان‌ها انجام گیرد.
- ۳- مقرر گردید پروژه‌ای تحت عنوان «مطالعه و بررسی تکمیل زنجیره ارزش در استان‌های اردبیل، آذربایجان غربی، آذربایجان شرقی و کردستان» با مشارکت

- اعضای کارگروه جهت رفع نواقص زنجیره ارزش در بین استان‌ها و ایجاد ارزش افزوده بیشتر، انجام گیرید.
- ۴- مقرر گردید جهت تأمین «امنیت آب بخش کشاورزی» چهار استان و مسائل زیست‌محیطی آن‌ها، پروژه‌ای تحت عنوان «نحوه مدیریت یکپارچه آب و استخراج نقشه راه آب منطقه» با حمایت سازمان برنامه و بودجه کشور و با مشارکت چهار استان انجام گیرد.
- ۵- مقرر گردید در خصوص تأمین مالی مطالعات بند ۳ و ۴ و ۵ با دبیرخانه ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی کشور توسط استان آذربایجان شرقی مکاتبه گردد.
- ۶- مقرر گردید اعضا کارگروه پیشنهادات خود را تا یک هفته کاری، در خصوص «نحوه برگزاری نمایشگاه مشترک جهت معرفی پتانسیل‌ها و اعلام نیازهای خود در حوزه کشاورزی» به دبیرخانه اقتصاد مقاومتی استان آذربایجان شرقی جهت جمع‌بندی ارسال نمایند.
- ۷- مقرر گردید اعضای کارگروه، پیشنهادات خود را تا یک هفته کاری، در خصوص نحوه برگزاری استارت‌آپ در حوزه کشاورزی به دبیرخانه اقتصاد مقاومتی استان آذربایجان شرقی، جهت جمع‌بندی ارسال نمایند.
- ۸- پیشنهاد گردید برای هماهنگی بهتر و تسهیل اجرای پروژه‌های مشترک منطقه، جانشین رئیس ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی استان‌ها برای استان‌های هر منطقه به صورت مشترک تعیین گردد.
- ۹- مقرر گردید سه پروژه مشترک بین استان‌های اردبیل، آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی و کردستان تعریف گردد.
۱. مقرر شد محور جدید گردشگری با حضور و هم‌افزایی استان‌های گیلان، اردبیل، آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، کردستان تعریف گردد.

۲. سند توسعه گردشگری منطقه‌ای تدوین و بازنگری در طرح جامع گردشگری استان‌های مذکور با در نظر گرفتن ظرفیت‌ها و قابلیت‌های گردشگری هر استان انجام گیرد.

۳. مقرر گردید توانمندی‌ها و قابلیت‌های گردشگری هر منطقه در همه استان‌های منطقه (منطقه ۲ کشور) تعریف گردد.

جلسات مشترک ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی استان با شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی

با عنایت به لزوم مردمی کردن اقتصاد و رفع موانع مشارکت بخش خصوصی و در راستای اجرای شعار سال ۱۳۹۸ با عنوان «اقتصاد مقاومتی؛ تولید و اشتغال» و به منظور استفاده از ظرفیت‌های قانونی و پتانسیل‌های استانی، جلسات مشترک اقتصاد مقاومتی و شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی در اتاق بازرگانی تشکیل گردیده که گزارش اجمالی آن به شرح جدول ذیل می‌باشد:

جلسات و مصوبات ستاد اقتصاد مقاومتی استان با شورای گفتگوی استان در سال ۱۳۹۸

۸	تعداد جلسات
۸۱	تعداد کل مصوبات
۳۵	تعداد مصوبات در سطح ملی
۴۶	تعداد مصوبات در سطح استانی

برخی از مواردی که در جلسات این شورا مورد بررسی و اتخاذ تصمیم قرار گرفت عبارتند از:

۱- با توجه به اینکه بانک‌های خصوصی (برخلاف بانک‌های دولتی) در استان درصد بسیار اندکی از سپرده‌ها و منابع جذب‌شده از داخل استان را در داخل استان مصرف می‌کنند لذا در راستای پایبندی به حکم بند «پ» ماده ۴۶ قانون برنامه ششم توسعه که بر اساس آن باید سهم تسهیلات بانکی بخش صنعت و معدن به ۴۰ درصد افزایش پیدا کند مقرر

گردید استناداری با تذکر و ابلاغ مواد قانونی به این بانک‌ها در جهت اجرای حکم قانونی مذکور اقدام نماید و در صورت صلاحدید از طریق سازمان بازرسی، دیوان محاسبات و سایر نهادهای نظارتی اقدام شود.

۲- سازمان جهاد کشاورزی استان در راستای تولید مواد اولیه فرش دستباف (پشم و ابریشم)، نوغانداری و پرورش اقلام ویژه دام را به عنوان طرح‌های اولویت‌دار سرمایه‌گذاری با تضمین تسهیلات ویژه از جمله تخصیص از محل کمک‌های فنی و اعتباری استان تعریف و اقدام نماید.

۳- با توجه به تلاش نمایندگان استان در کمیسیون تلفیق قانون بودجه ۹۸ و تأمین منابع برای تأمین کسری بیمه قالی‌بافان و تصویب در صحن مجلس، مقرر گردید اداره کل تأمین اجتماعی استان در برقراری مجدد بیمه قالی‌بافانی که بیمه تأمین اجتماعی آن‌ها به دلیل نبود منابع قطع شده و سایر قالی‌بافان فعال تسریع نماید.

۴- کلیات مدل اجرایی «توسعه پایدار و پویای صنایع متعدد استان» که توسط رئیس اتاق بازرگانی تبریز ارائه گردید، تصویب و مقرر گردید دستگاه‌های اجرائی استان اقدامات لازم را جهت اجرای آن در سطح استان به عمل آورند.

۵- کلیات طرح ویژه پرورش دام سبک (نژاد ویژه) که در شرایط فعلی و با در نظر گرفتن ضرورت تأمین مایحتاج ضروری و نیازهای اساسی داخلی: شیر، گوشت و پشم و مشکل ارزی فعلی و علی‌الخصوص وابسته بودن معیشت ۲۰۰ هزار نفر قالی‌باف در استان به پشم وارداتی) تصویب و مقرر شد سازمان جهاد کشاورزی و سایر دستگاه‌های اجرایی مرتبط با کسب و کار استان اقدامات لازم را جهت اجرای آن به عمل آورند.

۶- تشکیل شورای عالی معادن استان به صورت فعال موضوع ماده ۴۳ قانون برنامه ششم توسعه

۷- مقرر گردید موضوع مشکل بهره‌برداران معدنی با اداره امور اراضی در تغییر کاربری، طی جلسات کارشناسی با حضور مراجع ذیربط و ذینفعان خصوصی بررسی و به صحن شورا گزارش شود.

- ۸- مقرر گردید اداره کل امور اقتصادی و دارایی پیگیری لازم را در مورد انجام تعهد اداره کل فن آوری اطلاعات شهرداری تبریز که متعهد به راه اندازی پنجره واحد تجاری و پیوستن به آن در جهت تسریع در صدور مجوزهای سرمایه گذاری و کسب و کار هست، انجام دهد.
- ۹- مقرر گردید مشکلات کارگزاران و مشاوران امور گمرکی استان اعم از: اخذ مالیات از تراکنش های مالی و عدم رعایت ماده ۱۲۸ قانون امور گمرکی و ماده ۱۹۰ آیین نامه اجرایی قانون امور گمرکی و وصول نامربوط مالیات از کارگزاران گمرکی در قبال کلیه واریزها از طرف موکلان آنها و پیشنهاد اخذ مالیات از کارگزاران امور گمرکی همزمان با تنظیم اظهارنامه و سایر پیشنهادات در طی جلسات کارشناسی دبیرخانه شورای گفتگوی استان، بررسی و به صحن شورا گزارش شود.
- ۱۰- با توجه به اینکه رئیس محترم دادگستری کل استان موافقت خود را با پذیرش پروانه بهره برداری واحدهای تولیدی در محاکم قضایی استان به عنوان سند مورد قبول در ضمانت های قضایی اعم از قرار کفالت، ضمانت اجرای احکام و ... اعلام نمود مقرر گردید موضوع مذکور توسط دستگاه قضایی استان ابلاغ عمومی گردد.
- ۱۱- کلیات طرح پیشنهادی پایش فعالیت صنایع استان مورد تصویب قرار گرفت و مقرر گردید جزئیات و نحوه اجرای این طرح در جلسات آتی شورا طرح و تصویب گردد.
- ۱۲- مقرر گردید سازمان صمت استان در راستای نوسازی صنایع و اجرای تبصره ۱۸ قانون بودجه سنواتی، نسبت به فراهم نمودن تمهیدات لازم جهت آشنایی واحدهای تولیدی استان با مراحل اداری و نحوه بهره مندی از تسهیلات قانونی مربوطه مساعدت ویژه به عمل آورد.

فهرست پروژه‌های اقتصاد مقاومتی استان آذربایجان شرقی در سال ۱۳۹۹:

- آبی‌پروری در آب‌های داخلی و پرورش ماهی در قفس (در سد خداآفرین و منطقه آزاد ارس)
- احداث و تکمیل شهرک دامپروری خصوصی شهرستان مرند
- ایجاد کارخانه تولید انواع یخچال و فریزر (آذرپاک خزر)
- تولید فیلم پلی پروپیلین و متالیز آسیا پک
- اصلاح و نوسازی باغات درجه ۲ و جایگزینی باغات درجه ۳ استان و روسیمی کردن تاکستان‌ها
- احداث بیمارستان جامع سرطان شمال غرب کشور
- تجهیز بیمارستان ۵۴۰ تخت‌خوابی خیرساز مردانی آذر
- توسعه گلخانه‌ها با توجه به محدودیت منابع آبی در حوزه دریاچه ارومیه
- تولید منسوجات و صنایع نساجی سراب بافت (سیما بافت آذربایجان)
- شبکه آبیاری و زهکشی آیدوغموش (شبکه پایاب سد)
- طرح شبکه فرعی آبیاری و زهکشی شمال غرب کشور (حاشیه رودخانه ارس)
- شبکه آبیاری و زهکشی هشترود (شبکه پایاب سد سهند هشترود)
- احداث هتل ۵ ستاره شهریار ۲
- تولید گلوکز و فروکتوز و روغن‌کشی (توسعه شیرین عسل)
- نوسازی ناوگان حمل و نقل عمومی و حمل کالاهای صادراتی (ساخت کانتینرهای یخچال‌دار)
- احداث خط ۲ قطار شهری تبریز و حومه
- تولید گلوکز و شربت گلوکز و فروکتوز (شرکت کاوه گستر ملکان)
- احداث مدول دوم تصفیه‌خانه فاضلاب تبریز
- احداث مجتمع گردشگری و هتل ۴ ستاره هایپر اسکار
- مشارکت در آزادراه تبریز - بازرگان

کاربرگ پیشنهاد پروژه اقتصاد مقاومتی سال ۱۳۹۹

الف: مشخصات کلی پروژه پیشنهادی

عنوان پروژه پیشنهادی	آبزی پروری در آب‌های داخلی و پرورش ماهی در قفس (در سد خداآفرین و منطقه آزاد ارس)
نام دستگاه اجرایی در استان	سازمان جهاد کشاورزی استان
میزان پیشرفت عملیاتی پروژه (درصد)	--
شماره بندهای مرتبط از سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی	بند ۲ب
سال شروع پروژه	۱۳۹۹
مدت اجرای پروژه (سال)	۱۲ سال
معرفی مختصر پروژه (حسب مورد توضیح درخصوص مختصات مکانی، میزان اشتغال مستقیم و غیرمستقیم پروژه، ارزش‌آوری پروژه، افزایش صادرات، تامین نیازهای داخلی کشور و...)	شهرستان ورزقان - بخش خاروانا - سد خداآفرین در منطقه آزاد ارس - اشتغال مستقیم: ۱. درحین اجرا: ۸۴۵ نفر در سال، ۲. بهره‌برداری: تداوم اشتغال دو ۸۴۵ نفر در سال ۹۹
اهداف کلان	حفظ امنیت غذایی آحاد جامعه از طریق تولید انواع آبزیان و افزودن آن به سبد غذایی خانوار
نام و نام خانوادگی مجری پروژه	قاسم جعفروند
سمت مجری پروژه (رئیس یا معاون دستگاه اجرایی استان)	مدیر امور شیلات و آبزیان سازمان جهاد کشاورزی استان

ب: اهداف کمی پروژه پیشنهادی

شرح	هدف کمی	
عنوان هدف کمی	تولید انواع آبزیان	
واحد اندازه گیری	تن	
سال های قبل (مخصوص پروژه های استمراری)	هدف	۱۳۹۵
	عملکرد	
	هدف	۱۳۹۶
	عملکرد	
	هدف	۱۳۹۷
	عملکرد	
۱۳۹۸	هدف	۱۵۰
	برآورد عملکرد	
۱۳۹۹	هدف	۵۵۷۰
پیش بینی سال های بعد	هدف	-

کاربرگ پیشنهاد پروژه اقتصاد مقاومتی سال ۱۳۹۹

الف: مشخصات کلی پروژه پیشنهادی

احداث و تکمیل شهرک دامپروری خصوصی شهرستان مرند	عنوان پروژه پیشنهادی
سازمان جهاد کشاورزی استان	نام دستگاه اجرایی در استان
--	میزان پیشرفت عملیاتی پروژه (درصد)
بند ۲ ب	شماره بندهای مرتبط از سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی
۱۳۹۹	سال شروع پروژه
۶ سال	مدت اجرای پروژه (سال)
شهرستان مرند - اشتغال مستقیم: ۱. درحین اجرا: ۴۶۳ نفر در سال، ۲. بهره‌برداری: تداوم اشتغال هزار نفر در سال ۹۹	معرفی مختصر پروژه (حسب مورد توضیح در خصوص مختصات مکانی، میزان اشتغال مستقیم و غیرمستقیم پروژه، ارزآوری پروژه، افزایش صادرات، تامین نیازهای داخلی کشور و ...)
۱- پرورش گوسفند مولد (از نژاد فرانسوی- انگلیسی) ۲- تولید دام مولد ۳- تولید گوشت قرمز ۴- تولید شیر خام ۵- تولید علوفه مورد نیاز ۶- بسته‌بندی گوشت قرمز ۷- احداث کارخانه فرآورده‌های لبنی ۸- احداث کارخانه تولید خوراک دام ۹- احداث سردخانه	اهداف کلان
آقای مسعودی گوگانی	نام و نام خانوادگی مجری پروژه
بخش خصوصی (تحت نظارت معاونت بهبود تولیدات دامی سازمان جهاد کشاورزی استان)	سمت مجری پروژه (رئیس یا معاون دستگاه اجرایی استان)

ب: اهداف کمی پروژه پیشنهادی

هدف کمی	شرح	
۱- پرورش گوسفند مولد (از نژاد فرانسوی- انگلیسی) با ظرفیت ۶۳۰۰۰ راس (۱۵۰۰۰ راس گوشتی و ۶۰۰۰ راس شیری) ۲- تولید سالانه ۱۰۰۰ راس دام مولد ۳- تولید سالانه ۲۴۰۰۰ تن گوشت قرمز ۴- تولید سالانه ۲۵۰۰۰ تن شیرخام ۵- تولید علوفه مورد نیاز به صورت هیدروپونیک در فضای کنترل شده به ظرفیت ۳۰۰ تن روزانه ۶- بسته‌بندی سالانه ۳۰۰۰ تن گوشت قرمز ۷- احداث کارخانه فرآورده‌های لبنی به ظرفیت ۳۰۰ تن ۸- احداث کارخانه تولید خوراک دام با ظرفیت ۵۰ تن در ساعت ۹- احداث سردخانه به ظرفیت ۳۰۰ تن	عنوان هدف کمی	
	واحد اندازه گیری	
	هدف	سال‌های قبل (مخصوص پروژه‌های استمراری)
	عملکرد	
	هدف	
	عملکرد	
	هدف	
	عملکرد	
۱- صدور تعدادی از مجوزهای مورد نیاز ۲- تهیه نقشه‌های اجرائی ۳- انجام مطالعات توسط مشاور طرح ۴- انجام مطالعات امکان‌سنجی ۵- عقد قرارداد فاز اول سوله‌های تأسیسات	هدف	۱۳۹۸
	برآورد عملکرد	
۱- پرورش گوسفند مولد (از نژاد فرانسوی- انگلیسی) با ظرفیت ۶۳۰۰۰ راس (۱۵۰۰۰ راس گوشتی و ۶۰۰۰ راس شیری) ۲- تولید سالانه ۱۰۰۰ راس دام مولد ۳- تولید سالانه ۲۴۰۰۰ تن گوشت قرمز ۴- تولید سالانه ۲۵۰۰۰ تن شیرخام	هدف	۱۳۹۹
۱- تولید علوفه مورد نیاز به صورت هیدروپونیک در فضای کنترل شده به ظرفیت ۳۰۰ تن روزانه ۲- بسته‌بندی سالانه ۳۰۰۰ تن گوشت قرمز ۳- احداث کارخانه فرآورده‌های لبنی به ظرفیت ۳۰۰ تن ۴- احداث کارخانه تولید خوراک دام با ظرفیت ۵۰ تن در ساعت، ۵- احداث سردخانه به ظرفیت ۳۰۰ تن	هدف	پیش‌بینی سال‌های بعد

کاربرگ پیشنهاد پروژه اقتصاد مقاومتی سال ۱۳۹۹

الف: مشخصات کلی پروژه پیشنهادی

عنوان پروژه پیشنهادی	ایجاد کارخانه تولید انواع یخچال و فریزر
نام دستگاه اجرایی در استان	سازمان صمت
میزان پیشرفت عملیاتی پروژه (درصد)	۴۰ درصد
شماره بندهای مرتبط از سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی	۶
سال شروع پروژه	۱۳۹۸
مدت اجرای پروژه (سال)	یک سال
معرفی مختصر پروژه (حسب مورد توضیح در خصوص مختصات مکانی، میزان اشتغال و غیر مستقیم پروژه، ارزآوری پروژه، افزایش صادرات، تامین نیازهای داخلی کشور و ...)	ایجاد کارخانه تولید انواع یخچال و فریزر اشتغال مستقیم طرح ۱۵۰ نفر و اشتغال غیر مستقیم ۴۰۰ نفر می‌باشد
اهداف کلان	ایجاد کارخانه تولید انواع یخچال و فریزر قابل رقبا با برندهای خارجی
نام و نام خانوادگی مجری پروژه	آرش نگبان
سمت مجری پروژه (رئیس یا معاون دستگاه اجرایی استان)	معاون سازمان

ب: اهداف کمی پروژه پیشنهادی

شرح	هدف کمی
عنوان هدف کمی	
واحد اندازه‌گیری	
سال‌های قبل (مخصوص پروژه‌های استمراری)	هدف ۱۳۹۵
	عملکرد
	هدف ۱۳۹۶
	عملکرد
	هدف ۱۳۹۷
	عملکرد
۱۳۹۸	هدف ۵۰ درصد
	عملکرد ۴۰ درصد
۱۳۹۹	هدف ۶۰ درصد
	هدف
پیش‌بینی سال‌های بعد	هدف

کاربرگ پیشنهاد پروژه اقتصاد مقاومتی سال ۱۳۹۹

الف: مشخصات کلی پروژه پیشنهادی

عنوان پروژه پیشنهادی	فیلم پلی پروپیلین و متالیز آسیا پک
نام دستگاه اجرایی در استان	سازمان صمت
میزان پیشرفت عملیاتی پروژه (درصد)	۵۰ درصد
شماره بندهای مرتبط از سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی	بند ۶
سال شروع پروژه	۱۳۹۷
مدت اجرای پروژه (سال)	حدود ۲ سال
معرفی مختصر پروژه (حسب مورد توضیح در خصوص مختصات مکانی، میزان اشتغال و غیرمستقیم پروژه، ارزش‌آوری پروژه، افزایش صادرات، تامین نیازهای داخلی کشور و ...)	محل طرح شهرک سلیمی اشتغال ۱۰۰ نفر به صورت مستقیم و ۲۵۰ نفر غیر مستقیم
اهداف کلان	جلوگیری از واردات فیلم پلی پروپیلین و متالیز
نام و نام خانوادگی مجری پروژه	آرش نگهبان
سمت مجری پروژه (رئیس یا معاون دستگاه اجرایی استان)	معاون سازمان

ب: اهداف کمی پروژه پیشنهادی

شرح	هدف کمی	
عنوان هدف کمی	راه‌اندازی واحد	
واحد اندازه‌گیری	واحد	
سال‌های قبل (مخصوص پروژه‌های استمراری)	هدف	۱۳۹۵
	عملکرد	
	هدف	۱۳۹۶
	عملکرد	
	هدف	۱۳۹۷
	عملکرد	
	هدف	۱۳۹۸
	عملکرد	
۱۳۹۹	هدف	۴۰ درصد
پیش‌بینی سال‌های بعد	هدف	-

کاربرگ پیشنهاد پروژه اقتصاد مقاومتی سال ۱۳۹۹

الف: مشخصات کلی پروژه پیشنهادی

اصلاح و نوسازی باغات درجه ۲ و جایگزینی باغات درجه ۳ استان و روسیمی کردن تاکستان‌ها	عنوان پروژه پیشنهادی
سازمان جهاد کشاورزی استان	نام دستگاه اجرایی در استان
--	میزان پیشرفت عملیاتی پروژه (درصد)
بند ۲ ب	شماره بندهای مرتبط از سیاست های کلی اقتصاد مقاومتی
۱۳۹۹	سال شروع پروژه
۱۲ سال	مدت اجرای پروژه (سال)
شهرستان‌های مستعد در سطح استان - اشتغال مستقیم: ۱. در حین اجرا: ۲۰۰۰ نفر در سال، ۲. بهره‌برداری: تداوم اشتغال ۵ هزار نفر در سال ۹۹	معرفی مختصر پروژه (حسب مورد توضیح در خصوص مختصات مکانی، میزان اشتغال مستقیم و غیرمستقیم پروژه، ارزآوری پروژه، افزایش صادرات، تامین نیازهای داخلی کشور و...)
اصلاح باغات درجه ۲ و جایگزینی باغات درجه ۳ و افزایش عملکرد محصولات باغی استان	اهداف کلان
علی رخ‌افروز	نام و نام خانوادگی مجری پروژه
معاونت بهبود تولیدات گیاهی سازمان جهاد کشاورزی استان	سمت مجری پروژه (رئیس یا معاون دستگاه اجرایی استان)

ب: اهداف کمی پروژه پیشنهادی

هدف کمی	شرح		
	عنوان هدف کمی		
۱- تامین نهال اصلاح شده ۲- تعویض تاج درختان مسن ۳- شناسایی عرصه‌ها و تهیه کروکی باغات ۴- هرس‌های فرم‌اسیون و باردهی ۵- حذف و ریشه‌کنی درختان در باغات درجه ۳، نمونه‌برداری و آزمایش خاک و آب ۶- تغذیه باغات ۷- اصلاح و تقویت بستر باغ ۸- ایستاده کردن (روسیمی کردن) تاکستان‌های استان	واحد اندازه گیری		
هکتار	هدف	۱۳۹۵	سال‌های قبل (مخصوص پروژه‌های استمراری)
	عملکرد		
	هدف	۱۳۹۶	
	عملکرد		
	هدف	۱۳۹۷	
	عملکرد		
	هدف	۱۳۹۸	
	برآورد عملکرد		
۵۰۰۰	هدف	۱۳۹۹	
۵۰۰۰۰	هدف	پیش‌بینی سال‌های بعد	

کاربرگ پیشنهاد پروژه اقتصاد مقاومتی سال ۱۳۹۹

الف: مشخصات کلی پروژه پیشنهادی

عنوان پروژه پیشنهادی	بیمارستان جامع سرطان
نام دستگاه اجرایی در استان	دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی
میزان پیشرفت عملیاتی پروژه (درصد)	۳۰
شماره بندهای مرتبط از سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی	بند ۷ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی
سال شروع پروژه	۱۳۹۷
مدت اجرای پروژه (سال)	۴
معرفی مختصر پروژه (حسب مورد توضیح در خصوص مختصات مکانی، میزان اشتغال مستقیم و غیرمستقیم پروژه، ارزآوری پروژه، افزایش صادرات، تامین نیازهای داخلی کشور و ...)	این بیمارستان با متراژ ۲۵۰۰۰ متر مربع و با ظرفیت ۲۵۰ تخت که برای احداث آن تا کنون مبلغ ۳۰۰ میلیارد ریال هزینه شده و اعتبار مورد نیاز برای اتمام مبلغ ۷۰۰ میلیارد ریال می‌باشد.
اهداف کلان	ایجاد بیمارستان تخصصی و مستقل سرطان در شمال غرب کشور
نام خانوادگی مجری پروژه	
سمت مجری پروژه (رئیس یا معاون دستگاه اجرایی استان)	خیر

کاربرگ پیشنهاد پروژه اقتصاد مقاومتی سال ۱۳۹۹

الف: مشخصات کلی پروژه پیشنهادی

عنوان پروژه پیشنهادی	تجهیز بیمارستان ۵۴۰ تختخوابی خیرساز مردانی آذر
نام دستگاه اجرایی در استان	دانشگاه علوم پزشکی تبریز
میزان پیشرفت عملیاتی پروژه (درصد)	۱۰
شماره بندهای مرتبط از سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی	بند ۷ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی
سال شروع پروژه	۱۳۹۳
مدت اجرای پروژه (سال)	۵
معرفی مختصر پروژه (حسب مورد توضیح در خصوص مختصات مکانی، میزان اشتغال مستقیم و غیرمستقیم پروژه، ارزآوری پروژه، افزایش صادرات، تامین نیازهای داخلی کشور و ...)	بیمارستان ۵۴۰ تختخوابی فوق تخصصی کودکان مردانی آذر به عنوان تنها مرکز ارائه‌دهنده خدمات تخصصی و فوق تخصصی اطفال در شمال غرب کشور می‌باشد. این بیمارستان توسط خیر محترم جناب آقای مردانی آذر احداث می‌شود ولی راهبری پروژه به عهده دانشگاه است. مشخصات پروژه به شرح زیر است. مترآز: ۵۲۰۰۰ مترمربع - ظرفیت: ۵۰۰ تخت - پیشرفت فیزیکی: ۸۵ درصد اعتبار اولیه مورد نیاز: ۲۰۰۰ میلیارد ریال - سال شروع عملیات اجرایی پروژه: ۹۳، پیش‌بینی خاتمه طرح و بهره برداری: ۹۹-۹۸
اهداف کلان	۱. طراحی و ساخت پروژه توسط خیر و برداشت بار هزینه‌های مالی ساخت پروژه از بودجه دولتی و نظام سلامت، تطابق عرضه خدمات بیمارستانی با توجه به تقاضا، دسترسی اقتصادی و جغرافیایی به خدمات فوق تخصصی، تمرکز خدمات تشخیصی تخصصی و کاهش هزینه‌های رفت و آمد اضافی بیمار به سایر استان‌ها، مقرون به صرفه بودن توسعه بیمارستان‌های منطقه‌ای و مگاهاسپیتال از نظر اقتصادی، جذب توریسم درمانی با عنایت به خدمات تخصصی منحصر به فرد در مرکز و ارزآوری برای استان و کشور
نام خانوادگی مجری پروژه	
سمت مجری پروژه (رئیس یا معاون دستگاه اجرایی استان)	خیر

کاربرگ پیشنهاد پروژه اقتصاد مقاومتی سال ۱۳۹۹

الف: مشخصات کلی پروژه پیشنهادی

عنوان پروژه پیشنهادی	توسعه گلخانه‌ها با توجه به محدودیت منابع آبی در حوزه دریاچه ارومیه
نام دستگاه اجرایی در استان	سازمان جهاد کشاورزی استان
میزان پیشرفت عملیاتی پروژه (درصد)	--
شماره بندهای مرتبط از سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی	بند ۶
سال شروع پروژه	۱۳۹۹
مدت اجرای پروژه (سال)	۱۲ سال
معرفی مختصر پروژه (حسب مورد توضیح درخصوص مختصات مکانی، میزان اشتغال مستقیم و غیرمستقیم پروژه، افزایش صادرات، تامین نیازهای داخلی کشور و....)	اجراء در سطح شهرستان‌های استان - اشتغال مستقیم: ۱. درحین اجرا: ۴۰۰ نفر در سال ۲. بهره‌برداری: تداوم اشتغال دو هزار نفر در سال ۹۹
اهداف کلان	۱- توسعه کشت‌های گلخانه‌های استان ۲- توسعه صادرات غیرنفتی استان و تامین منابع ارزی برای کشور ۳- اشتغال‌زایی پایدار برای فارغ‌التحصیلان کشاورزی در استان ۴- افزایش راندمان آبیاری و استفاده بهینه از آب ۵- اشتغال‌زایی
نام و نام خانوادگی مجری پروژه	علی رخ افروز
سمت مجری پروژه (رئیس یا معاون دستگاه اجرایی استان)	معاونت بهبود تولیدات گیاهی سازمان جهاد کشاورزی استان

ب: اهداف کمی پروژه پیشنهادی

هدف کمی	شرح	
احداث گلخانه‌های با فن آوری‌های جدید	عنوان هدف کمی	
هکتار	واحد اندازه گیری	
	هدف	۱۳۹۵
	عملکرد	
	هدف	۱۳۹۶
	عملکرد	
	هدف	۱۳۹۷
	عملکرد	
۱۲۶	هدف	۱۳۹۸
	برآورد عملکرد	
۱۵۰	هدف	۱۳۹۹
۲۰۰	هدف	پیش بینی سال های بعد

کاربرگ پیشنهاد پروژه اقتصاد مقاومتی سال ۱۳۹۹

الف: مشخصات کلی پروژه پیشنهادی

عنوان پروژه پیشنهادی	سراب بافت (سیما بافت آذربایجان)
نام دستگاه اجرایی در استان	سازمان صمت
میزان پیشرفت عملیاتی پروژه (درصد)	۴۰ درصد
شماره بندهای مرتبط از سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی	۷
سال شروع پروژه	۱۳۹۸
مدت اجرای پروژه (سال)	حدود یک سال
معرفی مختصر پروژه (حسب مورد توضیح در خصوص مختصات مکانی، میزان اشتغال و غیر مستقیم پروژه، ارزآوری پروژه، افزایش صادرات، تامین نیازهای داخلی کشور و ...)	احداث واحد سراب بافت در شهرستان سراب ایجاد اشتغال برای ۵۰۰ نفر مستقیم و ۱۶۰۰ نفر غیر مستقیم جهت تأمین پارچه نیاز داخلی و صادرات
اهداف کلان	تأمین پارچه نیاز داخلی و صادرات
نام و نام خانوادگی مجری پروژه	آرش نگهبان
سمت مجری پروژه (رئیس یا معاون دستگاه اجرایی استان)	معاون سازمان

ب: اهداف کمی پروژه پیشنهادی

شرح	هدف کمی
عنوان هدف کمی	راه‌اندازی واحد
واحد اندازه‌گیری	واحد
سال‌های قبل (مخصوص پروژه‌های استمراری)	هدف ۱۳۹۵
	عملکرد
	هدف ۱۳۹۶
	عملکرد
	هدف ۱۳۹۷
هدف ۱۳۹۸	هدف ۵۰
	عملکرد ۴۰
هدف ۱۳۹۹	هدف ۶۰
پیش‌بینی سال‌های بعد	هدف

کاربرگ پیشنهاد پروژه اقتصاد مقاومتی سال ۱۳۹۹

الف: مشخصات کلی پروژه پیشنهادی

عنوان پروژه پیشنهادی	شبکه آبیاری و زهکشی آیدوغموش
نام دستگاه اجرایی در استان	آب منطقه‌ای استان آذربایجان شرقی
میزان پیشرفت عملیاتی پروژه (درصد)	۵۷ درصد
شماره بند مرتبط از سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی	۰۱
سال شروع	کل پروژه در سال ۶۸
مدت اجرای پروژه (سال)	۲ سال (برای هدف ۱۲۴۰ هکتاری)
معرفی مختصر پروژه (مختصات مکانی، میزان اشتغال مستقیم و غیرمستقیم، ارزآوری، افزایش صادرات، تأمین نیازهای داخلی کشور)	اراضی مورد نظر در ۱۸۰ کیلومتری شهرستان تبریز و در ۲۰ کیلومتری جاده میانه به میاندوآب و مربوط به اراضی پایاب آیدوغموش و روستاهای قره بلاغ، زرنق، کرامه، سیه کمر، حصار یوشانلو می‌باشد که با بهره‌برداری رسیدن اراضی مذکور ۱۰۰۰ نفر به صورت مستقیم و ۲۰۰۰ نفر به صورت غیر مستقیم مشغول به کار خواهند شد.
اهداف کلان	تأمین آب کشاورزی ۱۲۴۰ هکتار از شبکه پایاب سد آیدوغموش
نام و نام خانوادگی مجری پروژه	یوسف غفارزاده
سمت مجری (رئیس یا معاون دستگاه اجرایی)	رئیس دستگاه اجرایی

ب: اهداف کمی پروژه پیشنهادی

شرح	هدف کمی	
عنوان هدف کمی	تأمین آب کشاورزی ۱۲۴۰ هکتار از اراضی پایاب سد	
واحد اندازه‌گیری	هکتار	
سالهای قبل (مخصوص پروژه‌های استمراری)	هدف	۱۰۰
	عملکرد	۱۰۰
	هدف	۲۰۰
	عملکرد	۵۰
	هدف	۳۰۰
	عملکرد	۵۰
۱۳۹۵	هدف	۳۴۰
	برآورد عملکرد	۲۵۰
۱۳۹۶	هدف	۱۰۰ هکتار
	برآورد عملکرد	۴۵۰
۱۳۹۷	هدف	۱۰۰ هکتار
	برآورد عملکرد	۴۵۰
۱۳۹۸	هدف	۱۰۰ هکتار
	برآورد عملکرد	۴۵۰
۱۳۹۹	هدف	۱۰۰ هکتار
پیش‌بینی سال‌های بعد	هدف	۴۵۰

کاربرگ پیشنهاد پروژه اقتصاد مقاومتی سال ۱۳۹۹

الف: مشخصات کلی پروژه پیشنهادی

عنوان پروژه پیشنهادی	طرح شبکه فرعی آبیاری وزه‌کشی غرب و شمال غرب کشور
نام دستگاه اجرایی در استان	سازمان جهاد کشاورزی استان
میزان پیشرفت عملیاتی پروژه (درصد)	--
شماره بندهای مرتبط از سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی	بند ۱
سال شروع پروژه	۱۳۹۹
مدت اجرای پروژه (سال)	۶ سال
معرفی مختصر پروژه (حسب مورد توضیح در خصوص مختصات مکانی، میزان اشتغال مستقیم و غیرمستقیم پروژه، ارزآوری پروژه، افزایش صادرات، تأمین نیازهای داخلی کشور و...)	حاشیه رود خانه ارس و حوضه آبریز ارس از مرز آذربایجان غربی تا مرز استان اردبیل در شهرستان خداآفرین اشتغال مستقیم: ۱. درحین اجرا: ۲۰۰۰ نفر در سال، ۲. بهره‌برداری: تداوم اشتغال ۱۸۷۴۰ نفر در سال ۹۹
اهداف کلان	۱- اشتغال‌زایی به مقدار ۱۰۰,۰۰۰ نفر ۲- افزایش تولیدات کشاورزی به میزان ۶۰۰ هزار تن
نام و نام خانوادگی مجری پروژه	کامران یوسفی راد
سمت مجری پروژه (رئیس یا معاون دستگاه اجرایی استان)	مدیر آب و خاک و امور فنی مهندسی سازمان جهاد کشاورزی استان

ب: اهداف کمی پروژه پیشنهادی

شرح	هدف کمی	
عنوان هدف کمی	اجرای ۱۸۷۴۰ هکتار آبیاری تحت فشار کم فشار و ثقلی و تبدیل ۱۲۱۳۸ هکتار زمین دیم به اراضی کشاورزی آبی	
واحد اندازه گیری	هکتار	
سال‌های قبل (مخصوص پروژه‌های استمراری)	هدف	۱۳۹۵
	عملکرد	
	هدف	۱۳۹۶
	عملکرد	
	هدف	۱۳۹۷
	عملکرد	
۱۳۹۸	هدف	
	برآورد عملکرد	
۱۳۹۹	هدف	۳۱۲۰
پیش‌بینی سال‌های بعد	هدف	۱۵۶۲۰

کاربرگ پیشنهاد پروژه اقتصاد مقاومتی سال ۱۳۹۹

الف: مشخصات کلی پروژه پیشنهادی

عنوان پروژه پیشنهادی	شبکه آبیاری و زهکشی سهند
نام دستگاه اجرایی در استان	آب منطقه‌ای استان آذربایجان شرقی
میزان پیشرفت عملیاتی پروژه (درصد)	۳۵ درصد
شماره بندهای مرتبط از سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی	۰۱
سال شروع پروژه	کل پروژه در سال ۶۸- هدف اقتصاد مقاومتی : ۹۸
مدت اجرای پروژه (سال)	۱,۵ (برای هدف ۱۰۰۰ هکتاری)
معرفی مختصر پروژه (حسب مورد توضیح درخصوص مختصات مکانی، میزان اشتغال مستقیم و غیرمستقیم پروژه، ارزآوری پروژه، افزایش صادرات، تامین نیازهای داخلی کشور و....)	اراضی مورد نظر در ۱۳۰ کیلومتری شهرستان تبریز و در ۲۰ کیلومتری جاده هشتگرد به مراغه و مربوط به اراضی روستاهای شکر بلاغی، یله قارشو، یانیق و قنتقو می‌باشد که با به بهره‌برداری رسیدن اراضی مذکور ۲۰۰۰ نفر به صورت مستقیم و ۴۰۰۰ نفر به صورت غیر مستقیم مشغول به کار خواهند شد. آبرسانی به ۱۰۰۰ هکتار از شبکه پایاب سد سهند هشتگرد- کل هدف شبکه آبیاری و زهکشی سهند ۷۵۰۰ هکتار می‌باشد.
اهداف کلان	یوسف غفارزاده
نام و نام خانوادگی مجری پروژه	رئیس دستگاه اجرایی
سمت مجری پروژه (رئیس یا معاون دستگاه اجرایی استان)	

ب: اهداف کمی پروژه پیشنهادی

شرح	هدف کمی	
عنوان هدف کمی	۱۰۰۰	
واحد اندازه‌گیری	هکتار	
سال‌های قبل (مخصوص پروژه‌های استمراری)	هدف	۱۰۰ هکتار
	عملکرد	۱۰۰ هکتار
	هدف	۵۰۰ هکتار
	عملکرد	۵۰۰ هکتار
	هدف	-
	عملکرد	-
۱۳۹۵	هدف	۵۰۰
	برآورد عملکرد	-
۱۳۹۶	هدف	۵۰۰ هکتار
	عملکرد	۵۰۰
۱۳۹۷	هدف	-
	عملکرد	-
۱۳۹۸	هدف	۵۰۰
	برآورد عملکرد	-
۱۳۹۹	هدف	۵۰۰ هکتار
پیش‌بینی سال‌های بعد	هدف	۵۰۰

کاربرگ پیشنهاد پروژه اقتصاد مقاومتی سال ۱۳۹۹

الف: مشخصات کلی پروژه پیشنهادی

عنوان پروژه پیشنهادی	هتل ۵ ستاره شهریار ۲
نام دستگاه اجرایی در استان	اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری
میزان پیشرفت عملیاتی پروژه (درصد)	۱۵٪
شماره بندهای مرتبط از سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی	۱۰
سال شروع پروژه	۱۳۹۷
مدت اجرای پروژه (سال)	۵
معرفی مختصر پروژه (حسب مورد توضیح درخصوص مختصات مکانی، میزان اشتغال مستقیم و غیرمستقیم پروژه، ارزآوری پروژه، افزایش صادرات، تأمین نیازهای داخلی کشور و...)...	مساحت زمین: ۷۲۸۷۱ مترمربع اشتغال مستقیم: ۳۵۰ نفر اشتغال غیر مستقیم: ۱۵۰۰ نفر
اهداف کلان	رونق اقتصادی و ارتقاء کیفیت خدمات اقامتی و ایجاد امکانات رفاهی به منظور نیل به حداکثر رضایتمندی و آسایش گردشگران خارجی و داخلی ورودی به استان
نام و نام خانوادگی مجری پروژه	خانم سیمین گل افشان یوسفی (مدیرعامل) حسین ابراهیمی (سرمایه‌گذار پروژه)
سمت مجری پروژه (رئیس یا معاون دستگاه اجرایی استان)	

ب: اهداف کمی پروژه پیشنهادی

هدف کمی	شرح		
ایجاد مجهزترین هتل ۵ ستاره در ایران با تمامی امکانات رفاهی	عنوان هدف کمی		
باب / واحد اقامتی / واحد پذیرایی	واحد اندازه گیری		
	هدف	۱۳۹۵	سالهای قبل
	عملکرد	۱۳۹۶	مخصوص
	هدف	۱۳۹۷	پروژه‌های
خاک‌برداری و تسطیح و فونداسیون	عملکرد	۱۳۹۸	استمراری)
ایجاد لابی رستوران و غذاخوری برنامه‌ریزی برای ساخت سالن بولینگ و بیلارد سالن پذیرایی و سالن اجتماعات سینما و ... برنامه‌ریزی برای ایجاد تعداد ۲۷۵ سوئیت با میانگین ۷۳ مترمربع تعداد ۳۹۸ پارکینگ مسقف مجموعه ورزشی و...			۱۳۹۹
			پیش‌بینی سال‌های بعد

کاربرگ پیشنهاد پروژه اقتصاد مقاومتی سال ۱۳۹۹

الف: مشخصات کلی پروژه پیشنهادی

عنوان پروژه پیشنهادی	طرح توسعه شیرین عسل
نام دستگاه اجرایی در استان	سازمان صنعت، معدن و تجارت
میزان پیشرفت عملیاتی پروژه (درصد)	۲۰ درصد
شماره بندهای مرتبط از سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی	۵
سال شروع پروژه	۱۳۹۸
مدت اجرای پروژه (سال)	دو سال
معرفی مختصر پروژه (حسب مورد توضیح در خصوص مختصات مکانی، میزان اشتغال و غیرمستقیم پروژه، ارزآوری پروژه، افزایش صادرات، تامین نیازهای داخلی کشور و ...)	<p>۱- راه‌اندازی واحد برنج کوبی در شبستر اشتغال مستقیم ۷۰۰ نفر و غیرمستقیم ۱۷۰۰ نفر</p> <p>۲- راه‌اندازی واحد تهیه گلوکز و فروکتوز اشتغال مستقیم ۹۰۰ نفر و غیرمستقیم ۲۸۰۰ نفر</p> <p>۳- راه‌اندازی واحد روغن‌کشی اشتغال مستقیم ۹۰۰ نفر و غیرمستقیم ۲۴۰۰ نفر</p>
اهداف کلان	تهیه برنج با استاندارد جهانی جهت مصارف داخلی و خارجی و تهیه گلوکز و فروکتوز و روغن برای کارخانجات صنایع غذایی
نام و نام خانوادگی مجری پروژه	آرش نگهبان
سمت مجری پروژه (رئیس یا معاون دستگاه اجرایی استان)	معاون سازمان صمت

ب: اهداف کمی پروژه پیشنهادی

هدف کمی	شرح		
راه‌اندازی سه واحد صنعتی	عنوان هدف کمی		
واحد صنعتی	واحد اندازه گیری		
	هدف	۱۳۹۵	سال های قبل (مخصوص پروژه‌های استمراری)
	عملکرد		
	هدف	۱۳۹۶	
	عملکرد		
	هدف	۱۳۹۷	
	عملکرد		
۵۰ درصد	هدف	۱۳۹۸	
۲۰ درصد	عملکرد		
۸۰ درصد	هدف	۱۳۹۹	
	هدف	پیش‌بینی سالهای بعد	

کاربرگ پیشنهاد پروژه اقتصاد مقاومتی سال ۱۳۹۹

الف: مشخصات کلی پروژه پیشنهادی

عنوان پروژه پیشنهادی	مشارکت در آزادراه تبریز - بازرگان
نام دستگاه اجرایی در استان	شرکت آزادراه‌های شمال غرب
میزان پیشرفت عملیاتی پروژه (درصد)	۵,۲ درصد
شماره بندهای مرتبط از سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی	۱۰
سال شروع پروژه	۱۳۹۸
مدت اجرای پروژه (سال)	۴
معرفی مختصر پروژه (حسب مورد توضیح در خصوص مختصات مکانی، میزان اشتغال و غیر مستقیم پروژه، ارزآوری پروژه، افزایش صادرات، تامین نیازهای داخلی کشور و ...)	<p>احداث آزاد راه تبریز - مرند - بازرگان در ۴ قطعه در ادامه مسیر سراسری تهران - تبریز بطول ۲۵۳ کیلومتر اجرا و تکمیل کننده کریدور آزاد راهی مرکز و شمال غرب کشور می‌باشد. در حال حاضر قطعات ۱ و ۴ جمعاً به طول ۱۲۴,۴ کیلومتر در دست اجرا بوده و قطعات ۲ و ۳ فاقد پیمانکار می‌باشد. مزایای این طرح افزایش سرعت سیر، کاهش تصادفات جاده‌ای، افزایش ایمنی سفر، روان‌سازی ترافیک و کاهش مصرف سوخت و فراهم نمودن بستر و ایجاد زیرساخت‌های موردنیاز جهت توسعه، حمل و نقل کالاها و مواد اولیه به کارخانه‌ها، تکمیل شبکه ترانزیتی و بین‌المللی، تکمیل زیرساخت‌های حمل و نقل جاده‌ای جهت امکان اتصال به کریدورهای بین‌المللی منطقه و ارتباط با کشورهای همسایه و اتحادیه اروپا و تسهیل در حمل و نقل کالا و مسافر با توجه به میزان بالای ترافیک عبوری از محور ترانزیتی تبریز تا بازرگان بعنوان یکی از مسیرهای بین‌المللی منطقه و کشور خواهد بود.</p>
اهداف کلان	ایجاد و توسعه زیرساخت‌های حمل و نقل
نام و نام خانوادگی مجری پروژه	
سمت مجری پروژه (رئیس یا معاون دستگاه اجرایی استان)	

ب: اهداف کمی پروژه پیشنهادی

هدف کمی	شرح		
احداث آزادراه	عنوان هدف کمی		
کیلومتر	واحد اندازه گیری		
	هدف	۱۳۹۵	سال‌های قبل (مخصوص پروژه‌های استمراری)
	عملکرد		
	هدف	۱۳۹۶	
	عملکرد		
	هدف	۱۳۹۷	
	عملکرد		
۲۴ کیلومتر	هدف	۱۳۹۸	
در حال حاضر پروژه در طول ۱۲۴,۴ کیلومتر در دست اجرا می‌باشد و عملکرد در پروژه‌های راه تا زمانی که پروژه به بهره‌برداری نرسیده مفهومی ندارد ولی عملکرد پروژه بصورت تقریبی و نمادین ۱۳ کیلومتر می‌باشد	عملکرد		
۱۰۷ کیلومتر	هدف	۱۳۹۹	
۱۲۲ کیلومتر	هدف	پیش‌بینی سال‌های بعد	

کاربرگ پیشنهاد پروژه اقتصاد مقاومتی سال ۱۳۹۹

الف: مشخصات کلی پروژه پیشنهادی

عنوان پروژه پیشنهادی	نوسازی ناوگان حمل و نقل عمومی و حمل کالاهای صادراتی
نام دستگاه اجرایی در استان	اداره کل راهداری و حمل و نقل آذربایجان شرقی
میزان پیشرفت عملیاتی پروژه (درصد)	۲۰
شماره بندهای مرتبط از سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی	۱۰
سال شروع پروژه	۱۳۹۹
مدت اجرای پروژه (سال)	۱
معرفی مختصر پروژه (حسب مورد توضیح درخصوص مختصات مکانی، میزان اشتغال مستقیم و غیرمستقیم پروژه، ارزآوری پروژه، افزایش صادرات، تامین نیازهای داخلی کشور و ...)	نوسازی ۵۰۰ دستگاه از ناوگان حمل و نقل عمومی کالا و مسافر استان و ۲۰۰۰ کامیون‌های یخچال‌دار برای صادرات کالاها
اهداف کلان	صرفه‌جویی و خدمات‌رسانی
نام و نام خانوادگی مجری پروژه	بخش خصوصی و اجرای امانی
سمت مجری پروژه (رئیس یا معاون دستگاه اجرایی استان)	اورجعی علیزاده

ب: اهداف کمی پروژه پیشنهادی

هدف کمی	شرح
نوسازی ناوگان حمل و نقل عمومی	عنوان هدف کمی
دستگاه	واحد اندازه‌گیری
۵۰۰	هدف
۵۰۰	عملکرد
۵۰۰	هدف
۵۰۰	عملکرد
۵۰۰	هدف
۵۰۰	عملکرد
۵۰۰	هدف
۵۰۰	برآورد عملکرد
۵۰۰	هدف
۵۰۰	هدف
	پیش‌بینی سال‌های بعد

کاربرگ پیشنهاد پروژه اقتصاد مقاومتی سال ۱۳۹۹

الف: مشخصات کلی پروژه پیشنهادی

عنوان پروژه پیشنهادی	مدول دوم تصفیه‌خانه فاضلاب تبریز
نام دستگاه اجرایی در استان	شرکت آب و فاضلاب استان آذربایجان شرقی
میزان پیشرفت عملیاتی پروژه (درصد)	۴۱
شماره بندهای مرتبط از سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی	۳
سال شروع پروژه	۱۳۹۵
مدت اجرای پروژه (سال)	۷۵ ماه
معرفی مختصر پروژه (حسب مورد توضیح در خصوص مختصات مکانی، میزان اشتغال مستقیم و غیرمستقیم پروژه، ارزآوری پروژه، افزایش صادرات، تامین نیازهای داخلی کشور و ...)	این پروژه در منطقه غرب تبریز و در فاصله ۲ کیلومتری آن واقع شده و در راستای حذف تاثیرات نامطلوب زیست‌محیطی ناشی از دفع نادرست فاضلاب شهری و روستایی می‌باشد
اهداف کلان	تصفیه بهداشتی فاضلاب حدود یک میلیون نفر از جمعیت شهر تبریز کمک به احیای دریاچه ارومیه
نام و نام خانوادگی مجری پروژه	علیرضا ایمانلو
سمت مجری پروژه (رئیس یا معاون دستگاه اجرایی استان)	رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل

ب: اهداف کمی پروژه پیشنهادی

شرح	هدف کمی	
عنوان هدف کمی	تصفیه فاضلاب برای جمعیت حدود یک میلیون نفر	
واحد اندازه گیری	درصد جمعیت تحت پوشش	
سالهای قبل (مخصوص پروژه‌های استمراری)	۱۳۹۵	هدف اجرای قسمتی از حوضچه‌های ته‌نشینی ثانویه ۱۰ درصد
	۱۳۹۶	هدف اتمام ته‌نشینی ثانویه - اجرای ته‌نشینی اولیه - اجرای هوادهی ۲۰ درصد
	۱۳۹۷	هدف اتمام ته‌نشینی ثانویه - اجرای دانه‌گیر - اجرای هوادهی ۳۰ درصد
	۱۳۹۸	هدف اتمام هوادهی - دانه‌گیری - آشغال‌گیر ۲۰ درصد
	۱۳۹۹	هدف ۱۰ درصد اتمام بخش مایع
	پیش‌بینی سال‌های بعد	هدف ۱۰ درصد اتمام بخش لجن

کاربرگ پیشنهاد پروژه اقتصاد مقاومتی سال ۱۳۹۹

الف: مشخصات کلی پروژه پیشنهادی

عنوان پروژه پیشنهادی	مجتمع گردشگری و هتل ۴ ستاره هایپر اسکار (جلفا)
نام دستگاه اجرایی در استان	اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری
میزان پیشرفت عملیاتی پروژه (درصد)	۶۷٪
شماره بندهای مرتبط از سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی	۱۰
سال شروع پروژه	۱۳۹۷
مدت اجرای پروژه (سال)	۳
معرفی مختصر پروژه (حسب مورد توضیح درخصوص مختصات مکانی، میزان اشتغال مستقیم و غیرمستقیم پروژه، ارزآوری پروژه، افزایش صادرات، تامین نیازهای داخلی کشور و...)...	مساحت زمین: ۲۲۵۰۰ مترمربع اشتغال مستقیم: ۸۴ نفر اشتغال غیر مستقیم: ۲۰۰ نفر
اهداف کلان	رونق اقتصادی و ارتقاء کیفیت خدمات اقامتی و ایجاد امکانات رفاهی به منظور نیل به حداکثر رضایتمندی و آسایش گردشگران خارجی و داخلی ورودی به استان
نام و نام خانوادگی مجری پروژه	شرکت جهان روزی نما
سمت مجری پروژه (رئیس یا معاون دستگاه اجرایی استان)	

ب: اهداف کمی پروژه پیشنهادی

هدف کمی	شرح		
مجتمع گردشگری و هتل ۴ ستاره هایپر اسکار (جلفا)	عنوان هدف کمی		
باب / واحد اقامتی / واحد پذیرایی	واحد اندازه گیری		
-	هدف	۱۳۹۵	سالهای قبل مخصوص پروژه‌های استمراری)
-	عملکرد	۱۳۹۶	
ایجاد لابی رستوران و غذاخوری برنامه‌ریزی برای ساخت سالن‌های ورزشی سالن اجتماعات چند منظوره محوطه‌سازی/ فضای سبز و ... برنامه‌ریزی برای ایجاد سوئیت‌های مجهز	هدف	۱۳۹۷	
ایجاد رستوران و غذاخوری / ساخت سالن‌های چند منظوره رفاهی خدماتی ورزشی و.../ ایجاد پارکینگ مسقف در صورت بهره‌مندی از تسهیلات	عملکرد	۱۳۹۸	
تکمیل و تجهیز مجموعه	هدف	۱۳۹۹	
	هدف	پیش‌بینی سال‌های بعد	

کاربرگ پیشنهاد پروژه اقتصاد مقاومتی سال ۱۳۹۹

الف: مشخصات کلی پروژه پیشنهادی

عنوان پروژه پیشنهادی	تولید گلوکز و شربت گلوکز و فروکتوز
نام دستگاه اجرایی در استان	سازمان صمت
میزان پیشرفت عملیاتی پروژه (درصد)	۱۵ درصد
شماره بندهای مرتبط از سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی	۵
سال شروع پروژه	۱۳۹۸
مدت اجرای پروژه (سال)	۲ سال
معرفی مختصر پروژه (حسب مورد توضیح درخصوص مختصات مکانی، میزان اشتغال مستقیم و غیرمستقیم پروژه، ارزآوری پروژه، افزایش صادرات، تامین نیازهای داخلی کشور و...)...	تولید گلوکز و شربت گلوکز و فروکتوز توسط شرکت کاوه گستر ملکان در شهرک صنعتی آخولا به مساحت ۴۰۰۰۰ هکتار با اشتغال مستقیم ۵۰۰ نفر و غیرمستقیم ۱۸۰۰ نفر
اهداف کلان	رفع نیاز داخلی صنعت غذایی کشور و صادرات به کشورهای همجوار
نام و نام خانوادگی مجری پروژه	آرش نگهبان
سمت مجری پروژه (رئیس یا معاون دستگاه اجرایی استان)	معاون سازمان

ب: اهداف کمی پروژه پیشنهادی

هدف کمی	شرح	
راه‌اندازی واحد	عنوان هدف کمی	
یک واحد	واحد اندازه‌گیری	
	هدف	سال‌های قبل
	عملکرد	مخصوص
۳۰	هدف	پروژه‌های
۱۵	عملکرد	استمراری)
۱۸		۱۳۹۹
	هدف	پیش‌بینی سال‌های بعد

کاربرگ پیشنهاد پروژه اقتصاد مقاومتی سال ۱۳۹۹

الف: مشخصات کلی پروژه پیشنهادی

عنوان پروژه پیشنهادی	خط ۲ قطار شهری تبریز و حومه
نام دستگاه اجرایی در استان	سازمان قطار شهری تبریز و حومه - شهرداری تبریز
میزان پیشرفت عملیاتی پروژه (درصد)	۱۶,۲۶ درصد
شماره بندهای مرتبط از سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی	۱۰
سال شروع پروژه	۱۳۹۰
مدت اجرای پروژه (سال)	۱۰
معرفی مختصر پروژه (حسب مورد توضیح درخصوص مختصات مکانی، میزان اشتغال مستقیم و غیرمستقیم پروژه، ارزآوری پروژه، افزایش صادرات، تامین نیازهای داخلی کشور و ...)	مطالعه و احداث خط ۲ قطار شهری تبریز به طول ۲۲,۴ کیلومتر در ۳ فاز در دست اجرا می‌باشد. جابجایی سفرهای روزانه شهری تبریز در صورت تکمیل خطوط مترو، کمک به ناوگان عمومی شهری، کاهش ترافیک و آلودگی، ایجاد منظر شهری زیبا و توسعه یافته، کاهش هزینه و زمان برای استفاده کنندگان، ایجاد اشتغال و رونق اقتصادی از مزایای اجرای این طرح می‌باشد.
اهداف کلان	احداث خط ریلی درون شهری ایجاد و توسعه زیرساخت‌های حمل و نقل
نام و نام خانوادگی مجری پروژه	
سمت مجری پروژه (رئیس یا معاون دستگاه اجرایی استان)	

ب: اهداف کمی پروژه پیشنهادی

هدف کمی		شرح	
احداث خط ریلی درون شهری		عنوان هدف کمی	
کیلومتر		واحد اندازه گیری	
	هدف	۱۳۹۰ تا ۱۳۹۷	سال های قبل (مخصوص پروژه های استمراری)
۳,۳ کیلومتر	عملکرد		
۶,۳ کیلومتر	هدف	۱۳۹۸	
عملکرد در پروژه های مشابه این طرح تا زمانی که پروژه به بهره برداری نرسیده مفهومی ندارد ولی عملکرد پروژه به صورت تقریبی و نمادین ۳,۶ کیلومتر می باشد			
۷,۲ کیلومتر	هدف	۱۳۹۹	
۵,۶ کیلومتر	هدف	پیش بینی سال های بعد	

فصل سوم:

جهش تولید

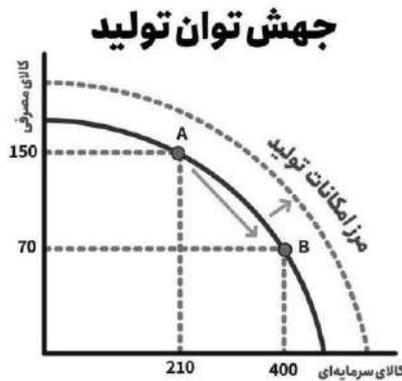
جهش تولید

«جهش» در لغت‌نامه دهخدا جستن، جهیدن، پرش و در لغت انگلیسی و فرانسه Mutation (موتاسیون) و در علم اقتصاد جهش تولید به معنای خلق ثروت و درآمد تعریف شده است.

اما مفهوم جهش به معنای افزایش توان علمی، فنی، صنعتی، نوآوری، مدیریتی، فرهنگی، قانونی و حقوقی برای رسیدن به افزایش تولید و کاهش فاصله با کشورهای پیشرو و با رشد حداقل ۸ درصد است ایجاد جهش در تولید و اقتصاد، دارای سوابق و تجربیات موفق و البته شکست در کشورهای تازه صنعتی شده در دنیاست. کشورهایی همچون ژاپن، کره جنوبی و چین، توفیقات قابل توجهی را در جهش تولید کسب کرده و در بسیاری از حوزه‌های صنعتی، فاصله خود را با کشورهای پیشرو کاهش داده و در برخی موارد نیز، خود تبدیل به پیشتاز فن‌آوری و صنعت شده‌اند. اگرچه تعریف واحدی نمی‌توان برای مفهوم «جهش تولید» ارائه نمود، اما عباراتی همچون (۱) تلاش برای کاهش فاصله علمی، فن‌آوری و صنعتی با کشورهای پیشرو، (۲) نوآوری در صنعت و یافتن مسیرهای جدید و میانبر و (۳) تلاش برای کسب جایگاه پیشتاز در علم، فن‌آوری و صنعت در صحنه بین‌المللی، را می‌توان تعاریف قابل قبول از این مفهوم معرفی کرد.

بررسی عقاید مختلف در مقالات و نظریه‌های کارشناسان حاکی از آن است که فهم مشترک از جهش تولید وجود ندارد و تا زمانی‌که به فهم مشترک نرسیم، جهش تولید و برنامه‌ها و استراتژی‌های آن با شکست روبه‌رو می‌شود. ضروری است دانشگاه‌ها، سه قوه، بخش خصوصی، تشکل‌های خصوصی و نهادهای عمومی دولتی و غیردولتی و تاثیرگذاران به یک مفهوم مشترک برسند تا با کمک همدیگر و قرار گرفتن در یک راستا سرعت جهش را تقویت و منازعات و اختلافات را کاهش دهند. اگر مسئولان نتوانند ساختارهای سازگار درست کنند جهش تولید فقط در حد شعار باقی خواهد ماند و عملی نخواهد شد. (رضایی، ۱۳۹۹)

در طرف عرضه، پایه‌ای‌ترین مقوله‌ای که در خصوص «جهش تولید» قابل طرح است، مفهوم «توان تولید» جامعه است. «توان تولید» حداکثر پتانسیل تولید جامعه بوده و مرز امکانات تولید را شکل می‌دهد.

سطح توان تولید در هر جامعه‌ای بر اساس میزان منابع تولید آن جامعه (مانند نیروی کار، منابع طبیعی، منابع مالی، دانش فنی) و نحوه بکارگیری آن‌ها مشخص می‌شود. برخی از عوامل تعیین‌کننده «توان تولید» جامعه عبارتند از:

- کمیت و کیفیت سرمایه انسانی
- بهره‌وری نیروی انسانی
- ظرفیت کارآفرینی
- انباشت سرمایه
- سطح دانش فنی
- کیفیت نهادهای حاکم
- قوانین و مقررات حاکم بر کسب و کار
- سیاست‌گذاری‌های صورت گرفته در حوزه تولید و فعالیت‌های اقتصادی
- ساختار و نظام تولید جامعه

توان تولید استان در دو سطح قابل تحلیل و بررسی است. سطح اول مربوط به مسائل کلان و ملی است که از سهم قابل توجهی در تعیین توان تولید برخوردار می‌باشد. سطح دوم به مسائلی که در حیطه اختیارات استان قرار دارند، مرتبط است.

در این گزارش برنامه‌های پیشنهادی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان برای تحقق شعار «جهش تولید» هم در طرف عرضه و هم در طرف تقاضا ارائه گردیده است.

در طرف عرضه سیاستگذاری در راستای جهش تولید و شناسایی و تعیین پروژه‌های اولویت‌دار جهش تولید مد نظر بوده‌اند.

در حوزه سیاستگذاری موارد زیر لحاظ شده‌اند:

- استفاده از بهینه از منابع موجود از طریق افزایش «بهره‌وری» (در بخش‌های مختلف صنعت، معدن، کشاورزی و خدماتی)، «تکمیل طرح‌های نیمه‌تمام» و «مدیریت بهینه سرمایه»
- افزایش منابع استان از طریق «جذب سرمایه‌گذاری‌های جدید»، «استفاده از ظرفیت صندوق‌ها و موسسات مالی غیردولتی برای تامین مالی پروژه‌ها»
- بهبود فرآیند تولید از طریق «پشتیبانی از شرکت‌های دانش‌بنیان و فن‌آوری‌های نوین تولید»
- بهبود بستر فعالیت‌های تولیدی از طریق «بهبود فضای کسب و کار»، «مدیریت بهینه زیرساخت‌ها» و «بهبود نهادهای تولیدی»

الگوی نظری حمایت از تولید (جهش تولید)

با وجود سال‌ها سیاست‌گذاری با هدف حمایت از تولید، هم گزارش‌های بین‌المللی و هم ارزیابی‌های داخلی، نشانگر وضعیت نامناسب محیط کسب و کار و امنیت سرمایه‌گذاری در ایران است. انحصار و وجود موانع جدی در اعطای مجوز به کسب و کارها، تنگنای تأمین مالی تولید، بی‌ثباتی مقررات و اتخاذ تصمیم‌های ناگهانی، عایدی بالای فعالیت‌های نامولد و رقیب تولید، مشکلات فراوان در استیفای حقوق مالکیت و اجرای قراردادهای، در کنار برخی مسائل و مشکلات ناشی از تحریم‌های اقتصادی وضعیتی را در محیط کسب و کار و تولید کشور ایجاد کرده که نرخ رشد اقتصادی ایران پایین است، عمده صنایع ایران از فن‌آوری قدیمی استفاده می‌کنند و از منافع فن‌آوری‌های پیشرفته محرومند، کیفیت محصولات ایرانی نسبت به رقبای خارجی، معمولاً پایین بوده و سهم اغلب محصولات ایرانی در بازارهای جهانی اندک است.

براساس مطالعات مرکز پژوهش‌ها، آسیب‌شناسی‌های حمایت‌های صورت گرفته از تولید در ایران، تجربیات سایر کشورها در حمایت از تولید و نیازها و ضرورت‌های تسهیل تولید در ایران، راهبردهای حمایت از تولید در ایران را می‌توان به عنوان چارچوبی برای ایجاد جهش تولید در کشور در هشت سرفصل اصلی ارائه کرد:

- ۱- تدوین راهبرد توسعه صنعتی و انتخاب پیشران‌ها
 - ۲- شفافیت، رقابت و تسهیل ورود به کسب و کارها و اداره بنگاه‌ها
 - ۳- کاهش هزینه فرصت تولید از طریق هزینه‌دار کردن فعالیت‌های نامولد رقیب تولید
 - ۴- تأمین امنیت سرمایه‌گذاری و کاهش هزینه‌های مبادله
 - ۵- توسعه و ارتقای تأمین مالی تولید
 - ۶- ثبات و پیش‌بینی‌پذیری بازار ارز و حفظ رقابت‌پذیری تولید داخل
 - ۷- دستیابی به فن‌آوری‌های برتر و تجاری‌سازی آن‌ها
 - ۸- رسمی شدن کسب و کارها و کاهش بخش غیررسمی در اقتصاد
- به‌طور خلاصه، ایجاد جهش تولید در کشور بدون رفع چالش‌های مربوط به محیط کسب و کار و همچنین کاهش انگیزه در فعالیت‌های سوداگرانه رقیب تولید از طریق اتخاذ سیاست‌های

مالیاتی مناسب و تعیین و معرفی اولویتهای توسعه صنعتی (سیاست صنعتی) شامل کسب و کارهای پیشران به منظور حمایت زماندار، شفاف و دارای سازوکار اصابت دقیق، ممکن نیست. همچنین حمایت‌های تعرفه‌ای، بانکی، یارانه‌ای و نظایر آن از تولید، بدون تأمین الزامات پیش‌گفته، اثری جز توزیع رانت‌های غیراثربخش (مانند سال‌های گذشته) ندارد و اهداف جهش تولید را محقق نخواهد ساخت.

حمایت از تولید و سرمایه‌گذاری همواره یکی از سیاست‌های اعلام شده ۴۰ سال اخیر در کشور بوده و صدها حکم و مقرر قانونی، صرفاً با هدف حمایت از تولید در ایران به تصویب رسیده است. پرداخت انواع تسهیلات ریالی و ارزی، اعطای انواع یارانه، ارائه زمین و انرژی ارزان، خریدهای اجباری بخش خصوصی و دولتی از تولیدات داخلی و وضع تعرفه‌های وارداتی از آن جمله‌اند. اگر نتیجه حمایت از تولید را رشد اقتصادی بدانیم، آمار صندوق بین‌المللی پول از تولید ناخالص داخلی کشورهای منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا نشان می‌دهد در حال حاضر تولید ناخالص داخلی جمهوری اسلامی ایران به عنوان سومین اقتصاد منطقه با کشور دوم یعنی عربستان سعودی بیش از ۱,۸ برابر و با کشور اول یعنی ترکیه، بیش از ۲,۴ برابر فاصله دارد.

با وجود رشد کم و منفی، برخی از حمایت‌های دولتی از تولید، واجد دستاوردهای بزرگی هم بوده است نظیر: ساخت زیرساخت‌های نسبتاً مناسب حمل و نقل زمینی، هوایی، راه آهن، برق، مخابرات و... همچنین ساخت واحدهای تولید بزرگی برای تأمین فولاد، سیمان، محصولات پتروشیمی و...

با وجود این همه حمایت‌ها و تسهیلات اما، طی دهه‌های اخیر، سهم سرمایه‌گذاری از تولید ناخالص داخلی ایران هم شاهد نوسانات شدیدی بوده و هم کیفیت لازم برای تحقق نرخ‌های رشد بالا (هدف برنامه‌های توسعه) را نداشته است. به نظر می‌رسد در حمایت از تولید و ایجاد جهش در آن، نقایص سیاستی وجود دارد که موجب می‌شود نه رشد اقتصادی و نه اشتغال بالا، محقق نشوند. بسیاری از محصولات صنعتی و تولیدی ایران، امکان رقابت در بازارهای جهانی ندارند و تولیدکنندگان ایران نیز با وجود حمایت‌های متنوع و طولانی، شدیداً گلایه دارند. (سیاح، ۱۳۹۹)

موانع سرمایه‌گذاری و تولید در ایران

مطالعات مرکز پژوهش‌های مجلس در سال‌های اخیر نشان می‌دهد موانع سرمایه‌گذاری و تولید در ایران را می‌توان در محورهای ذیل دسته‌بندی کرد:

۱- فقدان راهبرد توسعه صنعتی و جهت‌گیری در حمایت‌ها

انواع کمک‌ها و تخفیف‌ها و تسهیلات حمایت از تولید، ماهیت رانت دارند و طبعاً تقاضا برای آن‌ها بیش از عرضه و منابع تخصیص یافته است. تجربه حمایت از تولید در ایران نشان می‌دهد توزیع این حمایت‌ها عمدتاً فاقد جهت‌گیری مشخص (در چارچوب سیاستی) بوده است و در نتیجه هم بخشی از آن‌ها هدر رفته و هم در فرایند توزیع آن‌ها زمینه‌های فساد ایجاد شده است و در نتیجه، این رانت‌ها، به‌جای بهترین کارآفرین، به‌دست آن دسته از مدعیان کارآفرینی رسیده که در دسترسی به رانت، موفق‌تر بوده‌اند.

به‌طور کلی در فقدان راهبرد توسعه صنعتی، تسهیلات و ابزارهای حمایتی دولتی، میان تعداد زیادی از حوزه‌های تولیدی تقسیم می‌شود. حوزه‌هایی که احتمالاً کشور در برخی از آن‌ها فاقد مزیت‌های نسبی یا راهبردی است. در نتیجه، هم بخشی از منابع حمایتی هدر می‌رود و هم منابع کمتری برای حوزه‌های دارای مزیت و قابلیت پیشرانی، تخصیص می‌یابد.

۲- ایجاد انحصار و محدودیت صدور مجوز به کسب و کارهای جدید

یکی از مشکلات جدی در موضوع صدور مجوز برای کسب و کارهای جدید، وجود انحصار در صدور مجوز است. اینکه چرا انحصارها از بین نمی‌رود یا صدور مجوز به کسب و کارهای جدید به سهولت صورت نمی‌پذیرد، دلایل متعددی دارد، ولی یکی از مهمترین ریشه‌های آن، وجود تعارض منافع در صدور مجوز جدید است. برهمین اساس برخی نهادها یا تشکلهای اقتصادی به اتکای قانون یا با اعمال نفوذ در دستگاه متولی صدور مجوز، از ورود رقبای جدید به کسب و کار خود جلوگیری می‌کنند. نظیر تبصره ماده (۱) قانون کیفیت اخذ پروانه وکالت دادگستری که به موجب آن «تعیین تعداد کارآموزان وکالت برای هر کانون بر عهده کمیسیون متشکل از رئیس کل دادگستری استان، رئیس شعبه اول دادگاه انقلاب و رئیس کانون وکلای

مربوط می‌باشد که به دعوت رئیس کانون وکلای هر کانون، حداقل یکبار در سال تشکیل و اتخاذ تصمیم می‌نماید». در واقع ایجاد محدودیت در پذیرش داوطلبان و صدور پروانه وکالت جدید توسط افرادی که خود دارای تعارض منافع (ذینفع عدم صدور پروانه وکالت) هستند، موجب ایجاد انحصار شده و با منع ورود تعداد کثیری از دانش‌آموختگان حقوق به این کسب و کار، جامعه فعالان اقتصادی ایران را نیز از بازار وسیع خدمات حقوقی محروم کرده است. متأسفانه قانون‌گذار در بسیاری از حوزه‌ها بدون توجه به مسئله تعارض منافع، صدور مجوز کسب وکار را به تشکل‌های صنفی و فعالان اقتصادی موجود سپرده است.

منع ورود سرمایه‌گذاران جدید، هم کثیری از حوزه‌های تولیدی را از منافع رقابت (دسترسی به فن‌آوری جدید، رشد بهره‌وری، کاهش قیمت تمام شده و...) محروم کرده و هم باعث کاهش رشد سرمایه‌گذاری و اشتغال در ابعاد کلان شده است.

۳- وجود مسیرهای فعالیت نامولد رقیب تولید

منظور از فعالیت نامولد رقیب تولید، کسب درآمد از فعالیت‌هایی است که چندان به تولید ملی اضافه نمی‌کند، اما به‌طور متوسط، سود بیشتری از فعالیت‌های تولیدی دارد یا راحت‌تر از آن‌هاست. به لحاظ ماهیت رانتی اقتصاد ایران، از قبل از انقلاب، چنین فعالیت‌هایی که عمدتاً غیرشفاف هم هستند، در اقتصاد ایران شکل گرفته‌اند. نظیر معاملات سفته‌بازانه املاک، طلا، ارز و خودرو، واردات قاچاق، واردات رسمی کالاهای مصرفی با ارز ترجیحی به جای تولید محصول، تولید به صورت مونتاژ قطعات منفصله وارداتی، سپرده‌گذاری بانکی و...

تجربه دیگر کشورها نشان می‌دهد که ابزارهای مناسب متعددی برای پیش‌گیری از حرکت سرمایه‌ها به سوی فعالیت نامولد رقیب تولید وجود دارد، از جمله وضع و اخذ مالیات بر عایدی سرمایه در بازارهای زمین و مسکن، طلا و ارز و...

۴- امنیت سرمایه‌گذاری اندک

بخشی از مؤلفه‌های محیط کسب و کار در قالب مفهوم «امنیت سرمایه‌گذاری» قابل تبیین است. کشور یا جامعه‌ای دارای امنیت سرمایه‌گذاری است که مجموعاً از هفت ویژگی به این

شرح برخوردار باشد: اقتصاد کلان و نیز قوانین و مقررات آن باثبات باشند؛ تغییرات سیاست‌ها، قوانین و مقررات در آن قابل پیش‌بینی باشد؛ اطلاعات مورد نیاز کسب و کارها برای همه شفاف باشد؛ حقوق مالکیت به‌طور همه‌جانبه‌ای توسط قوانین و نهادهای قضایی و انتظامی تضمین شده باشد؛ فرهنگ صداقت، درستی و وفای به عهد در آن وجود داشته باشد؛ جان و مال شهروندان از تعرض مصون باشد؛ و بالاخره فساد در روابط بخش عمومی و بخش خصوصی وجود نداشته باشد.

گزارش‌های فصلی «پایش امنیت سرمایه‌گذاری در ایران» که از سال ۱۳۹۷ با مشارکت فعالان اقتصادی سراسر کشور به‌طور فصلی توسط مرکز پژوهش‌ها تهیه و منتشر می‌شود نشان می‌دهد در هر هفت نماگر امنیت سرمایه‌گذاری، وضع موجود در پایان دهه ۱۳۹۰، با وضعیت مطلوب فاصله زیادی دارد و فعالان اقتصادی در ایران در همه این زمینه‌ها کمابیش احساس نارضایتی می‌کنند.

به منزله یکی از عوامل تعیین‌کننده در قیمت کالاهای خارجی (از جمله نهاده‌ها و کالاهای واسطه‌ای) نقش بسیار مهمی در میزان تقاضای کالاهای خارجی در مقایسه با کالاهای داخلی دارد. اگر همواره نرخ ارز به‌پشتوانه درآمدهای نفتی سرکوب شود عملاً کالاهای داخلی توان رقابت خود را در مقایسه با کالاهای وارداتی از دست می‌دهند چرا که از یکسو تورم کالاهای داخلی و از سوی دیگر عدم تغییر نرخ ارز بنگاه‌ها را مجاب می‌کند که به جای خرید کالاهای واسطه‌ای داخلی یا سرمایه‌گذاری در تولید آن به واردات آن‌ها و وابستگی به خارج روی آورند.

۵- فقدان یادگیری و تسلط بر فن‌آوری

از زمان ورود صنایع مدرن به ایران، بسیاری از واحدهای تولیدی کشور عادت کرده‌اند، فن‌آوری مورد نیازشان را از شرکت‌های دیگر بخرند و وارد فرایند یادگیری و مالکیت و توسعه فن‌آوری نشوند؛ به‌خصوص در بنگاه‌های بزرگ، کمتر واحد تولیدی را می‌توان یافت که بر اساس «خلق فن‌آوری» تأسیس شده باشد یا نیازهای فن‌آوری خود را به مراکز پژوهشی سفارش بدهد و براساس نیاز بازار، محصولات جدید با فن‌آوری‌های پیشرفته روز تولید و عرضه

کند. این عادت تا به امروز نیز تداوم داشته و موجب شده واحدهای تولیدی ایرانی به طور عمومی از نظر فن آوری، نسبت به نیاز بازار و عملکرد رقبا منعطف نباشند و محصولات آنها نتوانند از نظر طراحی، کیفیت و کارایی و حتی قیمت با رقبای خارجی رقابت کنند.

۶- محیط کسب و کار نامطلوب و اقتصاد غیررسمی

برخلاف تصور عمومی، مراد از «محیط کسب و کار»، رتبه ایران در گزارش سهولت انجام کسب و کار بانک جهانی نیست؛ بلکه مراد این است که تولد، اداره و رشد واحدهای تولیدی در ایران چقدر راحت است؟ وقتی محیط کسب و کار نامطلوب باشد، فعالان اقتصادی به فعالیت‌های غیررسمی و زیرزمینی روی می‌آورند و به عبارت دیگر، اقتصاد زیرزمینی نشان‌دهنده محیط کسب و کار نامطلوب است.

گزارش‌ها نشان می‌دهند با وجود حمایت‌های فعلی، محیط کسب و کار در ایران بسیار دشوار است و تولد، اداره و رشد بنگاه‌ها در ایران در هر مرحله با انواع موانع و مشکلات قانونی، فنی، ساختاری، اداری و همچنین بی‌ثباتی و نااطمینانی مواجه است؛ به طوری که بسیاری از سرمایه‌گذاران بالقوه از تأسیس بنگاه یا توسعه خطوط تولید خود منصرف می‌شوند. (سیاح، ۱۳۹۹)

تدوین و ارائه الگوی راهبردی حمایت از تولید

در طراحی و ساخت الگوی راهبردی در حمایت از تولید، در درجه اول باید اجزا و عناصر شکل‌دهنده حمایت از تولید را شناخت و سپس ارتباطات آنها را با توجه به هدف الگو مشخص کرد. بر اساس بررسی‌های صورت گرفته در مطالعات قبلی و شناسایی عناصر مختلف اثرگذار بر تولید، اجزای الگوی راهبردی حمایت از تولید در ایران را می‌توان به شرح زیر برشمرد:

- **محیط بیرونی واحدهای تولیدی (e):** منظور از محیط بیرونی، برآیند همه لایه‌های کسب و کارها و محیط‌های سیاسی، فرهنگی، فنی، حقوقی، قانونی، اجتماعی، اقتصادی، زیست محیطی و زیرساختی و ... است. در هر لایه کسب و کاری و محیطی نمودار افقی

مستقلی داریم (مثلاً دو بعد محیط فرهنگی و فواید یا محیط قانونی و تولید گندم). محور عمودی الگو، برآیند همه محیط‌ها برای همه کسب و کارهاست.

- **کمیت و کیفیت تولید و اشتغال (q):** شاخص و برآیند کمیت و کیفیت فعلی (بالفعل) و ایده‌آل (بالقوه) تولید و اشتغال در ایران حال حاضر (پایان دهه ۱۳۹۰) شامل حجم تولید و اشتغال، بازدهی به مقیاس و بهره‌وری واحدهای تولیدی در ایران.

- **محیط فعلی (A):** محیط فعلی تولید و سرمایه‌گذاری در ایران در اواخر دهه ۱۳۹۰ شامل محیط‌های سیاسی، فرهنگی، فنی، حقوقی، قانونی، اجتماعی، اقتصادی، زیست‌محیطی و زیرساختی.

- **محیط مطلوب (B):** محیط مطلوب تولید و سرمایه‌گذاری در ایران شامل محیط ایده‌آل واحدهای تولیدی از نظر قانونی، سیاسی، حقوقی، امنیتی، فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی، فنی و زیرساختی.

- **مسیرهای رقیب تولید (S^۱):** مسیرهای نامولد رقیب و موازی تولید و سرمایه‌گذاری نظیر سوداگری‌های رانتهی در بازارهای مسکن، طلا، ارز، خودرو و مسدود یا دشوار کردن ورود فعالان اقتصادی به این مسیرها تا سرمایه‌ها و انگیزه‌ها به فعالیت‌های تولیدی هدایت شوند و ارزیابی اقتصادی و نرخ بازگشت سرمایه طرح‌های تولیدی به نسبت بالا برود.

- **واحدهای خارج از راهبرد توسعه صنعتی (سیاست صنعتی) (S^۲):** سرمایه‌گذاری‌های تولیدی که به هر دلیلی (ظرفیت‌ها، منابع، بازدهی به مقیاس و ...) خارج از راهبرد توسعه صنعتی هستند و باید با ساز و کارهای بازاری (مانند سیاست‌های تشویقی به واحدهای تولیدی پیرو راهبرد توسعه صنعتی) و گاهی دستوری (مانند کاشت برنج در بالادست زاینده‌رود)، مسدود شوند.

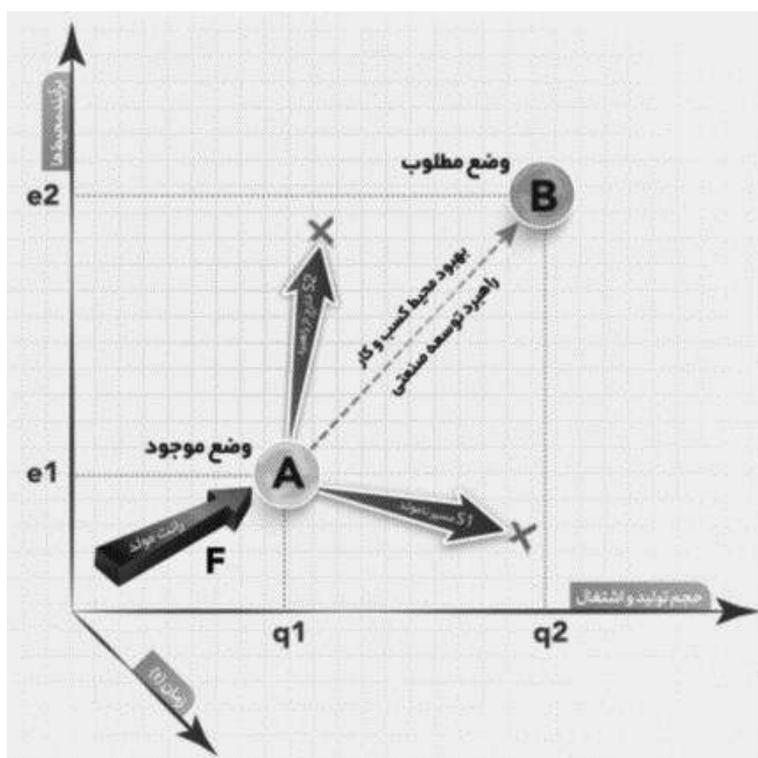
- **نیروهای محرک سرمایه‌گذاری (F):** عواملی که انگیزه‌های فعالان بالقوه اقتصادی را برای سرمایه‌گذاری و تولید تحریک می‌کند مانند افزایش تعرفه‌های وارداتی، معافیت‌های مالیاتی و تسهیلات حمایتی.

- بهبود امنیت سرمایه‌گذاری و محیط کسب و کار (BE): اصلاح قوانین، مقررات و رویه‌های اجرایی به قصد تسهیل سرمایه‌گذاری و سهولت اداره بنگاه‌ها توسط فعالان اقتصادی.

شمای الگوی راهبردی حمایت از تولید

شمای الگوی راهبردی حمایت از تولید، هر هشت جزء مؤثر در حمایت از تولید و ارتباطات و تأثیرات متقابل را به صورتی یکپارچه نشان می‌دهد.

مدل مفهومی الگوی راهبردی حمایت از تولید در ایران

(سیاح، ۱۳۹۹)

گفتمان‌سازی «جهش تولید»

«گفتمان»، مجموعه‌ای از گفتارهاست که حول یک محور مشخص دور می‌زند؛ به عبارتی دیگر گفتمان، بازنمایی نوعی خاص از معرفت درباره یک موضوع است که به آن موضوع جهت و سمت و سو می‌دهد، یعنی رفتاری از انسان‌ها بروز و یا گفته‌ای از سوی آن‌ها ارائه می‌شود که حاصل یک گفتمانی است که در جامعه تفوق دارد.

«گفتمان‌سازی» تلاشی است برای عمومیت بخشی و درونی سازی پدیده الگویی خاص که اغلب زمانبر و فرایندی است و هدف از آن، ایجاد اراده تغییر است که این امر جز با تصویر سازی مثبت از پیشرفت به عنوان خیر عمومی در اذهان اعضای جامعه با استفاده از ابزار رسانه و آموزش اتفاق نمی‌افتد که در صورت اجرای درست آن تمامی اقشار جامعه از آن منتفع خواهند بود.

«گفتمان‌سازی»، یکی از مهمترین راه‌های تحقق «جهش تولید»، براساس ارزش‌های فرهنگی است فرهنگ سالم جامعه را صاحب مطالبات و مسیر سالم می‌کند و این روند را به یک امر نهادینه شده در جامعه تبدیل می‌نماید. از این‌رو ضرورت دارد «جهش تولید» به گفتمان غالب کشور تبدیل شود و زوایای آن برای مردم به خوبی تشریح شود. تا یک موضوع یا مسئله‌ای به دغدغه و نیاز جدی تبدیل نشود، توجه و رویکرد جامعه را به خود جلب نمی‌کند، بنابراین تا «تولید» به یک ارزش فرهنگی و اخلاقی مهم در زندگی روزمره افراد تبدیل نگردد، نمی‌توان انتظار تحول جدی داشت. به عبارت دیگر باید «تولیدکننده» در چشم مردم و فرهنگ عمومی به یک شخصیت برجسته و به یک الگوی برجسته و بارز تبدیل شود. بنابراین برای

اینکه تولید در مسیر یک جهش بزرگ قرار گیرد، اولاً باید نگاه فرهنگی نسبت به آن تغییر کند و تولید کننده در فرهنگ عمومی مورد توجه قرار گیرد و در نهایت، فرهنگ تولید به یک امر نهادینه شده و جزئی از ارزش‌های سبک زندگی عمومی تبدیل گردد. دوم اینکه فرهنگ کار، نه به عنوان یک وظیفه، بلکه به عنوان یک فضیلت در جامعه مورد توجه قرار گیرد. باید در ارزش‌گذاری‌های فرهنگی خود، جایگاه تولید و عوامل آن از جمله کارفرما و کارگران را مورد توجه قرار دهیم و وجهه اجتماعی نیروی کار را مقدس دانسته و تقدیر نماییم. این امر باید در کل جامعه اتفاق بیفتد که نتیجه آن فضیلت یافتن فرهنگ کار و ایجاد ارزش‌افزوده بر معامله‌گری است و این کار به تدریج نقدینگی صاحبان سرمایه را به سمت سرمایه‌گذاری در تولید سوق میدهد.

الزامات تحقق گفتمان جهش تولید

در این مسیر می‌توان با استفاده از کارکرد آموزش و آگاهی بخشی چرخ اقتصاد ملی را به حرکت درآورد؛ زیرا رونق و جهش تولید بدون بهره‌مندی از دو ابزار مهم برشمرده، امکان‌پذیر نبوده و از این طریق می‌شود به کمک تولیدکننده و مصرف‌کننده شتافت و به عنوان یک میانجی و حلقه واسط، کالای ایرانی را به مصرف‌کننده داخلی و حتی خارجی معرفی نمود. مراحل «اقناع شهروندان» و «پذیرش مصرف کالای داخلی» که به رونق تولید منجر می‌شود، کار ساده‌ای نیست. برای رونق تولید باید گام‌های متعددی برداشت از جمله:

در گام نخست، تغییر نگرش و باور مردم به کالاهای داخلی فرایندی است که به صورت اتفاقی و ناگهانی شکل نمی‌گیرد. در خیلی از مواقع مصرف‌کنندگان از تولید، ویژگی‌ها و قابلیت کالای ایرانی و همچنین از وجود برخی کالاهای ایرانی و قابل رقابت بودن آن‌ها با کالاهای خارجی آگاهی و اطلاعات کافی ندارند، ضروریست؛ کارکرد اطلاع‌رسانی و آگاهی بخشی برای معرفی انواع و اقسام کالاهای ایرانی به صورت حداکثری مورد استفاده قرار گیرد. در گام دوم باید برای اقناع مصرف‌کنندگان، انگیزه و علاقه به کالای ایرانی را ایجاد و گسترش داد. این مهم از طریق «اطلاع‌رسانی» و «تولید محتوا» امکان‌پذیر می‌باشد؛ تولید محتوا و استفاده از ظرفیت

آموزشی برای ارسال پیام مستقیم و غیرمستقیم به مخاطبین کار پیچیده اما تأثیرگذاری است؛ این امر نیاز به مشارکت قوی و هماهنگ تولید و توزیع‌کنندگان و نهادهای فرهنگی و آموزشی و دستگاه‌های اجرایی ذی‌صلاح دارد. بیان چرایی و چگونگی تولید یک کالای ایرانی در این مرحله صورت می‌گیرد که می‌تواند قابلیت‌ها و مزیت‌های کالاهای داخلی را نسبت به کالای خارجی نشان دهد و اهمیت کار و کارگر ایرانی را بازنمایی کند. مصرف‌کنندگان باید از تولیدکننده کالا، افزایش کیفیت و قابلیت‌ها را مطالبه کنند و از طرف دیگر قدرت افکار عمومی را در مصرف یک صدای کالای ایرانی برای رونق تولید طلب نماید.

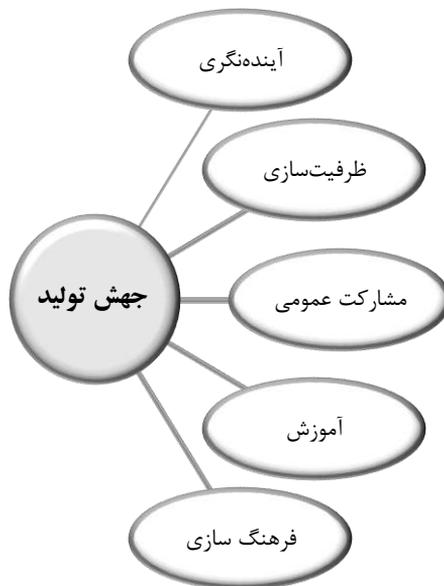
در گام سوم باید اقناع مخاطب با جریان‌سازی و ایجاد کمپین‌های متعدد اطلاع‌رسانی برای مصرف کالای ایرانی شکل گیرد. در این مرحله می‌بایست گروه‌های مرجع جامعه را برای جریان‌سازی در خصوص مصرف کالای ایرانی به صحنه آورد و موج استفاده از کالای ایرانی با کیفیت و جهش تولید را در جامعه ایجاد نمود. زیرا با آگاهی‌بخشی و تبیین اهمیت استفاده از تولیدات داخلی و با ایجاد فرهنگ صحیح مصرف و نهادینه کردن آن در سطح جامعه، می‌توان در تحقق شعار «جهش تولید» ملی و ترغیب مردم به استفاده از تولیدات داخلی گام برداشت و زندگی همراه با پیشرفت و موفقیت را برای شهروندان به ارمغان آورد.

برای تحقق گفتمان‌سازی و برجسته‌سازی برخی از مفاهیم تولید باید جامعه هدف را در «تبیین» و «تغییر نگرش و رفتار» به سه گروه: «مردم»، «واحدهای تولیدی» و «بنگاه‌های اقتصادی و مسئولان دستگاه‌های اجرایی» تقسیم و متناسب با هر گروه برنامه اجرایی تنظیم نموده و مفهوم جهش تولید را برای عموم جامعه تبیین و تشریح گردد.

اهم راهکارهای فرهنگی برای حمایت و عملیاتی نمودن جهش تولید:

- ارائه تصویر شایسته و الگوهای مناسب و قابل پذیرش جامعه از سبک زندگی ایرانی و اسلامی با رویکرد حمایت از تولید داخلی و مصرف کالای ایرانی
- تشویق مصرف‌کنندگان برای خرید کالای ایرانی به‌ویژه کالاهایی که مشابه داخلی دارند
- آگاهی‌بخشی و بیان آثار و نتایج مخرب قاچاق کالای خارجی بر روند تولید داخلی و اشتغال کشور

- انعکاس و بیان آسیب‌ها و آثار مخرب قاچاق کالا، خرید و مصرف کالاهای خارجی بر سلامت شهروندان
- بیان مصادیق و نتایج ارزنده از داشتن تعهد و همکاری و مشارکت مؤثر مردمی در رونق و جهش تولید بر زندگی و خانواده و جامعه

- راه‌اندازی کسب و کار، حمایت از کارآفرینی، بخش خصوصی، مشاغل کوچک، مشاغل خانگی و روستایی
- حمایت حداکثری رسانه ملی در تبلیغ و معرفی تولیدات با کیفیت داخلی، کارآفرینان، صاحبان مشاغل کوچک و متوسط و فعالان مرتبط با رشد و جهش تولید
- معرفی کارآفرینان برتر در حوزه تولید و اشتغال به ویژه در مشاغل کوچک و متوسط

- توجه به نقش مجموعه‌ها و شرکت‌های دانش‌بنیان در توسعه کشور و جهش در تولید و معرفی و برجسته‌سازی این نقش و انعکاس آثار و نتایج فعالیت این شرکت‌ها در جهش تولید
 - فرهنگ و نهادینه‌سازی مفاهیم در حوزه تولید و اقتصاد، به ویژه برای مخاطبان کودک و نوجوان بعنوان آینده‌سازان کشور
- مدیریت مصرف و کیفی‌سازی تولیدات به بیانی دیگر، جهش تولید، به دنبال افزایش مصرف نیست، بلکه به منظور برآورده کردن نیازهای مصرفی انسان‌های بیشتر با استفاده از منابع محدود است. بنابراین یکی از راه‌های کمک به جهش تولید، یافتن بازارهای بیشتر و استفاده صحیح از تولیدات به منظور تأمین نیازهای داخلی و افزایش صادرات است. واضح است اگر کالایی، بازارهای مصرف بیشتری پیدا کند، خود به خود به سوی تولید بیشتر خواهد رفت. لازمه این فرایند، کیفی‌سازی محصولات و فرهنگ مصرف صحیح است.
- به کمک گفتمان جهش تولید، می‌توان شکوفایی اقتصادی را به یک خواست و دغدغه عمومی و فراگیر تبدیل کرد و برای اینکه جهش تولید در جامعه به یک «فرهنگ» تبدیل شود و اهمیت آن در بین متولیان امر و همچنین شهروندان درونی و نهادینه گردد نیازمند، تولید یک گفتمان و ادبیات مشترک در حوزه جهش تولید می‌باشیم. زیرا با «هم‌آوایی و مشارکت عمومی»، «گردش اطلاعات» و «اشتراک‌گذاری تجارب زیسته و موفق» می‌توان در مسیر شکوفایی تولید گام برداشت و طی طریق نمود. چرا که به یقین جهش تولید مسئولیتی است که همگان در قبال آن مسئول می‌باشند و با مشارکت و تعامل هدایت شده و دانش می‌توان چهار تغییر اساسی:
- باید به باور - تبلیغ به تعمیق - ظاهر به معنا - و فعالیت‌محوری به اثربخشی را، در حوزه تولید ایجاد کرد.

و در نهایت سه کارکرد مهم «گفتمان جهش تولید» عبارتند از:

- گسترش اعتماد میان مردم و مسئولین
- افزایش رضایت‌مندی مردم از عملکرد نظام و حاکمیت

- تعامل، مودت اجتماعی و همگرایی اقشار جامعه

نقش شهروندان در حمایت از جهش تولید

بدون تردید نقش مردم در جهش تولید کمتر از نهادهای دیگر و دولت نیست زیرا حتی اگر همه نهادها وظایف خود را به درستی انجام دهند اما مردم در این امر همراه نباشند، تولید دچار جهش نخواهد شد. چرا که یکی از مهم‌ترین وظایف مردم در این زمینه افزایش تقاضا برای تولیدات ایرانی است و این امر ممکن نیست جز با این مسیر که مردم به جای خرید کالاهای خارجی، کالاهای تولید داخل را مصرف کنند. البته این مهم بدون ارتقای کیفیت تولیدات ایرانی امکان‌پذیر نیست و در واقع یک رابطه دو سویه بین تولیدکنندگان و مردم برقرار است. تولیدکنندگان وظیفه دارند با به روزرسانی فن‌آوری تولید، کیفیت محصولات خود را ارتقاء دهند و در سوی دیگر مردم نیز علاوه بر نقش‌آفرینی در تولید، باید با تعصب، غیرت و خرید و مصرف کالای ایرانی از محصول نهایی این زنجیره‌های کار و تلاش حمایت کنند. اگر مردم با حمایت از تولید داخل وارد عرصه اقتصادی شوند از یک طرف می‌توانند سرعت بیشتری به تولیدات و انگیزه بیشتری به تولیدکنندگان دهند و از سوی دیگر با رفع مشکلات رفاهی و اقتصادی جامعه، خود مردم نیز توانمند خواهند شد. تولید و بازار مصرف دو مقوله کاملاً به یکدیگر وابسته و لازم و ملزوم یکدیگرند. به دیگر سخن تولیدی که بازار نداشته باشد و بازاری که تولیدی برای آن وجود نداشته باشد عملاً شکست خورده‌اند. از این‌رو، ضروری است رسانه‌ها در جهت تغییر نگرش مردم نسبت به تولیدات داخلی تلاش کنند و در آن سوی ماجرا هم، دولت وظیفه دارد با سیاست‌گذاری مناسب به ارتقاء تکنولوژی تولید و کیفیت محصولات ایرانی کمک کند. برای نتیجه‌گیری نهایی، لازم است گفته شود که: تحقق تمامی موارد برشمرده، نیازمند فرهنگ و گفتمان سازی صحیح در جهش تولید می‌باشیم.

بعد از این مرحله به بخشی از پیش‌نیازها و الزامات جهش تولید اشاره می‌شود.

۱- تغییر نگرش: برای هر تغییری ابتدا باید تغییر نگرش را در دستور کارمان قرار دهیم. تا زمانی که نگرش و دیدگاه ما برای جهش تولید مناسب نباشد اهداف به نتیجه نخواهد رسید.

- ۱-۲ - تغییر نگرش و تجدیدنظر در روابط بین‌الملل
- ۱-۳ - احیای اعتماد ملی و بین‌المللی برای کالاهای ایرانی
- ۱-۴ - تغییر نگاه به سرمایه‌گذار و ثروتمند
- ۱-۵ - تغییر نگرش در ارائه مشوق‌های اقتصادی و مالی
- ۱-۶ - تغییر نگرش نظام مالیاتی، تامین اجتماعی و حاکمیت به تنگناهای اقتصادی و تولیدی و مشوق‌های اقتصادی
- ۱-۷ - تغییر نگرش و اعتقاد به قانون بازار به‌عنوان ایجادکننده شرایط برابر رقابت برای همه
- ۱-۸ - تغییر نگرش در انتخاب تکنولوژی. تکنولوژی‌های نسل ۲ و تقلیدی و کپی‌برداری تکنولوژی نسل ۲ کمکی به تولید مستمر نمی‌کند، باید این فکر تغییر پیدا کند و حداقل از نسل سوم و در بهترین حالت از نسل ۴ استفاده شود.
- ۱-۹ - تغییر نگرش در وضع قوانین و مقررات پیشرو تولید: به‌طور کلی مطالعات مک‌کنزی نشان می‌دهد یک تغییر موفق زمانی انجام می‌شود که همزمان در ساختارها، سیستم‌ها، استراتژی‌ها، مدیریت، نیروی انسانی و سبک مدیریت و ارزش‌های مشترک سازمانی تغییر ایجاد شود، آن اهداف معین قابل وصول نخواهند بود و آن تغییر به نتیجه نخواهد رسید.
- ۲ - ایجاد ساختارهای سازگار در بخش نرم‌افزاری و سخت‌افزاری شامل قوانین و مقررات، سیستم‌ها، ساختارهای فیزیکی (جاده، ریل، برق، آب، گاز، منابع مالی و ...). با بررسی مشکلات صنایع به این نتیجه می‌رسیم که انتخاب مکان بعضی از صنایع درست نبوده است. به عنوان مثال برق، گاز، آب و ریل در بعضی مناطق وجود ندارد یعنی ساختارهای فیزیکی سازگار نیستند و در نتیجه هزینه‌های مضاعف به پروژه‌ها تحمیل کرده و زمان راه‌اندازی و تولید را به عقب انداخته و عملاً بعضی پروژه‌ها غیراقتصادی می‌شود.
- ۳ - احیای اعتماد داخلی به صنایع و تولیدات کشور و همچنین اعتمادسازی برای شرکای منطقه‌ای و بین‌المللی خارجی برای استفاده از کالاهای ایرانی

- ۴- انسجام مدیریتی و سیستمی برای پذیرش نسل چهار تکنولوژی و اجبار و تشویق شرکت‌های تولیدی و خدماتی برای پذیرش الزامات نسل چهار تکنولوژی و حرکت به سوی آن (حدود ۷۰ درصد صنایع داخلی با تکنولوژی نسل دوم کار می‌کنند که بهره‌وری، کیفیت و توانایی تولید بسیار پایین و قیمت تمام‌شده بالا و گران دارد و در نتیجه جز بدهی، کیفیت پایین، عدم شرایط رقابت و نهایتاً امکان ادامه تولید در آینده را نخواهند داشت که خود مانع جهش تولید است). جهش تولید یعنی پذیرش حداقل نسل سوم و نسل چهارم تکنولوژی، هم در بخش سخت‌افزاری و هم نرم‌افزاری
- ۵- اصلاح روابط خارجی و اعتقاد به اصول بین‌المللی جهت رشد اقتصادی. به معنای دیگر بازتعریف مجدد از دیپلماسی اقتصادی، کاری که چین با حفظ ایدئولوژی انجام داد.
- ۶- اصلاح فضای کسب و کار
- ۷- تقویت سیستم‌های حقوقی - تجاری و ایجاد ساختارهایی که نیاز اقتصاد به نقدینگی را کاهش و روان‌سازی کارها را تضمین کند
- ۸- اصلاح ساختار بودجه
- ۹- خصوصی‌سازی واقعی
- ۱۰- رقابتی کردن اقتصاد
- ۱۱- ارائه برنامه‌های استراتژیک عملی برای چشم‌انداز
- ۱۲- ارتقای شاخص آزادی اقتصادی که رتبه آن در میزان سرمایه‌گذاری خارجی‌ها مؤثر است. ایران در سال ۲۰۱۸ در رتبه ۱۵۵ بوده است. حتی اگر تحریم‌ها هم وجود نداشت، جذب سرمایه‌گذاری آسان نخواهد بود.
- ۱۳- اجرای قانون «تصمیم». در کشور ما در چند سال اخیر تصمیمات بزرگی گرفته نشده است. تا زمانی که تصمیمات بزرگ و شجاعانه در راستای درست و واقعی گرفته نشود، هرگز جهش تولید واقعی عملی نخواهد شد

۱۴- بهره‌برداری مناسب از نیروی انسانی: ایران در شاخص توسعه منابع انسانی رتبه ۵۰ را دارد اما در به‌کارگیری منابع انسانی ۱۲۸ است. جهش تولید بدون بهره‌برداری مناسب از نیروی انسانی انجام نمی‌شود.

۱۵- عدم مداخلات دولت در اقتصاد و تمکین از قانون بازار: اگر تغییر نکنیم و همان راهی را که قبل از این می‌رفتیم برویم، به همان جایی می‌رسیم که قبلاً رسیدیم باید پوست‌اندازی کنیم، تابوها و محدودیت‌ها، افکار کهنه و سنتی را کنار بگذاریم و تجربه ارزشمند کشورهای پیشرو را ملاک عمل قرار دهیم و استارت جهش تولید را بزنیم.

دستیابی به جهش تولید مستلزم اقدامات متعارف و تجربه شده‌ای از جمله تفکر و برنامه‌ریزی صحیح، هوشمندی بالا، سیاست‌گذاری عالمانه، هماهنگی تمام قوا و ارکان حاکمیت، ثبات در فضای کلان اقتصادی، حاکم شدن فضای غیر تورمی، بهبود فضای کسب و کار، مقررات‌زدایی گسترده، مبارزه هوشمندانه و پیشگیرانه با مفاسد اداری و اقتصادی، هدایت تسهیلات و منابع بانکی به سمت فعالیت‌های مولد و اشتغال‌زا، ارتقا بهروری همه عوامل تولید، توسعه صادرات، حمایت از ارتقا تکنولوژیک بنگاه‌ها، افزایش مقیاس تولید بنگاه‌ها، تقویت بازار سرمایه، تکمیل پروژه‌ها، مدیریت کارآمدتر برای مبارزه مؤثر و عالمانه با قاچاق کالا، ارتقا کیفیت کالاهای تولیدی، رشد اقتصاد مسکن، حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان و حمایت از برنامه‌های اصلاحی درون بنگاهی می‌باشد. (سازمان تعزیرات حکومتی، ۱۳۹۹)

سیاست‌ها و برنامه‌های اساسی جهش تولید در استان

دستورالعمل‌ها، برنامه‌ها و اقدامات مرتبط با جهش تولید

صورتحلیسه ستاد برنامه‌ریزی و راهبری جهش تولید

دومین جلسه «ستاد برنامه‌ریزی و راهبری جهش تولید» در تاریخ ۱۳۹۹/۱/۳ به ریاست جناب آقای دکتر نوبخت، معاون محترم رییس جمهور و رییس سازمان برنامه و بودجه کشور، با حضور اعضای ستاد با دستور جلسه «بررسی ساختار تشکیلاتی ستاد و چارچوب کلی تدوین برنامه‌های جهش تولید» تشکیل گردید و پس از ارائه و بحث و بررسی، مقرر گردید:

- ۱- امور اقتصاد مقاومتی و شورای اقتصاد سازمان برنامه و بودجه کشور با هماهنگی دستگاه‌های اجرایی و ستاد اقتصاد مقاومتی استان‌ها، با تعیین شاخص‌های مناسب نسبت به نهایی نمودن پروژه‌های اقتصاد مقاومتی سال ۱۳۹۹ در سطح ملی و استانی با موضوع جهش تولید و اولویت‌بندی آن‌ها اقدام و نتیجه را به دبیرخانه ستاد ارائه نماید.
- ۲- کارگروهی متشکل از سازمان برنامه و بودجه کشور (امور اقتصاد کلان)، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، وزارت امور اقتصادی و دارایی و مرکز پژوهش‌های مجلس نسبت به تدوین گزارش چارچوب اقتصاد کلان برنامه‌های جهش تولید، اقدام نماید، به نحوی که نتیجه برای روز شنبه مورخ ۱۳۹۹/۱/۱۰ در ستاد ارائه شود.
- ۳- معاونت علمی و فن‌آوری رییس جمهور گزارش چهارچوب کلان برنامه‌های جهش تولید بر مبنای فن‌آوری‌های نوین را در جلسه آتی ستاد (روز چهارشنبه مورخ ۱۳۹۹/۱/۶) ارائه نماید.
- ۴- دبیرخانه ستاد پس از ارائه و تصویب برنامه‌های جهش تولید در ستاد، نسبت به تدوین بسته حمایت‌های قضائی مورد نیاز در جهت پیشبرد برنامه‌های مزبور اقدام و پس از بررسی و تایید در ستاد، بسته مزبور را به قوه قضائیه ارائه نماید.
- ۵- مرکز آمار ایران با همکاری امور اقتصاد کلان سازمان برنامه و بودجه کشور نسبت به تدوین شاخص‌ها و ساز و کارهای لازم به منظور رصد، پایش و نظارت بر فرآیند اجرایی برنامه‌های جهش تولید اقدام و نتیجه را به دبیرخانه ستاد، در قالب گزارش‌های ادواری، ارائه نماید.
- ۶- دستگاه‌های اجرایی موظفاند تا پایان تاریخ ۱۳۹۹/۱/۱۵ نسبت به تدوین و ارسال برنامه‌های جهش تولید حوزه تحت مسئولیت خود، به دبیرخانه اقدام نمایند. به منظور طرح برنامه‌های مزبور در ستاد، حسب مورد از سوی دبیرخانه دعوت به عمل خواهد آمد.
- ۷- جلسه آتی ستاد رأس ساعت ۱۶ روز چهارشنبه مورخ ۱۳۹۹/۱/۶ در سالن یاران بهشتی سازمان برنامه و بودجه کشور با حضور تمام اعضای ستاد تشکیل خواهد شد.

سومین جلسه «ستاد برنامه‌ریزی و راهبری جهش تولید» در تاریخ ۱۳۹۹/۱/۶ به ریاست جناب آقای دکتر نوبخت، معاون محترم رییس جمهور و رییس سازمان برنامه و بودجه کشور، با حضور اعضای ستاد با دستور جلسه بررسی «برنامه‌های جهش تولید معاونت علمی و فن‌آوری رئیس جمهور» و «دستورالعمل‌های تدوین برنامه/ پروژه‌های جهت تولید در دو سطح ملی و استانی» تشکیل و پس از ارائه و بحث و بررسی، مقرر گردید:

۱- کارگروهی متشکل از نمایندگان سازمان برنامه و بودجه کشور (امور اقتصاد مقاومتی و شورای اقتصاد، امور آموزش عالی، تحقیقات و فن‌آوری و امور صنعت، معدن، بازرگانی و ارتباطات) و نمایندگان معاونت علمی و فن‌آوری رییس جمهور نسبت به بررسی و تدقیق جزئیات برنامه‌های جهت تولید پیشنهادی معاونت علمی و فن‌آوری رییس جمهور اقدام نموده و ظرف مدت یک هفته متن تفاهم‌نامه مشترک سازمان برنامه و بودجه کشور و آن معاونت را به منظور اجرای برنامه‌های مزبور در سال جاری تدوین و به ستاد ارائه نماید.

۲- دبیرخانه ستاد نسبت به ارسال دستورالعمل‌های دومین برنامه/ پروژه‌های جهش تولید در دو سطح ملی و استانی، جهت دریافت نظرات اعضای ستاد اقدام نماید. اعضای ستاد نظرات خود را تا پایان وقت اداری روز شنبه ۱۳۹۹/۱/۹ به دبیرخانه ستاد ارسال نمایند.

۳- وزارت جهاد کشاورزی و وزارت صنعت، معدن و تجارت برنامه‌های پیشنهادی جهش تولید خود را جهت ارائه در جلسات آتی ستاد حداکثر ظرف مدت یک هفته به دبیرخانه ستاد ارسال نمایند.

صور تجلسه ستاد برنامه‌ریزی و راهبری جهش تولید

چهارمین جلسه «ستاد برنامه‌ریزی و راهبری جهش تولید» در تاریخ ۱۳۹۹/۱/۹ به ریاست جناب آقای دکتر نوبخت، معاون محترم رییس جمهور و رییس سازمان برنامه و بودجه کشور، با حضور اعضای ستاد با دستور جلسه بررسی «برنامه جهش تولید پیشنهادی وزارت جهاد

کشاورزی» و «چهارچوب اقتصاد کلان برنامه‌های جهش تولید» تشکیل گردید و پس از ارائه و بحث و بررسی، مقرر گردید:

۱- وزارت جهاد کشاورزی ظرف مدت یک هفته برنامه جهش تولید خود را متناسب با دستورالعمل مصوب ستاد و تمرکز بر اجزا و اولویت‌های ذیل تهیه و به دبیرخانه ستاد ارسال نماید:

- تعیین اهداف کمی جهش تولید بخش کشاورزی در سال ۱۳۹۹
 - تعیین نیازمندی‌های تحقق برنامه جهش تولید بخش کشاورزی از حوزه صنعت به ویژه تأمین ماشین‌آلات و ادوات تولید
 - جایگزینی واردات محصولات اساسی بخش کشاورزی با تولیدات داخلی با تمرکز ویژه بر تولید دانه‌های روغنی، کشت پاییزه چغندر قند و کشت پنبه
 - احداث و تکمیل ۳ کارخانه تولید شکر از چغندر قند
 - افزایش تولید گوشت مرغ
 - کاهش وابستگی به واردات کودهای شیمیایی
 - توسعه صادرات محصولات کشاورزی
 - تکمیل زنجیره ارزش محصولات کشاورزی
- ۲- کارگروهی متشکل از نمایندگان سازمان برنامه و بودجه کشور (امور اقتصاد مقاومتی و شورای اقتصاد، امور آب، کشاورزی و محیط زیست و امور صنعت، معدن، بازرگانی و ارتباطات) و نمایندگان وزارت جهاد کشاورزی نسبت به بررسی و تدقیق جزئیات برنامه جهش تولید پیشنهادی وزارت جهاد کشاورزی اقدام نموده و ظرف مدت ۱۰ روز متن تفاهم‌نامه مشترک سازمان برنامه و بودجه کشور و آن وزارت را به منظور اجرا در سال جاری تدوین و به ستاد ارائه نماید
- ۳- دبیرخانه ستاد نسبت به ارسال گزارش چهارچوب اقتصاد کلان برنامه‌های جهش تولید، جهت دریافت نظرات اعضای مرتبط ستاد در حوزه اقتصاد کلان اقدام نماید. اعضای

مزبور نظرات خود را تا پایان وقت اداری روز شنبه ۱۳۹۹/۱/۱۶ به دبیرخانه ستاد ارسال نمایند.

چارچوب تدوین و تصویب پروژه‌های اقتصاد مقاومتی استان در سال ۱۳۹۹:

الف- انطباق حداکثری پروژه‌ها با اسناد بالادستی زیر:

- سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی
- بیانیه مقام معظم رهبری با عنوان گام دوم انقلاب
- نظریه پایه توسعه و سند آمایش استان
- سند ملی توسعه استان
- اولویت‌ها و جهت‌گیری‌های بودجه سال ۱۳۹۹

ب - محورها و اولویت‌های مهم در تعریف پروژه:

- تکمیل پروژه‌های نیمه تمام و اولویت‌دار کشور
- افزایش ظرفیت تولید داخلی با تاکید بر ارتقای بهره‌وری عوامل تولید و استفاده از ظرفیت‌های بلااستفاده
- حفظ اشتغال موجود و ایجاد اشتغال مولد
- بهبود معیشت اقشار آسیب‌پذیر
- بهبود محیط کسب و کار در بخش‌های منتخب اقتصادی استان
- افزایش ظرفیت صادرات غیرنفتی از استان‌ها بویژه صادرات به ۱۵ کشور همسایه
- توسعه و ارتقای همکاری میان استان در چارچوب مناطق نه‌گانه آمایشی کشور
- ارتقاء میزان جذب سرمایه‌گذاری در استان
- مقابله و خنثی‌سازی اثر تحریم‌ها و تبدیل آن‌ها به فرصت
- بهره‌گیری از ظرفیت‌ها و تقویت مشارکت بخش خصوصی در فعالیت‌های اقتصادی استان

- ساماندهی پروژه‌های عمرانی استانی با تأکید بر واگذاری آن‌ها و استفاده از رویکرد مشارکت عمومی - خصوصی برای اجرا و تکمیل آن‌ها
- مبارزه با قاچاق کالا و ارز
- مقابله با بحران‌های زیست‌محیطی
- افزایش نفوذ فن‌آوری‌های نوین در بخش‌های مختلف اقتصادی استان

ج- مهم‌ترین خطوط راهنما در تعریف پروژه‌ها:

- پروژه پیشنهادی رفع چالش‌های اصلی استان را مورد هدف قرار دهد.
- نتایج حاصل از اجرای پروژه پیشنهادی اثرات عاجل و برجسته‌ای بر اقتصاد استان داشته باشد.
- از تأمین اعتبارات و منابع مالی لازم برای تحقق اهداف پروژه اطمینان حاصل شود.
- عملکرد گذشته پروژه‌های پیشنهادی استمراری در رد یا تایید آن به عنوان پروژه اقتصاد مقاومتی سال ۱۳۹۹ مؤثر می‌باشد.
- تعداد پروژه‌های مصوب استان حداکثر ۳۰ پروژه باشد.
- پروژه‌های پیشنهادی جزء اقدامات معمول جاری دستگاه‌های اجرایی استان نباشد.
- امکان تدوین برش یک‌ساله پروژه پیشنهادی با اهداف کمی مشخص و نتایج ملموس ممکن باشد.

فهرست پروژه‌های مصوب جهش تولید استان آذربایجان شرقی در سال ۱۳۹۹:

- داروسازی (داروسازی شهید قاضی)
- لوازم خانگی (آدرسیوان پارسیان)
- خمیر مایه (ایران مایه)
- موتور برقی و پمپ آب (موتورزن)
- لوازم خانگی (کهنکشان سرمای آذر)

- پلی اورتان (رسام پلیمر نامی)
- پری فرم (نیره السادات نذیری شتربانی)
- بلبرینگ (تاوریژ بلبرینگ)
- کارخانه ترمه تاوریژ آذران (تولید پارچه های نبافت)
- احداث واحد صنعتی فراسپهر آذر (تولید نوار بهداشتی و پوشک بچه)
- احداث واحد صنعتی فوژان طب (تولید لوازم جراحی و بیهوشی)
- احداث واحد صنعتی آذران طرح سپهر سهند (تولید کاغذ ملامین رویه پارکت)
- تولید گلوکز و فروکتوز و روغن کشی (طرح توسعه شیرین عسل)
- احداث زیرساخت‌های گردشگری تاپتاپان آذرشهر
- احداث زیرساخت‌های گردشگری کلیبر
- احداث زیرساخت‌های گردشگری اسب فروشان سراب
- مجتمع چند منظوره هلیا - هتل پنج ستاره
- دهکده توریستی و تفریحی و هتل ۵ ستاره سیمرغ (سد امند)
- هتل ۵ ستاره تبریز پالاس
- هتل ۴ ستاره لاله بناب
- منطقه نمونه گردشگری ليقوان
- احداث نیروگاه خورشیدی صوفیان
- کشتارگاه طیور شرکت کیمیاپرو ارسباران/تبریز
- خوراک دام و طیور شرکت تولیدی بازرگانی رضوان دانه تبریز
- خوراک دام و طیور شرکت اطهردانه آذربایجان
- مجتمع سردخانه، فرآوری و بسته‌بندی میوه شرکت آذررویش ارسباران/اهر
- بسته‌بندی ماهی و فرآورده‌های گوشتی آقای مهدی فریادی/تبریز
- انواع نوشیدنی‌ها (آب، عرقیات و...) شرکت گوزل یازار/مرند

- فرآوری میوه (کنسانتره، پوره، مربا، مارمالا، لواشک، میوه خشک و چیپس میوه)
آقای فرزاد سعیدی/مراغه
- کشتارگاه دام شرکت آرمان ارس/جلفا
- بسته‌بندی حبوبات و غلات شرکت صبادانه/آذرشهر
- فرآوری میوه، خشکبار و خرما آقای فتح‌اله کاظمی/مراغه
- فرآوری و بسته‌بندی کشمش شرکت آیچین تجارت/جلفا
- بسته‌بندی و فرآوری محصولات جانبی خرما آقای یعقوب حق‌پرست
خسروشاهی/تبریز
- بسته‌بندی حبوبات و غلات آقای جواد سلمانی/آذرشهر
- کشتارگاه طیور شرکت زرین ماکیان میثاق ارس/بستان‌آباد
- فرآورده‌های لبنی حامی شمس/جلفا
- طرح پایلوت بخش خصوصی شیلات پرورش ماهی و آبزیان (پرورش ماهی در
قفس) پایلوت ۹۹ خداآفرین
- فاز اول شهرک شیلات آذرآباد جویان ارس - جلفا - سیه‌رود
- شهرک شیلات مراغه - بخش خصوصی
- توسعه پروژه‌های مردمی پایگاه اقتصاد مقاومتی بسیج استان

تفاهم‌نامه پروژه‌های جهش تولید استان آذربایجان شرقی در سال ۱۳۹۹

تفاهم‌نامه پروژه‌های جهش تولید استان آذربایجان شرقی در سال ۱۳۹۹

با امان نظر به نامگذاری سال جاری تحت عنوان "جهش تولید" توسط مقام معظم رهبری (مدظله العالی) و مصوبات ستاد برنامه‌ریزی و راهبری جهش تولید در راستای تحقق شعار مزبور مبنی بر تدوین پروژه‌های جهش تولید استان‌های کشور، تفاهم‌نامه پروژه‌های جهش تولید استان آذربایجان شرقی (استان) در سال ۱۳۹۹ بین سازمان برنامه و بودجه کشور (سازمان) و استانداری استان آذربایجان شرقی (استانداری) منعقد می‌گردد.

ماده یک) هدف تفاهم‌نامه

هدف تفاهم‌نامه عبارت است از اجرا، تکمیل و به بهره‌برداری رساندن ۴۱ پروژه جهش تولید استان به شرح جدول پیوست در سال ۱۳۹۹.

تبصره - پروژه‌های پیوست این تفاهم‌نامه به هیچ عنوان قابل تغییر نیست.

ماده دو) نحوه تأمین منابع مالی

منابع مالی لازم برای اتمام پروژه‌های جهش تولید استان به شرح زیر تأمین خواهد شد:

۱. تأمین اعتبار به مبلغ ۱۱۰۰۰۰ میلیون ریال از محل اعتبارات ردیف ۲۹ جدول پرداختی‌ها (مصارف) تبصره ۱۴ قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور
۲. مبلغ ۲۲۷۶۲۶ میلیون ریال در قالب کمک‌های فنی و اعتباری به منظور تأمین یارانه سود تسهیلات موضوع این تفاهم‌نامه از محل اعتبارات ردیف ۲۹ جدول پرداختی‌ها (مصارف) تبصره ۱۴ قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور
۳. مبلغ ۴۰۵۰۰ میلیون ریال اعتبارات بودجه استانی استان در قانون بودجه سال ۱۳۹۹
۴. مبلغ ۲۵۴۲۰۰۰ میلیون ریال تسهیلات سرمایه در گردش از محل منابع داخلی موسسه عامل
۵. مبلغ ۶۱۴۹۰۰۰ میلیون ریال تسهیلات سرمایه ثابت از محل منابع داخلی موسسه عامل
۶. مبلغ ۱۰۵۹۷۱۸۵ میلیون ریال سرمایه‌گذاری بخش خصوصی
۷. مبلغ ۱۹۱۴۲۰۰۰ دلار سرمایه‌گذاری ارزی بخش خصوصی

تبصره ۱ - تسهیلات سرمایه در گردش به مدت یک سال برای پروژه‌های بخش کشاورزی (با اقساط سالانه) و برای سایر پروژه‌ها (با اقساط ماهانه) پرداخت خواهد شد و مشمول دریافت ۳ واحد درصد یارانه نرخ سود تسهیلات هستند.

تبصره ۲ - تسهیلات سرمایه ثابت به صورت سالانه با اقساط ماهانه (دوره تنفس ۶ ماه و دوره بازپرداخت ۵ سال) پرداخت خواهد شد و مشمول دریافت ۳ واحد درصد یارانه نرخ سود تسهیلات هستند.

تبصره ۳ - سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان موظف است تخصیص اعتبارات استانی به منظور تأمین مالی اعتبارات استانی پروژه‌های موضوع این تفاهم‌نامه را در اولویت قرار دهد.

دبیرخانه ستاد برنامه‌ریزی و راهبری جهش تولید

تبصره ۴- مبلغ مربوط به کمک های فنی و اعتباری در این ماده برآورد اولیه است و پس از انعقاد قرارداد عاملیت با موسسه عامل توسط استانداری (سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان) و تایید این قرارداد توسط سازمان، نهایی خواهد شد.

ماده سه (تعهدات سازمان)

- تخصیص منابع مالی ردیف های ۱، ۲ و ۳ ماده دو این تفاهم نامه
 - نظارت عالی بر حسن اجرای پروژه های موضوع ماده یک این تفاهم نامه توسط سازمان (امور اقتصاد مقاومتی و شورای اقتصاد) از طریق سامانه نیبا (نظام یکپارچه پیشبرد و پایش اقتصاد مقاومتی) صورت خواهد گرفت.
- تبصره ۱-** منابع مالی از محل اعتبارات ردیف ۲۹ جدول پرداختی ها (مصارف) تبصره ۱۴ قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور، از طریق سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان به پروژه های موضوع این تفاهم نامه تخصیص داده خواهد شد.
- تبصره ۲-** تخصیص منابع مالی ردیف های ۱، ۲ و ۳ ماده دو این تفاهم نامه توسط سازمان به صورت مرحله ای و متناسب با پیشرفت عملیاتی پروژه های موضوع این تفاهم نامه خواهد بود.
- تبصره ۳-** سازمان می تواند در صورت عدم پیشرفت پروژه های موضوع این تفاهم نامه و یا عدم جذب منابع پیش بینی شده از محل اعتبارات ردیف ۲۹ جدول پرداختی ها (مصارف) تبصره ۱۴ قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور، اعتبارات مزبور را پس از اعلام کتبی به استانداری، به پروژه های جهش تولید سایر استان های کشور اختصاص دهد.
- تبصره ۴-** بارگذاری منشور و عملکرد پروژه های موضوع این تفاهم نامه توسط سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان ظرف مدت یک هفته پس از ابلاغ این تفاهم نامه انجام خواهد گرفت.

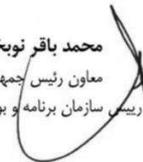
ماده چهار (تعهدات استانداری)

- راهبری اجرای پروژه های موضوع ماده یک این تفاهم نامه
 - انعقاد قرارداد عاملیت با موسسه عامل برای پرداخت تسهیلات سرمایه در گردش و تسهیلات سرمایه ثابت موضوع این تفاهم نامه
 - نظارت عملیاتی بر فرآیند اجرا و تکمیل پروژه های موضوع این تفاهم نامه
 - ارائه گزارش پیشرفت عملیاتی پروژه های موضوع این تفاهم نامه به سازمان به صورت فصلی از طریق سامانه نیبا
- تبصره ۱-** استانداری مکلف است میزان ایجاد اشتغال و افزایش ارزش تولیدات استان از محل اجرای پروژه های موضوع این تفاهم نامه را محاسبه و به سازمان گزارش نماید.
- تبصره ۲-** استانداری مکلف است موانع اجرای پروژه های موضوع این تفاهم نامه را به طور مستمر رصد و راهکارهای رفع آنها را به تصویب ستاد اقتصاد مقاومتی استان برساند.
- این تفاهم نامه در چهار ماده، ۱۱ تبصره و ۲ نسخه در تاریخ --/--/۱۳۹۹ به امضاء طرفین رسید و مبادله گردید و هر نسخه از آن حکم واحد دارد که از تاریخ امضاء معتبر است.

محمد رضا پورمحمدی
استاندار استان آذربایجان شرقی

محمد باقر نوبخت
معاون رئیس جمهور و
رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور

دبیرخانه ستاد برنامه ریزی و راهبری جهش تولید

ردیف	جمع	سرمایه گذاری بخش خصوصی		سرمایه گذاری دولتی		سرمایه گذاری بخش دولتی		اعتبارات بودجه ملی	اعتبارات استانی	اعتبارات بودجه ملی	افزایش تولید/ میلیون ریال	افزایش اشتغال/ نفر	درصد پیشرفت فیزیکی	عنوان	ردیف	
		ریالی	تومان	ریالی	تومان	ریالی	تومان									
۹	۱۰۵۲۰۰۰	۱۲۰۰۰۰	۱۰۵۲۰۰۰	۷۰۰۰۰	۵۰۰۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۳۷	۰	داری پروانه بهره برداری	۹	کارخانه ترمه تانریز آذین تولید پارچه های نسل	
۱۰	۱۵۰۰۰۰	۱۵۰۰۰۰	۱۵۰۰۰۰	۷۰۰۰۰	۸۰۰۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲۰	۶۱	احداث واحد صنعتی فراسپهر آذین تولید نوارپهنائی و پوشک بچه	۱۰	احداث واحد صنعتی فراسپهر آذین تولید نوارپهنائی و پوشک بچه	
۱۱	۲۵۰۰۰۰	۲۵۰۰۰۰	۲۵۰۰۰۰	۱۲۰۰۰۰	۸۰۰۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲۵	۹۰	احداث واحد صنعتی فوزان طب تولید لوازم جراحی و بهداشتی	۱۱	احداث واحد صنعتی فوزان طب تولید لوازم جراحی و بهداشتی	
۱۲	۲۵۰۰۰۰	۱۲۰۰۰۰	۲۵۰۰۰۰	۷۰۰۰۰	۵۰۰۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲۵	۷۶	احداث واحد صنعتی آذین طرح سپهر سپهر تولید کافه ملایم روبه پارک (طرح توسعه شیرین سلا)	۱۲	احداث واحد صنعتی آذین طرح سپهر سپهر تولید کافه ملایم روبه پارک (طرح توسعه شیرین سلا)	
۱۳	۰	۷۳۲۸۸۵	۰	۵۳۲۸۸۵	۲۰۰۰۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲۰	۰	تولید گلوکز و فروکتوز و روغن کنس	۱۳	تولید گلوکز و فروکتوز و روغن کنس (طرح توسعه شیرین سلا)
۱۴	۰	۸۱۰۰۰	۰	۱۶۰۰۰	۵۰۰۰۰	۵۰۰۰	۵۰۰۰	۱۰۰۰۰	۵۰۰۰	۰	۲۰	۹۵	۰	احداث زیر ساخت های گردشگری تانپایان آذین شهر	۱۴	احداث زیر ساخت های گردشگری تانپایان آذین شهر
۱۵	۰	۳۳۵۰۰	۰	۰	۰	۲۵۰۰	۲۵۰۰	۳۰۰۰	۲۵۰۰	۰	۲۰	۸۵	۰	احداث زیر ساخت های گردشگری کبیر	۱۵	احداث زیر ساخت های گردشگری کبیر
۱۶	۰	۱۲۰۰۰	۰	۲۰۰۰	۰	۲۰۰۰	۲۰۰۰	۱۰۰۰۰	۲۰۰۰	۰	۲۰	۹۰	۰	احداث زیر ساخت های گردشگری اسب فروزان سراپ	۱۶	احداث زیر ساخت های گردشگری اسب فروزان سراپ
۱۷	۰	۱۲۰۰۰۰۰	۰	۱۰۰۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲۵۰	۷۰	۰	مجتمع چند منظوره هلیا - هتل پنج ستاره	۱۷	مجتمع چند منظوره هلیا - هتل پنج ستاره
۱۸	۰	۲۰۵۰۰۰۰	۰	۲۰۰۰۰۰۰	۵۰۰۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۵۰	۷۰	۰	دهکده توریستی و تفریحی و هتل ۵ ستاره میوه ای (اند اند)	۱۸	دهکده توریستی و تفریحی و هتل ۵ ستاره میوه ای (اند اند)
۱۹	۰	۶۶۳۱۰۰	۰	۵۱۳۱۰۰	۱۵۰۰۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۰۰	۸۰	۰	هتل ۵ ستاره تانریز لایس	۱۹	هتل ۵ ستاره تانریز لایس
۲۰	۰	۶۵۰۰۰۰	۰	۶۴۰۰۰۰	۲۰۰۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۶۰۰	۸۰	۰	هتل ۴ ستاره لاله باب	۲۰	هتل ۴ ستاره لاله باب

دبیرخانه ستاد برنامه ریزی و راهبری جهش تولید

ردیف	عنوان	درصد پیشرفت فیزیکی	افزایش اشتغال/تولر	افزایش تولید/میلیون ریال	اعتبارات لازم برای تکمیل پروژه (ریالی - میلیون ریال و ارزی - دلار یا معادل دلار)				ردیف
					اعتبارات بودجه ملی	اعتبارات استانی	تسهیلات	سرمایه گذاری بخش خصوصی	
جمع	ریالی میلیون ریال	ریالی	سرمایه ثابت	سرمایه در گردش	ریالی	ریالی	ریالی	ریالی	
۲۱	منطقه نیمه گردشگری لیقون	۵	۰	۱۳۰۰۰۰	۲۰۰۰۰	۲۰۰۰۰	۷۰۰۰۰	۸۰۰۰۰۰	۶۰۰۰۰
۲۲	احداث نیروگاه خورشیدی سوسان	۳۰	۰	۳۰۰۰۰۰	۰	۹۰۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰	۷۰۰۰۰۰	۹۷۰۰۰۰
۲۳	کشورگام محور شرکت کیمیا ۲۰۰۰ ارسباران انزلی	۳۰	۲۸	۳۰۰۰۰۰	۰	۶۰۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰	۰	۹۰۰۰۰۰
۲۴	خوراک دام و طیور شرکت تولیدی بازرگانی رضوان دکه تبریز	۵۰	۵۰	۲۵۰۰۰۰۰	۰	۱۰۰۰۰۰۰	۲۵۰۰۰۰	۰	۹۵۰۰۰۰
۲۵	خوراک دام و طیور شرکت اظهارده انزلیجان	۱۰۰	۲۰	۳۰۰۰۰۰۰	۰	۱۰۰۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰	۰	۵۰۰۰۰۰
۲۶	مجتمع سردخانه فرآوری و بسته بندی موهو شرکت آذرویش ارسباران/اهر	۲۵	۲۸	۳۲۰۰۰۰۰	۰	۵۵۰۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰	۰	۹۰۰۰۰۰۰
۲۷	بسته بندی ماهی و فرآورده های گوشتی قاقی جهدی فریادی انزلی	۱۰۰	۴۰	۲۸۰۰۰۰۰	۰	۱۵۰۰۰۰۰	۵۰۰۰۰۰	۰	۶۵۰۰۰۰۰
۲۸	فرایح نوشیدنیها(الب سوغات و...) شرکت گوزل بازار اهر	۲۰	۳۲	۳۰۰۰۰۰۰	۰	۱۰۰۰۰۰۰	۳۰۰۰۰۰	۰	۵۰۰۰۰۰۰
۲۹	فرآوری موهو (کاستریموهو، سارما، لایونک، موهو خشک و چیس موهو) قاقی فرزند سعیدی ارسباران	۲۰	۶۵	۳۶۰۰۰۰۰	۰	۱۰۰۰۰۰۰	۴۰۰۰۰۰	۰	۹۰۰۰۰۰۰
۳۰	کشورگام دام شرکت آرمان ایلیا	۱۰۰	۲۵	۴۰۰۰۰۰۰	۰	۱۵۰۰۰۰۰	۴۰۰۰۰۰	۰	۵۵۰۰۰۰۰
۳۱	بسته بندی جویات و غلات شرکت صیدانه آذربایجان	۳۰	۲۸	۳۰۰۰۰۰۰	۰	۱۰۰۰۰۰۰	۲۵۰۰۰۰	۰	۵۰۰۰۰۰۰
۳۲	فرآوری موهو، خشکبار و خرما قاقی فریح اله کاشفی ارسباران	۲۵	۵۵	۲۸۰۰۰۰۰	۰	۵۰۰۰۰۰۰	۳۰۰۰۰۰	۰	۲۵۰۰۰۰۰
۳۳	فرآوری و بسته بندی کیمیا شرکت آچین تجارت ایلیا	۱۰۰	۲۰	۲۵۰۰۰۰۰	۰	۱۵۰۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰	۰	۲۵۰۰۰۰۰
۳۴	بسته بندی و فرآوری محصولات جانبی خرما قاقی جنوب حق پرست خسرطنعی انزلی	۴۰	۳۲	۲۰۰۰۰۰۰	۰	۱۰۰۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰	۰	۲۵۰۰۰۰۰
۳۵	بسته بندی جویات و غلات قاقی جواد سلمانی آذربایجان	۱۰۰	۲۵	۱۰۰۰۰۰۰	۰	۶۰۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰	۰	۸۰۰۰۰۰۰

دبیرخانه ستاد برنامه ریزی و راهبری جهش تولید

ردیف	جمع		سرمایه گذاری بخش خصوصی		تسهیلات		اعتبارات		اعتبارات بودجه ملی	افزایش مطالبات / افزایش	درصد پیشرفت فیزیکی	عنوان	ردیف
	ریالی	میلیون ریالی	ریالی	سرمایه ثابت	سرمایه در گردش	استانی	ملی	افزایش / انتقال					
۰	۵۰۰۰۰۰	۰	۲۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰	۰	۰	۰	۶۰	۶۰	۶۰	کشتزار گاه ظهور شرکت زمین ماکان	۲۶
۰	۷۰۰۰۰۰	۰	۴۰۰۰۰۰		۳۰۰۰۰۰	۰	۰	۰	۳۹	۳۹	۱۰۰	فرآورده های لبنی خنثی ششمی اچلانا	۳۷
۰	۵۰۰۰۰	۰	۱۰۰۰۰	۲۰۰۰	۱۰۰۰۰	۰	۰	۰	۵	۵	۱۰	طرح پایلوت بخش خصوصی شیلات پرورش ماهی و آبزیان (پرورش ماهی در قفس) پایلوت ۹۹ خندانرین	۳۸
۰	۳۲۰۰۰۰۰	۰	۷۸۰۰۰۰	۱۵۶۰۰۰۰	۳۶۰۰۰۰	۰	۰	۰	۶۰	۶۰	۵۰	قار اول شهرک شیلات آذربایجان (رئس - چلنا - سیه رود	۳۹
۰	۳۰۰۰۰۰۰	۰	۵۰۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰۰	۵۰۰۰۰۰	۰	۰	۰	۶۰	۶۰	۳۰	شهرک شیلات مرانه - بخش خصوصی	۴۰
۰	۳۰۰۰۰۰	۰	۰	۰	۰	۱۰۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰	۰	۰	۰	۳۰	توسعه پروژه های مرئی پارکگاه القصد	۴۱
۱۹۱۴۱۰۰۰	۱۹۴۸۷۸۲۸۰	۱۹۱۴۱۰۰۰	۵۷۱۸۱۸۰	۶۱۴۳۱۶	۲۵۴۲۰۰۰	۴۰۵۰۰۰	۰۰۰۰۰۰۱۱	۰۰۰۰۰۰۰۰	۶۹۱۱	۶۹۱۱	جمع کل		

دبیرخانه ستاد برنامه ریزی و راهبری جهش تولید

اعتبارات لازم برای تکمیل پروژه‌های جهش تولید مصوب استان آذربایجان شرقی

پروژه ۲	پروژه ۱	عنوان	
لوازم خانگی (آذر سیوان پارسین)	داروسازی (داروسازی شهید قاضی)	عنوان پروژه / طرح	
		توضیحات پروژه / طرح	
		نام متقاضی مگا پروژه / شهرستان محل اجرا	
پروانه بهره‌برداری	۵,۷۱	درصد پیشرفت فیزیکی	
۱۵۰	۴۰	افزایش اشتغال / نفر	
انواع لوازم خانگی شامل یخچال و اجاق و غیره ۲۰۰۰۰۰ دستگاه	*انواع سرم و الکترولیت مورد مصرف انسانی ۷۰۰۰۰۰۰,۰۰ عدد و آب مقطر گرید تزریق و سرم‌سازی آب مقطر گرید تزریق و سرم‌سازی عدد ۶۰۰۰۰۰۰,۰۰	افزایش تولید/ میلیون ریال	
.	.	اعتبارات بودجه ملی - میلیون ریال	
.	.	اعتبارات استانی - میلیون ریال	
.	.	بودجه شرکت‌های دولتی	
.	.	اعتبارات موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی	
۳۰۰۰۰۰	.	سرمایه در گردش	تسهیلات میلیون
.	۲۰۰۰۰۰	سرمایه ثابت	ریال
۸۴۲۰۰۰	۴۴۰۰۰	ریالی میلیون ریال	سرمایه‌گذاری
.	۶۵۰۰۰۰۰	ارزی دلار	بخش خصوصی میلیون ریال
		سرمایه‌گذاری بخش تعاونی میلیون ریال	
۱۱۴۲۰۰۰	۲۴۴۰۰۰	ریالی میلیون ریال	جمع
	۶۵۰۰۰۰۰	ارزی دلار	

اعتبارات لازم برای تکمیل پروژه (ریالی - میلیون ریال و ارزی (دلار یا معادل دلار))

فصل سوم: جهش تولید

پروژه ۴	پروژه ۳	عنوان	
موتوربرقی و پمپ آب (موتوژن)	خمیر مایه (ایران مایه)	عنوان پروژه / طرح	
		توضیحات پروژه / طرح	
		نام متقاضی مگا پروژه / شهرستان محل اجرا	
پروانه بهره‌برداری	بازسازی نوسازی	درصد پیشرفت فیزیکی	
۰	۵	افزایش اشتغال / نفر	
انواع پمپ و الکتروموتوربرقی ۳ میلیون دستگاه	خمیر مایه ۷۰۰۰ تن	افزایش تولید/ میلیون ریال	
۰	۰	اعتبارات بودجه ملی میلیون ریال	
۰	۰	اعتبارات استانی میلیون ریال	
۰	۰	بودجه شرکت‌های دولتی	
۰	۰	اعتبارات موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی	
۱۰۰۰۰۰	۰	سرمایه در گردش	تسهیلات میلیون ریال
۰	۵۰۰۰۰۰	سرمایه ثابت	
۰	۲۶۵۰۰۰	ریالی میلیون ریال	سرمایه‌گذاری بخش خصوصی میلیون ریال
	۸۵۰۰۰	ارزی دلار	
		سرمایه‌گذاری بخش تعاونی میلیون ریال	
۱۰۰۰۰۰	۷۶۵۰۰۰	ریالی میلیون ریال	جمع
	۸۵۰۰۰	ارزی دلار	

اعتبارات لازم برای تکمیل پروژه (ریالی - میلیون
ریال و ارزی (دلار یا معادل دلار)

برنامه‌ها و پروژه‌های اقتصاد مقاومتی و جهش تولید استان آذربایجان شرقی در سال ۱۳۹۹

پروژه ۶	پروژه ۵	عنوان	
پلی اورتان (رسام پلیمر نامی)	لوازم خانگی (کپکشان سرمای آذر)	عنوان پروژه / طرح	
		توضیحات پروژه / طرح	
		نام متقاضی مگا پروژه / شهرستان محل اجرا	
۵/۶۱	پروانه بهره برداری	درصد پیشرفت فیزیکی	
۹۲	۳۹	افزایش اشتغال / نفر	
انواع پلی اورتان گرید کفش و تشک ۲۵۰۰۰ تن	انواع لوازم خانگی شامل یخچال و اجاق و غیره ۱۵۰۰۰۰ دستگاه	افزایش تولید/ میلیون ریال	
۰	۰	اعتبارات بودجه ملی میلیون ریال	
۰	۰	اعتبارات استانی میلیون ریال	
۰	۰	بودجه شرکت‌های دولتی	
۰	۰	اعتبارات موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی	
۴۵۰۰۰	۵۰۰۰۰	سرمایه در گردش	تسهیلات میلیون ریال
۰	۰	سرمایه ثابت	
۱۲۳۰۰	۰	ریالی میلیون ریال	سرمایه‌گذاری بخش خصوصی میلیون ریال
۰	۰	ارزی دلار	
		سرمایه‌گذاری بخش تعاونی میلیون ریال	
۱۶۸۲۰۰	۵۰۰۰۰	ریالی میلیون ریال	جمع
		ارزی دلار	

اعتبارات لازم برای تکمیل پروژه (ریالی - میلیون ریال و ارزی (دلار یا معادل دلار)

فصل سوم: جهش تولید

عنوان	پروژه ۷	پروژه ۸	
عنوان پروژه / طرح	پری فرم (نیره السادات نذیری شتربانی)	بلبرینگ (تاوریز بلبرینگ)	
توضیحات پروژه / طرح			
نام متقاضی مگا پروژه/ شهرستان محل اجرا			
درصد پیشرفت فیزیکی	۶۳	۸۰	
افزایش اشتغال/ نفر	۱۴	۶۰	
افزایش تولید/ میلیون ریال	انواع پرم و بطری ۲۰۰۰ تن	۳۶۰۰۰۰۰	
اعتبارات لازم برای تکمیل پروژه (ریالی - میلیون ریال و ارزی (دلار یا معادل دلار))	اعتبارات بودجه ملی	۰	
	اعتبارات استانی	۰	
	بودجه شرکتهای دولتی	۰	
	اعتبارات موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی	۰	
	تسهیلات میلیون ریال	سرمایه در گردش	۰
		سرمایه ثابت	۱۰۰۰۰
	سرمایه گذاری بخش خصوصی میلیون ریال	ریالی میلیون ریال	۱۱۰۰۰۰
		ارزی دلار	۳۰۰۰۰۰۰
	سرمایه گذاری بخش تعاونی میلیون ریال	۰	۰
	جمع	ریالی میلیون ریال	۳۰۰۰۰۰
ارزی دلار		۳۶۰۰۰۰	
عنوان	پروژه ۹	پروژه ۱۰	
عنوان پروژه / طرح	کارخانه ترمه تاوریز آذران (تولید پارچه های نیافت)	احداث واحد صنعتی فراسپهر آذر (تولید نوار بهداشتی و پوشک بچه)	
توضیحات پروژه / طرح			
نام متقاضی مگا پروژه/ شهرستان محل اجرا			
درصد پیشرفت فیزیکی	دارای پروانه بهره برداری	۶۱	
افزایش اشتغال/ نفر	۲۷	۲۰	
افزایش تولید/ میلیون ریال	منسوج بی بافت، تشکیل لایه به روش مذاب ملت بلون، با اتصال حرارتی تن ۳۶۰۰	دستمال کاغذی و نوار بهداشتی و پوشک بچه ۸۰۰۰ تن	
اعتبارات لازم برای تکمیل پروژه (ریالی - میلیون ریال و ارزی (دلار یا معادل دلار))	اعتبارات بودجه ملی	۰	
	اعتبارات استانی	۰	
	بودجه شرکتهای دولتی	۰	
	اعتبارات موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی	۰	
	تسهیلات میلیون ریال	سرمایه در گردش	۵۰۰۰۰
		سرمایه ثابت	۸۰۰۰۰
	سرمایه گذاری بخش خصوصی میلیون ریال	ریالی میلیون ریال	۷۰۰۰۰
		ارزی دلار	۱۰۵۷۰۰۰
	سرمایه گذاری بخش تعاونی میلیون ریال	۰	۰
	جمع	ریالی میلیون ریال	۱۵۰۰۰۰
ارزی دلار		۱۰۵۷۰۰۰	

برنامه‌ها و پروژه‌های اقتصاد مقاومتی و جهش تولید استان آذربایجان شرقی در سال ۱۳۹۹

پروژه ۱۲	پروژه ۱۱	عنوان	
احداث واحد صنعتی آذران طرح سپهر سهند (تولید کاغذ ملامین رویه پارکت)	احداث واحد صنعتی فوژان طب (تولید لوازم جراحی و بیهوشی)	عنوان پروژه / طرح	
		توضیحات پروژه / طرح	
		نام متقاضی مگا پروژه/ شهرستان محل اجرا	
۷۶	۹۰	درصد پیشرفت فیزیکی	
۲۵	۲۵	افزایش اشتغال/ نفر	
۳۰۰۰۰۰۰	انواع تجهیزات پزشکی شامل ونتیلاتور بیهوشی و ماسک تنفسی و لوازم جانبی ۳ میلیون دستگاه	افزایش تولید/ میلیون ریال	
.	.	اعتبارات بودجه ملی میلیون ریال	
.	.	اعتبارات استانی میلیون ریال	
.	.	بودجه شرکت‌های دولتی	
.	.	اعتبارات موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی	
۵۰۰۰۰	۸۰۰۰۰	سرمایه در گردش	تسهیلات میلیون ریال
۷۰۰۰۰	۱۷۰۰۰۰	سرمایه ثابت	
۲۵۰۰۰۰	۲۵۰۰۰۰	ریالی میلیون ریال	سرمایه‌گذاری بخش خصوصی میلیون ریال
.	.	ارزی دلار	
۱۲۰۰۰۰	۲۵۰۰۰۰	سرمایه‌گذاری بخش تعاونی میلیون ریال	
۲۵۰۰۰۰	۲۵۰۰۰۰	ریالی میلیون ریال	جمع
		ارزی دلار	
پروژه ۱۴	پروژه ۱۳	عنوان	
احداث زیر ساخت‌های گردشگری تاپتاپان آذرشهر	تولید گلوکز و فروکتوز و روغن کشی (طرح توسعه شیرین عسل)	عنوان پروژه / طرح	
		توضیحات پروژه / طرح	
		نام متقاضی مگا پروژه/ شهرستان محل اجرا	
۹۵	۲۰	درصد پیشرفت فیزیکی	
۲۰		افزایش اشتغال/ نفر	
	انواع گلوکز و فروکتوز ۳۰۰۰۰۰ تن	افزایش تولید/ میلیون ریال	
۱۰۰۰۰	.	اعتبارات بودجه ملی میلیون ریال	
۵۰۰۰	.	اعتبارات استانی میلیون ریال	
.	.	بودجه شرکت‌های دولتی	
.	.	اعتبارات موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی	
۵۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰	سرمایه در گردش	تسهیلات میلیون ریال
۱۶۰۰۰۰	۵۳۲۸۸۵	سرمایه ثابت	
		ریالی میلیون ریال	سرمایه‌گذاری بخش خصوصی میلیون ریال
		ارزی دلار	
		سرمایه‌گذاری بخش تعاونی میلیون ریال	
۸۱۰۰۰	۷۳۲۸۸۵	ریالی میلیون ریال	جمع
.	.	ارزی دلار	

اعتبارات لازم برای تکمیل پروژه (ریالی - میلیون ریال و ارزی (دلار یا معادل دلار))

اعتبارات لازم برای تکمیل پروژه (ریالی - میلیون ریال و ارزی (دلار یا معادل دلار))

پروژه ۱۶	پروژه ۱۵	عنوان	
احداث زیر ساخت‌های گردشگری اسب فروشان سراب	احداث زیر ساخت‌های گردشگری کلیبر	عنوان پروژه / طرح	
		توضیحات پروژه / طرح	
		نام متقاضی مگا پروژه/ شهرستان محل اجرا	
۹۰	۸۵	درصد پیشرفت فیزیکی	
۲۰	۲۰	افزایش اشتغال/ نفر	
		افزایش تولید/ میلیون ریال	
۱۰۰۰۰	۳۰۰۰۰	اعتبارات بودجه ملی میلیون ریال	
۲۰۰۰	۳۵۰۰	اعتبارات استانی میلیون ریال	
۰	۰	بودجه شرکت های دولتی	
۰	۰	اعتبارات موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی	
۲۰۰۰		سرمایه در گردش	تسهیلات میلیون ریال
		سرمایه ثابت	
۲۰۰۰		ریالی میلیون ریال	سرمایه‌گذاری بخش خصوصی میلیون ریال
		ارزی دلار	
		سرمایه‌گذاری بخش تعاونی میلیون ریال	
۱۴۰۰۰	۳۳۵۰۰	ریالی میلیون ریال	جمع
۰	۰	ارزی دلار	
پروژه ۱۸	پروژه ۱۷	عنوان	
دهکده توریستی و تفریحی و هتل ۵ ستاره سیمرغ (سد امند)	مجتمع چند منظوره هلیا - هتل پنج ستاره	عنوان پروژه / طرح	
		توضیحات پروژه / طرح	
		نام متقاضی مگا پروژه/ شهرستان محل اجرا	
۷۰	۷۰	درصد پیشرفت فیزیکی	
۵۰	۲۵۰	افزایش اشتغال/ نفر	
۲۰۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰	افزایش تولید/ میلیون ریال	
		اعتبارات بودجه ملی میلیون ریال	
		اعتبارات استانی میلیون ریال	
۰	۰	بودجه شرکت‌های دولتی	
۰	۰	اعتبارات موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی	
۵۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰	سرمایه در گردش	تسهیلات میلیون ریال
		سرمایه ثابت	
۲۰۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰۰	ریالی میلیون ریال	سرمایه‌گذاری بخش خصوصی میلیون ریال
		ارزی دلار	
		سرمایه‌گذاری بخش تعاونی میلیون ریال	
۲۰۵۰۰۰۰	۱۲۰۰۰۰۰	ریالی میلیون ریال	جمع
۰	۰	ارزی دلار	

اعتبارات لازم برای تکمیل پروژه (ریالی - میلیون ریال و ارزی (دلار یا معادل دلار)

اعتبارات لازم برای تکمیل پروژه (ریالی - میلیون ریال و ارزی (دلار یا معادل دلار)

برنامه‌ها و پروژه‌های اقتصاد مقاومتی و جهش تولید استان آذربایجان شرقی در سال ۱۳۹۹

عنوان	پروژه ۱۹	پروژه ۲۰	
عنوان پروژه / طرح	هتل ۵ ستاره تبریز پالاس	هتل ۴ ستاره لاله بناب	
توضیحات پروژه / طرح			
نام متقاضی مگا پروژه/ شهرستان محل اجرا			
درصد پیشرفت فیزیکی	۸۰	۸۰	
افزایش اشتغال/ نفر	۱۰۰	۶۰	
افزایش تولید/ میلیون ریال	۲۵۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰	
اعتبارات لازم برای تکمیل پروژه (ریالی - میلیون ریال و ارزی / دلار یا معادل دلار)	اعتبارات بودجه ملی	۰	
	اعتبارات استانی	۰	
	بودجه شرکت‌های دولتی	۰	
	اعتبارات موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی	۰	
	تسهیلات میلیون ریال	سرمايه در گردش	۲۰۰۰۰
		سرمايه ثابت	۱۵۰۰۰۰
	سرمايه‌گذاري بخش خصوصي	ريالي ميليون ريال	۶۳۰۰۰۰
		ارزي دلار	
	سرمايه‌گذاري بخش تعاوني	۶۶۳۱۰۰	۶۵۰۰۰۰
	جمع	ريالي ميليون ريال	۰
ارزي دلار			
عنوان	پروژه ۲۱	پروژه ۲۲	
عنوان پروژه / طرح	منطقه نمونه گردشگری ليقوان	احداث نیروگاه خورشیدی صوفیان	
توضیحات پروژه / طرح			
نام متقاضی مگا پروژه/ شهرستان محل اجرا			
درصد پیشرفت فیزیکی	۵	۳۰	
افزایش اشتغال/ نفر	۰	۰	
افزایش تولید/ میلیون ریال		۱۳۰۰۰۰	
اعتبارات لازم برای تکمیل پروژه (ریالی - میلیون ریال و ارزی / دلار یا معادل دلار)	اعتبارات بودجه ملی	۴۰۰۰۰	
	اعتبارات استانی	۲۰۰۰۰	
	بودجه شرکت‌های دولتی	۰	
	اعتبارات موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی	۰	
	تسهیلات میلیون ریال	سرمايه در گردش	۹۰۰۰۰۰
		سرمايه ثابت	۷۰۰۰۰
	سرمايه‌گذاري بخش خصوصي	ريالي ميليون ريال	۸۰۰۰۰۰۰
		ارزي دلار	
	سرمايه‌گذاري بخش تعاوني	۶۰۰۰۰	۹۷۰۰۰۰
	جمع	ريالي ميليون ريال	۸۰۰۰۰۰۰
ارزي دلار			

فصل سوم: جهش تولید

پروژه ۲۴	پروژه ۲۳	عنوان	
خوراک دام و طیور شرکت تولیدی بازرگانی رضوان دانه تبریز	کشتارگاه طیور شرکت کیمیا پرور ارسباران/ تبریز	عنوان پروژه / طرح	
		توضیحات پروژه / طرح	
		نام متقاضی مگا پروژه/ شهرستان محل اجرا	
۵۰	۳۰	درصد پیشرفت فیزیکی	
۵۰	۴۸	افزایش اشتغال/ نفر	
۳۵۰۰۰۰۰	۳۰۰۰۰۰۰	افزایش تولید/ میلیون ریال	
.	.	اعتبارات بودجه ملی میلیون ریال	
.	.	اعتبارات استانی میلیون ریال	
.	.	بودجه شرکت های دولتی	
.	.	اعتبارات موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی	
۱۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰	سرمایه در گردش	تسهیلات میلیون ریال
۳۵۰۰۰۰	۶۰۰۰۰۰	سرمایه ثابت	
۵۰۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰	ریالی میلیون ریال	سرمایه گذاری بخش خصوصی میلیون ریال
.	.	ارزی دلار	
.	.	سرمایه گذاری بخش تعاونی میلیون ریال	
۹۵۰۰۰۰	۹۰۰۰۰۰	ریالی میلیون ریال	جمع
.	.	ارزی دلار	
ریال و ارزی (دلار یا معادل دلار) (میلیون)			
پروژه ۲۶	پروژه ۲۵	عنوان	
مجتمع سردخانه، فراوری و بسته بندی میوه شرکت آذررویش ارسباران/ اهر	خوراک دام و طیور شرکت اطهردانه آذربایجان	عنوان پروژه / طرح	
		توضیحات پروژه / طرح	
		نام متقاضی مگا پروژه/ شهرستان محل اجرا	
۲۵	۱۰۰	درصد پیشرفت فیزیکی	
۳۸	۳۰	افزایش اشتغال/ نفر	
۴۲۰۰۰۰۰	۳۰۰۰۰۰۰	افزایش تولید/ میلیون ریال	
.	.	اعتبارات بودجه ملی میلیون ریال	
.	.	اعتبارات استانی میلیون ریال	
.	.	بودجه شرکت های دولتی	
.	.	اعتبارات موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی	
۱۵۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰	سرمایه در گردش	تسهیلات میلیون ریال
۵۵۰۰۰۰	.	سرمایه ثابت	
۲۰۰۰۰۰	۴۰۰۰۰۰	ریالی میلیون ریال	سرمایه گذاری بخش خصوصی میلیون ریال
.	.	ارزی دلار	
.	.	سرمایه گذاری بخش تعاونی میلیون ریال	
۹۰۰۰۰۰	۵۰۰۰۰۰	ریالی میلیون ریال	جمع
.	.	ارزی دلار	
ریال و ارزی (دلار یا معادل دلار) (میلیون)			

برنامه‌ها و پروژه‌های اقتصاد مقاومتی و جهش تولید استان آذربایجان شرقی در سال ۱۳۹۹

پروژه ۲۸	پروژه ۲۷	عنوان	
انواع نوشیدنی‌ها (آب، عرقیات و...) شرکت گوزل یازار/ مرند	بسته‌بندی ماهی و فراورده‌های گوشتی آقای مهدی فریادی / تبریز	عنوان پروژه / طرح	
		توضیحات پروژه / طرح	
		نام متقاضی مگا پروژه/ شهرستان محل اجرا	
۲۰	۱۰۰	درصد پیشرفت فیزیکی	
۴۲	۴۰	افزایش اشتغال/ نفر	
۳۰۰۰۰۰۰	۴۸۰۰۰۰۰	افزایش تولید/ میلیون ریال	
۰	۰	اعتبارات بودجه ملی میلیون ریال	
۰	۰	اعتبارات استانی میلیون ریال	
۰	۰	بودجه شرکت‌های دولتی	
۰	۰	اعتبارات موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی	
۱۰۰۰۰۰	۱۵۰۰۰۰	سرمایه در گردش	تسهیلات میلیون ریال
۳۰۰۰۰۰	۰	سرمایه ثابت	
۱۰۰۰۰۰	۵۰۰۰۰۰	ریالی میلیون ریال	سرمایه‌گذاری بخش خصوصی میلیون ریال
۰	۰	ارزی دلار	
۰	۰	سرمایه‌گذاری بخش تعاونی میلیون ریال	
۵۰۰۰۰۰	۶۵۰۰۰۰	ریالی میلیون ریال	جمع
۰	۰	ارزی دلار	
اعتبارات لازم برای تکمیل پروژه (ریالی - میلیون) / ریال و ارزی (دلار یا معادل دلار)			
پروژه ۳۰	پروژه ۲۹	عنوان	
کشتارگاه دام شرکت آرمان ارس/جلفا	فراوری میوه (کنسانتره، پوره، مربا، مارمالا، لواشک، میوه خشک و چیپس میوه) آقای فرزاد سعیدی/ مراغه	عنوان پروژه / طرح	
		توضیحات پروژه / طرح	
		نام متقاضی مگا پروژه/ شهرستان محل اجرا	
۱۰۰	۲۰	درصد پیشرفت فیزیکی	
۲۵	۶۵	افزایش اشتغال/ نفر	
۴۰۰۰۰۰۰	۳۶۰۰۰۰۰	افزایش تولید/ میلیون ریال	
۰	۰	اعتبارات بودجه ملی میلیون ریال	
۰	۰	اعتبارات استانی میلیون ریال	
۰	۰	بودجه شرکت‌های دولتی	
۰	۰	اعتبارات موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی	
۱۵۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰	سرمایه در گردش	تسهیلات میلیون ریال
۰	۴۰۰۰۰۰	سرمایه ثابت	
۴۰۰۰۰۰	۴۰۰۰۰۰	ریالی میلیون ریال	سرمایه‌گذاری بخش خصوصی میلیون ریال
۰	۰	ارزی دلار	
۰	۰	سرمایه‌گذاری بخش تعاونی میلیون ریال	
۵۵۰۰۰۰	۹۰۰۰۰۰	ریالی میلیون ریال	جمع
۰	۰	ارزی دلار	
اعتبارات لازم برای تکمیل پروژه (ریالی - میلیون) و ارزی (دلار یا معادل دلار)			

فصل سوم: جهش تولید

عنوان	پروژه ۳۱	پروژه ۳۲	
عنوان پروژه / طرح	بسته‌بندی حبوبات و غلات شرکت صبادانه/ آذرشهر	فراوری میوه، خشکبار و خرما آقای فتح اله کاظمی/ مراغه	
توضیحات پروژه / طرح			
نام متقاضی مگا پروژه/ شهرستان محل اجرا			
درصد پیشرفت فیزیکی	۳۰	۲۵	
افزایش اشتغال/ نفر	۳۸	۵۵	
افزایش تولید/ میلیون ریال	۳۰۰۰۰۰	۴۸۰۰۰۰۰	
اعتبارات لازم برای تکمیل پروژه (ریالی - میلیون ریال) و ارزی (دلار یا معادل دلار)	اعتبارات بودجه ملی میلیون ریال	۰	۰
	اعتبارات استانی میلیون ریال	۰	۰
	بودجه شرکت های دولتی	۰	۰
	اعتبارات موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی	۰	۰
	تسهیلات	۱۰۰۰۰۰	۵۰۰۰۰
	میلیون ریال	۲۵۰۰۰۰	۳۰۰۰۰۰
	سرمايه‌گذاري بخش	۱۵۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰
	میلیون ریال	۰	۰
	سرمايه‌گذاري بخش تعاونی میلیون ریال	۰	۰
	جمع	۵۰۰۰۰۰	۴۵۰۰۰۰
ارزی دلار	۰	۰	
عنوان	پروژه ۳۳	پروژه ۳۴	
عنوان پروژه / طرح	فراوری و بسته‌بندی کشمش شرکت آپچین تجارت/ جلفا	بسته‌بندی و فراوری محصولات جانبی خرما آقای یعقوب حق پرست خسروشاهی/ تبریز	
توضیحات پروژه / طرح			
نام متقاضی مگا پروژه/ شهرستان محل اجرا			
درصد پیشرفت فیزیکی	۱۰۰	۴۰	
افزایش اشتغال/ نفر	۲۰	۳۲	
افزایش تولید/ میلیون ریال	۲۵۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰۰	
اعتبارات لازم برای تکمیل پروژه (ریالی - میلیون ریال) و ارزی (دلار یا معادل دلار)	اعتبارات بودجه ملی میلیون ریال	۰	۰
	اعتبارات استانی میلیون ریال	۰	۰
	بودجه شرکت های دولتی	۰	۰
	اعتبارات موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی	۰	۰
	تسهیلات	۱۵۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰
	میلیون ریال	۰	۲۰۰۰۰۰
	سرمايه‌گذاري بخش	۲۰۰۰۰۰	۱۵۰۰۰۰
	میلیون ریال	۰	۰
	سرمايه‌گذاري بخش تعاونی میلیون ریال	۰	۰
	جمع	۳۵۰۰۰۰	۴۵۰۰۰۰
ارزی دلار	۰	۰	

برنامه‌ها و پروژه‌های اقتصاد مقاومتی و جهش تولید استان آذربایجان شرقی در سال ۱۳۹۹

پروژه ۳۶	پروژه ۳۵	عنوان	
کشتارگاه طیور شرکت زرین ماکیان میثاق ارس/ بستان آباد	بسته‌بندی حبوبات و غلات آقای جواد سلمانی/ آذرشهر	عنوان پروژه / طرح	
		توضیحات پروژه / طرح	
		نام متقاضی مگا پروژه/ شهرستان محل اجرا	
۶۰	۱۰۰	درصد پیشرفت فیزیکی	
۶۰	۲۵	افزایش اشتغال/ نفر	
۲۵۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰۰	افزایش تولید/ میلیون ریال	
.	.	اعتبارات بودجه ملی میلیون ریال	
.	.	اعتبارات استانی میلیون ریال	
.	.	بودجه شرکت های دولتی	
.	.	اعتبارات موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی	
۲۰۰۰۰۰	۶۰۰۰۰	سرمایه در گردش	تسهیلات میلیون ریال
۱۰۰۰۰۰	.	سرمایه ثابت	
۲۰۰۰۰۰	۲۰۰۰۰	ریالی میلیون ریال	سرمایه‌گذاری بخش
.	.	ارزی دلار	خصوصی میلیون ریال
.	.	سرمایه‌گذاری بخش تعاونی میلیون ریال	
۵۰۰۰۰۰	۸۰۰۰۰	ریالی میلیون ریال	جمع
.	.	ارزی دلار	
پروژه ۳۸	پروژه ۳۷	عنوان	
طرح پایلوت بخش خصوصی شیلات پرورش ماهی و آبزیان (پرورش ماهی در قفس) پایلوت ۹۹ خداآفرین	فراورده‌های لبنی حامی شمس / جلفا	عنوان پروژه / طرح	
		توضیحات پروژه / طرح	
		نام متقاضی مگا پروژه/ شهرستان محل اجرا	
۱۰	۱۰۰	درصد پیشرفت فیزیکی	
۵	۳۹	افزایش اشتغال/ نفر	
۶۰۰۰۰	۱۸۰۰۰۰۰	افزایش تولید/ میلیون ریال	
.	.	اعتبارات بودجه ملی میلیون ریال	
.	.	اعتبارات استانی میلیون ریال	
.	.	بودجه شرکت‌های دولتی	
.	.	اعتبارات موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی	
۱۰۰۰	۳۰۰۰۰۰	سرمایه در گردش	تسهیلات میلیون ریال
۳۰۰۰	.	سرمایه ثابت	
۱۰۰۰	۴۰۰۰۰۰	ریالی میلیون ریال	سرمایه‌گذاری بخش
.	.	ارزی دلار	خصوصی میلیون ریال
.	.	سرمایه‌گذاری بخش تعاونی میلیون ریال	
.	۷۰۰۰۰۰	ریالی میلیون ریال	جمع
.	۵۰۰۰	ارزی دلار	

اعتبارات لازم برای تکمیل پروژه (ریالی - میلیون ریال) و ارزی (دلار یا معادل دلار)

اعتبارات لازم برای تکمیل پروژه (ریالی - میلیون ریال) و ارزی (دلار یا معادل دلار)

فصل سوم: جهش تولید

عنوان	پروژه ۳۹	پروژه ۴۰	
عنوان پروژه / طرح	فاز اول شهرک شیلات آذرآباد جویان ارس - جلفا - سیهرود	شهرک شیلات مراغه - بخش خصوصی	
توضیحات پروژه / طرح			
نام متقاضی مگا پروژه/ شهرستان محل اجرا			
درصد پیشرفت فیزیکی	۵۰	۳۰	
افزایش اشتغال/ نفر	۶۰	۶۰	
افزایش تولید/ میلیون ریال	۱۸۰۰۰	۱۸۰۰۰	
اعتبارات لازم برای تکمیل پروژه (ریالی - میلیون ریال) و ارزی (دلار یا معادل دلار)	اعتبارات بودجه ملی میلیون ریال	۰	
	اعتبارات استانی میلیون ریال	۰	
	بودجه شرکت‌های دولتی	۰	
	اعتبارات موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی	۰	
	تسهیلات میلیون ریال	سرمایه در گردش	۵۰۰۰۰
		سرمایه ثابت	۲۰۰۰۰
	سرمایه‌گذاری بخش خصوصی میلیون ریال	ریالی میلیون ریال	۵۰۰۰۰
		ارزی دلار	۰
	سرمایه‌گذاری بخش تعاونی میلیون ریال	۰	
	جمع	ریالی میلیون ریال	۳۰۰۰۰۰
ارزی دلار		۰	
عنوان	پروژه ۴۱		
عنوان پروژه / طرح	توسعه پروژه‌های مردمی پایگاه اقتصاد مقاومتی بسیج استان	جمع کل	
توضیحات پروژه / طرح			
نام متقاضی مگا پروژه/ شهرستان محل اجرا			
درصد پیشرفت فیزیکی	۳۰		
افزایش اشتغال/ نفر	۰	۲۲۹۹	
افزایش تولید/ میلیون ریال	۰	۵۴۴۳۸۰۰۰	
اعتبارات لازم برای تکمیل پروژه (ریالی - میلیون ریال) و ارزی (دلار یا معادل دلار)	اعتبارات بودجه ملی میلیون ریال	۲۰۰۰۰	
	اعتبارات استانی میلیون ریال	۱۰۰۰۰	
	بودجه شرکت‌های دولتی	۰	
	اعتبارات موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی	۰	
	تسهیلات میلیون ریال	سرمایه در گردش	۲۵۴۲۰۰۰
		سرمایه ثابت	۶۱۴۹۰۰۰
	سرمایه‌گذاری بخش خصوصی میلیون ریال	ریالی میلیون ریال	۱۰۵۹۷۱۸۵
		ارزی دلار	۱۹۱۴۲۰۰۰
	سرمایه‌گذاری بخش تعاونی میلیون ریال	۰	
	جمع	ریالی میلیون ریال	۱۹۴۳۸۶۸۵
ارزی دلار		۱۹۱۴۲۰۰۰	

* با توجه به نوسانات قیمت در کشور امکان محاسبه دقیق مبلغ افزایش تولید مقدور نمی‌باشد

احصاء موانع و چالش‌های جهش تولید، در سال ۱۳۹۹ و راهکارهای پیشنهادی

تحقق جهش تولید: در سطح ملی	
دستگاه پیشنهاددهنده	اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان

موانع و مشکلات و یا چالش‌های زیر ساختی جهش تولید در استان

- کاهش تولید
- کاهش قدرت خرید
- کمبود ارز
- تبعات تحریم
- موارد مرتبط با FATF
- شیوع کرونا
- کاهش قیمت نفت و افت تقاضا
- افزایش رتبه اعتباری (افزایش هزینه‌های بیمه حمل و نقل، بیمه اعتباری صادراتی برای سرمایه‌گذاری و تامین مالی و افزایش هزینه حمل کالا و هزینه انبارداری) ناشی از FATF
- افزایش هزینه‌های مبادلاتی تولید و تجارت ناشی از FATF
- افزایش قیمت نهاده‌ها و هزینه‌های تولید
- شوک منفی بهره‌وری ناشی از تحریم
- عدم امکان گشایش اعتبار
- کاهش صادرات نفتی و غیرنفتی
- کاهش درآمدهای ارزی نفتی
- کاهش قیمت محصولات صادراتی (پایه نفت)
- عدم تحقق پرداخت‌های عمرانی
- آسیب‌پذیری زنجیره تامین و کاهش تولید ناشی از شیوع کرونا
- کاهش تقاضای داخلی ناشی از شیوع کرونا

- کاهش تقاضای خارجی (کاهش صادرات غیرنفتی) ناشی از شیوع کرونا
- عدم توانایی تامین ارز مواد اولیه، تجهیزات و ماشین‌آلات وارداتی مورد نیاز
- عدم وجود بسته‌های حمایتی
- عدم کامل بودن زنجیره ارزش در برخی کالاهای صنعتی و معدنی
- تامین زیرساخت‌های شهرک‌های صنعتی استان
- تخصیص غیر متناسب تسهیلات ملی در راستای حمایت از صنعت و معدن
- عدم وجود واحدهای فرآوری در بخش صنایع معدنی
- کاهش سرمایه در گردش مورد نیاز بخش صنعت
- کاهش تسهیلات اعطایی نسبت به تسهیلات مورد نیاز (نسبت به سال‌های قبل)
- افزایش برخورد با کالاهای قاچاق در بازار و کاهش توان رقابت پذیری
- عدم توانایی پایدار مواد اولیه واحدهای تولیدی
- عدم همکاری برخی بانک‌ها در رعایت سهم ۴۰ درصدی تسهیلات به بخش صنعت و معدن و رعایت سهم هزینه‌کرد ۵۰ درصد منابع استان در همان استان
- ناکافی بودن زیرساخت‌های تجاری و لجستیک استان
- افزایش نقش منطقه آزاد ارس در توسعه صادرات و واردات ماشین‌آلات

راهکارهای پیشنهادی مرتبط با موانع و چالش‌ها

- توسعه تولید و تعمیق ساخت داخل
- تامین منابع مالی و توسعه سرمایه‌گذاری
- بهبود فضای کسب و کار مرتبط با بخش صنعت، معدن و تجارت
- مدیریت بازار لجستیک تجاری
- توسعه فن‌آوری و بهبود بهره‌وری در بخش
- توسعه معادن و صنایع معدنی
- توسعه صادرات غیرنفتی و مدیریت واردات

- تامین ارز مواد اولیه، تجهیزات و ماشین‌آلات وارداتی مورد نیاز تولید
- امکان استفاده از مکانیزه LC داخلی در تامین مواد اولیه و قطعات بخش تولید
- امکان استفاده از واردات بدون انتقال ارز برای تامین ماشین‌آلات و تجهیزات تولید
- ایجاد زمینه مشارکت فعال تر بخش خصوصی برای بهبود فضای کسب و کار
- کاهش نرخ مالیات متناسب با شرایط رکودی
- افزایش دوره تسویه مالیاتی از سه ماه به شش ماه
- اجرایی کردن مالیات بر عایدی سرمایه با هدف توان بخشی به بازدهی بازارهای مختلف
- افزایش سهم تسهیلات اعطایی به بخش صنعت و معدن به ۴۰ درصد (اجرای بند «پ» ماده ۴۶ قانون برنامه ششم)
- عملیاتی کردن حساب ویژه تولید برای سرمایه در گردش بنگاه‌ها (ماده ۲۱ قانون رفع موانع تولید)
- بکارگیری و تقویت مالی زنجیره‌ای تولید
- تسهیل ضمانت از طریق اعتبارسنجی بنگاه‌ها و جایگزینی تدریجی بجای اخذ وثیقه
- تقویت شرکت‌های دانش بنیان
- خروج کامل دولت از شرکت‌های دولتی و خصوصی و واگذاری کامل به بخش خصوصی
- سالم‌سازی و عادلانه کردن صحنه رقابت شرکت‌ها
- افزایش تعامل سازنده با دیگر کشورهای بالاخص کشورهای همسایه و همجوار
- شناسایی اقلام گلوگاهی تولید با ملاحظات تحریم
- ایجاد و راه‌اندازی شهرک‌های صنعتی تخصصی
- تعریف بسته‌های حمایتی صادرات و تولید
- همکاری کلیه ادارات و سازمان‌ها در تحقق شعار جهش تولید
- تدوین سند تکمیل زنجیره ارزش صنایع منتخب استان و ایجاد پیوند بین آن‌ها

- فعال‌سازی ظرفیت‌های خالی واحدهای صنعتی
- نوسازی ناوگان حمل و نقل عمومی سنگین
- استفاده از ظرفیت‌های (مکانی و ماشین‌آلات) واحدهای راکد و تعطیل در جهت ایجاد و راه‌اندازی واحدهای جدید
- استفاده از ظرفیت‌های صنوف تولیدی
- مبارزه با کالای قاچاق و کاهش نوسانات قیمت
- توسعه شهرک‌های صنعتی غیردولتی تخصصی در استان
- بهبود مستمر فضای کسب و کار استان
- تسریع در پروژه مرند-بازرگان
- توسعه زیرساخت‌های تجاری و لجستیکی استان
- رفع موانع تولید و همکاری کیه دستگاه‌ها در اجرایی نمودن مصوبات ستاد تسهیل

تحقق جهش تولید: در سطح ملی	
سازمان جهاد کشاورزی استان	دستگاه پیشنهاددهنده

موانع و مشکلات و یا چالش‌های زیر ساختی جهش تولید در استان

- ناهماهنگی ساختارهای هماهنگ کننده موجود جهت رفع چالش‌های فرا سازمانی طرح‌های توسعه بخش کشاورزی:
- در حوزه وزارت نیرو: مشتمل بر ساماندهی چاه‌های غیرمجاز، قراردادهای مدت‌دار تعدیل آب مخازن ذخیره سدها جهت توسعه آبی‌پروری، نصب کنتورهای هوشمند و حجمی، هماهنگی در احداث شبکه‌های اصلی و فرعی
- در حوزه صنعت معدن و تجارت: مشتمل بر عدم هماهنگی در صدور مجوز صنایع تبدیلی و تکمیلی غذایی با در نظر گرفتن ظرفیت مواد اولیه، مطالعات مزیت نسبی و رقابتی و جلوگیری از موازی کاری و ایجاد بانک اطلاعاتی واحد در این بخش
- عدم پرداخت مشوق‌ها و جوایز صادراتی محصولات کشاورزی در دو سال گذشته علیرغم تصویب بسترهای حمایتی مربوطه

- با توجه به همکاری وزارت جهاد کشاورزی در مبارزه با کالای قاچاق و ارز و گستردگی قاچاق خرد بایستی منشاء قاچاق در حد کلان کشف و اصلاحات لازم معمول گردد.
- نبود پیوند میان نظام بازار و نظام تولید از چالش‌های اصلی بخش کشاورزی به شمار می‌رود.
- سهم نامناسب استان از اعتبارات ملی بخش کشاورزی
- تخصیص ناکافی طرح‌های مصوب که باعث ایجاد بدهی‌های معوقه در سال گذشته و سالیان پیشین گشته است.
- چالش شاخص‌های توزیع اعتبارات ملی
- عدم تعیین تکلیف بدهی‌های معوقه طرح‌های ملی استانی شده
- عدم تخصیص یارانه تسهیلات بند الف تبصره ۱۱ قانون بودجه که علی‌رغم عملکرد بالای استان بسیاری از طرح‌های مصوب کارگروه مربوطه در بانک‌ها بلا تکلیف مانده‌اند.
- عدم لحاظ تکمیل طرح‌های نیمه‌تمام بزرگ شبکه‌های آبیاری تحت فشار در موافقتنامه
- محدودیت سقف هزینه در موافقتنامه
- مشکل عدم امکان اجاره و تهیه خودرو از محل طرح‌های ملی با توجه به ساختار موافقتنامه
- قطع اعتبار طرح ملی رودخانه‌های مرزی و نیمه تمام ماندن قسمتی از شبکه
- عدم تامین اعتبار به منظور شروع فاز دوم طرح ملی رودخانه‌های مرزی
- عدم تامین اعتبار لازم به منظور پرداخت بدهی‌های معوقه فاز اول طرح رودخانه‌های مرزی
- عدم تناسب تخصیص‌های ملی ابلاغی با حجم عملیات اجرایی.

تبعات و اثرات سوء بیماری ناشی از کرونا و تحریم‌ها:

- اختلال در صادرات و واردات محصولات کشاورزی از گمرکات استان به دلیل بسته شدن مرزها به دلیل پروتکل‌های ویروس کرونا
- محدودیت منابع مالی باعث کاهش حضور مدیران و کارشناسان در صدا و سیما به منظور رفع خلأ ایجاد شده در برنامه‌های آموزشی و ترویجی
- عدم امکان واردات نهاده‌ها و عدم فعالیت کارخانجات خوراک دام به علت عوامل انسانی (شیوع بیماری) در جهت جلوگیری از شیوع بیماری و نیز تحریم‌ها، تأثیر مستقیم در کاهش روند تولید و افزایش هزینه‌های تولید و قیمت تمام شده محصولات دام و طیور خواهد داشت.
- تعطیلی مدارس، دانشگاه‌ها و غذاخوری‌ها، رستوران‌ها، هتل‌ها و... باعث کاهش شدید تقاضا برای محصولات تولیدی زیر بخش دام و طیور خصوصاً گوشت مرغ، گوشت قرمز و محصولات لبنی، محصولات شیلاتی شده که نه تنها ضرر و زیان تولید و تولیدکننده را به دنبال خواهد داشت، در امنیت غذایی و سلامتی جامعه نیز تأثیرگذار خواهد بود.
- نوسانات قیمت برخی از محصولات به دلیل اختلال در تأمین، تولید و عرضه
- در صورت ادامه‌دار بودن مشکل شیوع کرونا و نیز تحریم‌ها، موجبات کاهش تولید و اختلال در حلقه‌های مختلف زنجیره فراهم آمده و اثرات سوء آن در دراز مدت به مراتب بیشتر خواهد بود. به عنوان مثال در صورت کاهش مزارع مرغ مادر در حال تولید و کاهش دام‌های شیرده، جوجه یکروزه و دام مناسب برای پروار را به دنبال خواهد داشت.
- در حوزه وزارت نیرو: هماهنگی در تأمین آب قابل برنامه‌ریزی طبق الگوی کشت و زمانبندی کشت، استقرار نظام بهره‌برداری متناسب جهت بهره‌برداری بهینه از منابع آب
- عدم تناسب اعتبارات فصل کشاورزی استان با سهم بخش در تولید ناخالص استان

- عدم تخصیص متناسب و کسری تخصیصی که منجر به بدهی ۱۵۲ میلیارد ریال در سال ۱۳۹۸ گردیده است
- عدم سازگاری هزینه کرد اسناد خزانه با ماهیت عمده عملیات و طرح‌های کشاورزی
- پایین بودن سهم بخش کشاورزی از کمک‌های فنی و اعتباری توزیعی علیرغم عملکرد آن در سال‌های پیشین
- عدم وجود اعتبار کمک‌های فنی و اعتباری برای اعطای تسهیلات به طرح‌های بخش کشاورزی و مشکل بکارگیری اسناد خزانه اسلامی در این راستا در بانک‌های دولتی و به ویژه بانک تخصصی بخش (بانک کشاورزی)
- طرح آبیاری تحت فشار فاقد اعتبار استانی است و برنامه‌ریزی در سطح ملی صورت می‌پذیرد.
- امکان هزینه کرد اعتبار طرح ملی برای متقاضیان لوله‌گذاری و انتقال آب با لوله وجود ندارد.
- نیمه تمام ماندن طرح ملی استانی شد شبکه‌های فرعی آبیاری و زهکشی در پایاب سد شهید کاظمی در قالب طرح احیاء دریاچه ارومیه
- عدم تامین اعتبار لازم جهت پرداخت بدهی‌های معوقه طرح پایاب سد شهید کاظمی ملکان
- نیمه فعال شدن اکثر کارخانجات تولید خوراک دام
- کاهش شدید قیمت جوجه یکروزه بعلت کاهش جوجه‌ریزی و کاهش تقاضا
- کاهش میزان خرید شیر توسط کارخانجات لبنی عمده استان و کاهش میزان فروش محصولات لبنی توسط کارخانجات
- کمبود شکر در واحدهای تولیدی صنایع تبدیلی و غذایی و در زنبورستان‌ها

راهکارهای پیشنهادی مرتبط با موانع و چالش‌ها

- فعال‌سازی شورای عالی آب کشور
- فعال‌سازی شورای عالی اقتصاد در این خصوص
- اصلاح شاخص‌های توزیع اعتبارات ملی - ابلاغ تخصیص متناسب با عملیات طرح -
و تعیین تکلیف برای سهم اعتبارات ملی استانی شده
- تخصیص به موقع و مکفی یارانه تسهیلات مذکور
- اعطای اختیارات به کمیته استانی جهت نظارت بر هزینه کرد اعتبارات
- تغییر سقف مفاد موافقتنامه برای طرح‌های خرده‌دهقانی و شبکه‌های آبیاری و
زهکشی تحت فشار
- تسهیل در موافقتنامه در تامین خودرو و انگیزه
- پیگیری اعتبار لازم از بابت پرداخت بدهی‌های فاز اول طرح رودخانه‌های مرزی و
تکمیل عملیات نیمه تمام طرح و نیز پیگیری تصویب و شروع عملیات اجرائی فاز
دوم طرح توسط مراجع ذیربط
- اتخاذ راهکارهای مناسب برای رفع مشکلات مندرج
- فعال‌سازی کمیسیون ماده ۱۱ آب کشاورزی در رفع قانون تشکیل وزارت جهاد
کشاورزی
- طرح موضوعات مرتبط در شورای کشاورزی استان
- تعیین تکلیف برای بدهی‌های معوقه از محل اعتبارات استانی
- ایجاد تناسب بین سهم بخش کشاورزی و تولید ناخالص با اعتبارات فصل کشاورزی
استان
- تخصیص اعتبار نقدی جهت بهره‌مندی کامل از کمک‌های فنی و اعتباری و اخذ
قرارداد عاملیت با بانک‌های عامل

- تامین اعتبار متناسب و کافی جهت پرداخت بدهی‌های معوقه سنوات گذشته و تکمیل عملیات اجرائی طرح‌های نیمه تمام طرح احیاء دریاچه ارومیه در بخش کشاورزی
- تامین اعتبار متناسب و کافی جهت پرداخت بدهی‌های معوقه سنوات گذشته و تکمیل عملیات اجرائی طرح‌های نیمه تمام طرح احیاء دریاچه ارومیه در بخش کشاورزی
- اتخاذ راهکارهای مناسب برای رفع مشکلات مندرج

توضیحات

- علیرغم ابلاغ برنامه تولید و اشتغال بخش کشاورزی و اعلام سهم بسیار مناسبی از اعتبار مذکور، متأسفانه میزان تخصیص اعتبار مذکور از جانب سازمان برنامه و بودجه کشور بسیار ناچیز بوده و علیرغم وجود طرح‌های ارزنده و کلان به ویژه در زیربخش‌های گلخانه و دام در سطح ملی، عملاً توفیق چندانی در پی نداشته است.
- متأسفانه در سال‌های اخیر، اعتبار کمک‌های فنی و اعتباری استان غالباً به صورت اسناد خزانه اسلامی با سررسید دو تا سه سال بعد ارائه شده که این اسناد مورد پذیرش بانک‌های عامل قرار نمی‌گیرد.

تحقق جهش تولید: در سطح ملی	
دستگاه پیشنهاددهنده	شرکت آب و فاضلاب استان

موانع و مشکلات و یا چالش‌های زیرساختی جهش تولید در استان

- ماندگاری و حفظ بنگاه‌های فعال در صنعت آب و فاضلاب به علت شرایط حاصل از وضعیت بحران اقتصادی
- پریسک بودن سرمایه‌گذاری در صنعت آب و فاضلاب به علت پایین بودن قیمت و تعرفه آب برای مصرف‌کنندگان

- مشکلات ناشی از تحریم و محدودیت خرید و تامین تجهیزات برای صنایع آب و فاضلاب
- افزایش نرخ ارز
- مشکلات حقوقی مربوط به نظام فنی و اجرایی و همچنین آیین‌نامه‌ها
- حجم بالای پروژه‌های نیمه تمام به علت کمبود منابع مالی
- عدم تصویب به موقع اعتبارات طرح
- تخصیص اعتبارات بصورت اوراق با سررسید چند ساله
- نوسانات شدید قیمت‌ها مخصوصاً میلگرد و تجهیزات
- مشکل تهیه ارز برای خریدهای خارجی

راهکارهای پیشنهادی مرتبط با موانع و چالش‌ها

- در وضعیت کنونی نخستین اولویت دولت باید اهتمام ویژه به حفظ و بقای شرکت‌های فعال در صنعت آب و فاضلاب باشد.
- دولت باید تعرفه‌های آب را با شیب ملایم واقعی نماید (در کنار مدیریت بهره‌وری و استفاده از دانش و تکنولوژی و فرآیندهای نوین در کاهش هزینه‌ها)
- تامین نقدینگی مورد نیاز شرکت‌های آب و فاضلاب از راه‌هایی به غیر از اوراق مشارکت اسناد خزانه
- استفاده از اعتبارات اسناد ریالی یا همان (LC ریالی) در صورت اجرایی شدن این اقدام، سرمایه‌گذاران می‌توانند برای پیگیری مطالبات خود به طور مستقیم با بانک‌ها مذاکره کنند.
- تسهیل روندها و فرآیندهای اجرایی برای شرکت‌های پیمانکاری و مشاوره‌ای
- بازنگری قوانین و آیین‌نامه‌ها و دیده شدن بخش خصوصی در آن‌ها
- اتمام پروژه‌های نیمه‌تمام

- پیشنهاد می‌شود اعتبارات طرح که از محل اعتبارات ستادی احیای دریاچه ارومیه می‌باشد در اول سال تصویب گردد.
- تخصیص اعتبار به صورت کافی انجام گیرد و همچنین با توجه به اینکه بیشتر هزینه‌ها مربوط به خرید تجهیزات می‌باشد لذا تخصیص بخشی از اعتبارات به صورت نقدی لازم و ضروری می‌باشد.
- با توجه به اینکه قرارداد تصفیه‌خانه فاضلاب تبریز به صورت مقطوع و ریالی می‌باشد لذا نوسانات قیمت مصالح و تجهیزات و ارز باعث متضرر شدن پیمانکاران و اختلال در روند اجرای پروژه گردیده است لذا پیشنهاد می‌گردد جبرانی برای حل این معضل اتخاذ گردد.

توضیحات

- ماندگاری و حفظ بنگاه‌های فعال در صنعت آب و فاضلاب به علت شرایط حاصل از وضعیت بحران اقتصادی آن‌چنان بنگاه‌ها و شرکت‌های این صنعت را تحت الشعاع قرار داده که بقیه مسائل و موضوعات در اولویت‌بندی و با فاصله بسیار زیاد قرار دارند.
- امنیت مهم‌ترین شاخصه جذب سرمایه‌گذار در صنعت آب (قوانین نمی‌توانند امنیت یک سرمایه را تضمین کنند - وضعیت اقتصادی کشور ثبات لازم برای سرمایه‌گذاری را ندارد).
- بخش بزرگی از ظرفیت شرکت‌ها به طور کاذب اشغال شده و بسیاری از شرکت‌ها با ظرفیت بسیار پایینی فعالیت خود را ادامه می‌دهد.
- عدم تصویب بموقع اعتبارات پروژه باعث سلب امکان برنامه‌ریزی اجرایی می‌گردد.
- تصویب اعتبارات تاکنون در نیمه دوم هر سال بوده و باعث از دست دادن فصل کاری می‌گردد.
- تخصیص اعتبارات به صورت اوراق دو ساله و سه ساله می‌باشد که برخلاف قرارداد پروژه با پیمانکار می‌باشد.
- همچنین در خرید تجهیزات به ویژه تجهیزات خارجی مشکل ایجاد کرده است.

- نوسانات شدید قیمت مصالح و تجهیزات و ارز باعث اختلال در روند اجرایی پروژه گردیده است.

تحقق جهش تولید: در سطح ملی	
سازمان تأمین اجتماعی استان	دستگاه پیشنهاددهنده

موانع و مشکلات و یا چالش‌های زیرساختی جهش تولید در استان

- بازنشستگی پیش از موعد و مشاغل سخت و زیان‌آور
- مطالبات سازمان از دولت
- بیمه‌های مشمول کمک دولت
- جرائم ناشی از دیرکرد پرداخت حق بیمه کارگاه‌ها
- قانون بیمه بیکاری
- واگذاری صنایع به بخش خصوصی
- اشتغال مجدد بازنشستگان
- کارگاه‌های دارای وضعیت بحرانی

راهکارهای پیشنهادی مرتبط با موانع و چالش‌ها

- بازنگری در قانون مشاغل سخت و زیان‌آور متناسب با فعالیت شغلی بیمه‌شدگان و جلوگیری از خروج نیروی کار ماهر از چرخه تولید توأم با حفظ سلامت آنان
- وصول بهنگام مطالبات سازمان از دولت موجب دسترسی سازمان به منابع پایدار مالی می‌گردد و امکان تقسیط بلندمدت مطالبات معوق کارگاه‌های تولیدی و صنعتی فراهم می‌گردد.
- بازنگری در قانون بیمه‌های مشمول کمک دولت با رویکرد توسعه صادرات و حمایت صنایع دانش‌بنیان
- تصویب قانون بخشودگی جرائم از جانب دولت و نیز اعطاء تسهیلات جهت پرداخت دیون معوق

- بازنگری در قانون بیمه بیکاری با رویکرد ارتقاء فرهنگ کار در جامعه و عدم ترغیب کارگران به استفاده از بیمه بیکاری
- واگذاری صنایع در قالب اصل ۴۴ با احراز اهلیت کارفرما به جهت جلوگیری از انقطاع تولید و ایجاد تنش‌های کارگری
- ایجاد راهکار مناسب و عملی برای جلوگیری از اشتغال بکار مجدد بازنشستگان با همکاری و هماهنگی دستگاه‌های نظارتی
- فعال‌سازی ستاد تسهیل در استان با حضور دستگاه‌های ذیربط

توضیحات

- بازنشستگی پیش از موعد و مشاغل سخت و زیان‌آور
- مطالبات سازمان از دولت
- بیمه‌های مشمول کمک دولت
- جرائم ناشی از دیرکرد پرداخت حق بیمه کارگاه‌ها
- قانون بیمه بیکاری
- واگذاری صنایع به بخش خصوصی
- اشتغال مجدد بازنشستگان
- کارگاه‌های دارای وضعیت بحرانی

تحقق جهش تولید: در سطح ملی	
دستگاه پیشنهاد دهنده	اداره کل اقتصاد و دارایی استان

موانع و مشکلات و یا چالش‌های زیرساختی جهش تولید در استان

- مشکلات نقل و انتقال سرمایه نقدی سرمایه‌گذاران از طریق سیستم بانکی، صرافی بانکی و ...
- مشکل ثبت سرمایه سرمایه‌گذاران خارجی
- طولانی بودن روند صدور مجوز سرمایه‌گذاران خارجی در خصوص اقامت بلندمدت

- عدم وجود زیرساخت‌های مالی بین‌المللی در مناطق آزاد
- افزایش ریسک و ایجاد عدم اطمینان در سرمایه‌گذاری به موجب عدم ثبات قوانین و تغییر مستمر آن‌ها
- عدم وجود مشوق‌های منطقه‌ای برای سرمایه‌گذاری
- جذاب نبودن قیمت خرید تضمینی برق از سوی وزارت نیرو به دلیل نوسانات نرخ ارز
- متمرکز بودن تصمیم‌گیری برای سرمایه‌گذاری در طرح‌های زیربنایی در تهران
- عدم وجود سامانه پنجره واحد سرمایه‌گذاری متمرکز در سطح کشور جهت صدور مجوزهای کسب و کار و جزیره‌ای عمل کردن استان‌ها
- وجود سامانه‌های متعدد با پلتفرم‌های متفاوت در دستگاه‌های اجرایی مختلف و عدم لینک شدن آن‌ها به یکدیگر
- عدم راه‌اندازی پنجره واحد خدمات شهری توسط شهرداری تبریز
- موازی‌کاری سامانه سیماک در شهرستان‌ها علی‌رغم دستور معاون عمرانی وقت استاندار جهت استفاده از سامانه پنجره واحد سرمایه‌گذاری برای فرآیندهای کارگروه امور زیربنایی و شهرسازی

راهکارهای پیشنهادی مرتبط با موانع و چالش‌ها

- بانک مرکزی، آخرین وضعیت ارتباطات بانکی با کشورهای سرمایه‌فرست را در اختیار استان‌ها قرار دهند.
- لزوم ایجاد شعب بانک‌های خارجی در مناطق آزاد
- در خصوص سرمایه‌های وارد شده که با مشکل ثبت سرمایه مواجه می‌باشند پیشنهاد می‌گردد نظرات کارشناسان رسمی دادگستری و قوه قضائیه در این خصوص ملاک عمل واقع گردد.
- تفویض اختیار به استان‌ها در خصوص ارائه خدمات به اتباع خارجی برای اعطای روادید مکرر یک‌ساله و سه‌ساله.

- لزوم ایجاد شعب بانک‌های خارجی در مناطق آزاد
- اتخاذ تدابیر لازم به منظور ثبات در قوانین از سوی دستگاه‌های مربوطه
- تعریف معافیت‌ها و مشوق‌های منطقه‌ای و استانی از قبیل اعطای معافیت‌های مالیاتی، تعرفه‌های گمرکی، حق بیمه‌های کارفرمایان و ... با توجه به پتانسیل‌ها و شرایط هر استان و منطقه از کشور در قوانین بودجه سنواتی
- لزوم بازنگری در قیمت خرید تضمینی برق نیروگاه‌های تجدیدپذیر و گازی
- ترتیبی اتخاذ گردد تا دستگاه‌های استانی با محوریت شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان نسبت به اجرایی نمودن طرح‌های زیربنایی اقدام نمایند و تصمیم‌گیری برای طرح‌های زیربنایی در استان اتخاذ گردد.
- ایجاد سامانه‌های متمرکز جهت صدور کلیه مجوزهای کسب و کار و انجام استعلام‌ها از طریق آن سامانه و لینک کلیه استان‌ها به آن
- ایجاد امکانی جهت لینک سامانه‌ها مختلف به یکدیگر جهت بهره‌گیری از اطلاعات و داده‌های مورد نیاز از دستگاه‌های دیگر به منظور صدور مجوز و یا انجام استعلام به صورت الکترونیکی

تحقق جهش تولید: در سطح ملی	
دستگاه پیشنهاددهنده	شرکت شهرک‌های صنعتی استان

موانع و مشکلات و یا چالش‌های زیرساختی جهش تولید در استان

- پائین بودن بهره‌وری در صنایع کشور به دلیل فرسودگی ماشین‌آلات خطوط تولید و عدم امکان نوسازی به دلیل افزایش نرخ ارز، تحریم‌های ایجاد شده
- مشکلات مربوط به قوانین مالیاتی
- بالا بودن نرخ سود و کارمزد تسهیلات اعطایی از سوی بانک‌ها
- وجود بروکراسی و قواعد زائد اداری مانع تولید

- عدم امکان تامین مواد اولیه مورد نیاز واحدهای کوچک و متوسط از بورس موجب گردیده است واحدهای مذکور مواد اولیه موردنیاز را با قیمتی بالاتر از بازار آزاد تهیه نمایند و در نتیجه توان رقابت با واحدهای بزرگتر را نداشته باشند.
- کمبود برق در شهرک‌های صنعتی
- مخابرات
- هزینه بالای قیر
- عدم پذیرش دفترچه قرارداد شرکت شهرک‌های صنعتی از سوی بانک‌ها به عنوان سند وثیقه بانکی جهت ترهین
- اعمال ماده واحده به اراضی واگذار شده به شهرک‌های صنعتی از طرف اداره کل منابع طبیعی
- کمبود آب در شهرک‌های صنعتی

راهکارهای پیشنهادی مرتبط با موانع و چالش‌ها

- ارائه تسهیلات بانکی با کارمزد یک رقمی به واحدهای صنعتی در جهت بازسازی و نوسازی خطوط تولید و حمایت از رسوخ فن‌آوری‌های ایجاد شده توسط شرکت‌های دانش بنیان در صنایع کشور
- اصلاح قانون مالیات بر ارزش‌افزوده با رویکرد انتقال آن از تولید کننده به مصرف‌کننده
- حذف اخذ مالیات به روش علی‌الرأس
- کاهش نرخ سود و کارمزد تسهیلات بانکی
- اصلاح فرآیندها و دستورالعمل‌ها و کاهش زمان صدور مجوزها
- فراهم ساخت زیرساخت‌های لازم برای تامین مواد اولیه صنایع کوچک و متوسط از بورس که نزدیک به ۹۴٪ صنایع کشور را تشکیل می‌دهند.
- ارتقاء زیرساخت و خطوط انتقال و پست‌های توزیع برق

- هماهنگی و تعامل با شهرک‌های صنعتی و ایجاد زیرساخت‌ها توسط شرکت مخابرات
- اختصاص سهمیه قیر رایگان
- ملزم نمودن بانک‌ها نسبت به عمل به تصویب‌نامه هیأت وزیران به شماره ۳۱۲۶۶/۱۵۶/۵ مورخ ۶۹/۰۵/۰۹ که به موجب آن کلیه بانک‌ها موظف گردیده‌اند قراردادهای مربوط به تخصیص زمین توسط شرکت شهرک‌های صنعتی ایران و شرکت‌های تابعه را هم‌ردیف اسناد رسمی مورد پذیرش قرار دهند.
- عدم پذیرش پرونده ماده واحده در اراضی ملی پس از واگذاری اراضی به شهرک‌های صنعتی
- تخصیص مناسب منابع آبی و صدور مجوزهای چاه استراتژیک

توضیحات

- زیرساخت برق به عنوان اصلی‌ترین نیاز واحدهای صنعتی می‌باشد که با توجه به استقرار انبوهی از واحدها در یک شهرک معمولاً نیاز به خطوط فوق توزیع و ایجاد پست‌های فوق توزیع می‌باشد که هزینه‌های بالایی نیز دارد و به دلیل عدم تامین آن‌ها طی سالیان اخیر ضرورت سرمایه‌گذاری و توسعه بیش از پیش وجود دارد، است
- با توجه به اینکه شرکت مخابرات به صورت خصوصی اداره می‌شود ارائه خدمات مستلزم پرداخت هزینه‌های گزاف می‌باشد در حالی که شرکت مذکور به عنوان سرمایه‌گذار بوده و پس از ایجاد زیرساخت‌ها از آن‌ها بهره‌برداری می‌نماید که لازم است با هزینه خود اقدام نموده و بر سرمایه‌گذار تحمیل ننماید.
- هزینه آسفالت نقش تعیین‌کننده‌ای در قیمت تمام شده زیرساخت‌ها ایفاء می‌نماید و پس از ایجاد نیز ضرورت بازسازی بدلیل استهلاک وجود دارد که از توان شرکت شهرک‌های صنعتی و واحدهای تولیدی عملاً خارج می‌باشد و به طور مستقیم در رونق تولید و رضایت‌مندی صنعتگران تاثیر می‌گذارد ضمناً قیمت بالای قیر و کمبود منابع شرکت شهرک‌های صنعتی موجب می‌شود که سطح معابر شهرک‌های صنعتی وضعیت مناسبی نداشته باشد.

- پس از واگذاری زمین‌های منابع طبیعی به شهرک‌های صنعتی، شرکت شهرک‌های صنعتی اقدام به ایجاد زیرساخت‌ها و واگذاری به صنعتگران می‌نماید و به دلیل ایجاد رونق و ارزش افزوده، عده‌ای طمع‌ورزی نموده و با پیگیری متعدد ابتدا نسبت به مزاحمت و در برخی مواقع نسبت به تشکیل پرونده ماده واحده اقدام می‌نمایند که در برخی موارد برای واحدهای در حال فعالیت حکم توقف عملیات و قلع و قمع درخواست می‌نمایند که این امر مشکلات مضاعفی به شهرک‌های صنعتی و صنعتگران تحمیل می‌نماید.
- شهرک‌های صنعتی مراکز ثقل تولید در کشور بوده و تولیدات آن مرتفع‌کننده نیاز کشور و منطقه می‌باشد بایستی تمامی موارد منع یا تاخیر در تولید که یکی از مهمترین آن‌ها آب می‌باشد را به حداقل رسانید که تخصیص از منابع مختلف و به ویژه اختصاص چاه استراتژیک ضروری می‌باشد.

کلیات برنامه تدوین شده جهش تولید استان آذربایجان شرقی

در شکل زیر به صورت شماتیک رویکردها و ویژگی‌های برنامه تهیه شده برای سال جهش تولید آورده شده است. همان طوری که مشخص است در این برنامه منطبق بر برنامه ششم توسعه اقتصادی اجتماعی، منطبق بر دومین سند تدبیر توسعه استان، منطبق بر بسته‌های حمایتی از تولید و صادرات و منطبق بر اقتصاد مقاومتی بوده همچنین صادرات محور، زودبازده، تاثیرگذار و اولویت‌دار بودن در تدوین این برنامه مدنظر قرار گرفته است.

رویکردها و ویژگی‌های انتخاب پروژه‌های سال ۱۳۹۹

برنامه‌ها و پروژه‌های شاخص جهش تولید تدوین شده به تفکیک دستگاه‌های اجرایی
 برنامه‌ها و پروژه‌های شاخص سازمان صنعت، معدن و تجارت استان
 پروژه‌های معاونت صنایع

طرح ۱	طرح / پروژه (سخت‌افزاری یا نرم‌افزاری): تعمیق ساخت داخل
	ارتقاء توانمندی استان
هدف کیفی	
هدف کمی	<ul style="list-style-type: none"> - برگزاری نمایشگاه ساخت داخل مستقر در سازمان - برگزاری لوازم خانگی استان - برگزاری نمایشگاه قطعات خودرو و موتورسیکلت - نمایشگاه رنوتکس - ثبت نام ۲۰۰ واحد توانمند در سایت توانیران
عناوین اقدام یا فعالیت	<ul style="list-style-type: none"> - تشکیل دبیرخانه برگزاری نمایشگاه‌های تخصصی - دعوت از انجمن‌های ۱۲ گانه - برگزاری نمایشگاه قطعات خودرو و موتور سیکلت - مشارکت در نمایشگاه رینوتکس - شناسایی واحدهای توانمند برای ثبت‌نام در سامانه توانیران
سازمان یا فرد مسئول	<ul style="list-style-type: none"> - معاونت امور صنایع - استانداری - سازمان مدیریت برنامه‌ریزی - دستگاه‌های اجرایی - پارک علم و فناوری استان - منطقه ویژه علم و فناوری
زمانبندی به تفکیک هر اقدام	طبق زمانبندی نمایشگاه‌های مرتبط استانی

طرح / پروژه (سخت‌افزاری یا نرم‌افزاری): احیاء و فعال‌سازی واحدهای صنعتی راکد	طرح ۲
<p>شخص انتخاب واحدهای راکد:</p> <ul style="list-style-type: none"> - نیاز بازار به محصول واحد - تکنولوژی پیشرفته ماشین‌آلات واحد - تعداد کارگران - فرسوده نبودن ماشین‌آلات - نداشتن بدهی بانکی 	هدف کیفی
۱۰۰ واحد (لیست به پیوست)	هدف کمی
<ul style="list-style-type: none"> - شناسائی، الویت‌بندی، احصاء و ارسال لیست به مرکز سرمایه‌گذاری - مذاکره با سرمایه‌گذاران جدید جهت مشارکت در احیاء طرح‌ها به جای سرمایه‌گذاری های جدید - هماهنگی با دستگاه‌های ذیربط از طریق ستاد تسهیل و رفع موانع تولید - اجرای برنامه احیاء و ارائه گزارش و پیگیری‌های لازم 	عناوین اقدام یا فعالیت
<ul style="list-style-type: none"> - معاونت امور صنایع - شهرک‌های صنعتی - استانداری 	سازمان یا فرد مسئول
<ul style="list-style-type: none"> - ۳ ماهه اول شناسائی و احصاء و ارسال لیست به مرکز سرمایه‌گذاری - سه ماهه دوم مذاکره با سرمایه‌گذاران جدید جهت مشارکت در احیاء طرح‌ها به جای سرمایه‌گذاری‌های جدید - ۳ ماه دوم هماهنگی با دستگاه‌های ذیربط از طریق ستاد تسهیل و رفع موانع تولید - ۶ ماهه دوم اجرای برنامه احیاء و ارائه گزارش و پیگیری‌های لازم 	زمانبندی به تفکیک هر اقدام

طرح / پروژه (سخت‌افزاری یا نرم‌افزاری): تکمیل و توسعه ظرفیت واحدهای موجود	طرح ۳
هدف کیفی	<ul style="list-style-type: none"> - بازگشت به چرخه تولید - توسعه ظرفیت واحدهای تولیدی
هدف کمی	۱۵۰ واحد فعال زیر ۳۰٪ فعالیت (لیست به پیوست)
عناوین اقدام یا فعالیت	<ul style="list-style-type: none"> - شناسائی، الویت‌بندی، احصاء و ارسال لیست به مرکز سرمایه‌گذاری - مذاکره با سرمایه‌گذاران جدید جهت مشارکت در احیاء طرح‌ها به جای سرمایه‌گذاری‌های جدید - هماهنگی با دستگاه‌های ذیربط از طریق ستاد تسهیل و رفع موانع تولید
سازمان یا فرد مسئول	<ul style="list-style-type: none"> - معاونت امور صنایع سازمان - استانداری - شهرک‌های صنعتی
زمان‌بندی به تفکیک هر اقدام	<ul style="list-style-type: none"> - ۳ ماهه اول شناسائی و احصاء و ارسال لیست به مرکز سرمایه‌گذاری - سه ماهه دوم مذاکره با سرمایه‌گذاری جدید جهت مشارکت در احیاء طرح‌ها به جای سرمایه‌گذاری‌های جدید - ۳ ماه دوم هماهنگی با دستگاه‌های ذیربط از طریق ستاد تسهیل و رفع موانع تولید - ۶ ماهه دوم اجرای برنامه احیاء و ارائه گزارش و پیگیری‌های لازم

طرح / پروژه (سخت‌افزاری یا نرم‌افزاری): پروژه تولید موتورهای دیزلی پیشرفته	طرح ۴
هدف کیفی	تکمیل زنجیره تولید خودرو
هدف کمی	<ul style="list-style-type: none"> - ساخت موتور دیزلی ایدم - ساخت گیربکس سمند - تولید ۲۰۰۰ دستگاه موتور
عناوین اقدام یا فعالیت	<ul style="list-style-type: none"> - هماهنگی با اداره محیط زیست جهت اصلاح پروانه بهره‌برداری و اضافه نمودن محصول مذکور به پروانه بهره‌برداری شرکت‌های مذکور - اصلاح پروانه - عقد قرارداد با خودروسازها
سازمان یا فرد مسئول	<ul style="list-style-type: none"> - معاونت صنایع - سازمان محیط زیست - استانداری - شرکت‌های ایدم و چرخشگر
زمان‌بندی به تفکیک هر اقدام	<ul style="list-style-type: none"> - سه ماهه اول انجام هماهنگی‌های لازم با دستگاه‌های مذکور - سه ماهه دوم اصلاح پروانه - ۶ ماهه دوم انجام امورات مربوط به عقد قرارداد، هماهنگی و تولید

طرح ۵	طرح / پروژه (سخت‌افزاری یا نرم‌افزاری): تکمیل زنجیره تولید خودرو در استان (صنعت خودرو نقدی و ایران خودرو حاجی زاده)
	<p>هدف کیفی</p> <p>تکمیل زنجیره خودرو - افزایش ظرفیت تولید خودرو</p>
	<p>هدف کمی</p> <p>افزایش ظرفیت تولید به میزان ۴۰۰۰ دستگاه در سال</p>
	<p>عناوین اقدام یا فعالیت</p> <ul style="list-style-type: none"> - هماهنگی با اداره محیط زیست جهت اصلاح پروانه بهره‌برداری و اضافه نمودن محصول مذکور به پروانه بهره‌برداری شرکت های مذکور - اصلاح پروانه - عقد قرارداد با خودروسازها - موافقتنامه وزارت
	<p>سازمان یا فرد مسئول</p> <ul style="list-style-type: none"> - معاونت امور صنایع - سازمان محیط زیست استان - استانداری - شرکت ایران خودرو تبریز - شرکت صنعت خودرو
	<p>زمانبندی به تفکیک هر اقدام</p> <ul style="list-style-type: none"> - سه ماهه اول انجام هماهنگی‌های لازم با دستگاه‌های مذکور - سه ماهه دوم اخذ موافقت وزارت صمت - سه ماهه دوم اصلاح پروانه - ۶ ماهه دوم انجام امورات مربوط به عقد قرارداد و هماهنگی جهت افزایش ظرفیت تولید

پروژه‌های معاونت معادن

طرح ۱	طرح / پروژه: کارخانه هیپ و لیچینگ مجتمع مس سونگون	
	<ul style="list-style-type: none"> - توسعه اشتغال - افزایش صادرات 	اهداف کیفی
	<ul style="list-style-type: none"> - تولید ۳۰۰۰ تن مس کاتد درسال با عیار ۹۹ درصد - افزایش اشتغال مستقیم ۱۰۰ نفر - غیر مستقیم ۳۰۰ نفر 	اهداف کمی
	<ul style="list-style-type: none"> - تامین تجهیزات - نصب و راه اندازی - صدور مجوز فعالیت زیست محیطی - بهره‌برداری 	عناوین اقدام یا فعالیت
	<ul style="list-style-type: none"> - مجتمع مس سونگون - معاونت امور معادن - سازمان محیط زیست - استانداری 	سازمان یا فرد مسئول
	<ul style="list-style-type: none"> - تامین تجهیزات (۶ ماهه اول تامین تجهیزات) - سه ماهه دوم تا پایان سه ماهه سوم نصب و راه‌اندازی - سه ماهه سوم و سه ماهه چهارم اخذ مجوزهای لازم 	زمانبندی به تفکیک هر اقدام

طرح ۲	طرح / پروژه: کارخانه کنسانتره مس شرکت سهند آذران (مس باشماق)	
	<ul style="list-style-type: none"> - توسعه اشتغال - فراوری معادن - ایجاد ارزش افزوده 	اهداف
	<ul style="list-style-type: none"> - تولید ۳۰۰۰۰ تن کنسانتره مس در سال با عیار ۳۰ درصد - افزایش اشتغال ۵۰ نفر مستقیم - ۱۵۰ نفر غیر مستقیم 	
	<p>مراحل</p> <ul style="list-style-type: none"> ۱- مرحله مطالعه ۲- مرحله ساختمانی ۳- تامین تجهیزات انجام گرفته است و مراحل ذیل در سال ۹۹ اجرایی خواهد شد: - نصب و راه اندازی - صدور مجوز فعالیت از سازمان محیط زیست - اخذ موافقت اداره آب منطقه‌ای - بهره‌برداری 	عناوین اقدام یا فعالیت
	<ul style="list-style-type: none"> - شرکت مس سهند آذران - معاونت امور معادن - سازمان محیط زیست - آب منطقه‌ای - استانداری 	سازمان یا فرد مسئول
	<ul style="list-style-type: none"> - سه ماهه اول تا پایان سه ماهه دوم نصب و راه‌اندازی - سه ماهه سوم و سه ماهه چهارم اخذ مجوزهای لازم و بهره‌برداری 	زمانبندی به تفکیک هر اقدام

طرح ۳	طرح / پروژه: فعال سازی معادن استان	
	<p>اهداف کیفی</p> <p>احیاء و فعال سازی و توسعه اشتغال و صادرات در جهت جهش تولید</p>	
	<p>۵۰ معدن شامل ۱۴ معدن زغال سنگ به ظرفیت استخراج ۱۳۵۰۰۰۰ تن زغال سنگ در سال شامل:</p> <p>۱- خرما زرد</p> <p>۲- امیر مراغه</p> <p>۳- خطب ۱</p> <p>۴- خطب ۲</p> <p>۵- مین باشی حصار</p> <p>۶- گویدرق</p> <p>۷- پیرسقا</p> <p>۸- قوش قیه سی</p> <p>۹- چالی</p> <p>۱۰- کوخالو</p> <p>۱۱- قره داغلی</p> <p>۱۲- اسکانلو</p> <p>۱۳- قزل قلعه</p> <p>۱۴- کاغلو گوزلو</p> <p>و ۳۶ معدن دیگر (لیست به پیوست)</p>	<p>اهداف کمی</p>
	<p>شناسائی، الویت بندی، احصاء و ارسال لیست به مرکز سرمایه گذاری</p> <p>مذاکره با شرکت تهیه و تولید جهت مشارکت در احیاء طرحها</p> <p>هماهنگی با دستگاههای ذیربط از طریق ستاد تسهیل و رفع موانع تولید و شورای معادن استان</p> <p>اجرای برنامه احیاء و ارائه گزارش و پیگیریهای لازم</p>	<p>عناوین اقدام یا فعالیت</p>
	<p>معاونت امور معادن</p> <p>تهیه و تولید مواد معدنی ایران</p> <p>بهره برداران معادن مذکور</p> <p>منابع طبیعی</p> <p>محیط زیست</p> <p>شورای معادن استان</p> <p>ستاد تسهیل</p> <p>استانداری</p>	<p>سازمان یا فرد مسئول</p>
	<p>۱- بازدید و بررسی محدوده های معدنی توسط مشاور (سه ماهه اول)</p> <p>۲- طراحی و مهندسی اکتشاف و استخراج (سه ماهه دوم و سوم)</p> <p>۳- تسهیل امور اداری و فرآیندها در جهت فعال سازی معادن (از سه ماهه سوم تا پایان سال)</p> <p>۴- بهره برداری از معادن تا پایان سال ۱۳۹۹</p>	<p>زمانبندی به تفکیک هر اقدام</p>

طرح ۴	طرح / پروژه: معدن طلای زایلیک	
	توسعه اشتغال	هدف کیفی
	بهره‌برداری و ایجاد ارزش افزوده	هدف کمی
	استخراج ۱۱۳۰۰۰۰ کانسنگ طلا در طول بهره‌برداری با ppm عیار ۰,۷۳	
	ایجاد اشتغال مستقیم ۱۵۰	
	غیر مستقیم ۳۰۰ نفر	
	۱- ارائه طرح ارزیابی زیست محیطی و اخذ مجوز محیط زیستی	عناوین اقدام یا فعالیت
	۲- ارائه طرح بهره‌برداری	
	۳- تصویب طرح بهره‌برداری	
	۴- ارائه قراردادهای مسئول فنی و سایر مدارک	
	۵- صدور پروانه بهره‌برداری معدن	
	۶- شروع فعالیت	
	آقای مهندس سعید احمدی	سازمان یا فرد مسئول
	سه ماهه اول و دوم: بند ۱	زمانبندی به تفکیک هر اقدام
	سه ماهه سوم: بندهای ۲، ۳ و ۴ عملیاتی می‌شوند	
	سه ماهه چهارم: بندهای ۵ و ۶ اجرایی خواهد شد.	

پروژه‌های معاونت برنامه‌ریزی

طرح / پروژه (سخت‌افزاری یا نرم‌افزاری): طرح‌های نفلین سینیت سراب و کلیبر	طرح ۱
<ul style="list-style-type: none"> - تکمیل زنجیره ارزش در استان - اشتغال - رونق تولید - حمایت و پشتیبانی از تولید - فرآوری معادن و جلوگیری از خام‌فروشی معادن 	<p>هدف کیفی</p>
<ul style="list-style-type: none"> - طرح توسعه مجتمع نفلین سینیت کلیبر شامل: - کنساتره نفلین سینیت ۴۰۰۰۰ تن سالانه - مجتمع نفلین سینیت سراب - هیدروکسید آلومینیوم ۲۰۰۰۰۰ تن سالانه - کربنات پتاسیم ۱۱۶۰۰۰ تن سالانه - کربنات سدیم ۳۵۸۰۰ تن سالانه - سولفات پتاسیم ۲۸۰۰ تن سالانه - سیمان خاکستری معمولی ۳۶۵۰۰۰۰ تن سالانه - مجموع میزان اشتغال مستقیم ۲۵۵۲ نفر - حجم سرمایه‌گذاری ۶۲ میلیارد تومان ریالی + ۵۳ میلیون یورو ارزی 	<p>اهداف</p> <p>هدف کمی</p>
<ul style="list-style-type: none"> - بازدید میدانی از طرح به صورت مستمر ماهانه - جلسه با مجریان طرح و احصا مشکلات - پیگیری مشکلات احتمالی با دستگاه‌های ذیربط و وزارت متبوع 	<p>عناوین اقدام یا فعالیت</p>
<ul style="list-style-type: none"> - معاونت برنامه‌ریزی و سرمایه‌گذاری سازمان 	<p>سازمان یا فرد مسئول</p>
<ul style="list-style-type: none"> - ماهانه 	<p>زمانبندی به تفکیک هر اقدام</p>

طرح ۲	طرح / پروژه (سخت‌افزاری یا نرم‌افزاری): طرح آهک هیدراته شرکت صنعتی و معدنی مولیبدن مس آذربایجان	
	اهداف	<ul style="list-style-type: none"> - تکمیل زنجیره ارزش - اشتغال - توسعه معادن - فرآوری و جلوگیری از خام فروشی
		<ul style="list-style-type: none"> - آهک هیدراته ۷۰۰۰۰ تن سالانه - مجموع میزان اشتغال مستقیم سه طرح ۳۷۰ نفر - حجم سرمایه‌گذاری ۵ میلیون یورو ارزی + ۱۲ میلیارد تومان داخلی
	عناوین اقدام یا فعالیت	<ul style="list-style-type: none"> - بازدید میدانی از طرح به صورت مستمر ماهانه - جلسه با مجریان طرح و احصا مشکلات - پیگیری مشکلات احتمالی با دستگاه‌های ذیربط و وزارت متبوع
	سازمان یا فرد مسئول	معاونت برنامه‌ریزی و سرمایه‌گذاری
زمانبندی به تفکیک هر اقدام	ماهانه	

طرح ۳	طرح / پروژه (سخت‌افزاری یا نرم‌افزاری): طرح‌های تکمیل زنجیره فولاد (۹ طرح) ایמידرو (فولاد میانه) - مجتمع فولاد آذر حدید بناب - ذوب آهن اسنوند آذر - صنایع ذوب آهن شمال غرب - ذوب نورد توانا رام - نورد کاران خلیج فارس - معدن کاران کانی حدیدمیانه - آذر فولاد امین - صنایع فولاد شهریار تبریز	
	اهداف	<ul style="list-style-type: none"> - تکمیل زنجیره ارزش - تامین نیاز - جهش تولید - اشتغال
		<ul style="list-style-type: none"> - شمش و بیلت فولادی - مجموع ظرفیت سالانه حدود ۴۴۰۰۰۰۰ تن سالانه - مجموع میزان اشتغال مستقیم ۹ طرح فولادی ۲۴۴۰ نفر - حجم سرمایه‌گذاری ۵۶۰ میلیارد تومان + ۳۲۰ میلیون یورو
	عناوین اقدام یا فعالیت	<ul style="list-style-type: none"> - بازدید میدانی از طرح به صورت مستمر ماهانه - جلسه با مجریان طرح و احصا مشکلات - پیگیری مشکلات احتمالی با دستگاه‌های ذیربط و وزارت متبوع
	سازمان یا فرد مسئول	معاونت برنامه‌ریزی و سرمایه‌گذاری
زمانبندی به تفکیک هر اقدام	ماهانه	

طرح ۴	طرح / پروژه (سخت‌افزاری یا نرم‌افزاری): طرح‌های تکمیل صنعت مس	
	<ul style="list-style-type: none"> - تکمیل زنجیره ارزش - اشتغال - رونق تولید - ارزآوری - جلوگیری از خام‌فروشی معادن 	<p>اهداف</p> <p>هدف کیفی</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - کنسانتره مس سولفیدی ۱۵۰۰۰۰ تن سالانه - کنسانتره مولیبیدن ۱۶۵۰ تن سالانه - مس کاتدی ۱۰۰۰۰۰ تن سالانه - شمش مس ۵۰۰۰ تن سالانه - حجم سرمایه‌گذاری ریالی ۱۲۰۰ میلیارد تومان + ۱۲۰ میلیون یورو 	<p>هدف کمی</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - بازدید میدانی از طرح به صورت مستمرماهانه - جلسه با مجریان طرح و احصا مشکلات - پیگیری مشکلات احتمالی بادرگاه‌های ذیربط وزارت متبوع (از جمله محیط زیست استان) 	<p>عناوین اقدام یا فعالیت</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - معاونت برنامه‌ریزی و سرمایه‌گذاری 	<p>سازمان یا فرد مسئول</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - ماهانه 	<p>زمانبندی به تفکیک هر اقدام</p>
طرح ۵	طرح / پروژه (سخت‌افزاری یا نرم‌افزاری): طرح تکمیل زنجیره صنایع غذایی استان شرکت شیرین عسل ۲	
	<ul style="list-style-type: none"> - تکمیل زنجیره ارزش - تامین نیاز - اشتغال - صرفه جویی ارزی 	<p>اهداف</p> <p>هدف کیفی</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - گلوکز و شر بتگلوکز ۲۰۰۰۰۰ تن - فروکتوز و شربت فروکتوز ۱۰۰۰۰۰ تن - اشتغال مستقیم طرح ۹۰۰ نفر و غیرمستقیم ۲۸۰۰ نفر می‌باشد - حجم سرمایه‌گذاری ریالی ۲۸۰ میلیارد تومان + ۲۳ میلیون یورو ارزی 	<p>هدف کمی</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - بازدید میدانی از طرح به صورت مستمرماهانه - جلسه با مجریان طرح و احصا مشکلات - پیگیری مشکلات احتمالی بادرگاه‌های ذیربط و وزارت متبوع - معافیت گمرکی ورود ماشین‌آلات 	<p>عناوین اقدام یا فعالیت</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - معاونت برنامه‌ریزی و سرمایه‌گذاری 	<p>سازمان یا فرد مسئول</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - ماهانه 	<p>زمانبندی به تفکیک هر اقدام</p>

طرح ۶	طرح / پروژه (سخت‌افزاری یا نرم‌افزاری): تکمیل طرح‌های توسعه‌ای در اجرا در شهرک صنعتی غیردولتی شیشه زرین		
	اهداف	هدف کیفی	- تکمیل زنجیره ارزش - صادرات - اشتغال
		هدف کمی	- ظرفیت‌سازی تولید انواع شیشه و آئینه به میزان ۱ میلیون تن در استان
		عناوین اقدام یا فعالیت	
	سازمان یا فرد مسئول		- معاونت برنامه‌ریزی و سرمایه‌گذاری سازمان - و شرکت شهرک‌های صنعتی استان
	زمانبندی به تفکیک هر اقدام		ماهانه
طرح ۷	طرح / پروژه (سخت‌افزاری یا نرم‌افزاری): تکمیل و راه‌اندازی طرح‌های نیمه تمام		
	اهداف	هدف کیفی	- تکمیل زنجیره - جهش تولید - اشتغال
		هدف کمی	- راه‌اندازی ۵۰۰ طرح نیمه تمام بخش خصوصی با پیشرفت بالای ۷۰ درصد در داخل و خارج شهرک‌های صنعتی استان (لیست به پیوست)
	عناوین اقدام یا فعالیت		- بازدید میدانی و گزارش پیشرفت فیزیکی طرح‌ها - پیگیری استعلام‌های محیط زیست و امور اراضی و راه و شهرسازی و بنیاد مسکن - معرفی به تسهیلات بانکی - رفع موانع احتمالی
	سازمان یا فرد مسئول		- معاونت برنامه‌ریزی و سرمایه‌گذاری سازمان - معاونت امور صنایع سازمان
	زمانبندی به تفکیک هر اقدام		ماهانه

طرح ۸	طرح / پروژه (سخت‌افزاری یا نرم‌افزاری): بسترسازی ورود ۲ واحد بزرگ صنعتی استان برای پذیرش در بورس	
	<ul style="list-style-type: none"> - تامین مالی - ایجاد اعتبار - تسریع در اجرای پروژه‌های توسعه‌ای واحدها 	<p>اهداف</p> <p>هدف کیفی</p>
	<p>۲ واحد</p>	<p>هدف کمی</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - شناسایی واحدهای قابلیت‌دار برای ورود به بازار بورس - برگزاری جلسات با اداره کل امور اقتصادی و دارایی استان و بورس منطقه‌ای - نشست و کارگاه آموزشی و سوال و پاسخ با واحدهای منتخب - هماهنگی با سایر ارگان‌ها از جمله امور مالیاتی و غیره 	
	<p>معاونت برنامه‌ریزی و سرمایه‌گذاری</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> - نیمه اول سال - نیمه دوم سال 	
	<p>سازمان یا فرد مسئول</p> <p>زمانبندی به تفکیک هر اقدام</p>	

برنامه‌ها و پروژه‌های شاخص معاونت امور بازرگانی و توسعه تجارت

پروژه‌های اداره بازرگانی خارجی

طرح / پروژه (سخت‌افزاری یا نرم‌افزاری): افزایش حجم و تنوع محصولات صادراتی (کالا و خدمات) به کشورهای هدف صادراتی (از ۳۲۰۰ به ۳۴۰۰ میلیون دلار)	طرح ۱	
<ul style="list-style-type: none"> - افزایش حجم و تنوع محصولات صادراتی به کشور همسایه - افزایش حجم و تنوع صادرات به کشورهای اتحادیه اورآسیا - تمرکز بر صادرات با ارزش افزوده بالا - ایجاد مراکز تبادلات بازرگانی - حفظ بازارهای صادراتی در سایر کشورهای هدف 	هدف کیفی	
<ul style="list-style-type: none"> - صادرات به ۱۵ کشور همسایه از ۲۵۰۰ به ۲۷۰۰ میلیون دلار - صادرات ۱۰ گروه کالائی اول استان از ۲۹۵۰ میلیون دلار به ۳۱۰۰ میلیون دلار - صادرات به ۱۵ کشور اول مقصد صادراتی استان از ۲۸۵۰ میلیون دلار به ۳۱۰۰ میلیون دلار - تنوع محصولات صادراتی از ۲۷۰ ردیف تعرفه به ۳۰۰ ردیف تعرفه کالایی 	اهداف هدف کمی	
عناوین اقدام یا فعالیت	سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام
<ul style="list-style-type: none"> - نشست تخصصی برای پیگیری - مسائل میزهای کشوری و کالایی - استان با حضور تجار و بازرگانان مرتبط - نشست تخصصی میز اورآسیا 	<ul style="list-style-type: none"> - دبیران میزهای مربوطه - اتاق بازرگانی - گمرکات استان - استانداری - معاونت امور بازرگانی و توسعه تجارت - منطقه آزاد - دعوت موردی از دستگاه‌های اجرایی مرتبط 	<ul style="list-style-type: none"> - برگزاری ۶ جلسه برای میز کشوری و کالایی استان در شش ماهه اول سال
<ul style="list-style-type: none"> - اخذ گزارش تخصصی از دبیران میزهای کشوری، کالایی و اوراسیا و شناسایی مسائل و مشکلات مربوطه 	<ul style="list-style-type: none"> - دبیران میزهای مربوطه - معاونت امور بازرگانی و توسعه تجارت 	<ul style="list-style-type: none"> - شش ماهه اول: تهیه و جمع‌بندی گزارشات مربوطه
<ul style="list-style-type: none"> - پیگیری گلوگاه های صادراتی و طرح آن در کارگروه توسعه صادرات استان و پیگیری مصوبات آن جهت تسهیل امور و رفع موانع و مشکلات 	<ul style="list-style-type: none"> - سازمان صمت استان - اعضا کارگروه توسعه صادرات 	<ul style="list-style-type: none"> - ارائه گزارش و برگزاری جلسات مربوطه هر دو ماه یکبار
<ul style="list-style-type: none"> - پیگیری مسائل صادرکنندگان در ارتباط با خوشه‌ها و کنسرسیوم‌های صادراتی 	<ul style="list-style-type: none"> - شرکت شهرک‌های صنعتی - مسئولین خوشه‌ها و کنسرسیوم‌ها 	<ul style="list-style-type: none"> - برگزاری نشست تخصصی سه ماهه خوشه‌ها و کنسرسیوم‌ها با حضور صادرکنندگان مرتبط

ادامه طرح ۱		
اهداف	هدف کیفی	- توسعه صادرات - ارتقا کیفیت محصولات صادراتی
	هدف کمی	تدوین ۱۵ استاندارد ملی برای ده گروه کالایی
عناوین اقدام یا فعالیت	سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام
- تدوین و ترویج استانداردهای فنی در خصوص کالاهای مزیت‌دار صادراتی منطبق با استاندارد کشورهای هدف صادراتی	- اداره کل استاندارد و تحقیقات صنعتی - معاونت امور بازرگانی و توسعه تجارت - استانداری	- احصا و مقایسه استانداردهای کشورهای هدف صادراتی برای ده گروه کالایی معرفی شده از سوی سازمان صنعت، معدن و تجارت در شش ماهه اول - اصلاح استانداردها منطبق با کشورهای هدف صادراتی در شش ماهه دوم (توسط اداره کل استاندارد)
- شناسایی و برنامه‌ریزی برای توسعه صادرات محصولات مزیت‌دار کشاورزی استان - شناسنامه‌دار کردن محصولات کشاورزی مزیت‌دار صادراتی	- سازمان جهاد کشاورزی استان	- شناسایی اقلام تولیدی صادراتی استان تا پایان خرداد ماه - شناسنامه‌دار کردن دو محصول تولیدی صادراتی استان در سال ۹۹ - پیگیری جذب اعتبار حمایتی برای توسعه صادرات محصولات کشاورزی تا پایان شهریور ماه - برگزاری ۲ نشست تخصصی با تجار و بازرگانان مرتبط با صادرات محصولات کشاورزی
اهداف	هدف کیفی	- توسعه صادرات - افزایش پتانسیل و ظرفیت دیپلماسی اقتصادی
	هدف کمی	- برگزاری یک نشست تخصصی با محوریت سفیران و رایزنان کشورهای اوراسیا و کشورهای همسایه استان
عناوین اقدام یا فعالیت	سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام
- اخذ موافقت سازمان توسعه تجارت و وزارت امور خارجه برای برگزاری نشست دعوت و هماهنگی‌های لازم جهت برگزاری نشست برگزاری نشست - پیگیری مصوبات نشست	- استانداری - نمایندگی وزارت امور خارجه در استان - سازمان توسعه تجارت - اتاق بازرگانی - سازمان صمت	- شش ماهه اول اخذ موافقت وزارتین صنعت و خارجه - سه ماهه سوم برگزاری نشست - سه ماهه چهارم پیگیری مصوبات نشست

ادامه طرح ۱		
اهداف	هدف کیفی	توسعه صادرات از طریق استفاده از پتانسیل منطقه آزاد ارس
	هدف کمی	- ۳۵۰ میلیون دلار
عناوین اقدام یا فعالیت		سازمان یا فرد مسئول
<ul style="list-style-type: none"> - بررسی پتانسیل‌های صادراتی - شناسایی واحدهای صادراتی منطقه - برگزاری نشست با صادرکنندگان منطقه - طرح در کارگروه توسعه صادرات 		<ul style="list-style-type: none"> - سازمان منطقه آزاد صنعتی تجاری ارس (با مسئولیت اجرایی) - استانداری (ایجاد هماهنگی) - سازمان صمت (ابلاغ شرح وظایف از طریق دبیرخانه کارگروه توسعه صادرات)
		زمانبندی به تفکیک هر اقدام
		<ul style="list-style-type: none"> - بررسی پتانسیل‌های صادراتی برای توسعه صادرات مجدد در سه ماهه اول ۹۹ - شناسایی واحدهای صادراتی منطقه سه ماهه اول ۹۹ - برگزاری نشست با صادرکنندگان منطقه در سه ماهه دوم ۹۹ - طرح در کارگروه ۳ ماهه سوم - پیگیری از سه ماهه سوم تا پایان سال
اهداف	هدف کیفی	صادرات خدمات
	هدف کمی	۵۰ میلیون دلار
عناوین اقدام یا فعالیت		سازمان یا فرد مسئول
<ul style="list-style-type: none"> ۱- رصد و تهیه گزارش تخصصی صادرات خدمات و صادرات چمدانی و صنایع دستی استان ۲- برگزاری نشست تخصصی برای توسعه صادرات خدمات محور (گردشگری) ۳- ایجاد حداقل دو سایت تجارت الکترونیکی برای صادرات صنایع دستی استان ۴- طرح در کارگروه توسعه صادرات 		<ul style="list-style-type: none"> - اداره کل میراث فرهنگی صنایع دستی و گردشگری استان (مسئولیت اجرایی) - کارگروه توسعه صادرات استان (مسئولیت ابلاغ و پیگیری مصوبات) - استانداری (ایجاد هماهنگی)
		زمانبندی به تفکیک هر اقدام
		<ul style="list-style-type: none"> - بند یک در سه ماهه اول سال - نشست سه ماهه دوم - بند سه تا بهمن ماه - بند ۴ در شش ماهه دوم سال

طرح / پروژه (سخت‌افزاری یا نرم‌افزاری): توسعه گسترش زیرساخت‌های تجاری – صادراتی		طرح ۲
اهداف	هدف کیفی	<ul style="list-style-type: none"> - تجهیز زیرساخت‌های گمرکات استان - کمک به ایجاد و راه‌اندازی پایانه‌های صادراتی
	هدف کمی	<ul style="list-style-type: none"> - تجهیز گمرک نوردوز از بابت ماشین‌آلات تخلیه و بارگیری و انبار کالا - تجهیز گمرکات جلفا و نوردوز به دستگاه X-ray - کمک به تکمیل پایانه‌های صادراتی بناب و مراغه - نوسازی حداقل ۱۰۰ کامیون
عناوین اقدام یا فعالیت		زمانبندی به تفکیک هر اقدام
<ul style="list-style-type: none"> - پیگیری تخصیص اعتبارهای لازم برای تجهیز گمرکات 		<ul style="list-style-type: none"> - ارائه گزارش از زیرساخت‌های استان در شش ماهه اول در کارگروه توسعه صادرات و پیگیری تخصیص اعتبار)
<ul style="list-style-type: none"> - پیگیری اخذ مجوزهای لازم و اعتبارات ملی سازمان توسعه تجارت به استان‌ها از سازمان‌های ذیربط جهت تکمیل پایانه‌های صادراتی مراغه و بناب - تجهیز و نوسازی ناوگان حمل و نقل جاده‌ای 		<ul style="list-style-type: none"> - سازمان صمت (پیگیری به عنوان دبیرخانه کارگروه) - سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی - استانداری (ایجاد هماهنگی) - اداره کل حمل و نقل پایانه‌های استان
		<ul style="list-style-type: none"> - پیگیری تخصیص اعتبار تجهیز از سازمان توسعه تجارت ایران در شش ماهه اول - ارائه گزارش پیشرفت احداث و تجهیز پایانه‌های مربوطه توسط مجریان و فرمانداران مربوطه در کارگروه توسعه صادرات - ارائه گزارش اداره کل حمل و نقل پایانه‌ای در شش ماهه اول سال - سازمان برنامه و بودجه در خصوص تخصیص اعتبار و سهم استانی

پروژه‌های اداره بازرگانی داخلی

طرح ۱	طرح / پروژه (سخت‌افزاری یا نرم‌افزاری): سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و تنظیم بازار کالا و خدمات اساسی و ضروری	
	اهداف	هدف کیفی
		هدف کمی
	۱- توزیع گسترده در مواقع بحرانی و کمبود جهت کنترل بازار، ۲- تسریع در روند توزیع مویرگی کالا ۳- توزیع کالا در سطح گسترده در تمام نقاط استان جهت تسهیل دسترسی عموم جامعه هدف ۴- پیش بینی بحران‌های کالایی و ارائه پیشنهادات در جهت تامین به موقع کالا با هدف کنترل قیمت و تنظیم بازار	۱- تشکیل حداقل ۱۸ جلسه تنظیم بازار استان جهت تصمیم‌گیری و تعیین راهبردهای استانی. ۲- تشکیل حداقل ۳۰ جلسه کارشناسی تنظیم بازار
عناوین اقدام یا فعالیت	سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام
۱- تشکیل ۱۸ جلسه تنظیم بازار استان ۲- تهیه و ارائه گزارشات بازار در جلسات تنظیم بازار ۳- پیگیری مصوبات جلسات تنظیم بازار از وزارت و دستگاه‌های ذیربط	- سازمان صمت - اعضاء کارگروه تنظیم بازار استان - استانداری - اداره غله - اداره پشتیبانی امور دام	- تشکیل جلسات تنظیم بازار و جلسات کارشناسی هر ماه حداقل ۳ جلسه - پیگیری مصوبات جلسات و گزارش ادارات غله و پشتیبانی امور دام (ماهانه)

طرح ۲	طرح / پروژه (سخت‌افزاری یا نرم‌افزاری): توزیع کالاهای اساسی و ضروری در ایام خاص سال در غالب طرح‌های پایان سال، شامل طرح ضیافت، طرح شروع مدارس، طرح ایام ماه محرم و صفر و طرح ماه مبارک رمضان		
	اهداف	هدف کیفی	
		هدف کمی	
	عناوین اقدام یا فعالیت	سازمان یا فرد مسئول	
	ایجاد نمایشگاه‌های عرضه مسقیم کالا	سازمان صمت، نمایشگاه بین‌المللی تبریز	جلوگیری از کمبود و افزایش قیمت به نسبت تقاضا در ایام خاص سال برگزاری حداقل ۳ نمایشگاه عمومی عرضه کالا در طول سال برگزاری نمایشگاه در تاریخ‌های شروع مدارس، ماه مبارک رمضان، ماه محرم و صفر و پایان سال (نوروز)

طرح / پروژه (سخت افزاری یا نرم افزاری): ساماندهی شرکت‌های پخش و توزیعی		طرح ۳						
اهداف	هدف کیفی	<p>۱- تسریع در روند توزیع کالا ۲- شناساندن مسیر توزیع و مصرف‌کننده به تولیدکننده و نهایتاً تسهیل ورود کالا از تولید به بازار مصرف ۳- حذف واسطه‌گری کالا بین تولید تا مصرف ۴- کاهش قیمت کالا برای مصرف‌کننده با حذف واسطه‌ها ۵- ایجاد اطمینان از وجود شبکه‌های مطمئن کالا در بخش عمده و خصوصاً در گروه کالایی مواد غذایی و بهداشتی ۶- امکان رصد زنجیره‌ای تولید تا مصرف ۷- رصد میزان موجودی کالا در سطح عمده</p>						
	هدف کمی	<p>۱- ساماندهی فعالیت شرکت‌های پخش سراسری و منطقه‌ای فعال و دارای مجوز در استان به تعداد ۷۵ شعبه و نمایندگی پخش و پیش‌بینی و هدف‌گذاری افزایش ده درصدی شعبه در استان در سال جاری ۲- ساماندهی فعالیت شرکت‌های پخش استانی فعال و دارای مجوز استانی به تعداد ۱۲ شرکت پخش و هدف‌گذاری افزایش ده درصدی صدور مجوز برای شرکت‌های پخش استانی ۳- ساماندهی فعالیت شرکت‌های پخش استانی فعال و دارای مجوز برای فعالیت هم‌جوار در استان به تعداد ۳ شرکت پخش و پیش‌بینی افزایش ۱۰ درصد در سال جاری</p>						
<table border="1"> <thead> <tr> <th>عناوین اقدام یا فعالیت</th> <th>سازمان یا فرد مسئول</th> <th>زمانبندی به تفکیک هر اقدام</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> <p>۱- تشکیل جلسات کارشناسی با نمایندگی انجمن صنفی کارفرمایان شرکت‌های پخش استان و به کارگیری پتانسیل انجمن برای تشویق به اخذ مجوز و ساماندهی فعالیت آنان و همچنین بررسی ساختار و ساماندهی تشکیلات انجمن صنفی پخش استان</p> <p>۲- بازرسی و بازدید از شرکت‌های پخش بدون مجوز و تشویق یا استفاده از ابزارهای قانونی جهت صدور مجوز پخش</p> <p>۳- هماهنگی با حوزه نظارت و بازرسی سازمان در جهت بازرسی و رصد شرکت‌های پخش فاقد مجوز فعالیت و الزام آنان به اخذ مجوز ۴</p> <p>۴- بازدید میدانی و ساماندهی فعالیت و بروز رسانی اطلاعات مربوط به شرکت‌های پخش دارای مجوز</p> <p>۵- تسریع در بررسی پرونده‌های شرکت‌های متقاضی مجوز پخش</p> <p>۶- کاهش متوسط زمان صدور مجوز</p> <p>۷- مشاوره و راهنمایی شرکت‌های پخش فاقد مجوز و تشویق آنان برای اخذ مجوز از طریق سامانه مدیریت توزیع کالا</p> <p>۸- جلوگیری و ممانعت از فعالیت شرکت‌های پخش فاقد مجوز و برخورد قانونی برای فعالیت بدون مجوز آنان و نگهداری غیر مجاز کالا در انبارهای شرکت‌های مذکور</p> </td> <td> <p>دبیرخانه کارگروه تنظیم بازار و دستگاه‌های عضو کمیسیون</p> </td> <td> <p>در طول سال</p> </td> </tr> </tbody> </table>			عناوین اقدام یا فعالیت	سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	<p>۱- تشکیل جلسات کارشناسی با نمایندگی انجمن صنفی کارفرمایان شرکت‌های پخش استان و به کارگیری پتانسیل انجمن برای تشویق به اخذ مجوز و ساماندهی فعالیت آنان و همچنین بررسی ساختار و ساماندهی تشکیلات انجمن صنفی پخش استان</p> <p>۲- بازرسی و بازدید از شرکت‌های پخش بدون مجوز و تشویق یا استفاده از ابزارهای قانونی جهت صدور مجوز پخش</p> <p>۳- هماهنگی با حوزه نظارت و بازرسی سازمان در جهت بازرسی و رصد شرکت‌های پخش فاقد مجوز فعالیت و الزام آنان به اخذ مجوز ۴</p> <p>۴- بازدید میدانی و ساماندهی فعالیت و بروز رسانی اطلاعات مربوط به شرکت‌های پخش دارای مجوز</p> <p>۵- تسریع در بررسی پرونده‌های شرکت‌های متقاضی مجوز پخش</p> <p>۶- کاهش متوسط زمان صدور مجوز</p> <p>۷- مشاوره و راهنمایی شرکت‌های پخش فاقد مجوز و تشویق آنان برای اخذ مجوز از طریق سامانه مدیریت توزیع کالا</p> <p>۸- جلوگیری و ممانعت از فعالیت شرکت‌های پخش فاقد مجوز و برخورد قانونی برای فعالیت بدون مجوز آنان و نگهداری غیر مجاز کالا در انبارهای شرکت‌های مذکور</p>	<p>دبیرخانه کارگروه تنظیم بازار و دستگاه‌های عضو کمیسیون</p>	<p>در طول سال</p>
عناوین اقدام یا فعالیت	سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام						
<p>۱- تشکیل جلسات کارشناسی با نمایندگی انجمن صنفی کارفرمایان شرکت‌های پخش استان و به کارگیری پتانسیل انجمن برای تشویق به اخذ مجوز و ساماندهی فعالیت آنان و همچنین بررسی ساختار و ساماندهی تشکیلات انجمن صنفی پخش استان</p> <p>۲- بازرسی و بازدید از شرکت‌های پخش بدون مجوز و تشویق یا استفاده از ابزارهای قانونی جهت صدور مجوز پخش</p> <p>۳- هماهنگی با حوزه نظارت و بازرسی سازمان در جهت بازرسی و رصد شرکت‌های پخش فاقد مجوز فعالیت و الزام آنان به اخذ مجوز ۴</p> <p>۴- بازدید میدانی و ساماندهی فعالیت و بروز رسانی اطلاعات مربوط به شرکت‌های پخش دارای مجوز</p> <p>۵- تسریع در بررسی پرونده‌های شرکت‌های متقاضی مجوز پخش</p> <p>۶- کاهش متوسط زمان صدور مجوز</p> <p>۷- مشاوره و راهنمایی شرکت‌های پخش فاقد مجوز و تشویق آنان برای اخذ مجوز از طریق سامانه مدیریت توزیع کالا</p> <p>۸- جلوگیری و ممانعت از فعالیت شرکت‌های پخش فاقد مجوز و برخورد قانونی برای فعالیت بدون مجوز آنان و نگهداری غیر مجاز کالا در انبارهای شرکت‌های مذکور</p>	<p>دبیرخانه کارگروه تنظیم بازار و دستگاه‌های عضو کمیسیون</p>	<p>در طول سال</p>						

پروژه‌های اداره اصناف

اهداف	طرح / پروژه (سخت افزاری یا نرم افزاری): ساماندهی اصناف		اهداف
	هدف کیفی	هدف کمی	
	شناسایی و پروانه دار کردن واحدهای صنفی فاقد پروانه		افزایش صنوف دارای پروانه کسب به ۹۵ درصد
عناوین اقدام یا فعالیت	سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	
برگزاری جلسه و فعال سازی ستاد اجرایی	اداره اصناف (دبیرخانه کمیسیون نظارت) دستگاہهای عضو	در طول سال	
برگزاری جلسه با دستگاه‌های استعلام شونده (دارایی، بهداشت، اماکن) جهت رفع موانع صدور پروانه		در طول سال	
شناسایی واحدهای فاقد پروانه کسب در بازرسی دوره‌ای اتحادیه‌ها		در طول سال	
صدور اخطار برای واحد فاقد پروانه کسب		در طول سال	
دعوت از مالک واحد به تشکیل پرونده در اتحادیه		در طول سال	
همکاری و تسهیل سازی جهت صدور پروانه کسب در اتحادیه		در طول سال	
پلمپ واحد در صورت عدم اقدام جهت دریافت پروانه		در طول سال	

طرح / پروژه (سخت افزاری یا نرم افزاری): ساماندهی اتحادیه‌های صنفی		طرح ۲
اهداف	هدف کیفی	برگزاری به موقع انتخابات اتحادیه‌های صنفی
	هدف کمی	٪۱۰۰
عناوین اقدام یا فعالیت	سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام
استخراج لیست انتخابات سال جاری از سامانه ایرانیان اصناف	- اداره اصناف (دبیرخانه کمیسیون نظارت) - دستگاه‌های عضو و اتحادیه‌های ذیربط	ماه اول سال
تنظیم تقویم برگزاری انتخابات		در طول سال
تنظیم شروع پروسه انتخابات از شش ماه قبل برای هر اتحادیه		در طول سال
اطلاع‌رسانی زمان شروع پروسه به اتحادیه و درخواست اقدامات لازم با مکاتبه		در طول سال
کنترل مداوم روند برگزاری انتخابات و جلوگیری از تاخیر روند برگزاری انتخابات		در طول سال
استخراج انتخابات معوقه از سامانه ایرانیان اصناف		هر ماه
تشکیل جلسه و علت‌یابی معوق شدن انتخابات		در طول سال
رفع علت و آغاز فرآیند انتخابات معوق		در طول سال
اهداف		هدف کیفی
	هدف کمی	۱۰ اتحادیه در استان
عناوین اقدام یا فعالیت	سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام
تنظیم گزارش در خصوص اتحادیه‌های حائز شرایط ادغام	- اداره اصناف (دبیرخانه کمیسیون نظارت) - دستگاه‌های عضو و اتحادیه‌های ذیربط	سه ماهه اول سال
تشکیل کمیته در خصوص تشخیص اتحادیه‌های حائز شرایط و تصمیم‌گیری		در طول سال
تشکیل کمیسیون نظارت و تصویب یا رد ادغام		در طول سال
اجرای ادغام در صورت تصویب در کمیسیون		در طول سال

طرح / پروژه (سخت‌افزاری یا نرم‌افزاری): نظارت بر عملکرد سازمان‌های صنفی		طرح ۳
اهداف	هدف کیفی	بازرسی و نظارت بر عملکرد اتحادیه‌ها و اتاق‌های اصناف
	هدف کمی	۳۷۴ مورد
عناوین اقدام یا فعالیت	سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام
صدور ابلاغ بازرسی در کمیسیون نظارت	اداره اصناف (دبیرخانه کمیسیون نظارت) دستگاه‌های عضو و اتحادیه‌های ذیربط	یک‌بار برای هر بازرسی
تنظیم تقویم بازرسی از اتحادیه‌ها و اتاق‌ها		ماه اول سال
انجام بازرسی با محوریت نظارت بر حسن اجرای ماده ۱۲ قانون نظام صنفی		در طول سال
تهیه گزارش بازرسی		در طول سال
ارسال تیم بازرسی در موارد خاص خارج از تقویم		در طول سال
تشکیل جلسه و تصمیم‌گیری در خصوص نتایج حاصل از گزارش		هر سه ماه یک‌بار
اهداف	هدف کیفی	نظارت بر حسن اجرای ماده ۵۶ قانون نظام صنفی
	هدف کمی	٪۱۰۰
عناوین اقدام یا فعالیت	سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام
برگزاری کمیسیون نظارت توسط شهرستان		در طول سال
ارسال مصوبات هر کمیسیون از شهرستان به ستاد		در طول سال
کنترل تک تک مصوبات و تطبیق آن با قانون نظام صنفی		در طول سال
رد یا تایید مصوبات		در طول سال
درج نتیجه در سامانه ایران اصناف و اخذ کد مصوبه		در طول سال

طرح / پروژه (سخت‌افزاری یا نرم‌افزاری): ساماندهی اصناف تولیدی در راستای تکمیل زنجیره ارزش صنایع صنفی منتخب (کفش، فرش و پلاستیک)	طرح ۴	
اهداف	هدف کیفی - تسهیل دست‌یابی به مواد اولیه برای تولیدکننده - ایجاد امکان تهیه مواد اولیه مرغوب برای تولیدکننده - سوق‌دهی تولیدکننده به عدم خام‌فروشی و ایجاد تنوع در سبد تولید	
	هدف کمی - افزایش به‌طور متوسط ۱۰٪ کیفیت مواد اولیه در دسترس در حوزه صنایع صنفی منتخب این استان (کفش و فرش و پلاستیک) - تاثیر به‌طور متوسط ۲٪ بر تنوع محصول نهایی تولید شده در صنایع صنفی منتخب استان	
عناوین اقدام یا فعالیت	سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام
برگزاری جلسات با اتحادیه و تولیدکنندگان با موضوع اخذ اطلاعات مربوط به مبادی تولید و یا تامین مواد اولیه مرغوب	- اداره اصناف سازمان - اتاق اصناف - اتحادیه کفش - اتحادیه فرش - اتحادیه سرمایه‌ش - گرمایش	سه ماهه اول سال
تهیه لیست مبادی تامین مواد اولیه مرغوب		سه ماهه دوم سال
استخراج لیست واحدهای تولیدی در صنایع صنفی منتخب استان از سامانه ایرانیان اصناف و شناسایی تولیدکنندگان دارای شرایط احراز از بین آنها با همکاری اتاق اصناف و اتحادیه مرتبط		سه ماهه دوم سال
تشکیل جلسه در محل اتاق اصناف با تولیدکنندگان منتخب و معرفی مبادی تامین مواد اولیه شناسایی شده به آنها		سه ماهه دوم سال
تشکیل کلاس آموزشی برای تولیدکنندگان در محل اتاق اصناف در خصوص نحوه شناسایی، تهیه، خرید و استفاده از مواد اولیه مرغوب در تولید		سه ماهه سوم سال
تشکیل جلسه برای واحدهای صنفی مصرف‌کننده مواد اولیه عرضه شده در بورس و آموزش نحوه ثبت نام و بهره‌مندی از مواد اولیه بورس		سه ماهه دوم
تشکیل تیم بازرسی با حضور نماینده سازمان، اتاق و اتحادیه		سه ماهه دوم
انجام گشت دوره‌ای با تیم بازرسی از تمامی واحدهای تولیدی صنفی منتخب و تنظیم گزارش		در طول سال

ادامه طرح ۴		
اهداف	هدف کیفی	بالا بردن کیفیت محصول تولید شده از طریق بازسازی و نوسازی واحدهای تولیدی صنفی
	هدف کمی	جذب صد درصدی بودجه تسهیلات بازسازی و نوسازی واحدهای تولیدی صنفی از محل ۲۰٪ تبصره ۱۸
عناوین اقدام یا فعالیت	سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هراقدام
تنظیم صورتجلسه در خصوص مواد اولیه مصرفی و عدم فروش مواد اولیه خام و همچنین شناسایی و ظرفیت‌سنجی ماشین‌آلات مورد استفاده در واحدهای مذکور		در طول سال
ارزیابی صورتجلسات تنظیمی و استخراج گزارش در خصوص واحدهای تولیدی صنفی حائز شرایط استفاده از تسهیلات بازسازی و نوسازی و تصمیم‌گیری در خصوص واحدهایی که اقدام به خام فروشی می‌کنند.		در طول سال
تشکیل پرونده برای واحدهای صنفی تولیدی حائز شرایط و معرفی به کارگروه استانی تسهیلات بازسازی و نوسازی		در طول سال

طرح / پروژه (سخت‌افزاری یا نرم‌افزاری): راه‌اندازی شهرک صنفی		
اهداف	هدف کیفی	<ul style="list-style-type: none"> - تکمیل زنجیره تولید و عرضه کیف و کفش - ارتباط مستقیم تولیدکننده و فروشنده و مصرف‌کننده - افزایش رقابت‌پذیری میان تولیدکننده‌ها در جهت ایجاد تنوع و کاهش قیمت تمام شده - کاهش ترافیک - جلوگیری عرضه خودروهای دستکاری شده
	هدف کمی	<ul style="list-style-type: none"> - ایجاد و توسعه چهار شهرک صنفی شامل : - توسعه شهرک صنفی کیف و کفش (چالش صنعت) - ایجاد شهرک صنفی خودرو (مایان) - توسعه شهرک صنفی مبلمان (مایان) - توسعه شهرک صنفی میوه و تره‌بار شهریار
عناوین اقدام یا فعالیت	سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هراقدام
مذاکره در خصوص تسهیل فرآیند تسهیلات اختصاصی کفش تایید شده از صندوق حمایت	<ul style="list-style-type: none"> - اداره اصناف (دبیرخانه کمیسیون نظارت) - دستگاه‌های عضو و شهرک‌های صنعتی استان 	در طول سال

پروژه‌های اداره فرش

طرح ۱	طرح / پروژه (سخت افزاری یا نرم افزاری): تکمیل زنجیره فرش (توسعه تولید داخلی مواد اولیه مورد نیاز در تولید فرش) و ارتقا کیفیت فرش دستباف استان	
	<ul style="list-style-type: none"> - تامین مواد اولیه - ارتقا کیفیت - توسعه صادرات 	هدف کیفی
	<ul style="list-style-type: none"> - افزایش ظرفیت تولید نخ مورد استفاده در فرش - توسعه و مدرنیزه‌سازی واحد رنگریزی (۱ واحد) - ایجاد مجتمع تولید نخ ابریشم و نوغانداری (۱ واحد) - توسعه و مدرنیزه‌سازی پشم‌شویی (۲ واحد) - پرداخت‌زنی (۲ واحد) - نخ‌ریسی ۲ واحد - قالی‌شویی یک واحد - ایجاد مجتمع‌های بزرگ قالیبافی با سرمایه‌گذاری جدید ۲ واحد - گمرکات فرش در فرودگاه تبریز - برگزاری نمایشگاه فرش 	هدف کمی
	اهداف	
زمانبندی به تفکیک هر اقدام	سازمان یا فرد مسئول	عناوین اقدام یا فعالیت
- سه ماهه اول سال		۱- هماهنگی با اتحادیه جهت شناسایی واحدهای توانمند و قابلیت توسعه واحدهای رنگریزی، پشم شویی، نخ‌رسی و غیره
- سه ماهه دوم	- اداره فرش (دبیرخانه کارگروه فرش)	۲- معرفی به تسهیلات و رفع موانع تولید در کارگروه فرش
- سه ماهه دوم	- دستگاه‌های عضو کارگروه فرش	۳- شناسایی سرمایه‌گذاران
- سه ماهه سوم		۴- صدور مجوزهای مربوطه
		۵- راه‌اندازی واحدهای مذکور
- سه ماهه چهارم		۶- هماهنگی با گمرکات استان جهت ایجاد گمرک فرش استان
		۷- برگزاری نمایشگاه سالانه فرش

پروژه‌های معاونت بازرسی

طرح ۱	طرح / پروژه (سخت‌افزاری یا نرم‌افزاری): تقویت سیستم‌های نظارتی کالا و خدمات و نظام توزیع از تولید و واردات تا مصرف		
		اهداف	<ul style="list-style-type: none"> - تقویت سیستم نظارتی - حمایت از مصرف‌کننده - بهبود نظام توزیع - شفاف‌سازی جریان کالا
		هدف کمی	- افزایش سطح تخلف‌یابی با هدفمند نمودن بازرسی‌ها (افزایش ۵ درصدی)
زمانبندی به تفکیک هر اقدام	سازمان یا فرد مسئول	عناوین اقدام یا فعالیت	
	معاونت بازرسی و دستگاه‌های عضو کمیسیون قاچاق کالا استانداری	<ol style="list-style-type: none"> ۱. ساماندهی بازرسان ۲. تجهیز بازرسان به برنامه‌ها و نرم‌افزارهای کاربردی برای انجام بازرسی‌های هدفمند ۳. برگزاری گشت‌های مشترک با سایر دستگاه‌ها ۴. هماهنگی و برگزاری جلسات با کلیه دستگاه‌های عضو کارگروه قاچاق کالا 	
		- رسیدگی به شکایات در حداقل زمان ممکن (افزایش ۸۰ درصدی)	
		<ul style="list-style-type: none"> - تعیین تکلیف انبارهای درانتظار تائید - صحت‌سنجی و تایید انبارهای ثبت شده (۵۰۰۰ واحد) 	
		- اخذ قیمت روزانه ۱۲۴ قلم کالا و ثبت روزانه در سامانه مربوطه	
		- تهیه گزارشات خبری از اقدامات و اطلاع‌رسانی از طریق رسانه‌های ارتباط جمعی	
		- افزایش درصد تخلف‌یابی با هدفمند نمودن بازرسی‌ها (افزایش ۳ درصدی)	

برنامه‌ها و پروژه‌های جهش تولید سازمان جهاد کشاورزی استان

طرح ۱	عنوان: نوسازی و بهسازی اماکن دامی	
محل اجرا	تقاضامحور / سطح استان	
اهداف کمی	افزایش تولید سالانه ۱۸۰ تن گوشت قرمز، افزایش تولید شیر سالانه ۱۹۰۰ تن، افزایش ۳۰ درصدی راندمان زایش، نوسازی و بهسازی اماکن دامی در سطح ۵۰۰ هزار مترمربع	
اشتغال‌زائی نفر در یک سال	دائم	۰
	موقت	۵۰۰
	تثبیت اشتغال	۴۵۰۰
درآمد سالیانه از افزایش تولید (میلیارد ریال) ۳۵۹		
طرح ۲	عنوان: توسعه گلخانه‌ها با توجه به محدودیت منابع آبی در حوزه دریاچه ارومیه و توسعه صادرات	
محل اجرا	تقاضامحور / سطح استان	
اهداف کمی	احداث و توسعه گلخانه ۱۰۰ هکتار و افزایش تولید سالانه ۴۰۰۰۰ تن	
اشتغال‌زائی نفر در یک سال	دائم	۱۰۰۰
	موقت	۲۰۰
	تثبیت اشتغال	۰
درآمد سالیانه از افزایش تولید (میلیارد ریال) ۲۴۰۰		
طرح ۳	عنوان: اصلاح و نوسازی باغات درجه ۲ و جایگزینی باغات درجه ۳ استان و روسیمی کردن تاکستان‌ها	
محل اجرا	تقاضامحور / سطح استان	
اهداف کمی	اصلاح و نوسازی باغات ۲۰۰۰ هکتار و افزایش تولید سالانه ۲۲۰۰۰ تن	
اشتغال‌زائی نفر در یک سال	دائم	۰
	موقت	۲۰۰
	تثبیت اشتغال	۱۰۰۰
درآمد سالیانه از افزایش تولید (میلیارد ریال) ۱۱۰۰		
طرح ۴	عنوان: پروژه ایجاد و افزایش فراوری و کاهش ضایعات و ارتقای بهره‌وری محصولات صنایع تبدیلی و غذایی صادرات‌محور	
محل اجرا	تقاضامحور / سطح استان	
اهداف کمی	افزایش فراوری محصولات کشاورزی به میزان ۴۰۰ هزار تن، کاهش ضایعات به میزان ۱۰ درصد، ارتقای کیفیت محصولات تولیدی، ۱۰ درصد، ارتقای بهره‌وری و کاهش هزینه‌های تولید	
اشتغال‌زائی نفر در یک سال	دائم	۲۰۰
	موقت	۲۵۰
	تثبیت اشتغال	۷۵۰
درآمد سالیانه از افزایش تولید (میلیارد ریال) متفاوت		

برنامه‌ها و پروژه‌های اقتصاد مقاومتی و جهش تولید استان آذربایجان شرقی در سال ۱۳۹۹

عنوان: اجرای شبکه‌های فرعی ۳ و ۴ آبیاری و زهکشی مدرن و آبیاری تحت فشار (پایاب سد شهید کاظمی) طرح ۵		
محل اجرا	ملکان	
اهداف کمی	اجرا و تکمیل ۱۳۰۰ هکتار از ۷۵۰۰ هکتار شبکه نیمه‌تمام و پرداخت مطالبات، میزان افزایش تولید سالانه ۲۵ هزار تن برای ۱۳۰۰ هکتار سال اول	
اشتغال‌زائی نفر در یک سال	دائم	۰
	موقت	۵۰۰
	تثبیت اشتغال	۱۱۰۰
درآمد سالیانه از افزایش تولید (میلیارد ریال)	۱۰۰۰	
عنوان: اجرای شبکه‌های فرعی ۳ و ۴ آبیاری و زهکشی مدرن (پایاب سد علویان صوفی چای) طرح ۶		
محل اجرا	بناب / مراغه	
اهداف کمی	اجرا و تکمیل ۴۰۰ هکتار از ۹۰۰۰ هکتار شبکه پایاب نیمه‌تمام و پرداخت مطالبات و افزایش تولید سالانه ۶ هزار تن برای ۴۰۰ هکتار سال اول	
اشتغال‌زائی نفر در یک سال	دائم	۰
	موقت	۱۵۰
	تثبیت اشتغال	۳۰۰
درآمد سالیانه از افزایش تولید (میلیارد ریال)	۳۰۰	
عنوان: اجرای شبکه‌های فرعی ۳ و ۴ آبیاری و زهکشی مدرن و آبیاری تحت فشار غرب و شمال غرب کشور (رودخانه‌های مرزی) طرح ۷		
محل اجرا	خدا آفرین	
اهداف کمی	اجرا و تکمیل ۱۰۰۰ هکتار از ۱۸۷۰۰ هکتار شبکه پایاب نیمه‌تمام و پرداخت مطالبات و افزایش تولید سالانه ۲۰۰۰۰ تن	
اشتغال‌زائی نفر در یک سال	دائم	۰
	موقت	۴۰۰
	تثبیت اشتغال	۱۰۰۰
درآمد سالیانه از افزایش تولید (میلیارد ریال)	۷۰۰	
عنوان: افزایش ضریب نفوذ دانش و توانمندسازی بهره‌برداران بخش کشاورزی طرح ۸		
محل اجرا	سطح استان	
اهداف کمی	بهبود وضعیت اشتغال در مشاغل کشاورزی و افزایش بهره‌وری به تناسب سرمایه‌گذاری و به تبع آن توسعه پایدار بخش کشاورزی افزایش بهره‌مندی کشاورزان از ارزش افزوده حاصل در زنجیره ارزش، ارتقاء کمی و کیفی محصولات تولیدی به‌ویژه صادرات محور در راستای تولید محصول سالم، رقابتی و اقتصادی افزایش حدود ۳ درصدی انواع محصولات کشاورزی و ۱ درصد بهره‌وری مصرف آب	
اشتغال‌زائی نفر در یک سال	دائم	۰
	موقت	۰
	تثبیت اشتغال	۲۰۰۰
درآمد سالیانه از افزایش تولید (میلیارد ریال)	۴۲۰۰	

عنوان: احداث و تکمیل شهرک دامپروری خصوصی شهرستان مرند	طرح ۹	
محل اجرا	مرند	
اهداف کمی	پرورش گوسفند مولد (از نژاد فرانسوی- انگلیسی) با ظرفیت ۲۱۰۰۰ راس (۱۵۰۰۰ راس گوشتی و ۶۰۰۰ راس شیری) در سال اول	
اشتغال زائی نفر در یک سال	دائم	۱۵۰
	موقت	۵۰
	تثبیت اشتغال	۰
درآمد سالیانه از افزایش تولید (میلیارد ریال)	سال‌های بعد	
عنوان: شبکه آبیاری و زهکشی آیدوغموش	طرح ۱۰	
محل اجرا	میانه	
اهداف کمی	اجرای شبکه پایاب ۱۲۴۰ هکتار از ۷۶۰۰ هکتار کل شبکه پایاب سد آیدوغموش، افزایش تولیدات کشاورزی، افزایش بهره‌وری استفاده از منابع آب و خاک و افزایش درآمد کشاورزان	
اشتغال زائی نفر در یک سال	دائم	۵۵۰
	موقت	۲۵۰
	تثبیت اشتغال	۸۰۰
درآمد سالیانه از افزایش تولید (میلیارد ریال)	-	
عنوان: آبرسانی به میانه از سد گرمی چای	طرح ۱۱	
محل اجرا	میانه	
اهداف کمی	تامین ۱۰ سالانه میلیون متر مکعب آب شرب	
اشتغال زائی نفر در یک سال	دائم	۲۰
	موقت	-
	تثبیت اشتغال	-
درآمد سالیانه از افزایش تولید (میلیارد ریال)	-	
عنوان: شبکه آبیاری و زهکشی سهند	طرح ۱۲	
محل اجرا	هشترود	
اهداف کمی	آبرسانی به ۱۰۰۰ هکتار از شبکه پایاب سد سهند هشترود- کل هدف شبکه آبیاری و زهکشی سهند ۷۵۰۰ هکتار می باشد.	
اشتغال زائی نفر در یک سال	دائم	۱۰۰
	موقت	۲۰۰
	تثبیت اشتغال	۶۰۰
درآمد سالیانه از افزایش تولید (میلیارد ریال)	۳۵۰	

برنامه‌ها و پروژه‌های اقتصاد مقاومتی و جهش تولید استان آذربایجان شرقی در سال ۱۳۹۹

عنوان: افزایش سطح سبز طرح توسعه بهره‌برداری از ارس به ۵۷۰۰ هکتار	طرح ۱۳
محل اجرا	حوضه ارس
اهداف کمی	<ul style="list-style-type: none"> - اشتغال زایی به مقدار ۵۰۰۰ نفر - افزایش تولیدات کشاورزی به میزان ۸۵ هزار تن در سال - افزایش بهره‌وری استفاده از منابع آب و خاک و افزایش درآمد کشاورزان
اشتغال زائی نفر در یک سال	دائم
	موقت
تثبیت اشتغال	۵۰۰۰
درآمد سالیانه از افزایش تولید (میلیارد ریال)	۲۰۰۰
عنوان: سبز نمودن ۲۰۰۰ هکتار از اراضی شبکه پایاب سد خداآفرین	طرح ۱۴
محل اجرا	خداآفرین
اهداف کمی	<ul style="list-style-type: none"> - استفاده از حقاچه جمهوری اسلامی ایران از رودخانه ارس - تامین آب به ۲۰۰۰ هکتار از اراضی پایاب سد خداآفرین - کاهش مهاجرت و ثبات جمعیت در منطقه مرزی - اشتغال ۲۰۰۰ نفر، تولید ۱۸۰۰۰ تن محصولات کشاورزی
اشتغال زائی نفر در یک سال	دائم
	موقت
تثبیت اشتغال	۴۰۰۰
درآمد سالیانه از افزایش تولید (میلیارد ریال)	۱۰۰۰

برنامه‌ها و پروژه‌های جهش تولید گمرکات استان

۱	اهداف	تسهیل دسترسی واحدهای تولیدی به مواد اولیه در راستای رفع کمبود نقدینگی واحدهای تولیدی
	عناوین اقدامات	توسعه رویه ورود موقت مواد اولیه (جهت پردازش)
	ریز فعالیت‌ها	۱. درخواست واحد تولیدی ۲. بررسی و صدور مجوز ورود موقت ۳. واردات مواد اولیه توسط واحد تولیدی بدون اخذ حقوق و عوارض گمرکی ۴. صادرات محصولات تولید شده واحد تولیدی
	سازمان یا فرد مسئول	حوزه نظارت گمرکات استان
	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	در طول سال
	اهداف	کاهش هزینه بهای تمام شده و تأمین مالی واحدهای تولیدی در شرایط تحریمی
۲	عناوین اقدامات	استرداد حقوق ورودی مواد اولیه واحدهای تولیدی به شرط صادرات
	ریز فعالیت‌ها	۱. درخواست استرداد حقوق ورودی ماده ۶۶ ق.ا.گ توسط واحد تولیدی ۲. بررسی کارشناسی اظهارنامه‌های صادراتی و مطابقت با کالاهای اظهارنامه‌های وارداتی و ارجاع به امور مالی ۳. بررسی حکم استرداد توسط امور مالی و استرداد وجه حقوق ورودی پرداختی به واحد تولیدی
	سازمان یا فرد مسئول	حوزه نظارت گمرکات استان
	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	در طول سال
	اهداف	تسهیل و حداکثر نمودن فعالیت ورود و خروج کالا از گمرکات
	عناوین اقدامات	بررسی و رفع موانع تجارت فرامرزی استان
۳	ریز فعالیت‌ها	۱. طرح و جمع بندی مسائل و مشکلات ۲. برگزاری جلسات ستاد هماهنگی تجارت فرامرزی استان ۳. پیگیری مصوبات جلسات تا حصول نتیجه
	سازمان یا فرد مسئول	(دبیرخانه ستاد هماهنگی تجارت فرامرزی)
	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	طول سال ۹۹
	اهداف	انجام هماهنگی‌های لازم و ضروری بین دستگاهی در استان
	عناوین اقدامات	بررسی و رفع موانع تجارت فرامرزی استان
	ریز فعالیت‌ها	۱. طرح و جمع بندی مسائل و مشکلات ۲. برگزاری جلسات ستاد هماهنگی تجارت فرامرزی استان ۳. پیگیری مصوبات جلسات تا حصول نتیجه
۴	سازمان یا فرد مسئول	(دبیرخانه ستاد هماهنگی تجارت فرامرزی)
	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	طول سال ۹۹

تسهیل‌گری و رفع موانع در تحقق شعار جهش تولید

۵	اهداف	ضرورت اجرای ماده ۱۲ قانون امور گمرکی (مدیریت واحد مرزی)
	عناوین اقدامات	بررسی و رفع موانع تجارت فرامرزی استان
	ریز فعالیت‌ها	۱. طرح و جمع بندی مسائل و مشکلات ۲. برگزاری جلسات ستاد هماهنگی تجارت فرامرزی استان ۳. پیگیری مصوبات جلسات تا حصول نتیجه
	سازمان یا فرد مسئول	(دبیرخانه ستاد هماهنگی تجارت فرامرزی)
	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	طول سال ۹۹
۶	اهداف	استفاده از ظرفیت ستاد تجارت فرامرزی استان جهت تسهیل و روان سازی امور
	عناوین اقدامات	بررسی و رفع موانع تجارت فرامرزی استان
	ریز فعالیت‌ها	۱. طرح و جمع بندی مسائل و مشکلات ۲. برگزاری جلسات ستاد هماهنگی تجارت فرامرزی استان ۳. پیگیری مصوبات جلسات تا حصول نتیجه
	سازمان یا فرد مسئول	(دبیرخانه ستاد هماهنگی تجارت فرامرزی)
	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	طول سال ۹۹
۷	اهداف	حمایت از واحدهای تولیدی و فعالان اقتصادی خوشنام
	عناوین اقدامات	طرح حمایت از فعالان اقتصادی مجاز (AEO)
	ریز فعالیت‌ها	۱. تکمیل فرمهای درگاه اینترنتی گمرک ایران ۲. بررسی و تأیید در صورت تأیید شرایط احراز ۳. معرفی شرکت‌های تأیید شده به گمرکات کشور جهت بهره‌برداری از تسهیلات ۱۸ گانه ۴. نظارت بر عملکرد فعالان مجاز اقتصادی معرفی شده
	سازمان یا فرد مسئول	ریز فعالیت ۱: واحدهای تولیدی ریز فعالیت ۲: گمرک ایران ریز فعالیت ۳: گمرک ایران ریز فعالیت ۴: حوزه نظارت گمرکات استان
	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	طول سال ۹۹
۸	اهداف	حمایت از واحدهای تولیدی در جهت تحقق شعار جهش تولید
	عناوین اقدامات	توسعه انبارهای اختصاصی
	ریز فعالیت‌ها	۱. اطلاع‌رسانی شرایط و مزیت‌های طرح از طریق کانال‌های ارتباطی مختلف ۲. بازدید میدانی کارشناسان گمرک از واحدهای تولید متقاضی و مستعد ۳. احراز شرایط انبارهای واحدهای تولید متقاضی با چک لیست مربوطه ۴. انعقاد قرارداد با واحد تولیدی ۵. نظارت مستمر بر عملکرد انبارهای اختصاصی
	سازمان یا فرد مسئول	حوزه نظارت گمرکات استان
	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	طول سال ۹۹

تسهیل‌گری و رفع موانع در تحقق شعار جهش تولید

۹	توسعه سامانه‌های الکترونیک و دوراظهاری اربابان رجوع و دورکاری کارکنان	اهداف	تسهیلگری و رفع موانع در تحقق شعار جهش تولید
	راه اندازی گمرک موبایلی	عناوین اقدامات	
	ایجاد داشبورد اپلیکیشن وی مسنجر دسترسی و ارتباط آسان به قوانین، اطلاعات و بخشنامه‌های	ریز فعالیت‌ها	
	دسترسی و ارتباط آسان به قوانین، اطلاعات و بخشنامه‌های مرتبط	سازمان یا فرد مسئول	
	طول سال ۹۹	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	

برنامه‌ها و پروژه‌های جهش تولید شرکت شهرک‌های صنعتی استان

پروژه‌های حوزه معاونت فنی

زمانبندی به تفکیک هر اقدام				سازمان یا فرد	عناوین اقدام یا فعالیت	کمی مساحت/هکتار:	طرح / پروژه: سخت افزاری یا نرم افزاری:
نقش دستگاه‌های خدمات رسان	ظرفیت قابل تحقق تا سال ۹۹ (بر حسب واحد سنجش هر آیتم)	۱۳۹۹ (درصد)	تا ۱۳۹۸ (درصد)				
-	۱۵	۱۰	۲۰	معاونت فنی شرکت شهرک‌های صنعتی آذربایجان شرقی	خیابان سازی (کیلومتر)	۱۰۰۰	شهرک صنعتی بعثت (سخت افزاری)
-	۲۸	۲۰	۴۰		برق (مگا وات)		
رفع معارض مسیر اختصاصی سد امند توسط شرکت آب منطقه‌ای	۶	۲۵	۳۵		آب (لیتر در ثانیه)		
تأمین ظرفیت و ایستگاه گاز مورد نیاز	۳۰۰۰۰	۳۰	۳۰		گاز (متر مکعب در ساعت)		
-	۴	۲۵	۳۰	معاونت فنی شرکت شهرک‌های صنعتی آذربایجان شرقی	خیابان سازی (کیلومتر)	۴۰۶,۴	توسعه شهرک صنعتی سلیمی (سخت افزاری)
تأمین ۵ مگاوات توان برای فاز توسعه و سنگ شهر توسط توزیع برق تبریز طبق بند ۴ صورتجلسه ۹۸/۰۸/۰۸	۲,۵	۱۰	۲۰		برق (مگا وات)		
موافقت با خرید چاه توسط شرکت آب منطقه‌ای	۱۰	۲۵	۳۰		آب (لیتر در ثانیه)		
تأمین ظرفیت و ایستگاه گاز مورد نیاز	۲۰۰۰۰	۱۵	۲۰		گاز (متر مکعب در ساعت)		

زمانبندی به تفکیک هر اقدام				سازمان یا فرد	عناوین اقدام یا فعالیت	کمی مساحت/هکتار:	طرح / پروژه: سخت افزاری یا نرم افزاری:
نقش دستگاه های خدمات رسان	ظرفیت قابل تحقق تا سال ۹۹ (بر حسب واحد سنجش هر آیتم)	۱۳۹۹ (درصد)	تا ۱۳۹۸ (درصد)				
-	۱	۲۵	۲۰	معاونت فنی شرکت شهرک های صنعتی آذربایجان شرقی	خیابان سازی (کیلومتر)	۷۸,۶	شهرک صنعتی سنگ شهر (سخت افزاری)
تأمین ۵ مگاوات توان برای فاز توسعه و سنگ شهر توسط توزیع برق تبریز طبق بند ۴ صورتجلسه ۰۸/۰۸/۹۸	۲,۵	۲۰	۱۰		برق (مگا وات)		
موافقت با خرید چاه توسط شرکت آب منطقه ای	۵	۲۰	۲۰		آب (لیتر در ثانیه)		
تأمین ظرفیت و ایستگاه گاز مورد نیاز	۲۵۰۰	۲۰	۱۰		گاز (متر مکعب در ساعت)		
-	۲	۲۰	۶۰	معاونت فنی شرکت شهرک های صنعتی آذربایجان شرقی	خیابان سازی (کیلومتر)	۸۲	توسعه شهرک صنعتی هاشمی رفسنجانی (سخت افزاری)
احداث سلول فشار متوسط داخل کلیدخانه پست فوق توزیع صوفیان	۲۵	۳۰	۵۰		برق (مگا وات)		
موافقت با جابجایی چاه توسط شرکت آب منطقه ای	۵	۲۰	۶۰		آب (لیتر در ثانیه)		
تأمین ظرفیت و ایستگاه گاز مورد نیاز	۱۰۰۰۰	۲۰	۶۰		گاز (متر مکعب در ساعت)		
-	۲	۳۵	۱۰	معاونت فنی شرکت شهرک های صنعتی آذربایجان شرقی	خیابان سازی (کیلومتر)	۱۰۸	توسعه شهرک صنعتی بناب (سخت افزاری)
تأمین ظرفیت توسط شرکت برق منطقه ای	۷	۳۵	۱۰		برق (مگا وات)		
موافقت با جابجایی و حفر چاه توسط شرکت آب منطقه ای	۱۰	۳۰	۳۰		آب (لیتر در ثانیه)		
تأمین ظرفیت گاز مورد نیاز	۵۰۰۰	۲۵	۵		گاز (متر مکعب در ساعت)		

زمانبندی به تفکیک هر اقدام				سازمان یا فرد	عناوین اقدام یا فعالیت	کمی مساحت/هکتار:	طرح / پروژه: سخت افزاری یا نرم افزاری:
نقش دستگاه های خدمات رسان	ظرفیت قابل تحقق تا سال ۹۹ (بر حسب واحد سنجش هر آیتم)	۱۳۹۹ (درصد)	تا ۱۳۹۸ (درصد)				
-	۲	۴۰	۷	معاونت فنی شرکت شهرک های صنعتی آذربایجان شرقی	خیابان سازی (کیلومتر)	۴	ایجاد ناحیه صنعتی صنایع دستی و گردشگری (سخت افزاری)
تخصیص توان مورد نیاز توسط شرکت توزیع برق تبریز	۱	۴۰	۵		برق (مگا وات)		
موافقت امور آب	۱	۳۰	۱۰		آب (لیتر در ثانیه)		
تأمین ظرفیت گاز مورد نیاز	۵۰۰	۲۵	۵		گاز (متر مکعب در ساعت)		
-	۲	۳۰	۱۲	معاونت فنی شرکت شهرک های صنعتی آذربایجان شرقی	خیابان سازی (کیلومتر)	۱۶	ایجاد ناحیه صنعتی علیشاه (سخت افزاری)
تخصیص توان مورد نیاز از فیدر تغذیه علیشاه توسط توزیع برق استان	۱,۵	۳۵	۵		برق (مگا وات)		
موافقت امور آب	۱	۳۰	۵		آب (لیتر در ثانیه)		
تأمین ظرفیت و ایستگاه گاز مورد نیاز	۱۰۰۰	۳۰	۵		گاز (متر مکعب در ساعت)		
-	۲	۳۰	۳۰	معاونت فنی شرکت شهرک های صنعتی آذربایجان شرقی	خیابان سازی (کیلومتر)	۵۸	شهرک صنعتی اسکو (سخت افزاری)
افزایش ظرفیت تأمین شده تا حداقل ۲ مگاوات توسط توزیع برق تبریز	۱	۴۵	۲۰		برق (مگا وات)		
صدور پروانه بهره برداری توسط امور آب	۱	۳۰	۴۰		آب (لیتر در ثانیه)		
تأمین ظرفیت و ایستگاه گاز مورد نیاز	۱۰۰۰	۲۰	۱۰		گاز (متر مکعب در ساعت)		

پروژه‌های حوزه معاونت صنایع کوچک

زمانبندی به تفکیک هر اقدام	سازمان یا فرد	عناوین اقدام یا فعالیت	اهداف		طرح / پروژه (سخت‌افزاری یا نرم‌افزاری)
			کمی	کیفی	
هر سه ماه ۲۰ واحد صنعتی	معاون صنایع کوچک	از طریق ارائه تسهیلات بانکی، با استفاده از ظرفیت‌های مکانی و ...	۸۰ واحد	-	فعال‌سازی واحدهای راکد صنعتی
در طول سال ۱۳۹۹	معاون صنایع کوچک	اجرای برنامه‌های توسعه‌ای برای خوشه‌های فرش و تابلو فرش، نخودچی ممقان، حوله بافی تبریز، تجهیزات نفت و گاز و میلمان مرند	تکمیل ۵ خوشه کسب و کار	-	توسعه صنایع کوچک و متوسط و پیوند آنها با صنایع بزرگ
هر سه ماه ۱۵ واحد صنعتی	معاون صنایع کوچک	ثبت و به روز رسانی اطلاعات پیمانکاری فرعی در سامانه	۶۰ واحد	-	توسعه صنایع کوچک و متوسط و پیوند آنها با صنایع بزرگ
بهمن ماه ۱۳۹۹	معاون صنایع کوچک	خاتمه خوشه حوله بافی تبریز	خاتمه یک خوشه در حال اجرا	-	توسعه صنایع کوچک و متوسط و پیوند آنها با صنایع بزرگ
آذر ماه ۱۳۹۹	معاون صنایع کوچک	طرح تدوین زنجیره ارزش صنعت خودروهای سنگین	یک صنعت	-	تکمیل زنجیره ارزش صنایع منتخب

برنامه‌ها و پروژه‌های جهش تولید اداره کل امور اقتصادی و دارایی استان

سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام یا فعالیت	اهداف		طرح ۱
			کمی	کیفی	
شورای هماهنگی بانک‌ها، تمامی بانک‌ها و استانداری	فصل اول سال ۹۹	۱- ایجاد بستر بانک‌داری دیجیتال		افزایش تسهیلات اعطایی	تسهیل تامین مالی از بانک‌ها
	فصل دوم سال ۹۹	۲- استفاد از استارت‌آپ‌ها جهت تأمین نیاز مشتریان جهت دسترسی برخط به خدمات بانک در بستر بانک‌داری دیجیتال			
	فصل سوم سال ۹۹	۳- راه‌اندازی بانک‌داری شرکتی و انجام تعیین مدیر برنامه و حساب برای مشتریان جامعه هدف			
	فصل چهارم سال ۹۹	۴- سوق دادن حداکثر فعالیت و درخواست مشتریان از طریق بستر بانک‌داری شرکتی و دیجیتال			

سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام یا فعالیت	اهداف		طرح ۲
			کمی	کیفی	
سازمان صنعت و معدن، سازمان منطقه آزاد ارس، اتاق بازرگانی، صنایع، معدن و کشاورزی تبریز و خانه صنعت و معدن	اقدام بند ۱: ۱-۱) مکاتبه با دستگاه‌های مسئول و تشکل‌های بخش خصوصی تا پایان خرداد ۱۳۹۹ ۲-۱) شناسایی عناوین طرح‌ها و فرصت‌های سرمایه‌گذاری در قالب فرم‌های دو صفحه‌ای تا پایان تیر ۱۳۹۹ ۳-۱) برگزاری جلسه‌ای در گروه‌کاری تسهیلات و سرمایه‌گذاری به منظور تصویب و تایید طرح تا ۱۵ مردادماه ۱۳۹۹ ۴-۱) مکاتبه با دستگاه‌های و تشکل‌های بخش خصوصی و دریافت مطالعات امکان‌سنجی طرح‌های سرمایه‌گذاری تأیید شده از دستگاه‌های مربوطه مسئول و تشکل‌های بخش خصوصی به دو زبان فارسی و انگلیسی تا پایان مهر ۱۳۹۹	۱) شناسایی طرح‌ها و فرصت‌های سرمایه‌گذاری بخش صنعت از طریق مکاتبه و برگزاری جلسه با دستگاه‌های ذی‌ربط و تشکل‌ها و بخش خصوصی ۲) شناسایی طرح‌ها و فرصت‌های سرمایه‌گذاری بخش معدن از طریق مکاتبه و برگزاری جلسه با دستگاه‌های ذی‌ربط و تشکل‌ها و بخش خصوصی ۳) شناسایی طرح‌ها و فرصت‌های سرمایه‌گذاری بخش کشاورزی از طریق مکاتبه و برگزاری جلسه با دستگاه‌های ذی‌ربط و تشکل‌ها و بخش خصوصی ۴) شناسایی طرح‌ها و فرصت‌های سرمایه‌گذاری بخش گردشگری و خدمات از طریق مکاتبه و برگزاری جلسه با دستگاه‌های ذی‌ربط و تشکل‌ها و بخش خصوصی ۵) شناسایی طرح‌ها و فرصت‌های سرمایه‌گذاری بخش زیربنایی از طریق مکاتبه و برگزاری جلسه با دستگاه‌های ذی‌ربط	شناسایی ۱۰ طرح سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و ۵ طرح سرمایه‌گذاری بخش دولتی	ج.ب. سرمایه‌گذاری خارجی و توسعه استان	شناسایی طرح‌ها و فرصت‌های سرمایه‌گذاری
سازمان صنعت و معدن، سازمان منطقه آزاد ارس، سازمان زمین‌شناسی، اتاق بازرگانی، صنایع، معدن و کشاورزی تبریز، خانه صنعت و معدن، استان، انجمن همگن سنگ.	۵-۱) ارسال فرم‌های دو صفحه‌ای طرح‌های تایید شده برای طراحی و دریافت آن‌ها در قالب فرمت طراحی شده تا پایان آذر ۱۳۹۹ ۶-۱) جاگذاری طرح‌های سرمایه‌گذاری طراحی شده در وب‌سایت مرکز خدمات سرمایه‌گذاری تا ۱۵ دی ۱۳۹۹ ۷-۱) جاگذاری طرح‌های سرمایه‌گذاری طراحی شده در صفحه‌ای در سی‌دی مولتی‌مدیا تا ۱۵ دی ۱۳۹۹ اقدام برای بندهای ۲، ۳، ۴، ۵ و ۶ هم‌زمان با بند ۱ انجام خواهد پذیرفت	۶) شناسایی طرح‌ها و فرصت‌های سرمایه‌گذاری بخش دانش‌بنیان از طریق مکاتبه و برگزاری جلسه با دستگاه‌های ذی‌ربط			
سازمان جهاد کشاورزی، سازمان منطقه آزاد ارس و اتاق بازرگانی، صنایع، معدن و کشاورزی تبریز	اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، شهرداری تبریز و سازمان منطقه آزاد تجاری، صنعتی ارس.	۵) شناسایی طرح‌ها و فرصت‌های سرمایه‌گذاری بخش زیربنایی از طریق مکاتبه و برگزاری جلسه با دستگاه‌های ذی‌ربط			
شرکت‌های برق منطقه‌ای، آب منطقه‌ای، آب و فاضلاب، اداره کل راه و شهرسازی، نمایندگی شرکت ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل در استان، راه‌آهن آذربایجان، دفتر تعاونت ساخت و توسعه آزادراه‌ها در استان‌های آذربایجان شرقی و غربی و منطقه آزاد ارس.	پارک علم و فناوری آذربایجان شرقی (دستگاه‌های همکار: مراکز رشد دانشگاه‌ها و منطقه علم و فناوری ربع رشیدی) دستگاه جمع‌بندی کننده: اداره کل امور اقتصادی و دارایی (مرکز خدمات سرمایه‌گذاری)	۶) شناسایی طرح‌ها و فرصت‌های سرمایه‌گذاری بخش دانش‌بنیان از طریق مکاتبه و برگزاری جلسه با دستگاه‌های ذی‌ربط			

سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام یا فعالیت	اهداف		شرح
			کمی	کیفی	
دستگاه‌های مسئول: اداره کل امور اقتصادی و دارایی (مرکز خدمات سرمایه‌گذاری) دستگاه‌های همکار: کلیه دستگاه‌های دولتی و تشکل‌های بخش خصوصی.	فعالیت مذکور مستمر بوده و در طی سال ۱۳۹۹ انجام خواهد پذیرفت.	۱) معرفی طرح‌ها و فرصت‌های سرمایه‌گذاری از طریق حضور در نشست‌های سرمایه‌گذاری		اطلاع‌رسانی پتانسیل‌ها و فرصت‌ها و طرح‌ها و فرصت‌های سرمایه‌گذاری استان به منظور جذب سرمایه‌گذاری خارجی و توسعه استان	اطلاع‌رسانی طرح‌ها و فرصت‌های سرمایه‌گذاری
	فعالیت مذکور مستمر بوده و در طی سال ۱۳۹۹ انجام خواهد پذیرفت.	۲) معرفی طرح‌ها و فرصت‌های سرمایه‌گذاری از طریق اعزام / پذیرش هیأت‌های سرمایه‌گذاری			
	بعد از ۱۵ دی و جاگذاری طرح‌های سرمایه‌گذاری طراحی شده در سی‌دی مولتی‌مدیا	۳) معرفی طرح‌ها و فرصت‌های سرمایه‌گذاری از طریق سی‌دی مولتی‌مدیا			
	بعد از ۱۵ دی و جاگذاری طرح‌های سرمایه‌گذاری طراحی شده در سی‌دی مولتی‌مدیا	۴) معرفی طرح‌ها و فرصت های سرمایه‌گذاری از طریق وب سایت مرکز خدمات سرمایه‌گذاری			
	تا پایان آبان ۱۳۹۹ و منوط به ارسال مطالعات امکان‌سنجی طرح‌های سرمایه‌گذاری از دستگاه‌های صاحب پروژه و تشکل‌های بخش خصوصی به دو زبان انگلیسی به مرکز خدمات سرمایه‌گذاری	۵) ارسال طرح‌های سرمایه‌گذاری به سازمان سرمایه‌گذاری			
	با توجه به بازه زمانی دریافت مشوق‌های سرمایه‌گذاری منطقه‌ای هر یک از بخش‌های اقتصادی، تا یک ماه بعد، قابل بارگذاری در وبسایت مرکز خدمات سرمایه‌گذاری می‌باشد.	۶) اطلاع‌رسانی مشوق‌های سرمایه‌گذاری منطقه‌ای به سرمایه‌گذاران			

سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام یا فعالیت	اهداف		طرح ۴
			کمی	کیفی	
دستگاه مسئول: اداره کل امور اقتصادی و دارایی (مرکز خدمات سرمایه‌گذاری) دستگاه‌های همکار: کلیه دستگاه‌های دولتی استانی و ملی.	فعالیت مذکور از ابتدای سال ۱۳۹۹ آغاز و تا پایان سال ۱۳۹۹ به صورت مستمر ادامه خواهد داشت.	(۱) پیگیری مشکلات سرمایه‌گذاران از دستگاه‌های استانی از طریق مکاتبه یا شفاهی. (۲) مکاتبه با دستگاه‌های ملی جهت انعکاس و پی‌گیری مشکلات سرمایه‌گذاران. (۳) در صورت لزوم برگزاری جلسه.		پی‌گیری مشکلات سرمایه‌گذاران	نظارت بر طرح‌های سرمایه‌گذاری خارجی

سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام یا فعالیت	اهداف		طرح ۵
			کمی	کیفی	
سازمان جهاد کشاورزی	تا پایان خرداد ۱۳۹۹	(۱) شناسایی مشوق‌های سرمایه‌گذاری منطقه‌ای در بخش کشاورزی با برگزاری جلسات با کارشناسان مربوطه		شناسایی مشوق‌های سرمایه‌گذاری منطقه‌ای و اطلاع‌رسانی آن به سرمایه‌گذاران و فعالین اقتصادی	پی‌گیری و شناسایی مشوق‌های سرمایه‌گذاری منطقه‌ای در بخش‌های مختلف اقتصادی
اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری	تا پایان تیر ۱۳۹۹	(۲) شناسایی مشوق‌های سرمایه‌گذاری منطقه‌ای در بخش گردشگری و خدمات با برگزاری جلسات با کارشناسان مربوطه			
سازمان صنعت، معدن و تجارت	تا پایان مرداد ۱۳۹۹	(۳) شناسایی مشوق‌های سرمایه‌گذاری منطقه‌ای در بخش صنعت و معدن با برگزاری جلسات با کارشناسان مربوطه			
پارک علم و فناوری آذربایجان شرقی و منطقه ویژه علم و فناوری ربع رشیدی تبریز	تا پایان شهریور ۱۳۹۹	(۴) شناسایی مشوق‌های سرمایه‌گذاری منطقه‌ای در بخش دانش‌بنیان با برگزاری جلسات با کارشناسان مربوطه			

سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام یا فعالیت	اهداف		ادامه طرح ۵
			کمی	کیفی	
سازمان منطقه آزاد تجاری، صنعتی ارس	تا پایان مهر ۱۳۹۹	۵) شناسایی مشوق‌های سرمایه‌گذاری منطقه‌ای در منطقه آزاد تجاری- صنعتی ارس با برگزاری جلسات با کارشناسان مربوطه	شناسایی مشوق‌های سرمایه‌گذاری منطقه‌ای و اطلاع‌رسانی آن به سرمایه‌گذاران و فعالین اقتصادی		پی‌گیری و شناسایی مشوق‌های سرمایه‌گذاری منطقه‌ای در بخش‌های مختلف اقتصادی
منطقه ویژه سهلان	تا پایان آبان ۱۳۹۹	۶) شناسایی مشوق‌های سرمایه‌گذاری منطقه‌ای در منطقه ویژه اقتصادی سهلان با برگزاری جلسات با کارشناسان مربوطه			
شرکت شهرک‌های صنعتی	تا پایان آذر ۱۳۹۹	۷) شناسایی مشوق‌های سرمایه‌گذاری منطقه‌ای در شهرک‌های صنعتی آذربایجان شرقی با برگزاری جلسات با کارشناسان مربوطه			
شرکت‌های برق منطقه‌ای، آب منطقه‌ای، آب و فاضلاب، اداره کل راه و شهرسازی، نمایندگی شرکت ساخت و توسعه زیربنای حمل و نقل در استان، راه آهن آذربایجان، دفتر معاونت ساخت و توسعه آزادراه‌ها در استان‌های آذربایجان شرقی و غربی	تا پایان دی ۱۳۹۹	۸) شناسایی مشوق‌های سرمایه‌گذاری منطقه‌ای در بخش زیربنایی از طریق مکاتبه با دستگاه‌های متولی طرح‌های حوزه زیربنایی و جمع‌بندی آن با برگزاری جلسات با کارشناسان مربوطه			
اداره کل امور مالیاتی و ناظر گمرکات استان.	تا پایان بهمن ۱۳۹۹ * جمع‌بندی مطالب در اسفند ۱۳۹۹ خواهد بود.	۹) شناسایی مشوق‌های سرمایه‌گذاری مالیاتی و گمرکی در سطح ملی و منطقه‌ای از طریق برگزاری جلساتی با کارشناسان مربوطه			
دستگاه مسئول: مرکز خدمات سرمایه‌گذاری دستگاه جمع‌بندی کننده: اداره کل امور اقتصادی و دارایی (مرکز خدمات سرمایه‌گذاری)	اطلاع‌رسانی مشوق‌های منطقه‌ای به سرمایه‌گذاران از طریق بارگذاری در وبسایت مرکز خدمات سرمایه‌گذاری (باتوجه به بازه زمانی دریافت مشوق‌های سرمایه‌گذاری منطقه‌ای هر یک از بخش‌های اقتصادی، تایک‌ماه بعد، قابل بارگذاری در وبسایت مرکز خدمات سرمایه‌گذاری می‌باشد).	۱۰) اطلاع‌رسانی مشوق‌های منطقه‌ای به سرمایه‌گذاران			

سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام یا فعالیت	اهداف		طرح ۶
			کمی	کیفی	
دستگاه‌های مسئول: دستگاه‌های دولتی نظیر نمایندگی وزارت امور خارجه در تبریز، دفتر جذب و حمایت از سرمایه‌گذاری استاندارد، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی، فرمانداری‌ها، سازمان منطقه آزاد تجاری، صنعتی ارس و سایر دستگاه‌های دولتی و انجمن‌ها و تشکل‌های بخش خصوصی به‌ویژه اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تبریز، خانه صنعت و معدن و غیره. دستگاه جمع‌بندی‌کننده: اداره کل امور اقتصادی و دارایی (مرکز خدمات سرمایه‌گذاری)	تا پایان سال ۱۳۹۹ (فعالیت مذکور مستمر می‌باشد.)	(۱) مکاتبه با دستگاه‌های بخش دولتی و خصوصی جهت اخذ بانک اطلاعاتی سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی		معرفی پتانسیل‌ها و طرح‌ها و فرصت‌های سرمایه‌گذاری به سرمایه‌گذاران	ایجاد بانک اطلاعاتی دانش و تجارب سرمایه‌گذاران و شناسایی سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی

سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام یا فعالیت	اهداف		شرح
			کمی	کیفی	
<p>دستگاه مسئول: معاونت هماهنگی امور اقتصادی استانداری</p> <p>دستگاه‌های همکار: سازمان‌ها و دستگاه‌های صاحب طرح و بخش خصوصی از جمله: مس آذربایجان، آلوینا، سازمان زمین‌شناسی، ستاد احیای دریاچه ارومیه، سازمان بسیج سازندگی سپاه عاشورا، سازمان منطقه آزاد تجاری، صنعتی ارس، شهرداری تبریز، مدیریت برنامه‌ریزی، شرکت‌های برق منطقه‌ای، آب منطقه‌ای، آب و فاضلاب، اداره کل راه و شهرسازی، نمایندگی شرکت ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل در استان، راه‌آهن آذربایجان، دفتر معاونت ساخت و توسعه آزادراه‌ها در استان‌های آذربایجان شرقی و غربی، امور روستایی و شوراهای استانداری و ...</p>	تا ۱۵م خرداد ۱۳۹۹	۱) مکاتبه با صاحبان طرح.			<p>ارائه طرح‌ها و فرصت‌های سرمایه‌گذاری به سرمایه‌گذاران و شرکت‌های سرمایه‌گذاری و جذب سرمایه‌گذار به استان</p> <p>نشست‌های سرمایه‌گذاری</p>
	تا ۳۰م خرداد ۱۳۹۹	۲) جلسه با دستگاه‌های اجرایی صاحب طرح و بخش خصوصی در خصوص برگزاری نشست‌های سرمایه‌گذاری و مکلف نمودن آن‌ها به معرفی طرح‌های سرمایه‌گذاری			
	تا ۲۰م تیر ۱۳۹۹	۳) دریافت اطلاعات اولیه طرح‌های سرمایه‌گذاری از دستگاه‌های اجرایی و بخش خصوصی			
	تا ۳۱م تیر ۱۳۹۹	۴) برگزاری جلسه با دستگاه‌های اجرایی و بخش خصوصی متولی جهت جمع‌بندی طرح‌های سرمایه‌گذاری و گزینش طرح‌ها.			
	تا ۳۱م مرداد ۱۳۹۹	۵) ارائه مطالعات امکان‌سنجی و توجیه فنی - اقتصادی طرح‌های تأیید شده توسط متولی آن طرح‌ها به معاونت هماهنگی امور اقتصادی استانداری			
	تا ۶م شهریور ۱۳۹۹	۶) شناسایی شرکت‌های سرمایه‌گذاری داخلی، شرکت‌های سرمایه‌گذاری بانک‌ها و بیمه‌ها در حوزه طرح‌های سرمایه‌گذاری اولویت‌دار و تأیید شده استان			
	تا ۱۳م شهریور ۱۳۹۹	۷) مکاتبه و ارسال دعوت‌نامه به سرمایه‌گذاران جهت مذاکره در خصوص طرح‌های سرمایه‌گذاری			
	تا ۲۰م شهریور ۱۳۹۹	۸) پیگیری حضور یا عدم حضور سرمایه‌گذاران در نشست و مذاکره			
	بر طبق زمان اعلام شده از سوی شرکت سرمایه‌گذار، بانک‌ها و بیمه‌ها زمان مذاکرات تعیین خواهد شد.	۹) انجام مذاکرات			

سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام یا فعالیت	اهداف		طرح ۸
			کمی	کیفی	
<p>دستگاه مسئول: استانداری (دفتر فناوری اطلاعات استانداری و دفتر جذب و حمایت از سرمایه‌گذاری استانداری) و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی دستگاه‌های همکار: کلیه دستگاه‌های دولتی و تشکلهای بخش خصوصی دارای صاحب پروژه.</p>	برگزاری حداقل دو جلسه تا پایان خرداد ۱۳۹۹	۱) برگزاری جلسات با دستگاه‌های صاحب پروژه یا دارای اطلاعات از پروژه‌های بخش خصوصی و دریافت اطلاعات طرح‌ها و تعیین شاخص‌های ارزیابی رصد پروژه‌ها توسط دفتر جذب و حمایت از سرمایه‌گذاری استانداری	تهیه نرم‌افزار رصد پروژه‌های سرمایه‌گذاری استان	اطلاع از روند سرمایه‌گذاری در استان و هدایت سرمایه‌گذاران به بخش‌های بالقوه سرمایه‌گذاری استان	رصد پروژه‌های سرمایه‌گذاری استان
	برگزاری حداقل دو جلسه هماهنگی تا پایان شهریور ماه ۱۳۹۹	۲) دریافت اطلاعات پروژه‌ها به صورت فصلی از دستگاه‌های متولی تا زمان تهیه نرم‌افزار توسط دفتر جذب و حمایت از سرمایه‌گذاری استانداری			
	تهیه نرم‌افزار تا پایان آذر ۱۳۹۹	۳) تهیه نرم‌افزاری جامع جهت بارگذاری اطلاعات پروژه‌ها توسط دفتر فناوری اطلاعات استانداری			
	بارگذاری اطلاعات پروژه‌ها در فصل پایانی سال ۱۳۹۹	۴) بارگذاری اطلاعات پروژه‌ها توسط هر دستگاه متولی با نظارت دفتر فناوری اطلاعات استانداری			

سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام یا فعالیت	اهداف		طرح ۹
			کیفی	کمی	
<p>دستگاه مسئول: سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی آذربایجان شرقی (معاونت آمار و اطلاعات)</p> <p>دستگاه‌های همکار: سازمان‌ها و دستگاه‌های صاحب پروژه از جمله سازمان جهاد کشاورزی، سازمان صنعت، معدن و تجارت، اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، سازمان منطقه آزاد تجاری، صنعتی ارس، شرکت‌های برق منطقه‌ای، آب منطقه‌ای، آب و فاضلاب، اداره کل راه و شهرسازی، نمایندگی شرکت ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل در استان، راه‌آهن آذربایجان، دفتر معاونت ساخت و توسعه آزادراه‌ها در استان‌های آذربایجان شرقی و غربی، اداره کل راهداری و حمل و نقل جاده‌ای، علوم پزشکی و ...</p>	<p>دریافت اطلاعات در بازه زمانی سه ماهه از سازمان‌ها خواهد بود.</p> <p>برگزاری جلسه تا ۱۵ خرداد سال ۱۳۹۹</p>	<p>(۱) برگزاری جلسه با دستگاه‌های صاحب پروژه یا دارای اطلاع از پروژه به منظور تعیین شاخص‌هایی جهت جمع‌آوری آمار و ارزیابی پروژه‌های سرمایه‌گذاری استان</p>	اطلاع از روند سرمایه‌گذاری در استان		جمع‌آوری آمار طرح‌های سرمایه‌گذاری استان
	<p>دریافت اطلاعات پروژه‌ها در پایان هر فصل تا ابتدای هفتم ماه بعد فصل آتی. (بازه زمانی برای دریافت گزارش اول: ۳۱م خرداد تا ۱۷م تیر)</p> <p>(بازه زمانی برای دریافت گزارش دوم: ۳۱م شهریورماه تا ۱۷م مهر)</p> <p>(بازه زمانی برای دریافت گزارش سوم: ۳۰م آذر تا ۱۷م دی)</p> <p>(بازه زمانی برای دریافت گزارش چهارم: ۳۰م اسفند تا ۱۱م فروردین ۱۴۰۰)</p>	<p>(۲) دریافت اطلاعات پروژه‌ها به صورت فصلی از دستگاه‌های متولی و به صورت منظم و فصلی</p>			
	<p>جمع‌بندی و ارائه گزارش در بازه زمانی ذیل خواهد بود:</p> <p>(بازه زمانی برای ارائه گزارش اول: تا ۱۵م تیر)</p> <p>(بازه زمانی برای ارائه گزارش دوم: تا ۱۵م مهر)</p> <p>(بازه زمانی برای ارائه گزارش سوم: تا ۱۵م دی)</p> <p>(بازه زمانی برای ارائه گزارش چهارم: تا ۱۶م فروردین ۱۴۰۰)</p>	<p>(۳) جمع‌بندی و ارائه گزارش تا ۱۵م ماه بعد فصل آتی به معاونت هماهنگی امور اقتصادی استانداری.</p>			

سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام یا فعالیت	اهداف		طرح ۱۰
			کمی	کیفی	
دستگاه مسؤل برای هر فعالیت مربوطه، در هر بخش ذکر شده است.	فعالیت مذکور در طی سال ۱۳۹۹ انجام خواهد پذیرفت.	جلساتی با موضوعاتی مختلف در راستای شناسایی طرح‌های سرمایه‌گذاری در بخش‌های مختلف سرمایه‌گذاری، شناسایی مشوق‌های سرمایه‌گذاری منطقه‌ای در حوزه‌های مختلف اقتصادی، رصد پروژه‌های سرمایه‌گذاری استان و ... برگزار خواهد شد.	برگزاری حداقل ۱۵ جلسه	پی‌گیری امور مربوط به گروه‌کاری تسهیلات و سرمایه‌گذاری	برگزاری جلسات گروه‌کاری سرمایه‌گذاری

برنامه‌ها و پروژه‌های جهش تولید اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای استان

سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام یا فعالیت	اهداف		شرح
			کمی	کیفی	
اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای استان	۱۰ روز	۱- تشکیل کمیته تخصصی تدوین سند استانی			تدوین سند توسعه مهارت استان
کمیته مشترک (اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای استان، صمت، کار، مدیریت و برنامه ریزی، جهاد کشاورزی و...)	۱ هفته	۲- تهیه اطلاعات آماری بیکاران، شاغلان، جمعیت فعال استان		۱- مطالعه آمایشی وضعیت نیروی کار و اشتغال استان در حوزه های مختلف	
کمیته مشترک (اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای استان، صمت، کار، مدیریت و برنامه ریزی، جهاد کشاورزی و...)	۱ ماه	۳- تحلیل اطلاعات و آمار استان در بخش‌های مختلف ۴- تعیین ظرفیت دستگاه‌های دخیل در آموزش‌های مهارتی ۵- تعیین مزیت‌های اقتصادی شهرستان‌ها		۲- شناسایی نیازها و ظرفیت دستگاه‌های ذیربط در مهارت آموزی ۳- افزایش کارایی و اثربخشی در بهره گیری از ظرفیت آموزشی دستگاه‌ها ۴- ایجاد هم افزایی بین دستگاه‌های متولی آموزش‌های مهارتی	
کمیته مشترک (اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای استان، صمت، کار، مدیریت و برنامه ریزی، جهاد کشاورزی و...)	۱ ماه	۶- تهیه پیش نویس نهایی و تصویب در شورای مهارت			

سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام یا فعالیت	اهداف		طرح ۲
			کمی	کیفی	
اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای استان	۳ ماه	۱- تهیه نظام نامه مرکز جامع سنجش استان		۱- افزایش اعتبار و ارزش گواهینامه‌های مهارتی	یکپارچه سازی نظام سنجش و تعیین صلاحیت حرفه‌ای استان
اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای استان و مدیریت و برنامه‌ریزی	۹ ماه	۲- تجهیز مرکز جامع سنجش صلاحیت حرفه‌ای استان با کمک شرکای اجتماعی و خیرین و ...	۱- افزایش ۱۵٪ تعداد آزمون‌دهندگان	۲- ارتقا روایی و پایایی آزمون‌های تعیین صلاحیت حرفه‌ای نیروی کار	
اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای استان و سایر ارگان‌ها و نهادها و شرکت‌های فعال در امر آموزش مهارتی	۳ ماه	۳- استفاده از ظرفیت و توانمندی‌های شرکای اجتماعی در حوزه آموزش و آزمون	۲- افزایش ۲۰٪ تنوع حرفه‌های آزمون	۳- استقرار نظام جامع صلاحیت حرفه‌ای	
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام یا فعالیت	اهداف		طرح ۲
			کمی	کیفی	
اتاق اصناف و اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای استان	۲ ماه	۱- تشکیل کمیته فنی و اجرایی مسابقات	۵ دوره مسابقه	- فرهنگ سازی مهارتی	برگزاری مسابقات مهارت اصناف
اتاق اصناف	۲ ماه	۲- جذب اسپانسرها		- توسعه فرهنگ کار و مهارت‌آموزی	
اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای استان	۱ ماه	۳- اطلاع‌رسانی و ثبت نام		- تشویق اصناف به ارتقا مهارت	
اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای استان	۱ ماه	۴- برگزاری و داوری مسابقات		- استانداردهای انجام مشاغل	
				- معرفی اصناف برتر به شهروندان	
				- تسری بحث آموزش فنی و حرفه‌ای به سطح صنوف	
				- شناسایی و پرورش استادکاران مهارتی جدید	

شرح ۴	اهداف		عناوین اقدام یا فعالیت	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	سازمان یا فرد مسئول
	کیفی	کمی			
طرح اوقات فراغت ۲۰-۲۰-۲۰-۲۰	۱- توسعه فرهنگ مهارت‌آموزی بین دانش‌آموزان ۲- آشنایی با مشاغل مختلف توسط دانش‌آموزان ۳- هدایت شغلی و تحصیلی ۴- غنی‌سازی اوقات فراغت دانش‌آموزان	برای ۱۰٪ جمعیت دانش‌آموزی استان	۱- تشکیل کمیته اجرایی استان ۲- استفاده از ظرفیت تمامی دستگاه‌ها در امر آموزش مهارتی ۳- احصاء رشته‌های پرتقاضا بر اساس نیازسنجی‌های انجام یافته	۱ ماه	اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای استان با همکاری سایر دستگاه‌های مسوول (شامل: استانداری، آموزش و پرورش، بسیج، تبلیغات اسلامی، شهرداری، ارشاد، صدا و سیما، کانون فرهنگی مسجد، کانون پرورش فکری، سازمان دانش‌آموزی و...
			۴- اعلام سهمیه مشارکتی دستگاه‌ها و تبلیغات و اطلاع‌رسانی طرح به عموم و آموزشگاه‌ها	۲ هفته	
			۵- برگزاری دوره‌های مهارتی به صورت حضوری و مجازی	تا پایان طرح	
شرح ۵	اهداف		عناوین اقدام یا فعالیت	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	سازمان یا فرد مسئول
	کیفی	کمی			
ایجاد پارک مشاغل کودکان و نوجوانان	۱. فرهنگ‌سازی مهارتی در راستای اشتغال ۲. استعدادیابی مهارتی ۳. پرورش استعدادها ۴. کمک به تعیین مسیر شغلی آینده افراد ۵. آشنایی با مشاغل موجود و فضای کسب و کار	یک پارک	۱- اخذ و بررسی طرح‌های موجود	۲ هفته	اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای استان شورای مهارت شورای مهارت صاحب طرح
			۲- انتخاب و تصویب مناسب‌ترین طرح در شورای مهارت استان	۱ ماه	
			۳- مساعدت و حمایت از صاحبان طرح‌های منتخب از نظر مکان یابی، اطلاع رسانی، تسهیلات و... طبق مصوبه شورای توسعه مهارت	۳ ماه	
			۴- اجرا و بهره‌برداری	۹ ماه	

سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام یا فعالیت	اهداف		طرح ۶
			کمی	کیفی	
اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای استان	یک هفته	۱- اخذ مجوز راه‌اندازی مرکز تربیت مربی و پژوهش‌های شمالغرب	یک مرکز	۱- ارتقا مهارت‌های تدریس مربیان مراکز و آموزشگاه‌های فنی و حرفه‌ای ۲- تمرکززدایی برنامه توسعه منابع انسانی و استفاده از قابلیت‌های منطقه‌ای در این راستا ۳- افزایش دسترسی و عدالت توزیعی خدمات تربیت و بازآموزی مربیان برای ذینفعان استانی و منطقه‌ای	راه‌اندازی مرکز تربیت مربی و پژوهش‌های شمالغرب کشور
	شش ماه	۲- تخصیص فضای فیزیکی			
	یک‌سال	۳- تخصیص بودجه و اعتبار جهت تجهیز			
	مستمر	۴- برگزاری دوره‌های مهارتی ویژه مربیان			
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام یا فعالیت	کمی	اهداف کیفی	طرح ۷
اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای استان	شش ماه	۱- تکمیل مرکز آموزش هتل‌داری تبریز	یک مرکز	۱- ارتقا مهارت شاغلین حوزه هتل‌داری و گردشگری ۲- ایجاد اشتغال در حوزه گردشگری و هتل‌داری ۳- فرهنگ‌سازی مهارتی در بخش خدمات تشریفات و پذیرایی استان	تکمیل و بهره‌برداری از مرکز آموزش هتل‌داری استان
	یکسال	۲- تخصیص اعتبار و بودجه جهت تجهیز			
	مستمر	۳- برگزاری دوره‌های آموزشی مهارتی			

برنامه‌ها و پروژه‌های جهش تولید اداره کل ارتباطات و فن‌آوری اطلاعات استان

ایجاد پردیس اقتصاد ICT (کریدور)			طرح ۱	
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام /فعالیت	اهداف	
			کمی	کیفی
اداره کل ICT پارک علم و فناوری	تا پایان خردادماه	- تصویب ساختار پردیس در شورای گسترش	۱ پردیس	-
	تا پایان شهریور ماه	- تخصیص محل استقرار پردیس و آماده‌سازی آن		
	تا پایان سال	- شروع فرآیند جذب شرکت‌ها و استارت آپها		
تخصیص مرکز داده استان به عنوان یکی از مراکز داده اقماری شبکه ملی اطلاعات			طرح ۲	
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام /فعالیت	اهداف	
			کمی	کیفی
اداره کل ICT	تا پایان تیر ماه	تصویب قرار گرفتن مرکز داده استان به عنوان مرکز داده اقماری	-	استفاده از ظرفیت مرکز داده به عنوان زیرساخت شبکه ملی اطلاعات
	تا پایان آبان ماه	اجرای عملیات فنی اتصال مرکز داده به شبکه ملی اطلاعات		
اتصال موزه‌های استان به شبکه ملی اطلاعات			طرح ۳	
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام /فعالیت	اهداف	
			کمی	کیفی
اداره کل ICT اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی	تا پایان خرداد ماه	انعقاد تفاهم‌نامه با اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی	۱۰۰ درصد موزه‌های استان	-
	تا پایان مرداد ماه	احصاء اطلاعات زیرساخت دسترسی موزه‌های استان		
	تا پایان آذرماه	فراهم کردن زیرساخت تکمیلی برای موزه‌ها		
	تا پایان سال	اتصال به شبکه ملی اطلاعات		
تکمیل سامانه‌های هوشمند گمرکی (طرح ملی)			طرح ۴	
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام /فعالیت	اهداف	
			کمی	کیفی
گمرک ایران	مستمر	تکمیل پنجره واحد تجارت فرامرزی	-	✓
	۱۳۹۹/۰۸/۳۰	سامانه‌های هوشمند مسافری		
	۱۳۹۹/۰۳/۳۱	سامانه‌های هوشمند ارزی		
	۱۳۹۹/۰۸/۳۰	فروشگاه‌های آزاد شاهد		
	۱۳۹۹/۰۸/۳۰	استرداد		
	۱۳۹۹/۰۵/۳۱	پست سریع		
	۱۳۹۹/۰۶/۳۱	اصلاح روند ارزش و TSC		
	مستمر	و سایر روبه‌های گمرکی		

توسعه زیرساخت‌ها با مشارکت بخش خصوصی (طرح ملی/ استانی)				طرح ۵	
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام / فعالیت	اهداف		
			کمی	کیفی	
گمرک ایران / گمرک تبریز	۱۳۹۹/۰۱/۳۱	۱. انجام مکاتبات در خصوص دریافت اعتبار از گمرک ایران	-	✓	
	۱۳۹۹/۱۲/۲۹	۲. تامین قطعات و بهبود زیرساخت موجود			
توسعه و تکمیل پروژه نرم افزار گمرک موبایلی و کیف پول الکترونیکی و ارتقای سامانه پیام رسان WE (طرح ملی)				طرح ۶	
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام / فعالیت	اهداف		
			کمی	کیفی	
گمرک ایران	۱۳۹۹/۰۳/۳۱	۱. توسعه و تکمیل پروژه گمرک موبایل	-	✓	
	۱۳۹۹/۰۴/۰۱	۲. توسعه و تکمیل کیف پول			
	۱۳۹۹/۰۶/۳۱	۳. توسعه و تکمیل پیام رسان we			
راه‌اندازی و تکمیل سامانه رهگیری پلمب الکترونیکی (طرح ملی)				طرح ۷	
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام / فعالیت	اهداف		
			کمی	کیفی	
گمرک ایران	۱۳۹۹/۰۶/۳۱	۱. تکمیل سامانه رهگیری پلمپ	-	✓	
راه‌اندازی و تکمیل پروژه راه‌بند الکترونیکی و پلاک‌خوان راه‌اندازی و تکمیل پروژه X-RAY کامیونی هوشمند (طرح ملی/ استانی)				طرح ۸	
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام / فعالیت	اهداف		
			کمی	کیفی	
گمرک ایران/ گمرک تبریز	۱۳۹۹/۱۲/۱۵	۱. نصب و راه‌اندازی راه‌بند الکترونیکی و پلاک‌خوان	-	✓	
	۱۳۹۹/۱۲/۲۸	۲. نصب و راه‌اندازی پروژه X- RAY کامیونی هوشمند			
تکمیل سامانه حقوقی و مبارزه با قاچاق و جرایم سازمان یافته و پولشویی (طرح ملی)				طرح ۹	
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام / فعالیت	اهداف		
			کمی	کیفی	
گمرک ایران	۱۳۹۹/۰۸/۳۰	۱. تکمیل سامانه حقوقی و مبارزه با قاچاق و جرایم سازمان یافته و پولشویی	-	✓	
سامانه gis				طرح ۱۰	
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام / فعالیت	اهداف		
			کمی	کیفی	
اداره کل دامپزشکی استان	طبق فرایند الکترونیکی	مراقبت فعال و غیرفعال، کنترل و تحلیل بیماری‌هایی دام و طیور	تسریع در اخذ اطلاعات و اتخاذ تصمیم	تسهیل در ارائه خدمات	

سامانه صدور پروانه			طرح ۱۱	
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام / فعالیت	اهداف	
			کمی	کیفی
اداره کل دامپزشکی استان	طبق فرایند الکترونیکی	صدور و تمدید پروانه الکترونیکی اشتغال به امور دامپزشکی مسئولین فنی دامپزشکی صدور و تمدید پروانه الکترونیکی بهره‌برداری صنایع وابسته دامپزشکی	تسریع در فرایند صدور مجوزهای دامپزشکی	تسهیل در ارائه خدمات
سامانه قرنطینه			طرح ۱۲	
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام / فعالیت	اهداف	
			کمی	کیفی
اداره کل دامپزشکی استان	طبق فرایند الکترونیکی	صدور انواع مجوزهای حمل، واردات و صادرات برای شرکت‌های بازرگانی مرتبط با دامپزشکی از طریق سامانه شبکه یکپارچه قرنطینه دامپزشکی	تسریع در فرایند صدور مجوزهای دامپزشکی	تسهیل در ارائه خدمات
شهرداری هوشمند			طرح ۱۳	
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام / فعالیت	اهداف	
			کمی	کیفی
سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهرداری تبریز	همه طرح‌ها به صورت موازی و طی دو سال آینده انجام خواهد شد	۱. هوشمندسازی سرویس‌های خدماتی ۲. هوشمندسازی کنترل ترافیک ۳. اشتراک دوچرخه هوشمند ۴. پارکینگ‌های هوشمند ۵. پارکینگ‌های حاشیه‌ای هوشمند ۶. آتش‌نشانی هوشمند ۷. رویداد شهر هوشمند	ارایه ۷ سرویس	-
تولید محتوای دیجیتال			طرح ۱۴	
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام / فعالیت	اهداف	
			کمی	کیفی
اداره کل میراث فرهنگی صنایع دستی و گردشگری استان آذربایجان شرقی	تا پایان سال ۱۳۹۹	۱. تولید محتوای دیجیتال از جاذبه‌های تاریخی، فرهنگی، طبیعی (بومگردی) و انسان ساخت استان با هدف بسترسازی برای توسعه دیجیتال مارکتینگ ۲. تولید ویدئو کلیپ با موضوعات میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی به منظور معرفی جامع ظرفیت‌های استان در بکارگیری در اقتصاد دیجیتال ۳. تولید محتوای موشن گرافیک دو دقیقه‌ای در خصوص توانمندی‌های گردشگری و صنایع دستی و میراث فرهنگی برای گروه‌های سنی مورد هدف در راستای تبلیغات گردشگری ۴. تولید محتوای دیجیتال و اجرای سیستم QR CODE نرم‌افزاری و سخت‌افزاری در راستای معرفی آثار فرهنگی، تاریخی در موزه‌های استان	-	تولید انواع محتوای دیجیتال

طرح ۱۵			اهداف	
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام / فعالیت	کمی	کیفی
			پرتال های رزرواسیون آنلاین، هتل، هتل آپارتمان، اقامت های بومگردی، ویلاهای دارای مجوز و سایر خدمات در حوزه گردشگری	
اداره کل میراث فرهنگی صنایع دستی و گردشگری استان آذربایجان شرقی	تا پایان سال ۱۳۹۹	۱. احصاء و جمع بندی اطلاعات هتل ها، هتل آپارتمان، اقامت های بومگردی، ویلاهای دارای مجوز ۲. فراخوان به بخش خصوصی جهت اجرای پروژه ۳. انعقاد قرارداد ۴. اجرا	۱ سامانه	-
طرح ۱۶			اهداف	
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام / فعالیت	کمی	کیفی
			ایجاد مرکز تخصصی استارت آپ های بخش فرهنگ و هنر و رسانه	
اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی	تا پایان سال ۱۴۰۰	۱- تدارک فضای کار اشتراکی. ۲- تاسیس شتاب دهنده و مرکز رشد. ۳- برگزاری رویدادهای رقابتی. ۴- جذب ایده های برتر در قالب شرکت ها و موسسات ۵- اختصاص تسهیلات پایه جهت ارائه نمونه محصول اولیه ۶- برگزاری دوره های آموزشی مبانی کسب و کار و کارآفرینی نوآورانه برای ایده های پذیرفته شده ۷- ایجاد بستر معرفی و فروش محصولات و خدمات توسعه یافته در مرکز ۸- برگزاری نمایشگاه، همایش و جشنواره های متناسب جهت معرفی پتانسیل ها و دستاوردها با هدف توسعه بازار، فرهنگ سازی، شبکه سازی و جذب سرمایه گذار در سطح ملی و بین المللی	یک مرکز	تسهیل و تشویق راه اندازی و توسعه کسب و کارهای حوزه هنر و فرهنگ و رسانه از طریق ایجاد بستر صحیح و مناسب جهت آموزش و تجربه مدل های نوآورانه متناسب با نیازهای جامعه

حمایت از برگزاری کارگاه‌های آموزشی و توانمندسازی در موضوع اقتصاد دیجیتال فرهنگ و هنر				طرح ۱۷	
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام / فعالیت	اهداف		
			کمی	کیفی	
اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی	تا پایان سال ۱۳۹۹	انجام حمایت براساس مطالعه سوات	۸ مورد در ۴ فصل سال	تقویت کنش‌گران فعال و فعال‌سازی ظرفیت‌های بالقوه	
طراحی و پیاده‌سازی سامانه دریافت اطلاعات آماری و ارزیابی هیأت‌های ورزشی				طرح ۱۸	
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام / فعالیت	اهداف		
			کمی	کیفی	
واحد فناوری اطلاعات و معاونت ورزشی (استانی)	سال ۱۴۰۰	اجرای سامانه مشابه ارزیابی ادارات شهرستان‌ها و برنامه‌ریزی برای ارتقا برنامه با تامین اعتبار	-	✓	
اجرای سامانه معرفی باشگاه‌های ورزشی استان و اطلاعات مکانی و GPS بر روی نقشه				طرح ۱۹	
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام / فعالیت	اهداف		
			کمی	کیفی	
واحد فناوری اطلاعات و معاونت ورزشی (استانی)	سال ۱۳۹۹	آغاز شناسایی اطلاعات مکانی باشگاه‌های ورزشی با واگذاری به بخش خصوصی	-	✓	
ایجاد سیستم پرداخت الکترونیکی در سامانه‌ها				طرح ۲۰	
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام / فعالیت	اهداف		
			کمی	کیفی	
فدراسیون پزشکی و ورزشی (ملی)	اجرایی در سال جاری	ایجاد سیستم پرداخت الکترونیکی در سامانه بیمه ورزشی	ایجاد ۱ سیستم	✓	

		اجرای سامانه مبین در جهت ثبت اطلاعات اماکن ورزشی موجود و واگذار شده به بخش خصوصی و ثبت سوابق ورزشی، احکام مربیگری و داوری و اطلاعات ورزشکاری و گواهی‌نامه‌های آموزشی ورزشی - اطلاعات بیمه ورزشکاری، احکام قهرمانی و مدال‌آوری		طرح ۲۱	
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام / فعالیت	اهداف		
			کمی	کیفی	
وزارت ورزش و جوانان (ملی)	اجرایی در سال جاری	اجرای فاز به فاز پروژه - ثبت اطلاعات اماکن ورزشی موجود و واگذار شده توسط ادارات کل و ثبت اطلاعات ورزشکاران توسط هیئت‌های ورزشی و دفاتر پیشخوان	ایجاد ۱ سامانه	✓	
		اجرای سامانه دریافت گزارش‌های مردمی خدمات الکترونیک		طرح ۲۲	
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام / فعالیت	اهداف		
			کمی	کیفی	
وزارت ورزش و جوانان (ملی)	اجرایی در سال جاری	اجرا توسط وزارت ورزش و جوانان		✓	
		اجرای سامانه یکپارچه میز خدمت الکترونیک		طرح ۲۳	
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام / فعالیت	اهداف		
			کمی	کیفی	
وزارت ورزش و جوانان (ملی)	اجرایی در سال جاری	اجرا توسط وزارت ورزش و جوانان و راه‌اندازی سامانه میز خدمت و خدمت‌رسانی الکترونیک خدمات	اجرای ۱ سامانه	✓	
		برگزاری همایش‌های مرتبط با موضوع توسعه صادرات غیرنفتی با محوریت همایش «جهش تولید با رونق اقتصاد دیجیتال»		طرح ۲۴	
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام / فعالیت	اهداف		
			کمی	کیفی	
اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تبریز	اجرا تا آبان ماه ۹۹	<ul style="list-style-type: none"> - ارائه و تصویب شیوه‌نامه اجرایی و علمی - تشکیل کمیته علمی و اجرایی - فراخوان درخواست پذیرش مقاله - داوری طرح‌ها - اجرای همایش 	برگزاری ۱ همایش		

تهیه اپلیکیشن موبایل برای پشتیبانی قبوض تمامی دستگاه‌های خدمات‌رسان به صورت متمرکز				طرح ۲۵	
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام / فعالیت	اهداف		
			کمی	کیفی	
شرکت گاز- آقای تیمورزاده	۱۳۹۹/۰۶/۳۱	ایجاد زیرساخت و اخذ مجوز از نهادهای نظارتی- عقد قرارداد- اجرای پروژه- راه‌اندازی	توسعه خدمات دیجیتال	سرعت در ارائه خدمات	
ایجاد دیتابیس مشترک بین سازمان‌های خدمات‌رسان از جمله ثبت احوال				طرح ۲۶	
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام / فعالیت	اهداف		
			کمی	کیفی	
شرکت گاز- آقای تیمورزاده	۱۴۰۰/۱۲/۲۹	ایجاد زیرساخت و اخذ مجوز از نهادهای نظارتی- عقد قرارداد- اجرای پروژه- راه‌اندازی	کاهش زمان ارائه خدمات	سرعت در احراز هویت	
طراحی نقشه واحد، شامل تمامی زیرساخت‌های خدماتی از قبیل گاز، مخابرات، آب و برق				طرح ۲۷	
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام / فعالیت	اهداف		
			کمی	کیفی	
شرکت گاز- آقای غفاری شهرک	۱۴۰۰/۱۲/۲۹	GIS استقرار نظام تاسیسات گاز- جلوگیری از صدمات احتمالی	استقرار نظام GIS	جلوگیری از آسیب زیرساخت‌ها، پشتیبانی راحت، صرفه‌جویی در هزینه	
واگذاری ۲۱ خدمت در خصوص خدمات مربوط به مشترکین به دفاتر پیشخوان دولت				طرح ۲۸	
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام / فعالیت	اهداف		
			کمی	کیفی	
شرکت گاز- آقای تیمورزاده	۱۳۹۹/۰۳/۳۱	تهیه نقشه فرآیند- اخذ مجوز از نهادهای نظارتی- پیمان‌سپاری- واگذاری خدمات	توسعه خدمات الکترونیک	افزایش سرعت پاسخگویی- اجرای دولت الکترونیک	

طرح ۲۹			
در اختیار قرار دادن فضا جهت استقرار شرکت‌های حائز شرایط با حداقل هزینه			
اهداف	کیفی	کمی	عناوین اقدام /فعالیت
		✓	تعداد عقد قرارداد اجاره
			یک ماه بعد از معرفی شتاب‌دهنده توسط سازمان‌های زیربند
پست استان			
طرح ۳۰			
قبول و ارسال محصولات و کالاها به مقاصد و اخذ هزینه کالا و خدمات از مشتریان			
اهداف	کیفی	کمی	عناوین اقدام /فعالیت
		✓	تعداد مرسوله ارسالی
			پس از استقرار استارت آپ‌ها و تا سه ماه آتی
پست استان			
طرح ۳۱			
تامین زیر ساخت مورد نیاز بخش کشاورزی با هدف افزایش بهره‌وری از طریق هوشمندسازی			
اهداف	کیفی	کمی	عناوین اقدام /فعالیت
			جزئیات از طرف وزارت ابلاغ نشده (در دست بررسی)
			(جهاد کشاورزی)
			- مدیریت باغبانی - مدیریت آب و خاک - معاونت امور دام
			- هوشمند سازی باغات - آبیاری هوشمند - دامداری های هوشمند
طرح ۳۲			
استفاده از فناوری فضایی و سنجش از دور در توسعه و افزایش بهره وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی			
اهداف	کیفی	کمی	عناوین اقدام /فعالیت
			از سال ۹۷ اقدام گردیده و توسط وزارت مدیریت می‌شود.
			(جهاد کشاورزی)
			- عکسبرداری هوایی - تهیه کاداستر کشاورزی - تهیه نقشه
			- مدیریت امور اراضی - معاونت برنامه‌ریزی - مدیریت ترویج کشاورزی

توسعه آموزش و ترویج و توانمندسازی در بخش کشاورزی				طرح ۳۳	
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام /فعالیت	اهداف		
			کمی	کیفی	
(جهاد کشاورزی) - مدیریت آموزش و ترویج کشاورزی		اکثر آموزش‌ها از طریق مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی برگزار می‌گردد.		آموزش و ترویج کشاورزی از طریق مجازی (ویدئو کنفرانس- آموزش آنلاین و آفلاین)	
تبدیل شبکه سنتی به شبکه ابری				طرح ۳۴	
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام /فعالیت	اهداف		
			کمی	کیفی	
اداره کل هوشناسی	در صورت تامین و تخصیص اعتبار لازم در مدت زمان یک سال طرح قابل اجرا خواهد بود	۱-خرید منابع سخت‌افزاری مورد نیاز ۲-خریداری نرم افزارهای مورد نیاز ۳-ایجاد و راه اندازی	کاهش هزینه‌ها- افزایش امنیت	سهولت دسترسی به منابع موردنیاز -کاهش نیاز به تامین لایسنس معتبر نرم‌افزاری- پیشگیری از دست دادن داده‌ها- انعطاف پذیری	
استفاده از Big Data در دیتا بیس‌های رو به رشد و حجیم اطلاعات هوشناسی				طرح ۳۵	
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام /فعالیت	اهداف		
			کمی	کیفی	
اداره کل هوشناسی	در صورت تامین و تخصیص اعتبار لازم در مدت زمان یک سال طرح قابل اجرا خواهد بود	۱-خرید منابع سخت‌افزاری مورد نیاز ۲-خریداری نرم افزارهای مورد نیاز ۳-ایجاد و راه‌اندازی	افزایش سرعت پاسخگویی	استفاده بلادرنگ از داده‌ها- کارائی عملیاتی بهتر	
راه‌اندازی اینترنت اشیا برای ایجاد فضای مناسب جهت کنترل سیستم‌ها و افزایش امنیت				طرح ۳۶	
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام /فعالیت	اهداف		
			کمی	کیفی	
اداره کل هوشناسی	در صورت تامین و تخصیص اعتبار لازم در مدت زمان یک سال طرح قابل اجرا خواهد بود	۱-خرید منابع سخت‌افزاری مورد نیاز ۲-خریداری نرم افزارهای مورد نیاز ۳-ایجاد و راه‌اندازی	صرفه‌جویی در هزینه و زمان	افزایش بهره‌وری- نظارت دایم و همیشگی- افزایش بهره‌وری	

طرح ۳۷			اهداف	
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام / فعالیت	کمی	کیفی
			پروژه بین‌دستگاهی صدور مجوزهای خدمات شهری از جمله مجوز الکترونیکی حفاری	
شرکت آب و فاضلاب استان شهرداری تبریز شرکت گاز استان شرکت مخابرات استان شرکت توزیع برق استان اداره کل راه و شهرسازی استان سازمان جهاد کشاورزی استان دهیاری	سال ۱۴۰۰	اخذ مجوز الکترونیکی از: ۱. اگر خدمت در محدوده شهری باشد: - شهرداری - شرکت گاز استان - شرکت مخابرات استان - اداره برق استان ۲. اگر خدمت خارج از محدوده شهر باشد: - اداره کل راه و شهرسازی استان ۳. اگر خدمت در محدوده روستایی باشد: - سازمان جهاد کشاورزی استان - دهیاری		✓
طرح ۳۸			اهداف	
صدور جواز تاسیس و پروانه خدمات فنی مهندسی در زمینه صنعت نرم‌افزار و کامپیوتر				
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام / فعالیت	کمی	کیفی
			صدور جواز تاسیس و پروانه خدمات فنی مهندسی در زمینه صنعت نرم‌افزار و کامپیوتر	
صمت - خانم متولی - رییس اداره آموزش و پژوهش و فناوری سازمان	طول سال	- تسریع در صدور جواز فنی و مهندسی و پروانه بهره‌برداری فنی و مهندسی - پیگیری موانع احتمالی از سایر دستگاه‌ها	- تعداد ۵ فقره جواز فنی و مهندسی - تعداد ۱ فقره پروانه بهره‌برداری فنی و مهندسی	- توسعه فعالیت دانش‌بنیان در استان - ارتباط صنعت و دانشگاه - تحقیق و توسعه
طرح ۳۹			اهداف	
اجرای توسعه اشتغال پایدار در قالب طرح تاپ				
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام / فعالیت	کمی	کیفی
			اجرای توسعه اشتغال پایدار در قالب طرح تاپ	
صمت - خانم متولی - رییس اداره آموزش و پژوهش و فناوری سازمان	طول سال	- اطلاع رسانی - ثبت نام واحدها در سامانه - پیگیری از دانشگاه‌ها	- ثبت نام ۲۰۰ واحد صنعتی استان	- اشتغال فارغ‌التحصیلان دانشگاهی - ارتباط صنعت و دانشگاه

صنعت نرم‌افزار، کامپیوتر و تجارت الکترونیکی			طرح ۴۰	
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام / فعالیت	اهداف	
			کمی	کیفی
صمت - خانم متولی - رییس اداره آموزش و پژوهش و فناوری سازمان آقای بابایی - رییس اداره اصناف سازمان آقای هاشمی - رییس اتاق اصناف استان اتحادیه صنفی	طول سال	<ul style="list-style-type: none"> - تسریع در صدور جواز فنی و مهندسی و پروانه بهره‌برداری فنی و مهندسی - پیگیری موانع احتمالی از سایر دستگاه‌ها 	<ul style="list-style-type: none"> - تعداد ۲ پروانه بهره‌برداری - شناسایی واحدهای صنفی فاقد پروانه کسب و ساماندهی آنها 	<ul style="list-style-type: none"> - توسعه صنعت نرم‌افزار - بسترسازی توسعه تجارت الکترونیکی
سامانه تدارکات الکترونیکی خریدهای دولت			طرح ۴۱	
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام / فعالیت	اهداف	
			کمی	کیفی
صمت - سامانه ستاد ایران نمایندگی استانی - آقای کشتگر	طول سال	<ul style="list-style-type: none"> - اطلاع‌رسانی به واحدهای تولیدی استان جهت ثبت‌نام در سامانه مربوطه - اطلاع‌رسانی و پیگیری از دستگاه‌های دولتی 		<ul style="list-style-type: none"> - شفاف‌سازی مالی دولت - حمایت از کالاهای ایرانی - توسعه و تعمیق ساخت داخل
صنعت جواز تاسیس و پروانه بهره‌برداری در زمینه تولید رمز ارز (بیت کوین)			طرح ۴۲	
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام / فعالیت	اهداف	
			کمی	کیفی
صمت - معاونت برنامه‌ریزی و سرمایه‌گذاری سازمان	طول سال	<ul style="list-style-type: none"> - تسریع در صدور مجوز - هماهنگی با شهرک‌های صنعتی و محیط زیست - بازدید از پیشرفت فیزیکی طرح‌ها پس از تامین زمین در شهرک‌های صنعتی استان 	<ul style="list-style-type: none"> - صدور ۳۰ فقره جواز تاسیس رمز ارز 	توسعه سرمایه‌گذاری

راه‌اندازی کارگاه‌های آموزش IOT در مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای			طرح ۴۳	
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام /فعالیت	اهداف	
			کمی	کیفی
اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای استان	یک ماه	اخذ مجوز ایجاد کارگاه و اختصاص فضای آموزشی	آموزش ۱۰۰ نفر دوره در سال	- استفاده از تکنولوژی روز در حوزه IOT - تبدیل فرصت آموزشی به فرصت تولید محصول - فعالیت و ایجاد اشتغال در حوزه IOT - به‌روزرسانی رشته‌های آموزشی مطابق نیاز بازار کار و فناوری‌های جدید
	سه ماه	جلب مشارکت شرکای اجتماعی و ذی نفعان برای تامین تجهیزات		
	سه ماه	تربیت مربیان لازم		
ارائه آموزش های مربوط به IOT			طرح ۴۴	
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام /فعالیت	اهداف	
			کمی	کیفی
اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای استان	دو ماه	اطلاع رسانی	آموزش ۱۰۰ نفر دوره در سال	- استفاده از تکنولوژی روز در حوزه IOT - تبدیل فرصت آموزشی به فرصت تولید محصول - فعالیت و ایجاد اشتغال در حوزه IOT
	یک ماه	ثبت نام		
	دو ماه	برگزاری دوره		
برگزاری المپیادهای آزاد در حوزه رباتیک، کدنویسی و ...			طرح ۴۵	
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام /فعالیت	اهداف	
			کمی	کیفی
فنی و حرفه‌ای - آموزش و پرورش - سازمان ورزش و جوانان - دانشگاه‌ها و ...	دو ماه	اطلاع‌رسانی و ثبت‌نام از متقاضیان	۱۵۰ نفر	توسعه فرهنگ رقابت سالم و سازنده در بین افراد، طراحی و تولید نرم‌افزارهای بومی و مطابق با فرهنگ جامعه، اشاعه فرهنگ تفکر الگوریتمی و کد نویسی در بین افراد، شناسایی استعدادها و خلاقیت‌های افراد در زمینه برنامه‌نویسی، آشنایی افراد با یافته‌های جدید علمی در زمینه برنامه‌سازی برای گوشی‌های همراه، ایجاد زمینه مشارکت افراد مستعد در انجام پژوهش‌های ملی و بین‌المللی و آشنایی با اینترنت اشیا و توانایی تولید و تجاری‌سازی محصولات
	یک ماه	تهیه پروژه‌ها		
	یک هفته	برگزاری مسابقات و اعلام نتایج		

برنامه‌ها و پروژه‌های اقتصاد مقاومتی و جهش تولید استان آذربایجان شرقی در سال ۱۳۹۹

برگزاری جشنواره الگوهای برتر تدریس در فضای مجازی			طرح ۴۶	
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام /فعالیت	اهداف	
			کمی	کیفی
فنی و حرفه‌ای - آموزش و پرورش - دانشگاه‌ها وسایر افراد شاغل در جامعه	دو ماه	اطلاع‌رسانی و ثبت‌نام از متقاضیان	۲۰۰ نفر	ارتقای کمی و کیفی شیوه‌های تدریس مربیان، مشاوران و دبیران درس تفکر و سبک زندگی، اصلاح و تغییر نگرش‌های رایج و سنتی در شیوه‌های تدریس، مکتوب نمودن تجربیات و به اشتراک گذاشتن داشته‌ها و اندوخته‌ها و ترغیب و تشویق مربیان، مشاوران و مربیان به استفاده از روش‌های یاددهی - یادگیری
	یک ماه	تهیه پروژه‌ها		
	یک هفته	برگزاری مسابقات و اعلام نتایج		

برگزاری مسابقات بازاریابی آموزشی مجازی			طرح ۴۷	
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام /فعالیت	اهداف	
			کمی	کیفی
فنی و حرفه‌ای - آموزش و پرورش - دانشگاه‌ها وسایر افراد شاغل در جامعه	دو ماه	اطلاع‌رسانی و ثبت نام از متقاضیان	یک دوره	- کمک به نحوه بازاریابی آموزشگاه‌ها - ایجاد فرهنگ بازاریابی - توسعه بازاریابی و تجارت
	یک ماه	تهیه پروژه‌ها		
	یک هفته	برگزاری مسابقات و اعلام نتایج		

توسعه و ارتقا پنجره واحد سرمایه‌گذاری			طرح ۴۸	
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام /فعالیت	اهداف	
			کمی	کیفی
اداره‌کل راهداری و حمل و نقل جاده‌ای - اداره‌کل امور اقتصادی و دارایی	۱۳۹۹/۰۴/۰۱	مکاتبه جهت فعال‌سازی دبیرخانه‌های شهرستانی اداره‌کل راهداری و حمل و نقل جاده‌ای	۳ مکاتبه	تسریع در پاسخ‌گویی به استعلامات - افزایش تعداد دبیرخانه‌های فعال در سامانه پنجره واحد سرمایه‌گذاری - بهبود فضای کسب و کار
اداره‌کل راهداری و حمل و نقل جاده‌ای	۱۳۹۹/۰۴/۱۰	معرفی کارشناسان به عنوان کاربر پنجره واحد	۲۱ کارشناس	
اداره‌کل امور اقتصادی و دارایی	۱۳۹۹/۰۴/۱۵	تخصیص نام کاربری و ایجاد فرآیند در پنجره واحد سرمایه‌گذاری	۲۱ نام کاربری و رمز عبور و ۲۱ دبیرخانه	
اداره‌کل راهداری و حمل و نقل جاده‌ای - اداره‌کل امور اقتصادی و دارایی	۱۳۹۹/۰۵/۰۱	آموزش کاربران شهرستانی ا داره‌کل راهداری و حمل و نقل جاده‌ای	۲۱ کاربر	

ادامه طرح ۴۸				
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام / فعالیت	اهداف	
			کمی	کیفی
اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری - اداره کل امور اقتصادی و دارایی	۱۳۹۹/۰۴/۰۱	مکاتبه جهت فعال سازی دبیرخانه های شهرستانی اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری	۳ مکاتبه	تسریع در پاسخ گوئی به استعلامات - افزایش تعداد دبیرخانه های فعال در سامانه پنجره واحد سرمایه گذاری - بهبود فضای کسب و کار
اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری	۱۳۹۹/۰۴/۱۰	معرفی کارشناسان به عنوان کاربر پنجره واحد	۲۱ کارشناس	
اداره کل امور اقتصادی و دارایی	۱۳۹۹/۰۴/۲۰	تخصیص نام کاربری و ایجاد فرآیند در پنجره واحد سرمایه گذاری	۲۱ نام کاربری و رمز عبور و ۲۱ دبیرخانه	
اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری - اداره کل امور اقتصادی و دارایی	۱۳۹۹/۰۵/۱۵	آموزش کاربران شهرستانی اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری	۲۱ کاربر	
سازمان نظام مهندسی و کشاورزی - اداره کل امور اقتصادی و دارایی	۱۳۹۹/۰۶/۰۱	مکاتبه جهت فعال سازی دبیرخانه های سازمان نظام مهندسی و کشاورزی	۵ مکاتبه	تسریع در پاسخ گوئی به استعلامات - افزایش تعداد دبیرخانه های فعال در سامانه پنجره واحد سرمایه گذاری - بهبود فضای کسب و کار
سازمان نظام مهندسی و کشاورزی	۱۳۹۹/۰۵/۰۱	جلسه برای بازبینی فرآیندهای دبیرخانه های سازمان نظام مهندسی و کشاورزی	۲ جلسه	
اداره کل امور اقتصادی و دارایی	۱۳۹۹/۰۵/۱۵	تخصیص نام کاربری و اعمال فرآیندهای مورد نظر سازمان نظام مهندسی و کشاورزی در پنجره واحد سرمایه گذاری	۳۰ نام کاربری و رمز عبور ۲۱ دبیرخانه	
سازمان نظام مهندسی و کشاورزی - اداره کل امور اقتصادی و دارایی	۱۳۹۹/۰۶/۰۱	آموزش کاربران شهرستانی سازمان نظام مهندسی و کشاورزی	۳۰ کاربر	
شرکت آب منطقه ای - اداره کل امور اقتصادی و دارایی	۱۳۹۹/۰۵/۱۵	مکاتبه جهت فعال سازی دبیرخانه های شهرستانی شرکت آب منطقه ای	۳ مکاتبه	تسریع در پاسخ گوئی به استعلامات - افزایش تعداد دبیرخانه های فعال در سامانه پنجره واحد سرمایه گذاری - بهبود فضای کسب و کار
شرکت آب منطقه ای	۱۳۹۹/۰۵/۳۰	معرفی کارشناسان به عنوان کاربر پنجره واحد	۲۱ کارشناس	

ادامه طرح ۴۸				
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام / فعالیت	اهداف	
			کمی	کیفی
اداره کل امور اقتصادی و دارایی	۱۳۹۹/۰۶/۰۵	تخصیص نام کاربری و ایجاد فرآیند در پنجره واحد سرمایه‌گذاری	۲۱ نام کاربری و رمز عبور و ۲۱ دبیرخانه	
شرکت آب منطقه‌ای - اداره کل امور اقتصادی و دارایی	۱۳۹۹/۰۶/۳۰	آموزش کاربران شهرستانی شرکت آب منطقه‌ای	۲۱ کارشناس	
اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری - اداره کل امور اقتصادی و دارایی	۱۳۹۹/۰۷/۰۱	مکاتبه جهت فعال‌سازی دبیرخانه‌های شهرستانی اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری	۵ مکاتبه	تسریع در پاسخ‌گویی به استعلامات - افزایش تعداد دبیرخانه‌های فعال در سامانه پنجره واحد سرمایه‌گذاری - بهبود فضای کسب و کار
اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری	۱۳۹۹/۰۷/۱۰	معرفی کارشناسان به عنوان کاربر پنجره واحد	۲۱ کارشناس	
اداره کل امور اقتصادی و دارایی	۱۳۹۹/۰۷/۲۰	تخصیص نام کاربری و ایجاد فرآیند در پنجره واحد سرمایه‌گذاری	۲۱ نام کاربری و ۲۱ دبیرخانه	
اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری - اداره کل امور اقتصادی و دارایی	۱۳۹۹/۰۸/۱۵	آموزش کاربران شهرستانی اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری	۲۱ کاربر	
استانداری - فرمانداری‌ها	۱۳۹۹/۰۴/۰۱	مکاتبه جهت فعال‌سازی فرمانداری‌ها به عنوان ناظر دبیرخانه‌های ادارات شهرستانی در پنجره واحد سرمایه‌گذاری	۴۵ مکاتبه	
اداره کل امور اقتصادی و دارایی	۱۳۹۹/۰۴/۰۱	تخصیص نام کاربری در پنجره واحد سرمایه‌گذاری	۲۱ نام کاربری	کاهش تاخیرهای ادارات شهرستانی در پاسخ‌گویی به استعلامات - بهبود فضای کسب و کار
سازمان صنعت، معدن و تجارت - اداره کل امور اقتصادی و دارایی	۱۳۹۹/۰۶/۰۱	ایجاد امکان برای ثبت نام مجزای متقاضیان معدن در سامانه پنجره واحد سرمایه‌گذاری		
سازمان صنعت، معدن و تجارت - اداره کل امور اقتصادی و دارایی	۱۳۹۹/۰۷/۰۱	تست و عیب‌یابی		
سازمان صنعت، معدن و تجارت	۱۳۹۹/۰۸/۰۱	شروع ثبت نام مجزای متقاضیان معدن در سامانه پنجره واحد سرمایه‌گذاری	۱ دبیرخانه	

ادامه طرح ۴۸				
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام /فعالیت	اهداف	
			کمی	کیفی
دفتر فنی امور عمرانی، حمل و نقل و ترافیک استانداری - اداره کل راه و شهرسازی	۱۳۹۹/۰۴/۰۱	جلسه برای بازبینی فرآیند صدور پروانه ساخت و ساز خارج از حریم شهر	۲ جلسه	تسریع در صدور پروانه ساخت و ساز - تسریع در انجام استعلامات - حذف استعلام‌های زاید و اضافی
دفتر فنی امور عمرانی، حمل و نقل و ترافیک استانداری - اداره کل راه و شهرسازی	۱۳۹۹/۰۵/۰۱	مکاتبه برای فرآیند صدور پروانه ساخت و ساز خارج از حریم شهر	۳ مکاتبه	
دفتر فنی امور عمرانی، حمل و نقل و ترافیک استانداری	۱۳۹۹/۰۷/۰۱	ابلاغ به بخشداری‌ها و اداره کل راه و شهرسازی	۱ مکاتبه	
استانداری	۱۳۹۹/۰۴/۰۱	مکاتبه جهت لینک سامانه کاداستر به پنجره واحد سرمایه‌گذاری با وزارت صمت	۲ مکاتبه	تسریع در انجام استعلامات مربوط به معدن سازمان صنعت، معدن و تجارت
استانداری - سازمان صمت - اداره کل امور اقتصادی و دارایی	۱۳۹۹/۰۷/۰۱	جلسه با کارشناسان وزارت صمت جهت لینک سامانه کاداستر به پنجره واحد سرمایه‌گذاری	۲ جلسه	
وزارت صمت	۱۳۹۹/۰۹/۰۱	ارائه سرویس‌های سامانه کاداستر جهت لینک به پنجره واحد سرمایه‌گذاری	-	
اداره کل امور اقتصادی و دارایی	۱۴۰۰/۰۱/۰۱	پیاده‌سازی جهت لینک سامانه کاداستر به پنجره واحد سرمایه‌گذاری	-	

راه‌اندازی پنجره واحد خدمات شهری			طرح ۴۹	
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام / فعالیت	اهداف	
			کمی	کیفی
شهرداری کلانشهر تبریز - استانداری	۱۳۹۹/۰۴/۰۱	مکاتبه برای راه‌اندازی پنجره واحد خدمات شهری در یکی از شهرداری‌ها به صورت پایلوت	۱ مکاتبه	تسریع در اخذ مجوز ساخت و ساز از طریق همپوشانی زمان فروش انشعاب آب و فاضلاب، برق، گاز
استانداری	۱۳۹۹/۰۵/۰۱	جلسه یا شهردار تبریز و اعضای شورای شهر برای راه‌اندازی پنجره واحد خدمات شهری	۱ جلسه	
شهرداری کلانشهر تبریز - استانداری	۱۳۹۹/۰۷/۰۱	جلسه کارشناسی برای راه‌اندازی پنجره واحد خدمات شهری	۲ جلسه	
شهرداری کلانشهر تبریز	۱۴۰۰/۰۱/۰۱	راه‌اندازی پنجره واحد خدمات شهری در یکی از شهرداری‌ها به صورت پایلوت	-	

برنامه‌ها و پروژه‌های جهش تولید اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری

مجموع چند منظوره هلیا (پارک آبی)		طرح ۱
هتل ۵ ستاره شامل ۱۶۰ اتاق دوبل، ۲۰ سوئیت، سالن‌های چندمنظوره و رستوران، مراکز خرید و سالن‌های همایش و آمفی تئاتر این مجموعه به متراژ ۲۷۵۰۰ متر مربع شامل ۱۲ طبقه هتل و لابی، ۲ طبقه پارکینگ در حال ساخت می باشد		کمی ایجاد فضاهای گردشگری (اقامتی - پذیرایی)
توسعه گردشگری و ایجاد آسایش و رفاه گردشگران داخلی و خارجی		کیفی (اشتغال و توسعه گردشگری)
۱۵۰		(میزان اشتغال به نفر)
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام / فعالیت
بانک های عامل ملی و تجارت	۹۹/۳/۱۰	ایجاد پارک‌های آبی زنانه و مردانه در فضایی بالغ بر ۱۷۰۰۰ متر مربع با پیشرفت ۸۰٪
		اعطای تسهیلات جهت تکمیل مجموعه توسط

مجموع تندرستی و آبدرمانی و هتل دو ستاره (محمد حسین حنیفی)		طرح ۲
ایجاد استخرهای جداگانه آقایان و بانوان ، سرویس‌های بهداشتی و نمازخانه جداگانه کافی شاپ و هتل ۲ ستاره با ۶ اتاق (سوئیت) و ۲۵ تخت		کمی ایجاد فضاهای گردشگری (اقامتی - پذیرایی)
توسعه گردشگری و ایجاد آسایش و رفاه گردشگران داخلی و خارجی		کیفی (اشتغال و توسعه گردشگری)
۶		(میزان اشتغال به نفر)
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام / فعالیت
بانک‌های عامل	۹۹/۳/۲۰	تامین منابع مالی (اعطای تسهیلات مناسب و کم بهره ۱۲٪)
دستگاه‌های اجرایی مرتبط		سهولت در روند امور

اردوگاه گردشگری (حسن مهدی پور)		طرح ۳
احداث هتل با ۲۰ اتاق (سوئیت) و ۴۵ تخت ولابی و یک سالن صبحانه‌خوری		اهداف کمی ایجاد فضاهای گردشگری (اقامتی - پذیرایی) کیفی (اشتغال و توسعه گردشگری) (میزان اشتغال به نفر)
توسعه گردشگری و ایجاد آسایش و رفاه گردشگران داخلی و خارجی		
۱۰		
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام / فعالیت
دستگاه‌های اجرایی مرتبط منابع طبیعی و محیط زیست	۹۹/۳/۳۰	توسعه و تکمیل و تجهیز اتاق‌ها و فضاهای تفریحی؛ خدماتی با پیشرفت ۹۰٪

مجتمع خدمات رفاهی بین‌راهی و هتل دو ستاره (شرکت نام‌آوران ملاسادی)		طرح ۴
احداث مجتمع خدماتی رفاهی شامل ۳ نازل پمپ بنزین ۳ جایگاه گاز، یک سالن غذاخوری و فروشگاه های چندمنظوره صنایع دستی، نمازخانه و سرویس بهداشتی جداگانه		اهداف کمی ایجاد فضاهای گردشگری (اقامتی - پذیرایی) کیفی (اشتغال و توسعه گردشگری) (میزان اشتغال به نفر)
توسعه گردشگری و ایجاد آسایش و رفاه گردشگران داخلی و خارجی		
۵		
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام / فعالیت
بانک‌های عامل	۹۹/۷/۱۰	توسعه و تکمیل فضاهای گردشگری تفریحی؛ خدماتی درسال آتی با پیشرفت ۹۰٪
دستگاه های اجرایی مرتبط		تأمین منابع مالی (اعطای تسهیلات مناسب و کم بهره ۱۲٪)
		سهولت در روند امور

هتل سه ستاره (عباس حبیبی)		طرح ۵	
احداث هتل با ۳۶ اتاق و ۱۱۰ تخت ولابی و یک سالن صبحانه‌خوری		کمی ایجاد فضاهای گردشگری (اقامتی - پذیرایی)	اهداف
توسعه گردشگری و ایجاد آسایش و رفاه گردشگران داخلی و خارجی		کیفی (اشتغال و توسعه گردشگری)	
۲۲		(میزان اشتغال به نفر)	
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام / فعالیت	
بانک‌های عامل	۹۹/۳/۱۵	تامین منابع مالی (اعطای تسهیلات مناسب و کم بهره ۱۲٪)	توسعه و تکمیل و تجهیز اتاق‌ها و تبدیل آنها به سوئیت‌های مجهز و مدرن با پیشرفت ۸۵٪
دستگاه‌های اجرایی مرتبط		سهولت در روند امور	

هتل ۴ ستاره مرکز تجارت جهانی		طرح ۶	
احداث هتل با ۷۸ اتاق و ۱۴۰ تخت ولابی و یک سالن رستوران گردان		کمی ایجاد فضاهای گردشگری (اقامتی - پذیرایی)	اهداف
توسعه گردشگری و ایجاد آسایش و رفاه گردشگران داخلی و خارجی		کیفی (اشتغال و توسعه گردشگری)	
۱۰۰		(میزان اشتغال به نفر)	
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام / فعالیت	
بانک‌های عامل	۹۹/۱۱/۱۰	تامین منابع مالی (اعطای تسهیلات مناسب و کم بهره ۱۲٪)	توسعه و تکمیل و تجهیز اتاق‌ها و تبدیل آنها به سوئیت‌های مجهز و مدرن با پیشرفت ۷۵٪
دستگاه‌های اجرایی مرتبط		سهولت در روند امور	

طرح ۷		هتل ۴ ستاره تبریز پالاس (جاوید بندخت)	
اهداف	کمی	ایجاد فضاهای گردشگری (اقامتی - پذیرایی)	احداث هتل با ۴۷ اتاق و ۱۱۰ تخت ولایی و یک سالن پذیرایی
	کیفی	توسعه گردشگری و ایجاد آسایش و رفاه گردشگران داخلی و خارجی	
	اشتغال و توسعه گردشگری (میزان اشتغال به نفر)	۱۰۰	
عناوین اقدام / فعالیت		زمانبندی به تفکیک هر اقدام	سازمان یا فرد مسئول
توسعه و تکمیل و تجهیز اتاق‌ها و تبدیل به سوئیت‌های مجهز و مدرن با پیشرفت ۸۵٪	تامین منابع مالی (اعطای تسهیلات مناسب و کم بهره ۱۲٪)	۹۹/۶/۱۵	بانک‌های عامل
	سهولت در روند امور		دستگاه‌های اجرایی مرتبط

طرح ۸		سفره خانه سنتی (جمشید سیفی)	
اهداف	کمی	ایجاد فضاهای گردشگری (اقامتی - پذیرایی)	احداث سفره‌خانه سنتی با زیر بنای ۵۴۳ مترمربع
	کیفی	توسعه گردشگری و ایجاد آسایش و رفاه گردشگران داخلی و خارجی	
	اشتغال و توسعه گردشگری (میزان اشتغال به نفر)	۱۰	
عناوین اقدام / فعالیت		زمانبندی به تفکیک هر اقدام	سازمان یا فرد مسئول
توسعه و تکمیل آتی سفره خانه با پیشرفت ۷۸٪	تامین منابع مالی (اعطای تسهیلات مناسب و کم بهره ۱۲٪)	۹۹/۳/۱۲	بانک‌های عامل
	سهولت در روند امور		دستگاه‌های اجرایی مرتبط

مجموع خدماتی رفاهی بین راهی (اباذر محمدی آزاد)		طرح ۹	
احداث مجتمع خدماتی رفاهی شامل ۳ نازل پمپ بنزین ۳ جایگاه گاز، یک سالن غذاخوری و فروشگاه های چندمنظوره صنایع دستی، نمازخانه و سرویس بهداشتی جداگانه		کمی ایجاد فضاهای گردشگری (اقامتی - پذیرایی)	اهداف
توسعه گردشگری و ایجاد آسایش و رفاه گردشگران داخلی و خارجی		کیفی (اشتغال و توسعه گردشگری) (میزان اشتغال به نفر)	
۱۵			
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام / فعالیت	
بانک های عامل	۹۹/۶/۲۰	تامین منابع مالی (اعطای تسهیلات مناسب و کم بهره (/۱۲)	در حال ساخت و ساز می باشد با پیشرفت ۷۰%
دستگاه های اجرایی مرتبط		سهولت در روند امور	

مجتمع گردشگری (نهضت کرباسی)		طرح ۱۰	
ایجاد فضاهای گردشگری؛ آلاچیق های رفاهی، استخر، نمازخانه و سرویس های بهداشتی جداگانه		کمی ایجاد فضاهای گردشگری (اقامتی - پذیرایی)	اهداف
توسعه گردشگری و ایجاد آسایش و رفاه گردشگران داخلی و خارجی		کیفی (اشتغال و توسعه گردشگری) (میزان اشتغال به نفر)	
۱۵			
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام / فعالیت	
بانک های عامل	۹۹/۷/۱۵	تامین منابع مالی (اعطای تسهیلات مناسب و کم بهره (/۱۲)	در حال ساخت و ساز می باشد با پیشرفت ۷۰%
دستگاه های اجرایی مرتبط		سهولت در روند امور	

هتل آرین (شرکت آریا طرح ارس)		طرح ۱۱	
احداث هتل در ۴ طبقه با ۱۲ اتاق و ۳۰ تخت ولایی		کمی ایجاد فضاهای گردشگری (اقامتی - پذیرایی)	اهداف
توسعه گردشگری و ایجاد آسایش و رفاه گردشگران داخلی و خارجی		کیفی (اشتغال و توسعه گردشگری) (میزان اشتغال به نفر)	
۱۰			
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام / فعالیت	
بانک‌های عامل	۹۹/۹/۱۰	تامین منابع مالی (اعطای تسهیلات مناسب و کم بهره (/۱۲)	درحال ساخت و ساز می‌باشد با پیشرفت ۷۰٪
دستگاه‌های اجرایی مرتبط		سهولت در روند امور	

هتل آپارتمان (محمدرضا آقاخانی)		طرح ۱۲	
احداث هتل در ۴ طبقه با ۱۳ اتاق و ۳۰ تخت ولایی و یک سالن صبحانه‌خوری		کمی ایجاد فضاهای گردشگری (اقامتی - پذیرایی)	اهداف
توسعه گردشگری و ایجاد آسایش و رفاه گردشگران داخلی و خارجی		کیفی (اشتغال و توسعه گردشگری) (میزان اشتغال به نفر)	
۵			
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام / فعالیت	
بانک‌های عامل	۹۹/۸/۱۵	تامین منابع مالی (اعطای تسهیلات مناسب و کم بهره (/۱۲)	درحال ساخت و ساز می‌باشد با پیشرفت ۷۰٪
دستگاه‌های اجرایی مرتبط		سهولت در روند امور	

مجمع گردشگری (سید علیرضا موسوی)		طرح ۱۳	
احداث مجتمع خدماتی رفاهی شامل ۳ نازل پمپ بنزین ۳ جایگاه گاز، یک سالن غذاخوری و فروشگاه‌های چندمنظوره صنایع دستی، نمازخانه و سرویس بهداشتی جداگانه		کمی ایجاد فضاهای گردشگری (اقامتی - پذیرایی)	اهداف
توسعه گردشگری و ایجاد آسایش و رفاه گردشگران داخلی و خارجی		کیفی (اشتغال و توسعه گردشگری) (میزان اشتغال به نفر)	
۳۰			
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام / فعالیت	
بانک‌های عامل	۹۹/۱۱/۱۵	تامین منابع مالی (اعطای تسهیلات مناسب و کم بهره ۱۲٪)	درحال ساخت و ساز می‌باشد با پیشرفت ۷۰٪
دستگاه‌های اجرایی مرتبط		سهولت در روند امور	

هتل مارالان (داود اصغرپور)		طرح ۱۴	
احداث هتل در ۴ طبقه با ۱۲ اتاق و ۳۲ تخت ولایی		کمی ایجاد فضاهای گردشگری (اقامتی - پذیرایی)	اهداف
توسعه گردشگری و ایجاد آسایش و رفاه گردشگران داخلی و خارجی		کیفی (اشتغال و توسعه گردشگری) (میزان اشتغال به نفر)	
۱۰			
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام / فعالیت	
بانک‌های عامل	۹۹/۹/۱۵	تامین منابع مالی (اعطای تسهیلات مناسب و کم بهره ۱۲٪)	درحال ساخت و ساز می‌باشد با پیشرفت ۷۰٪

توسعه فروش صنایع دستی			طرح ۱۵	
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام /فعالیت	اهداف	
			کمی	کیفی
معاونت صنایع دستی اداره کل با همکاری بخش خصوصی	تا پایان سال ۹۹	ایجاد بازار اینترنتی فروش صنایع دستی استان	- افزایش ۲۰۰ درصدی فروش داخلی - افزایش ۵۰ درصدی صادرات چمدانی	- شناسایی بازارهای هدف - بهبود وضعیت معیشتی هنرمندان - تثبیت اشتغال هنرمندان صنایع دستی

تهیه اطلس صنایع دستی استان			طرح ۱۶	
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام /فعالیت	اهداف	
			کمی	کیفی
معاونت صنایع دستی اداره کل با همکاری بخش خصوصی	تا پایان آذر ماه سال ۹۹	- جمع آوری مطالعات کتابخانه‌ای - انجام مطالعات میدانی - تحلیل و جمع بندی داده ها	برنامه‌ریزی کمی جهت افزایش تولید و فروش صنایع دستی استان	آمایش روستاها و شهرهای دارای صنایع دستی شناسایی هنرمندان و کارگاه‌های صنایع دستی شناسایی رشته‌ها و محصولات صنایع دستی استان

ثبت ملی شهر و روستای صنایع دستی			طرح ۱۷	
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام / فعالیت	اهداف	
			کمی	کیفی
- اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان - نمایندگان مجلس شورای اسلامی - شهرداری و فرمانداری‌های شهرهای اسکو، کلیبر، کوزه‌کنان و اهر - وزارت میراث فرهنگی و گردشگری و صنایع دستی	تا پایان مرداد ماه ۹۹	- ثبت شهر اسکو به عنوان شهر ملی چاپ باتیک - ثبت شهر کوزه‌کنان بعنوان شهر ملی سفال - ثبت شهر اهر به عنوان شهر ملی ورنی - ثبت روستای نجف تراکمه به عنوان روستای ملی ورنی بافی	افزایش فروش صنایع دستی به میزان ۵۰ درصد	ثبت و معرفی شهرهای ملی و روستاهای ملی صنایع دستی در رشته‌های بومی واجد شرایط

برنامه‌ها و پروژه‌های جهش تولید شرکت برق منطقه‌ای آذربایجان

نیروگاه بادی هریس			طرح ۱
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام / فعالیت	اهداف کمی
سازمان ساتبا	طبق برنامه زمانبندی طرح	۱- اخذ موافقت اصولی در سال ۱۳۹۶	تولید ۵۰ مگاوات برق
سازمان سرمایه‌گذاری خارجی و کمک‌های فنی و اقتصادی ایران مرکز خدمات سرمایه‌گذاری استان		۲- اخذ مجوز سرمایه‌گذاری خارجی در سال ۱۳۹۶	
امور اراضی استان منابع طبیعی و آبخیزداری استان حفاظت محیط زیست استان		۳- دریافت زمین به وسعت ۴۵ هکتار	
امور اراضی استان منابع طبیعی و آبخیزداری استان حفاظت محیط زیست استان		۴- نصب دکل بادسنجی به ارتفاع ۱۰۲ متر بر اساس استانداردهای موجود	
نیروگاه سیکل ترکیبی هریس			طرح ۲
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام / فعالیت	اهداف کمی
برق منطقه‌ای، شرکت سرمایه‌گذاری تانا انرژی بین‌الملل	طبق برنامه زمانبندی طرح	۱- فاز اول به ظرفیت ۳۱۰ مگاوات گازی و ۱۹۰ مگاوات بخار در سال ۱۳۹۸ افتتاح شده است.	تولید ۱۰۰۰ مگاوات برق در ۲ فاز ۵۰۰ مگاواتی
		۲- کلیه مجوزهای مربوط به فاز دوم به ظرفیت ۵۰۰ مگاوات اخذ شده است.	
		۳- زمین لازم خریداری شده و فنس‌کشی نیز انجام شده است.	
		۴- برای اجرای پروژه در شهرستان هریس نیازمند رایزنی در سطوح بالای استانی و ملی است.	

نیروگاه خورشیدی بالاست			طرح ۳
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام / فعالیت	اهداف کمی
شرکت برق منطقه‌ای، شرکت شهرک‌های صنعتی استان	تا پایان سال ۱۳۹۹	هنوز زمین اختصاص یافته برای این طرح نهایی نشده از این‌رو مجوزی هم اخذ نشده است	تولید ۱۰ مگاوات برق
نیروگاه خورشیدی ۱۹۹۹			طرح ۴
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام / فعالیت	اهداف کمی
شرکت برق منطقه‌ای، شرکت شهرک‌های صنعتی استان	تا پایان سال ۱۳۹۹	هنوز زمین اختصاص یافته برای این طرح نهایی نشده از این‌رو مجوزی هم اخذ نشده است	تولید ۱۰ مگاوات برق

برنامه‌ها و پروژه‌های جهش تولید دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی

تبریز

بیمارستان هزار تخت خوابی تبریز			طرح ۱
اهداف کمی	عناوین اقدام / فعالیت	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	سازمان یا فرد مسئول
اشتغال: ۲۵۰۰ نفر	۱- پیگیری آخرین وضعیت	ماه سوم سال	دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی تبریز
	۲- پیگیری از سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان جهت تخصیص اعتبار مبلغ ۱۵۰۰ میلیارد ریال که در سفر رئیس جمهور محترم در ۱۳۹۷ تصویب شده است.	هر سه ماه	
بیمارستان ۵۴۰ تخت خوابی مردانی آذر			طرح ۲
اهداف کمی	عناوین اقدام / فعالیت	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	سازمان یا فرد مسئول
اشتغال: ۱۳۵۰ نفر	پیگیری از سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان جهت تخصیص اعتبار مبلغ ۱۰۰۰ میلیارد ریال که در سفر رئیس جمهور محترم در ۱۳۹۷ تصویب شده است.	هر سه ماه	دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی تبریز
احداث مراکز بهداشت در سطح استان			طرح ۳
اهداف کمی	عناوین اقدام / فعالیت	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	سازمان یا فرد مسئول
ارتقاء کیفیت خدمات بهداشتی و درمانی نقاط محروم استان (۲۵ پروژه)	پیگیری تخصیص اعتبار تخصیصی	در صورت تامین اعتبار مربوطه تا پایان تیرماه به بهره‌برداری خواهند رسید	دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی تبریز و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان

برنامه‌ها و پروژه‌های جهش تولید اداره کل ورزش و جوانان استان

تکمیل مجتمع تفریحی ورزشی رویال جلفا			طرح ۱
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام / فعالیت	اهداف کمی
- پست بانک - اداره کل ارتباطات و فناوری اطلاعات	پروژه دارای ۷۰٪ پیشرفت فیزیکی می‌باشد که با پیگیری اقدامات توسط سازمان‌های مربوطه می‌تواند طی سال جاری تکمیل گردد.	۱- پرداخت الباقی تسهیلات مصوب و تسهیلات متمم جهت تکمیل پروژه ۲- تهیه زیرساخت‌های لازم برای ارائه خطوط تلفن	به مساحت ۴۲۰۰۰ مترمربع توسط بخش خصوصی (آقای عباس حبی علمداری) در حال اجراست
تکمیل استادیوم چاراویماق (اجرای چمن مصنوعی)			طرح ۲
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام / فعالیت	اهداف کمی
- اداره کل ورزش و جوانان - سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی	۶ ماهه اول سال ۱۳۹۹	پروژه حدود ۹۵٪ پیشرفت فیزیکی داشته که در صورت تامین اعتبار نواقص طرح (رختکن و سرویس بهداشتی) رفع و بهره‌برداری خواهد رسید	به مساحت ۷۳۴۴ مترمربع
تکمیل سالن ورزشی ۳۰۰۰ نفری تبریز (میرداماد)			طرح ۳
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام / فعالیت	اهداف کمی
- اداره کل ورزش و جوانان - سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی	تا پایان سال ۱۳۹۹	پروژه حدود ۷۰٪ پیشرفت فیزیکی داشته که در صورت تامین اعتبار به بهره‌برداری خواهد رسید	به مساحت ۳۶۰۰ مترمربع
تکمیل سالن ورزشی ۳۰۰۰ نفری تبریز (رسالت)			طرح ۴
سازمان یا فرد مسئول	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	عناوین اقدام / فعالیت	اهداف کمی
- اداره کل ورزش و جوانان - سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان	تا پایان سال ۱۳۹۹	پروژه حدود ۶۵٪ پیشرفت فیزیکی داشته که در صورت تامین اعتبار به بهره‌برداری خواهد رسید	به مساحت ۳۶۰۰ مترمربع

احداث سالن ورزشی قرا پنج‌گانه شهرستان بناب			طرح ۵
اهداف کمی	عناوین اقدام / فعالیت	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	سازمان یا فرد مسئول
به مساحت ۱۴۰۰ مترمربع	پروژه حدود ۴۰٪ پیشرفت فیزیکی داشته که در صورت تامین اعتبار به بهره‌برداری خواهد رسید	تا پایان سال جاری بیش از ۸۵٪ طرح تکمیل خواهد شد	- اداره کل ورزش و جوانان - سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان
احداث سالن ورزشی آخوند قشلاق شهرستان بناب			طرح ۶
اهداف کمی	عناوین اقدام / فعالیت	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	سازمان یا فرد مسئول
به مساحت ۱۴۰۰ مترمربع	پروژه حدود ۷۵٪ پیشرفت فیزیکی داشته که در صورت تامین اعتبار به بهره‌برداری خواهد رسید	تا پایان آذر ماه ۱۳۹۹	- اداره کل ورزش و جوانان - سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان
تکمیل استخر مدافعان آسمان			طرح ۷
اهداف کمی	عناوین اقدام / فعالیت	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	سازمان یا فرد مسئول
به مساحت ۱۲۰۰ مترمربع	پروژه حدود ۵۰٪ پیشرفت فیزیکی داشته که در صورت تامین اعتبار به بهره‌برداری خواهد رسید	تا پایان سال ۱۳۹۹	- اداره کل ورزش و جوانان - سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی
تکمیل استخر خسروشاه			طرح ۸
اهداف کمی	عناوین اقدام / فعالیت	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	سازمان یا فرد مسئول
به مساحت ۱۲۰۰ مترمربع	پروژه حدود ۴۰٪ پیشرفت فیزیکی داشته که در صورت تامین اعتبار به بهره‌برداری خواهد رسید	تا پایان سال ۱۳۹۹	- اداره کل ورزش و جوانان - سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی
تکمیل سالن ورزشی مغانجوق مراغه			طرح ۹
اهداف کمی	عناوین اقدام / فعالیت	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	سازمان یا فرد مسئول
به مساحت ۱۴۰۰ مترمربع	پروژه حدود ۴۰٪ پیشرفت فیزیکی داشته که در صورت تامین اعتبار به بهره‌برداری خواهد رسید	تا پایان سال ۱۳۹۹	- اداره کل ورزش و جوانان - سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی

تکمیل سالن ورزشی گله بان مرند			طرح ۱۰
اهداف کمی	عناوین اقدام / فعالیت	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	سازمان یا فرد مسئول
به مساحت ۱۴۰۰ مترمربع	پروژه حدود ۷۰٪ پیشرفت فیزیکی داشته که در صورت تامین اعتبار به بهره‌برداری خواهد رسید	تا پایان آذر ماه ۱۳۹۹	- اداره کل ورزش و جوانان - سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی
تکمیل سالن ورزشی لک لر ملکان			طرح ۱۱
اهداف کمی	عناوین اقدام / فعالیت	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	سازمان یا فرد مسئول
به مساحت ۱۴۰۰ مترمربع	پروژه حدود ۹۰٪ پیشرفت فیزیکی داشته که در صورت تامین اعتبار به بهره‌برداری خواهد رسید	۶ ماه اول سال ۱۳۹۹	- اداره کل ورزش و جوانان - سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی
تکمیل سالن ورزشی اندریان ورزقان			طرح ۱۲
اهداف کمی	عناوین اقدام / فعالیت	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	سازمان یا فرد مسئول
به مساحت ۱۴۰۰ مترمربع	پروژه حدود ۳۵٪ پیشرفت فیزیکی داشته که در صورت تامین اعتبار به بهره‌برداری خواهد رسید	تا پایان سال ۱۳۹۹	- اداره کل ورزش و جوانان - سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی
تکمیل سالن ورزشی باستانی شهرستان بناب			طرح ۱۳
اهداف کمی	عناوین اقدام / فعالیت	زمانبندی به تفکیک هر اقدام	سازمان یا فرد مسئول
به مساحت ۱۲۰۰ مترمربع	پروژه حدود ۷۰٪ پیشرفت فیزیکی داشته که در صورت تامین اعتبار به بهره‌برداری خواهد رسید	تا پایان آذر ماه ۱۳۹۹	- اداره کل ورزش و جوانان - سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی

منابع و مأخذ:

- پیغامی، عادل و دیگران. «پایش اقتصاد مقاومتی»، دانشگاه امام صادق علیه‌السلام، ۱۳۹۵
- پیغامی، عادل. «نکته کلیدی در تحقق اقتصاد مقاومتی»، مجله معارف، شماره ۹۳، مرداد و شهریور ۱۳۹۱
- حمیدی سولا، حسن. «اقتصاد مقاومتی، اقدام و عمل»، تدبر بهمن ۱۳۹۵
- سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان آذربایجان شرقی. «دومین سند تدبیر توسعه استان آذربایجان شرقی، جلد اول: برنامه‌ریزی هسته‌های کلیدی (مفاهیم، مبانی و روش‌ها و نظام مدیریت)»، زمستان ۱۳۹۸
- سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان آذربایجان شرقی. «دومین سند تدبیر توسعه استان آذربایجان شرقی، «جلد دوم: گزارش برنامه اول (اجرا و پیامدها)»، زمستان ۱۳۹۸
- سیاح، سیدامیر و دیگران. «درباره جهش تولید: ۱. الگوی راهبردی حمایت از تولید در ایران»، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، شماره مسلسل ۱۷۰۴۳، اردیبهشت ۱۳۹۹
- سیاح، سیدامیر و دیگران. «سنجش امنیت سرمایه‌گذاری در ایران: چارچوب مفهومی، روش، شاخص و نماگرها»، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، شماره مسلسل ۱۵۸۵۲، اردیبهشت ۱۳۹۷
- سیف، اله‌مراد. «اقتصاد مقاومتی ضرورت‌ها، نقشه راه و زمینه‌های اجرا»، انتشارات دانشگاه عالی دفاع ملی، سال ۱۳۹۵
- عیار رضایی، بهمن، دنیای اقتصاد، ۶ بهمن ۱۳۹۹
- غفارپور، داود و دیگران. «اقتصاد مقاومتی، ضرورت مقاومت اقتصادی»، ۱۳۹۲
- گزارش اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی استان آذربایجان شرقی، سال ۱۳۹۷
- محمدزاده، پرویز. «اقتصاد مقاومتی رویکردی برای تحقق اقتصاد اسلامی»، نور علم، سال ۱۳۹۷

- منصوری حسن‌آبادی، مجتبی. «موانع و چالش‌های پیش روی اقتصاد مقاومتی اقدام و عمل»، دانشگاه پردیس آیت نجف‌آباد، ۱۳۹۵
- نودهی، فائزه. «شناسایی موانع، چالش‌ها و راهکارهای تحقق اقتصاد مقاومتی»، چهارمین کنفرانس بین‌المللی مدیریت، کارآفرینی و توسعه اقتصادی، ۲۶ مهرماه ۱۳۹۷

سازمان‌ها، ادارات کل، شرکت‌ها و بخش خصوصی که در ارائه برنامه‌ها و پروژه‌های اقتصاد مقاومتی و جهش تولید استان همکاری نموده‌اند عبارتند از:

- اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی استان آذربایجان شرقی
- اداره کل ارتباطات و فن‌آوری اطلاعات استان آذربایجان شرقی
- اداره کل امور اقتصادی و دارایی استان آذربایجان شرقی
- اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای استان آذربایجان شرقی
- اداره کل پیگیری‌های اجتماعی سازمان تعزیرات حکومتی استان آذربایجان شرقی
- اداره کل راه و شهرسازی استان آذربایجان شرقی
- اداره کل راهداری و حمل و نقل جاده‌ای استان آذربایجان شرقی
- اداره کل گمرکات استان آذربایجان شرقی
- اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان آذربایجان شرقی، سال ۱۳۹۹
- اداره کل ورزش و جوانان استان آذربایجان شرقی
- معاونت هماهنگی امور اقتصادی استانداری آذربایجان شرقی
- خانه صنعت، معدن و تجارت استان آذربایجان شرقی
- دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تبریز
- سازمان جهاد کشاورزی استان آذربایجان شرقی
- سازمان صنعت، معدن و تجارت استان آذربایجان شرقی
- سازمان قطار شهری تبریز و حومه
- شرکت آب منطقه‌ای استان آذربایجان شرقی
- شرکت آب و فاضلاب استان آذربایجان شرقی
- شرکت برق منطقه‌ای آذربایجان
- شرکت شهرک‌های صنعتی استان آذربایجان شرقی

مقام معظم رهبری

سرچشمه تولید، پژوهش و تحقیق است - نقش تولید، یک نقش یکنه و بی‌همتایی است - کسانی که دست‌اندر کار هستند جوهری عمل کنند که تولید ان‌شاه‌الله جهش پیدا کند، البته این احتیاج به برنامه‌ریزی دارد - مجموعه‌های دانش‌بنیان و جوان و مبتکر - باید در برنامه‌ریزی‌ها شرکت کنند و این کار با برنامه‌ریزی ان‌شاه‌الله پیش برود.

پی‌ام

برگرفته از پیام نوروزی سال ۱۳۹۹

نشانی

سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی
استان آذربایجان شرقی

نشانی: تبریز، اول زعفرانیه،
جنب شرکت مخابرات استان
تلفن: ۱۹-۳۳۳۲۸۷۱۰ (۰۴۱)
www.azshrgi.mporg.ir

